

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ТУРИЗМУ

Члан 1.

У Закону о туризму („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 99/11 - др. закон и 93/12), у члану 3. после тачке 6) додаје се тачка 6а), која гласи:

„6а) *представник на туристичкој дестинацији* јесте физичко лице, које на основу закљученог уговора са организатором туристичког путовања пружа туристима обавештења и упутства у вези са реализацијом програма путовања и обавља друге активности ради заштите интереса туриста;”.

У тачки 12) запета и речи: „ради стицања добити” бришу се.

У тачки 12а) после речи: „организовање” и запете додаје се реч: „понуда” и запета.

После тачке 14) додаје се тачка 14а), која гласи:

„14а) *туристичка делатност* јесте пружање услуга туристичких агенција, услуга туристичких професија (туристички водич, туристички пратилац и туристички аниматор) и пружање других услуга у складу са овим законом;”.

После тачке 15) додају се тач. 15а) - 15г), које гласе:

„15а) *дестинацијска менаџмент организација (DMO)* је привредно друштво или друго правно лице основана ради управљања туристичком дестинацијом (планирање, организовање, маркетинг контрола и вођење), чији оснивачи могу да буду из јавног, цивилног и приватног сектора;

15б) *дестинацијска менаџмент компанија (DMC)* је привредно друштво или друго правно лице, специјализовано за одређену дестинацију, односно регију, са одличним познавањем туристичких ресурса, кадровски оспособљена да креира, организује и реализује туристичке програме и путовања, да посредује у пружању услуге боравака, смештаја, забаве, излета, услуга водича, трансфера и др., повезујући се са свима који пружају услуге на тој дестинацији, а све ради пружања професионалних, високо квалитетних туристичких услуга;

15в) *туристички кластер* је секторска или географска концентрација, међусобно повезаних привредних субјеката, других правних лица или физичких лица, ради повезивања заједничких потреба и јачања конкурентности.

15г) *професионални организатор конгреса (PCO)* је привредно друштво или друго правно лице, специјализовано за организацију конгреса (конференције, састанка и сл) и управљање пословним догађањима;”.

У тачки 20) запета и речи: „по унапред утврђеном програму, пружа туристима” замењују се речју: „пружа”.

Тачка 25) мења се и гласи:

„25) *туристичко путовање* јесте комбинација две или више туристичких услуга (превоз, смештај и друге туристичке услуге), коју је утврдио или припремио организатор путовања самостално или по захтеву путника, у трајању дужем од 24 сата или у краћем трајању ако укључује једно ноћење, као и вишедневни боравак који укључује само услугу смештаја у одређеним терминима или временском трајању које се нуди на продају и продаје по јединственој цени;”.

После тачке 25) додаје се тачка 25а), која гласи:

„25а) *туристичка сигнализација* су одговарајући симболи и знаци, као и симболи и знаци туристичке саобраћајне сигнализације, којим се обележава туристичка атракција и садржај туристичке понуде;”.

У тачки 27) после речи: „напитака” и запете речи: „као и припремање и достављање хране корисницима за потрошњу на другом месту” бришу се.

У тачки 30) речи: „или само исхране и пића” и запета бришу се.

Члан 2.

У члану 7. став 3. тачка 11) тачка на крају замењује тачком и запетом.

После тачке 11) додаје се тачка 12), која гласи:

„12) Акциони план.”.

Став 5. мења се и гласи

„Стратегија се доноси за период од најмање пет година.”.

Члан 3.

После члана 14. додаје се члан 14а, који гласи:

„Члан 14а

Управљање туристичким простором може се поверити и дестинацијској менаџмент организацији, у којој је један од оснивача јавно предузеће, односно Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе и у коме је капитал тог оснивача већински.

Ако један од оснивача није јавно предузеће, односно Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе или њихов капитал није већински, управљање туристичким простором може се поверити и дестинацијској менаџмент организацији на начин прописан чланом 14. став 4. овог закона”

Члан 4.

Члан 24. мења се и гласи:

„Члан 24.

Послове из члана 23. овог закона може да обавља јавна служба или привредно друштво из члана 14. став 3. и члана 14а овог закона.

Изузетно од става 1. овог члана послови из члана 23. овог закона могу се актом Владе поверити другом правном лицу, које се одређује по спроведеном поступку јавног оглашавања или прикупљањем понуда.”

Члан 5.

У члану 27. тачка 2) мења се и гласи:

„2) учешће у финансирању промотивних активности туристичких дестинација и туристичких места, туристичко-културних и туристичких манифестација у земљи и иностранству, као и програме едукације и усавршавање вештина запослених у туризму;”.

У тачки 5) тачка на крају замењује тачком и запетом.

После тачке 5) додаје се тачка 6), која гласи:

„6) подстицање унапређења туристичког промета домаћих туриста и организованог туристичког промета страних туриста на територији Републике Србије.”

Члан 6.

У члану 28. став 4. речи: „става 1. овог” бришу се, а после речи: „из члана” додају се речи: „ 27. тач. 1) до 5) овог закона”.

После става 4. додаје се став 5, који гласи:

„Влада ближе прописује услове и начин доделе и коришћења средстава из члана 27. тачка 6) овог закона”.

Члан 7.

У члану 29. после става 2. додају се ст. 3. и 4, који гласе:

„Туристичке организације регије остварују сарадњу са туристичким кластерима на свом подручју и воде евиденцију туристичких кластера.

На туристичке организације регије примењују се одредбе члана 39. овог закона.”

Члан 8.

У члану 33. тач. 5) и 6) мењају се и гласе:

„5) истраживања међународног и домаћег тржишта у области туризма;

6) обезбеђивања информативно-пропагандног материјала којим се промовишу туристичке вредности Србије (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, on line средства промоције - интернет презентација, друштвене мреже и пратеће дигиталне активности, сувенири итд);”.

У тачки 12) реч: „утврђивања” замењује се речима: „учешће у утврђивању”.

После тачке 12) додаје се нова тачка 12а), која гласи:

„12а) израде, учешћа у изради и реализације домаћих и међународних пројеката из области туризма, односно из области комплементарних туризму (култура, заштита животне средине, рурални развој и др);”.

Тачка 13) мења се и гласи:

„13) друге активности у складу са законом, оснивачким актом и статутом.”

Члан 9.

У члану 35. став 3. после тачке 5) додаје се нова тачка 5а), која гласи:

„5а) доноси правилник о раду”.

У ставу 4. везник: „и” замењује се запетом, а после броја: „4)” додају се: „и 5а)”.

Члан 10.

Члан 37. мења се и гласи:

„Члан 37.

Директора ТОС-а именује и разрешава Влада, на предлог министарства.

Директор представља и заступа ТОС, организује и руководи радом ТОС-а, доноси правилник о организацији и систематизацији послова, предлаже акте које доноси управни одбор, извршава одлуке управног одбора и предузима мере за њихово спровођење, стара се о законитости рада, одговара за коришћење и располагање имовином и врши друге послове утврђене законом и статутом.

Директор ТОС-а мора да поседује:

1) стечено високо образовање у области друштвено-хуманистичких наука на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету;

2) радно искуство од седам година, од чега најмање пет година на руководећим пословима;

3) активно знање страног језика који је обухваћен наставним планом и програмом министарства надлежног за послове просвете.

Члан 11.

Члан 38. мења се и гласи:

„Члан 38.

За територију аутономне покрајине може се основати туристичка организација аутономне покрајине која:

1) доноси годишњи програм и планове промотивних активности у складу са Стратегијским маркетинг планом, плановима и програмима ТОС-а;

2) координира активности привредних и других субјеката у вези са промоцијом туризма на територији аутономне покрајине и програмима едукације и усавршавања вештина запослених у туризму;

3) прикупља све врсте туристичких информација ради обавештавања јавности;

4) обезбеђује информативно-пропагандни материјал којим се промовишу туристичке вредности аутономне покрајине (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, on line средства промоције - интернет презентација, друштвене мреже и пратеће дигиталне активности, сувенири итд);

5) предузима активности на изради, учешћу у изради и реализацији домаћих и међународних пројеката из области туризма;

6) предузима друге активности у складу са законом, оснивачким актом и статутом.

Директор туристичке организације аутономне покрајине мора да поседује:

1) стечено високо образовање у области друштвено-хуманистичких наука на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским

студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету;

2) радно искуство од седам година, од чега најмање пет година на руководећим пословима;

3) активно знање страног језика који је обухваћен наставним планом и програмом министарства надлежног за послове просвете.

Органи туристичке организације аутономне покрајине јесу: управни одбор, надзорни одбор и директор.

У погледу броја чланова и послова управног и надзорног одбора, као и послова директора туристичке организације аутономне покрајине сходно се примењују одредбе чл. 35, 36. и 37. овог закона.”

Члан 12.

Члан 39. мења се и гласи:

„Члан 39.

Јединица локалне самоуправе може основати туристичку организацију или обављање тих послова поверити другом правном лицу.

Правно лице из става 1. овог члана може бити постојећа јавна служба или привредно друштво, односно правно лице које је основано за обављање делатности у области туризма.

Туристичка организација јединице локалне самоуправе обавља послове:

- 1) промоције и развоја туризма јединице локалне самоуправе;
- 2) координирања активности и сарадње између привредних и других субјеката у туризму који непосредно и посредно делују на унапређењу развоја и промоцији туризма и на програмима едукације и усавршавања вештина запослених у туризму;
- 3) доношења годишњег програма и плана промотивних активности у складу са Стратегијским маркетинг планом, плановима и програмима ТОС-а;
- 4) обезбеђивања и унапређивање информативно-пропагандног материјала којим се промовишу туристичке вредности јединице локалне самоуправе (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, on line средства промоције - интернет презентација, друштвене мреже и пратеће дигиталне активности, сувенири итд);
- 5) прикупљања и објављивања информација о целокупној туристичкој понуди на својој територији, као и друге послове од значаја за промоцију туризма;
- 6) организовања и учешћа у организацији туристичких, научних, стручних, спортских, културних и других скупова и манифестација;
- 7) организовања туристичко-информативних центара (за прихват туриста, пружање бесплатних информација туристима, прикупљање података за потребе информисања туриста, упознавање туриста са квалитетом туристичке понуде, упознавање надлежних органа са притужбама туриста и др);
- 8) управљача туристичког простора;
- 9) посредовања у пружању услуга у домаћој радиности и сеоском туристичком домаћинству;

10) подстицања реализације програма изградње туристичке инфраструктуре и уређења простора;

11) израде, учешћа у изради, као и реализације домаћих и међународних пројеката из области туризма;

12) припреме и прикупљања података, састављање упитника, анализа и других информација;

13) друге активности у складу са законом, оснивачким актом и статутом.

Директор туристичке организације јединице локалне самоуправе мора да поседује:

1) стечено високо образовање у области друштвено-хуманистичких наука на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету;

2) радно искуство од четири године, од чега најмање две године на руководећим пословима;

3) активно знање страног језика који је обухваћен наставним планом и програмом министарства надлежног за послове просвете.

Органи туристичке организације јединице локалне самоуправе јесу: управни одбор, надзорни одбор и директор.

У погледу броја чланова и послова управног и надзорног одбора, као и послова директора туристичке организације јединице локалне самоуправе сходно се примењују одредбе чл. 35, 36. и 37. овог закона.

Туристичка организација јединице локалне самоуправе дужна је да на захтев министарства и ТОС – а у року од 15 дана достави тражене податке, упитнике, анализе и друге информације из става 4. тачка 12) овог члана.

Влада ближе уређује услове и критеријуме за оснивање туристичке организације јединице локалне самоуправе, као и услове под којима се послови из става 3. овог члана могу поверити другом правном лицу.”

Члан 13.

Члан 41. мења се и гласи:

„Члан 41.

Туристичке атракције као и садржаји туристичке понуде, обележавају се одговарајућим симболима и знацима (у даљем тексту: туристичка сигнализација).

Јединица локалне самоуправе стара се о месту постављања и начину истицања туристичке сигнализације у складу са овим законом и законом којим се уређује саобраћајна сигнализација.

Министар прописује садржину, услове и начин истицања туристичке сигнализације.”

Члан 14.

Члан 42. мења се и гласи:

„Члан 42.

Туристичка агенција обавља делатност организовања, понуде, продаје и реализовања туристичких путовања, излета и пружање других услуга уобичајених у туристичком промету, у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Делатност из става 1. овог члана може да обавља привредно друштво, друго правно лице, предузетник или огранак страног правног лица, ако је регистровано у одговарајућем регистру.

Удружење које обавља делатност из става 1. овог члана дужно је да ту делатност упише у одговарајући регистар.

Предузетник не може да обавља делатност из става 1. овог члана у периоду прекида обављања делатности.

Ако лице из става 2. овог члана обавља туристичку делатност у седишту, али не као претежну делатност, дужно је да за делатност туристичке агенције образује огранак, односно простор ван пословног седишта, који се региструје у одговарајућем регистру и евидентира у Регистру туризма.

Ако лице из става 2. овог члана обавља делатност туристичке агенције ван седишта, дужно је да за ту делатност у сваком пословном простору, односно месту пословања образује огранак, односно простор ван пословног седишта, који се региструје у одговарајућем регистру и евидентира у Регистру туризма.”

Члан 15.

У члану 43. после тачке 1а) додаје се тачка 1б), која гласи:

„1б) понуде и продаје туристичка путовања из тач. 1) и 1а);”.

У тачки 3) после речи: „трансфер” запета и реч: „транспорт” бришу се.

Члан 16.

Члан 45. мења се и гласи:

„Члан 45.

Туристичка агенција је дужна да:

1) на улазу у седиште видно истакне пословно име а на улазу у огранак, односно издвојени посебан простор пословно име, седиште и назив или ознаку огранка, односно издвојеног посебног простора;

2) на улазу у седиште, огранак, односно издвојени посебан простор истакне радно време и да се у свом пословању придржава истакнутог радног времена;

3) у сваком пословном простору, односно месту пословања у ком обавља делатност туристичких агенција мора да држи решење о регистрацији;

4) сваку промену регистрованог податка о седишту и огранку, односно простору ван пословног седишта пријави одговарајућем регистру и Регистру туризма у року од 15 дана;

5) нуди и продаје програме путовања који су припремљени на основу закљученог уговора са трећим лицима којима је поверио извршење услуга из тог програма путовања;

6) као организатор путовања, у случају да је отказала путовање, путницима у року из члана 57. став 4. овог закона, изврши повраћај уплаћених средстава;

7) обезбеди смештај путника за све време трајања уговореног путовања;

8) обезбеди повратак путника на одредиште;

9) се стара да путници не буду неоправдано задржани на путовању дуже него што је предвиђено програмом путовања;

10) ангажује током целог путовања најмање једног туристичког пратиоца или туристичког водича за туристичку групу, а по превозном средству којим се обавља услуга превоза;

11) ангажује представника на туристичкој дестинацији, ако на дестинацији нису ангажована лица из тачке 10) овог става;

12) за пружање услуге туристичког водича, туристичког пратиоца или локалног туристичког водича, ангажује лице које испуњава услове из члана 94. став 1. и 98. став 1. овог закона;

13) да за представника на туристичкој дестинацији ангажује лице које испуњава услове из члана 99. овог закона;

14) објави услове, садржај и цену сваке појединачне услуге (визирање, резервације, излети и остало) коју пружа и придржава се тих услова, садржаја и цена;

15) изда потврду о путовању, прописани рачун, карту или други документ са бројем којим се потврђује пријем уплате;

16) евидентира на прописан начин уговоре закључене са трећим лицима којима је поверено извршење услуга из програма путовања, уговоре о посредовању, друге уговоре у вези са обављањем туристичке делатности и другу пратећу документацију;

17) дневно води евиденцију продатих туристичких путовања на прописан начин;

18) скраћенице DMC и PCO користи под прописаним условима;

19) у свим пословима поступа са пажњом доброг привредника.

Уговори и документација из става 1. тачка 16) овог члана морају бити на српском језику.

Изузетно од става 2. овог члана уговори и документација могу бити на страном језику, али је туристичка агенција дужна да обезбеди њихов превод, оверен од стране овлашћеног лица.

Туристичка агенција која ставља на располагање брошуру дужна је да јасно и прецизно у брошури наведе све податке из члана 56. став 6. овог закона.

Одредбе овог члана и чл. 56. и 57. овог закона у делу програма путовања, његове организације и реализације, отказа, рекламације и евиденције и друго односе се и на излете.

Министар прописује облик, садржину и начин вођења евиденције уговора из става 1. тачка 16) овог члана и евиденције продатих туристичких путовања.

Министар прописује ближе услове и критеријуме које треба да испуни дестинацијска менаџмент компанија (DMC) и професионални организатор конгреса (PCO), начин рада, организовања, као и услове и поступак за остваривање права на коришћење скраћеница DMC и PCO.”

Члан 17.

Члан 46. мења се и гласи:

„Члан 46.

Синдикалне организације, удружења пензионера, феријалне, студентске, извиђачке и планинарске организације и установе социјалне и дечје заштите, као и друга удружења и организације (у даљем тексту: организације), могу само за своје чланове, односно кориснике, у складу са својим статутом, организовати туристичко путовање или излет (у даљем тексту: путовање), без сврхе стицања добити.

Организације су дужне да утврде годишњи план путовања (у даљем тексту: План путовања) и доставе га туристичкој инспекцији, у року од седам дана, од дана усвајања.

План путовања који није достављен туристичкој инспекцији сматраће се као да није ни донет.

План путовања из става 2. овог члана актом усваја надлежни орган организације, утврђен статутом.

Организације које су утврдиле План путовања дужне су да истовремено са Планом путовања доставе туристичкој инспекцији оснивачки акт и статут, податке о броју чланова, доказ о упису у одговарајући регистар, односно евиденцију, као и акт из става 4. овог члана.

У случају промене Плана путовања организације су дужне да нови План путовања доставе туристичкој инспекцији најкасније пет дана од дана усвајања тог плана.

У случају промене докумената и података из става 5. овог члана организације су дужне да нова документа и податке доставе туристичкој инспекцији најкасније пет дана од дана настанка промене.

Путовање се не може јавно оглашавати и рекламирати, осим давања обавештења члановима односно корисницима.

Организације могу да реализују само она путовања која су предвиђена Планом путовања и којима се остварују циљеви утврђени оснивачким актом, односно Статутом.

Организације су дужне да свако путовање пријаве туристичкој инспекцији, најкасније пет радних дана пре отпочињања путовања.

Уз пријаву из става 10. овог члана организације су у обавези да доставе програм путовања са битним елементима из члана 56. став 6. овог закона, списак путника са доказом о чланству и др.

Организације су дужне да воде евиденцију уговора и података из уговора закључених са трећим лицима којима је поверено извршење услуга превоза, смештаја, услуга туристичких професија и других услуга из програма путовања, на начин прописан чланом 45. ст. 2. и 3. овог закона.

Организације су дужне да за свако путовање воде и евиденцију која нарочито садржи:

1) податке о путнику (име, презиме, број чланске карте са датумом издавања и др);

2) место, датум и време почетка и завршетка путовања, опис одредишта путовања и периоде боравка са датумима;

3) податке о врсти превоза и својствима превозног средства које се користи;

4) податке о смештајном објекту (врста и назив, локација и категорија према важећим прописима земље у којој се објект налази и садржаје које објект има);

5) податке о броју ноћења, врсти и броју услуга и укупном броју дана путовања;

6) укупну цену и услуге које су обухваћене том ценом;

7) износ таксе и накнаде које се односе на одређене услуге, а које нису укључене у цену путовања;

8) начин и динамику плаћања путовања;

9) циљ и сврху путовања, усаглашени са актом о оснивању, односно Статутом.

Евиденције из ст. 12. и 13. овог члана воде се по начелима уредности и тачности, на начин који не дозвољава брисање унетих података и којим се омогућава увид у податке по хронолошком реду.

Путовање које није у Плану путовања или подаци о путовању нису евидентирани на начин из ст. 12. и 13. овог члана, а има елементе туристичког путовања у смислу овог закона сматраће се туристичким путовањем, за чије је организовање и реализовање потребна лиценца из члана 51. овог закона.

Члан 18.

У члану 50. став 2. тачка 3) мења се и гласи:

„3) има најмање вишу стручну спрему, односно стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању до три године, за рад код организатора путовања;”.

Члан 19.

У члану 52. став 1. речи: „организатору путовања” замењују се речима: „привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику или огранку страног правног лица”.

У тачки 2) после речи: „стечаја” додају се речи: „или ликвидације”.

У тачки 3) после речи: „коме” додају се речи: „у претходних 36 месеци”.

Тачка 6) мења се и гласи:

„6) који има прописану гаранцију путовања за случај инсолвентности и ради накнаде штете путнику настале неиспуњењем, делимичним испуњењем или неуредним испуњењем уговорних обавеза (у даљем тексту: гаранција путовања).”

Члан 20.

Члан 55. мења се и гласи:

„Члан 55.

Лиценца се одузима организатору путовања ако:

- 1) у периоду важења лиценце престане да испуњава услове из члана 52. тач. 2), 5) и 6) овог закона;
- 2) поступи супротно члану 45. став 1. тач. 5) до 8) овог закона;
- 3) наступе теже последице по здравље путника због пропуста организатора путовања.

Лиценца се одузима решењем које доноси министар и које се доставља Регистру туризма.

На основу решења из става 2. овог члана, Регистратор туризма брише организатора путовања из Регистра туризма без доношења посебног акта.

Решење из става 2. овог члана коначно је.

Након одузимања лиценце организатор путовања може да реализује само претходно продата и уговорена путовања, ако је за та путовања обезбеђена прописана гаранција и ако се путник писаним путем са тим сагласи.”

Члан 21.

У члану 56. став 2. мења се и гласи:

„Организатор путовања је одговоран за реализацију путовања и дужан је да се придржава општих услова путовања и програма путовања.”

У ставу 5. после речи: „путовања” додаје се запета и речи: „програм путовања и потврда о путовању” и запета, а после речи: „мањим од” додаје се реч: „стандардне”.

У ставу 6. после тачке 6) додаје се нова тачка 6а), која гласи:

„6а) податке о броју ноћења, врсти и броју услуга и укупном броју дана туристичког путовања;”.

У тачки 7) брише се запета и реч: „карактеристике”.

У ставу 7. после речи: „услова путовања” брише се везник: „и”, а после речи: „програма путовања” додају се речи: „и потврде о путовању”.

После става 8. додају се ст. 9-11, који гласе:

„Потврда о путовању мора да садржи податке о гаранцији путовања са подацима потребним за њено активирање, као и податке о лицу овлашћеном за пријем рекламација за време трајања туристичког путовања (име и презиме, контакт телефон, е-маил адреса и др).

Организатор путовања дужан је да за све време трајања туристичког путовања омогући путнику једноставан и приступачан начин обраћања лицу овлашћеном за пријем рекламација.

Организатор путовања може да продаје туристичко путовање преко посредника са којим има закључен уговор о посредовању.”

Члан 22.

У члану 57. став 2. речи: „ставио приговор” замењују се речима: „изјавио рекламацију”, а после речи: „у року од” додају се речи: „месец дана од дана настанка неправилности или”.

После става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Организатор путовања је дужан да без одлагања отклони свако одступање од уговореног туристичког путовања, односно да најкасније у року од осам дана од дана пријема рекламације писаним или електронским путем одговори путнику на изјављену рекламацију.”

У досадашњи ставу 3. који постаје став 4. речи: „основаног приговора” замењују се речима: „основане рекламације”.

Члан 23.

Члан 58. мења се и гласи:

„Члан 58.

Пре отпочињања обављања делатности посредник је дужан да се региструје у Регистру туризма.

На захтев привредног друштва, другог правног лица, предузетника или огранка страног правног лица Регистратор туризма издаје решење о регистрацији у Регистар туризма, које нарочито садржи: пуно пословно име, матични број и седиште.

Регистровани подаци се објављују на интернет страници Агенције за привредне регистре истог дана када је донето решење о регистрацији.

Посредник је дужан да у сваком пословном простору, односно месту пословања у ком обавља делатност држи решење о упису у одговарајући регистар, као и решење из става 2. овог члана.

Посредник који нуди на продају и продаје туристичко путовање организатора путовања дужан је да у програму путовања и потврди о путовању назначи својство у коме наступа, број лиценце организатора путовања и да путнику уручи непосредно или електронским путем, истовремено са издавањем потврде о путовању, програм и опште услове путовања организатора путовања.

Посредник нуди и продаје само туристичка путовања организатора путовања са којим има закључен посреднички уговор о путовању.

Посредник је дужан да нуди и продаје туристичка путовања под истим условима као и организатор путовања.

Посредник је у обавези да о продатом туристичком путовању из става 7. овог члана, без одлагања, обавести организатора путовања.

Обавештење из става 9. овог члана садржи податке о путнику (име и презиме, адреса, контакт телефон и др).”

Члан 24.

Члан 59. мења се и гласи:

„Члан 59.

Угоститељ обавља делатност пружања услуга смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака, у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Делатност из става 1. овог члана може да обавља привредно друштво, друго правно лице, предузетник, огранак страног правног лица, ако је регистровано у одговарајућем регистру.

Удружење које обавља делатност из става 1. овог члана дужно је да ту делатност упише у одговарајући регистар.

Предузетник не може да обавља делатност из става 1. овог члана у периоду прекида обављања делатности.

Ако лице из става 2. овог члана обавља угоститељску делатност у седишту, али не као претежну делатност, дужно је да за ту делатност образује огранак, односно простор ван пословног седишта, који се региструје у одговарајућем регистру и евидентира у Регистру туризма.

Ако лице из става 2. овог члана обавља угоститељску делатност ван седишта, дужно је да за ту делатност у сваком пословном простору, односно месту пословања образује огранак, односно простор ван пословног седишта, који се региструје у одговарајућем регистру и евидентира у Регистру туризма.

Поједине угоститељске услуге може пружати и физичко лице, под условима прописаним овим законом и прописима донетим на основу овог закона.”

Члан 25.

У члану 62. став 1. тачка 1) речи: „као и радно време и да га се придржава у свом пословању” замењују се речима: „према претежној врсти услуга које се у њему пружају”.

После тачке 1) додаје се нова тачка 1а), која гласи:

„1а) на улазу у угоститељски објекат видно истакне радно време и да се у свом пословању придржава прописаног радног времена;”.

У тачки 4) после речи: „прописаним” додају се речи: „минимално техничким и санитарно-хигијенским условима, као и”.

У тачки 5) после речи: „врсту” везник „и” се брише и додају се запета и речи: „а код објеката из члана 68. ст. 1. и 6. овог закона”.

У тачки 7) после речи: „односно” додају се речи: „на другом месту”.

У тачки 9) реч: „квалитету” брише се.

У тачки 10) после речи: „уредно” додају се речи: „на прописан начин”.

После тачке 11) додаје се тачка 11а), која гласи:

„11а) да пружање угоститељске услуге не условљава пружањем друге услуге, односно неким другим условом који је корисник услуга дужан да испуни;”

Члан 26.

У члану 67. став 1. тачка 3) брише се.

У ставу 3. после речи: „хране” додају се речи „кетинг објекат” и запета.

Ст. 4. и 6. бришу се.

Досадашњи став 5. који постаје став 4. мења се и гласи:

„Пословно име, фирма и други назив, назив огранка, простор ван пословног седишта или одговарајућа организациона јединица као и ознака пружаоца угоститељских услуга не може да садржи речи које указују на врсту угоститељског објекта који се разврстава у категорију, осим када је категоризација већ извршена, нити више од једне врсте угоститељског објекта који се не разврстава у категорију.”

Члан 27.

У члану 68. став 2. после речи: „хотел” додају се речи: „и туристичко насеље”.

У ставу 6. после речи: „објекти” додају се речи: „за смештај”.

У ставу 7. речи: „односно физичког лица” бришу се.

Став 13. мења се и гласи:

„Надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да у електронској форми квартално доставља министарству и Регистру туризма евиденцију коначних решења из става 7. овог члана”

Члан 28.

У члану 70. став 2. мења се и гласи:

„Руководилац објекта у угоститељском објекту врсте хотел, подврсте хотела и мотел мора да има најмање вишу стручну спрему, односно стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању до три године у области друштвено-хуманистичких наука, активно знање једног страног језика и три године радног искуства у угоститељству.”

У ставу 3. после речи: „насеље” додаје се запета и реч: „пансион”, а реч: „стажа” замењује се речју: „искуства”.

У ставу 4. после речи: „хотел” додаје се запета и речи: „подврсте хотел”.

Члан 29.

Члан 72. мења се и гласи:

„Члан 72.

Угоститељ може да пружа туристима угоститељске услуге смештаја, припремања и услуживање исхране и пића у угоститељском објекту домаће радиности (кућа, апартман и соба).

Делатност из става 1. овог члана може да обавља лице из члана 59. ст. 2. и 7. овог закона.

Лице из става 2. овог члана дужно је да пре отпочињања обављања делатности у објектима домаће радиности прибави акт којим се објекат домаће радиности разврстава у одговарајућу категорију.

Физичко лице може да пружа туристима угоститељске услуге смештаја, припремања и услуживања obroка у кући, апартману и соби чији је власник у објектима смештајних капацитета до 30 лежајева.

Физичко лице је дужно да дневно и уредно пријављује госта, односно пружене услуге локалној туристичкој организацији, туристичкој агенцији, привредном субјекту или другом правном лицу из члана 74. став 1. овог закона, са којим има закључен уговор.

Локална туристичка организација, туристичка агенција, привредни субјекат или друго правно лице из члана 74. став 1. овог закона, са којим физичко лице има закључен уговор, дужна је да за пријављене госте и пружену услугу изда прописан рачун.”

Члан 30.

Члан 76. мења се и гласи:

„Члан 76.

Угоститељ може да пружа туристима угоститељске услуге смештаја, припремања и услуживање исхране и пића у објекту сеоског туристичког домаћинства.

Делатност из става 1. овог члана може да обавља лице из члана 59. ст. 2. и 7. овог закона.

Лице из става 2. овог члана дужно је да пре отпочињања обављања делатности у сеоском туристичком домаћинству прибави акт којим се сеоско туристичко домаћинство разврстава у одговарајућу категорију.

Физичко лице које пружа угоститељске услуге у сеоском туристичком домаћинству може да пружа туристима угоститељске услуге смештаја, припремања и услуживања хране и пића у објектима смештајних капацитета до 30 лежајева.

Физичко лице из става 4. овог члана може да пружа угоститељске услуге припремања и услуживања хране и пића, од намирница и напитака које је претежно сам произвео и организованој туристичкој групи до 50 туриста која не користи услуге смештаја.

Физичко лице из става 4. овог члана мора да испуњава здравствене услове и редовно обавља здравствене прегледе, у складу са законом којим се уређује заштита здравља.

Објекти у којима се пружају угоститељске услуге у сеоском туристичком домаћинству морају да испуњавају минималне техничке и санитарно-хигијенске услове и да се просторије и опрема одржавају, а услуге пружају према прописаним стандардима за категорију која је одређена решењем надлежног органа.

Физичко лице из става 4. овог члана може у оквиру сеоског туристичког домаћинства, да пружа угоститељске услуге смештаја на отвореном у привремено постављеној опреми за камповање, до 20 камп парцела, за највише 30 гостију.

Простор, односно земљиште из става 8. овог члана мора да испуњава прописане минималне техничке и санитарно-хигијенске услове.

Физичко лице из става 4. овог члана дужно је да дневно и уредно пријављује госта, односно пружену услугу локалној туристичкој организацији, туристичкој агенцији, привредном субјекту или другом правном лицу у из члана 77. став 1. овог закона, са којим има закључен уговор.

Локална туристичка организација, туристичка агенција, привредни субјекат или друго правно лице из члана 77. став 1. овог закона, са којим физичко лице има закључен уговор, дужна је да за пријављене госте и пружену услугу изда прописан рачун.”

Члан 31.

Члан 80. мења се гласи:

„Члан 80.

Наутичка делатност пружања услуга у прихватним и пловним објектима наутичког туризма, као и пружање других услуга за потребе наутичког туризма обавља се у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Делатност из става 1. овог члана може да обавља привредно друштво, друго правно лице, предузетник или огранак страног правног лица, ако је регистровано у одговарајућем регистру.

Удружење које обавља делатност из става 1. овог члана дужно је да ту делатност упише у одговарајући регистар.

Предузетник не може да обавља делатност из става 1. овог члана у периоду прекида обављања делатности.

Ако лице из става 2. овог члана има регистровану наутичку делатност у седишту, али не као претежну делатност, дужно је да за наутичку делатност образује огранак, односно простор ван пословног седишта, који се региструје у одговарајућем регистру и евидентира у Регистру туризма.

Ако лице из става 2. овог члана нуди и продаје наутичке услуге ван седишта, дужан је да за ту делатност у сваком пословном простору, односно месту пословања образује огранак, односно простор ван пословног седишта, који се региструје у одговарајућем регистру и евидентира у Регистру туризма.

На обављање наутичке делатности на делу простора који истовремено представља подручје заштићеног природног подручја примењује се режим заштите у складу са прописима којима се уређује заштита природе.”

Члан 32.

У члану 82. речи: „организовање спортских мотонаутичких активности на води и” бришу се.

Члан 33.

У члану 89. став 3. после тачке 2) додаје се нова тачка 2а), која гласи:

„2а) ловачки дом;”.

Став 4. мења се и гласи:

„Ловачка вила, као објекат ловног туризма разврстава се у категорију у складу са стандардима прописаним за ту врсту објеката и пружалац ловнотуристичких услуга је дужан да пре отпочињања обављања ловнотуристичке делатности у објекту ловног туризма - ловачка вила прибави акт којим се тај објекат разврстава у одговарајућу категорију.”

Члан 34.

У глави VIII. Услуге у туризму, Одељак 1. Услуге туристичких професија назив пододељка мења се и гласи:

„1.1. Услуге туристичког водича, локалног туристичког водича, туристичког пратиоца, туристичког аниматора и представника на туристичкој дестинацији.”

Члан 35.

Члан 94. мења се и гласи:

„Члан 94.

Туристички водич и туристички пратилац мора да има положен стручни испит за туристичког водича и туристичког пратиоца у складу са овим законом.

Туристички водич и туристички пратилац мора да:

- 1) има средње образовање у четворогодишњем трајању;
- 2) активно зна један страни језик.

Лице које има положен стручни испит за туристичког водича може да обавља и послове туристичког пратиоца.

Туристичким водичем и туристичким пратиоцем, у смислу овога закона, сматра се и држављанин државе чланице Европске уније и европског економског простора који испуњава услове за туристичког водича и туристичког пратиоца прописане овим законом.

Туристички водич и туристички пратилац при пружању услуга мора да има код себе важећу легитимацију и да је носи на прописан начин.

Стручни испит за туристичког водича и туристичког пратиоца полаже се пред комисијом коју образује министар.

Трошкове полагања стручног испита из става 1. овог члана, као и трошкове издавања лиценце и легитимације сноси лице које полаже стручни испит.

Министарство издаје лиценцу о положеном стручном испиту за туристичког водича, односно за туристичког пратиоца, као и легитимацију и ознаку.

Лиценца из става 8. овог члана доставља се Регистру туризма ради евидентирања.

Туристички водич може бити запослен на пословима руководиоца из члана 50. став 1. овог закона и то за рад код:

1) организатора путовања, ако има најмање вишу стручну спрему, односно стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању до три године и лиценцу туристичког водича, у трајању од најмање пет година;

2) посредника, ако има најмање средње образовање у четворогодишњем трајању и лиценцу туристичког водича, у трајању од најмање три године;

Туристички водич може да обавља делатности самостално као предузетник, односно преко привредног друштва или другог правног лица.

Удружење туристичких водича може у име и за рачун својих чланова посредовати у пружању услуга туристичког водича уз обавезу издавања рачуна кориснику услуге.

Средства од наплаћене таксе на име трошкова из става 7. овог члана приход су буџета Републике Србије.”

Члан 36.

Члан 95. брише се.

Члан 37.

Члан 97. мења се и гласи:

„Члан 97.

Министар прописује програм, начин и услове полагања стручног испита из члана 94. став 1, висину таксе за полагање стручног испита, издавање лиценце и легитимације, услове које чланови комисије из члана 94. став 6. овог закона треба да испуне, као и износ накнаде за рад чланова комисије.

Министар прописује облик и садржину лиценце и легитимације туристичког водича и туристичког пратиоца, као и начин и услове издавања и рокове важења.”

Члан 38.

Члан 98. мења се и гласи:

„Члан 98.

Локални туристички водич мора да има положен стручни испит за локалног туристичког водича.

Стручни испит за локалног туристичког водича може да полаже лице које има положен стручни испит за туристичког водича.

Локални туристички водич мора да има код себе важећу легитимацију и да носи ознаку на прописан начин.

Програм и начин полагања стручног испита за локалног туристичког водича прописује надлежни орган јединице локалне самоуправе или више јединица локалних самоуправа, по претходно прибављеном мишљењу министарства.

Стручни испит за локалног водича полаже се пред комисијом коју образује надлежни орган јединице локалне самоуправе који издаје лиценцу о положеном стручном испиту за локалног туристичког водича, као и легитимацију и ознаку.

Трошкове полагања стручног испита из става 1. овог члана, као и трошкове издавања лиценце и легитимације сноси лице које полаже стручни испит.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе прописује програм, начин и услове полагања стручног испита из става 1. овог члана, висину таксе за полагање стручног испита, издавање лиценце, легитимације и ознаке, услове које чланови комисије из става 5. овог члана треба да испуне, као и износ накнаде за рад чланова комисије.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе прописује облик и садржину лиценце, легитимације и ознаке локалног туристичког водича, као и начин и услове издавања и рокове важења.

Средства од наплаћене таксе на име трошкова из става 7. овог члана приход су буџета јединице локалне самоуправе.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе води евиденцију локалних туристичких водича, као поверени посао и дужан је да Регистру туризма ради евидентирања достави евиденцију у електронској форми најкасније до 15. јануара за претходну годину.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе води евиденцију локалних туристичких водича, као поверени посао и дужан је да је достави министарству у електронској форми у року од 15 дана од дана издавања лиценце .

Члан 39.

Члан 99. мења се и гласи:

„Члан 99.

Туристички аниматор и представник на туристичкој дестинацији мора да:

- 1) има најмање средње образовање у четворогодишњем трајању;
- 2) зна српски језик.

Представник на туристичкој дестинацији мора да има активно знање страног језика који је у употреби на туристичкој дестинацији.”

Члан 40.

Члан 100. брише се.

Члан 41.

Члан 101. мења се и гласи:

„Члан 101.

Услугама изнајмљивања возила (*rent-a-car*) сматра се изнајмљивање путничких аутомобила без возача.

Посебна врста изнајмљивања возила је изнајмљивање путничких аутомобила са услугама возача (*limo service*).

Услуге из ст. 1. и 2. овог члана може да пружа привредно друштво, друго правно лице, предузетник или огранак страног правног лица, ако је регистровано у одговарајућем регистру.

Удружење које обавља делатност из ст. 1. и 2. овог члана дужно је да ту делатност упише у одговарајући регистар.

Предузетник не може да пружа услуге из ст. 1. и 2. овог члана у периоду прекида обављања делатности.

Ако лице из става 3. овог члана има регистровану делатност за пружање услуга изнајмљивања возила у седишту, али не као претежну делатност, дужно је да за ту делатност образује огранак, односно простор ван пословног седишта, који се региструје у одговарајућем регистру и евидентира у Регистру туризма.

Ако лице из става 3. овог члана нуди и продаје услуге изнајмљивања возила у простору ван седишта, дужно је да за ту делатност у сваком пословном простору, односно месту пословања, образује огранак, односно простор ван пословног седишта, који се региструје у одговарајућем регистру и евидентира у Регистру туризма.”

Члан 42.

После члана 101. додаје се члан 101а, који гласи:

„Члан 101а

Пружалац услуга из члана 101. став 1. овог закона дужан је да:

- 1) на улазу у простор у коме обавља делатност видно истакне пословно име и седиште;
- 2) на улазу у простор у коме обавља делатност видно истакне радно време и да га се придржава у свом пословању.

Пружалац услуга из члана 101. ст. 1. и 2. овог закона дужан је да:

- 1) у сваком пословном простору, односно месту пословања у ком обавља делатност држи решење о упису у одговарајући регистар и уверење о евидентирању у Регистру туризма;
- 2) у сваком пословном простору, односно месту пословања истакне цене услуга које пружа и да се придржава истакнутих, односно објављених цена;
- 3) за сваку пружену услугу изда прописан рачун;
- 4) води евиденцију пружених услуга;
- 5) обавља делатност са пажњом доброг привредника.

Евиденција из става 2. тачка 4) овог члана води се на дневном нивоу, по начелима уредности и тачности, на начин који не дозвољава брисање унетих података, којим се омогућава увид у податке по хронолошком реду и садржи податке о регистарском броју возила, податке о возачу, периоду коришћења возила, податке о кориснику услуге и др.”

Члан 43.

У члану 109. после става 1. додаје се став 2, који гласи:

„Средства од наплаћене боравишне таксе користе се и за финансирање послова из члана 39. овог закона.”

Члан 44.

Члан 114. мења се и гласи:

„Члан 114.

Јединица локалне самоуправе која је проглашена за туристичко место I и II категорије може својим актом да утврди туристичке зоне, туристичке дестинације и туристичке локације (у даљем тексту: просторне целине).

На просторним целинама из става 1. овог члана угоститељски објекат за смештај врсте хотел и мотел мора да испуњава стандарде за разврставање у одређену категорију, усаглашен са актом јединице локалне самоуправе.

Акт из става 1. овог члана нарочито садржи опис просторних целина, са утврђеним границама, начин процене усаглашености, рокове усаглашавања и друге услове које угоститељски објекат врсте хотел и мотел треба да испуни, висину пенала, начин наплате пенала, обвезника плаћања и др.

Акт из става 1. овог члана садржи и прописане услове за угоститељске објекте који се први пут категорише у врсту хотел и мотел.

Ако обвезник плаћања, утврђен актом из става 1. овог члана, не поступи у прописаном рок надлежни орган јединице локалне самоуправе доноси

решење којим за то лице утврђује обавезу плаћања пенала на годишњем нивоу у прописаној висини.

Решење из става 5. овог члана коначно је.

Обавезе утврђене актом из става 1. овог члана не односе се на објекте за које је покренут поступак приватизације, све до окончања тог поступка.”

Члан 45.

Члан 115. мења се и гласи:

„Члан 115.

Средства од наплаћених пенала из члана 114. овог закона приход су буџета јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази објекат из члана 114. став 2. овог закона.

Средства од наплаћених пенала користе се за финансирање активности прописаних чланом 109. овог закона.”

Члан 46.

У члану 116. речи: „за приоритетне туристичке дестинације” и запета бришу се.

Члан 47.

Члан 117. мења се и гласи:

„Члан 117.

Регистар туризма води Агенција за привредне регистре.

У Регистру туризма региструју се туристичке агенције - организатори путовања и туристичке агенције - посредници.

У Регистру туризма евидентирају се:

- 1) управљачи туристичких простора;
- 2) туристичка места;
- 3) дестинацијске менаџмент организације;
- 4) дестинацијске менаџмент компаније;
- 5) професионални организатор конгреса;
- 6) туристичке организације;
- 7) угоститељи;
- 8) категорисани и некатегорисани угоститељски објекти;
- 9) лица која пружају услуге у домаћој радиности;
- 10) лица која пружају услуге у сеоским туристичким домаћинствима;
- 11) пружаоци наутичких услуга;
- 12) категорисани и некатегорисани објекти наутичког туризма;
- 13) пружаоци ловнотуристичких услуга;
- 14) категорисани и некатегорисани објекти ловног туризма;
- 15) туристички водичи;

- 16) локални туристички водичи;
- 17) туристички пратиоци;
- 18) туристички аниматори;
- 19) привредни субјекти који пружају услуге изнајмљивања возила (rent-a-car) и услуге изнајмљивања возила са услугама возача (limo service).

Врсту, висину и начин плаћања накнада за регистрацију, евиденцију и друге услуге које пружа Регистар туризма, одређује Управни одбор Агенције за привредне регистре, уз сагласност Владе.

Коначна решења која доносе органи на основу овлашћења из овог закона региструју се односно евидентирају у Регистру туризма на начин прописан овим законом и другим прописима донетим на основу овог закона.

Прикупљање, држање, обрада и коришћење података о личности, права лица и заштита права лица чији се подаци прикупљају и обрађују, ограничења заштите података о личности и обезбеђење података, у Регистру туризма врши се у складу са овим законом, законом којим се уређује заштита података о личности и законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја.

Подаци који се уписују у Регистру туризма, за домаће физичко лице су лично име и ЈМБГ, а за странца се уписује лично име, број пасоша и држава издавања, а ако је издата лична карта за странца, уписује се и лични број странца.

Подаци који се уписују у Регистру туризма, за правно лице су пословно име, седиште и матични број, а за страном правно лице уписује се пословно име, седиште, број под којим се то правно лице води у матичном регистру и назив тог регистра.”

Услови из става 6. овог члана примениће се на облик, садржину и начин вођења евиденције, уговора и других података из чл. 45, 46, 56, 62, 75, 94, 98, 101а и 119. овог закона.”

Члан 48.

У члану 117а став 2. после речи: „водича” запета се замењује везником: „и”, а речи: „и туристичких аниматора” бришу се.

Члан 49.

Члан 118. мења се и гласи:

„Члан 118.

Надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши министарство.

Инспекцијски надзор над применом овог закона врши министарство преко туристичких инспектора.

Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу испуњености санитарно-хигијенских и здравствених услова у објектима у којима се обавља угоститељска делатност, као и у објектима, односно просторијама у којима се пружају угоститељске услуге смештаја и исхране у домаћој радиности и сеоским туристичким домаћинствима врши министарство надлежно за послове здравља преко санитарних инспектора.

Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу којим се уређује заштита животне средине врши министарство надлежно за послове заштите животне средине преко инспектора за заштиту животне средине.

Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу којим се уређује наутичка делатност, а односи се на саобраћајно - техничке услове објеката наутичког туризма и на услове за чланове посаде пловних објеката наутичког туризма, као и у делу којим се уређује делатност изнајмљивања возила, а односи се на испуњеност услова прописаних за возила која су предмет изнајмљивања, врши министарство надлежно за послове саобраћаја преко саобраћајних инспектора.

Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу којим се уређује ловнотуристичка делатност, а односи се на организовање лова, врши министарство надлежно за послове ловства преко ловних инспектора.

Инспекцијски надзор над применом овог закона врши јединица локалне самоуправе преко овлашћених инспектора у делу којим се уређује:

1) обављање угоститељске делатности у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству, за које није издато решење о разврставању у категорију, није закључен уговор из члана 74. став 1. овог закона и члана 77. став 1. овог закона или гости нису евидентирани, односно пријављени у складу са овим законом;

2) испуњеност минимално техничких услова у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству, као и у угоститељском објекту врсте hostel;

3) истицање и придржавање прописаног радног времена у угоститељском објекту;

4) наплата и уплата боравишне таксе;

5) провера испуњености услова и рокова усаглашености угоститељских објеката са актом из члана 114. овог закона.

Послове из става 7. овог члана јединица локалне самоуправе обавља као поверени посао.

Санитарни инспектори, ловни инспектори, инспектори за заштиту животне средине, саобраћајни инспектори и инспектори јединице локалне самоуправе имају права, дужности и овлашћења туристичког инспектора утврђена овим законом која се односе на њихову област инспекцијског надзора.”

Члан 50.

Члан 120. мења се и гласи:

„Члан 120.

У вршењу инспекцијског надзора туристички инспектор има право и дужност да:

1) проверава да ли су испуњени прописани услови за обављање делатности и пружање услуга уређених овим законом;

2) проверава тачност података из захтева за разврставање угоститељског објекта у категорију у погледу испуњености услова;

3) проверава пружање услуга у угоститељским објектима у погледу придржавања прописаних стандарда за одобрену категорију;

4) утврђује идентитет запослених код привредних друштава, предузетника или огранка другог домаћег или страног правног лица, као и физичких лица која обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом увидом у личну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;

5) прегледа просторије у којима се обавља делатност и пружају услуге, уговоре, евиденције, исправе и другу документацију потребну за утврђивање законитости пословања привредних друштава, предузетника или огранка другог домаћег или страног правног лица, као и физичких лица која обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом;

6) врши увид у периодични извештај за одређени период и пресек стања фискалне касе;

7) захтева судски налог за претрес стамбеног или пратећег простора код сазнања да се у том простору обавља делатност или пружа услуга у случају када се власник или корисник противи вршењу инспекцијског надзора;

8) захтева асистенцију полиције, односно комуналне полиције, ако основано процени да је то потребно према приликама одређеног случаја;

9) остварује надзор над радом угоститељских објекта ако јединица локалне самоуправе није организовала обављање послова из инспекцијског надзора који су им поверени;

10) предузме и друге прописане мере предвиђене законом.”

Члан 51.

После члана 120. додаје се нови Одељак 1а Права и дужности овлашћеног инспектора јединице локалне самоуправе и члан 120а, који гласи:

„Члан 120а

У вршењу инспекцијског надзора овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе има право и дужност да:

1) проверава да ли су испуњени прописани услови за обављање делатности и пружање услуга уређених овим законом;

2) утврђује идентитет запослених код привредних друштава, предузетника, другог правног лица или страног правног лица, која обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом, увидом у личну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;

3) утврђује идентитет лица које обавља угоститељску делатност у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству увидом у личну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;

4) прегледа просторије у којима се обавља делатност и пружају услуге, уговоре, евиденције, исправе и другу документацију потребну за утврђивање законитости пословања привредних друштава, предузетника или огранка другог домаћег или страног правног лица, као и физичких лица која обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом;

5) врши увид у уговоре из члана 74. став 1. и члана 77. став 1. овог закона;

6) врши проверу издатог решења о разврставању у категорију објекта из члана 68. ст. 6. и 7. овог закона;

7) проверава наплату и уплату боравишне таксе, увидом у евиденцију гостију и другу пратећу документацију;

8) проверава истицање и придржавање прописаног радног времена у угоститељским објектима;

9) проверава испуњеност услова и рокова усаглашености угоститељских објеката са актом из члана 114. овог закона;

10) захтева судски налог за претрес стамбеног или пратећег простора код сазнања да се у том простору обавља делатност или пружају услуге у случају када се власник или корисник простора противи вршењу инспекцијског надзора;

11) захтева асистенцију полиције, односно комуналне полиције, ако основано процени да је то потребно према приликама одређеног случаја;

12) обавести надлежни орган јединице локалне самоуправе о утврђеној процени усаглашености објеката из члана 114. овог закона;

13) предузме и друге прописане мере предвиђене законом.

Овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе приликом вршења надзора има службену легитимацију, значку и одговарајућу врсту одеће, обуће и опреме.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе прописује образац службене легитимације, изглед значке и одговарајућу врсту одеће, обуће и опреме коју носи овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе инспектор.”

Члан 52.

Члан 121. мења се и гласи:

„Члан 121.

Туристички инспектор је овлашћен да:

1) привремено забрани обављање делатности правном и физичком лицу које обавља туристичку делатност, угоститељску делатност, наутичку делатност или ловнотуристичку делатност и које пружа услуге изнајмљивања возила, а није регистровао привредну делатност у одговарајући регистар;

2) привремено забрани привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику и огранку страног правног лица обављање послова из члана 43. тач. 1), 1а) и 1б) овог закона који обавља послове без лиценце или су наступиле околности које су разлог за одузимање лиценце;

3) привремено забрани рад привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику и огранку страног правног лица обављање делатности у врсти из члана 68. став 1, члана 85. став 1. и члана 89. став 4. овог закона који послују без решења о разврставању у категорију;

4) привремено забрани обављање делатности правном лицу, привредном друштву, предузетнику или огранку страног правног лица односно физичком лицу, ако се туристичком инспектору онемогући вршење послова надзора;

5) наложи да се врати износ који је више наплаћен у односу на истакнуте, односно уговорене цене;

6) изда прекршајни налог;

7) поднесе пријаву надлежном органу за учињено кривично дело или привредни преступ, односно поднесе захтев за покретање прекршајног поступка;

8) поднесе предлог за одузимање лиценце;

9) врши поступак инспекцијског надзора у случају када инспектор, коме је овим законом поверен посао инспекцијског надзора, не врши законом поверен посао;

Туристички инспектор доноси решење о привременој забрани обављања делатности до испуњења законом прописаних услова.”

Члан 53.

После члана 121. додаје се нови Одељак 2а Овлашћења инспектора јединице локалне самоуправе и члан 121а, који гласи:

„Члан 121а

Инспектор јединице локалне самоуправе је овлашћен да:

1) привремено забрани пружање угоститељских услуга у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству, ако објекат није разврстан у категорију или није закључен уговор из члана 74. став 1. и члана 77. став 1. овог закона;

2) привремено забрани обављање угоститељске делатности, ако се инспектору онемогући вршење послова надзора;

3) изда прекршајни налог;

4) поднесе предлог надлежном органу из члана 114. став 5. овог закона за покретање поступка и утврђивања обавезе плаћања пенала;

5) поднесе пријаву надлежном органу за учињено кривично дело или привредни преступ, односно поднесе захтев за покретање прекршајног поступка.

Инспектор јединице локалне самоуправе доноси решење о привременој забрани обављања делатности до испуњења законом прописаних услова.”

Члан 54.

Члан 123. мења се и гласи:

„Члан 123.

Против решења туристичког инспектора може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана достављања решења.

Против решења овлашћеног инспектора јединице локалне самоуправе може се изјавити жалба општинском, односно градском већу у року од 15 дана од дана достављања решења.

Против решења инспектора из члана 118. ст. 3-6. овог закона може се изјавити жалба министру из делокруга инспекцијског надзора, као надлежном другостепеном органу, у року од 15 дана од дана достављања решења.

Жалба изјављена на решења из ст. 1-3. овог члана не одлаже извршење решења.”

Члан 55.

Члан 124. мења се и гласи:

„Члан 124.

Новчаном казном од 120.000 до 800.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) нуди и продаје програме путовања који нису припремљени на основу закљученог уговора са трећим лицима којима је поверио извршење услуга из тог програма путовања (члан 45. став 1. тачка 5));

2) у случају отказа путовања путницима у законском року не изврши повраћај уплаћених средстава (члан 45. став 1. тачка 6));

3) не обезбеди смештај путника за све време трајања уговореног путовања путовања (члан 45. став 1. тачка 7));

4) не обезбеди повратак путника на одредиште (члан 45. став 1. тачка 8));

5) путници буду неоправдано задржани на путовању дуже него што је предвиђено програмом путовања (члан 45. став 1. тачка 9));

6) не евидентира на прописан начин уговоре закључене са трећим лицима којима је поверено извршење услуга из програма путовања, уговоре о посредовању, друге уговоре у вези са обављањем туристичке делатности и другу пратећу документацију (члан 45. став 1. тачка 16));

7) за уговоре и документацију из члана 45. став 2. овог закона, који су на страном језику, није обезбеђен превод, оверен од стране овлашћеног лица (члан 45. став 3);

8) обавља послове организатора путовања без лиценце (члан 51. став 1);

9) гаранцију путовања нема за све време важења лиценце (члан 53. став 4);

10) се гаранцијом путовања ограничавају права на накнаду у складу са овим законом (члан 53. став 5);

11) поступи супротно члану 55. став 5. овог закона;

12) се пре отпочињања делатности не региструје у регистру туризма (члан 58. став 1);

13) поступи супротно одредбама члана 60. став 2. овог закона;

14) на улазу у седиште, односно огранак не истакне радно време и у свом пословању се не придржава прописаног радног времена (члан 62. став 1. тачка 1а));

15) обавља угоститељску делатност у хотелу, мотелу, туристичком насељу, кампу, пансиону, објектима домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства, наутичку делатност у марини или ловнотуристичку делатност у ловачкој вили, а да му није надлежни орган одредио категорију или ове делатности обавља у категорији која му није одређена решењем надлежног органа (члан 69. став 1, члан 72. став 3, члан 76. став 3, члан 85. став 2. и члан 89. став 4).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 15.000 до 30.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара.”

Члан 56.

Члан 125. мења се и гласи:

„Члан 125.

Новчаном казном од 100.000 до 450.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) не упише делатност у одговарајући регистар (члан 42. став 3, члан 59. став 3, члан 80, став 3. и члан 101. став 4);

2) не ангажује најмање једног туристичког пратиоца или туристичког водича на начин из члана 45. став 1. тачка 10);

3) не ангажује представника на туристичкој, осим ако на дестинацији нису ангажована лица из члана 45. став 1. тачка 10) овог закона (члан 45. став 1. тачка 11));

4) за услуге туристичког водича, туристичког пратиоца или локалног туристичког водича, ангажује лице које не испуњава услове из члана 94. став 1. овог закона (члан 45. став 1. тачка 12));

5) за услуге представника на туристичкој дестинацији не ангажује лице које испуњава услове из члана 99. овог закона (члан 45. став 1. тачка 13));

6) у брошури стављеној на располагање нису јасно и прецизно наведени сви подаци из члана 56. став 6. овог закона (члан 45. став 4);

7) поступи супротно члану 46. овог закона;

8) обавља туристичку делатност у просторијама које не испуњавају услове за обављање те делатности (члан 49. став 1);

9) обавља туристичку делатност, а нема запослена лица која испуњавају услове из члана 50. овог закона, односно члана 94. став 11. овог закона;

10) обавља угоститељску делатност у објектима који се категоришу, а нема запослена лица која испуњавају услове из члана 70. овог закона;

11) не утврди опште услове путовања и програм путовања у писаној форми у складу са законом (члан 56. ст. 1. и 3);

12) потврда о путовању не садржи прописане податке (члан 56. став 9);

13) путнику не омогући једноставан и приступачан начин обраћања лицу овлашћеном за пријем рекламација за све време трајања туристичког путовања (члан 56. став 10);

14) продаје туристичко путовање преко посредника са којим нема закључен уговор о посредовању (члан 56. став 11);

15) се не придржава утврђених општих услова путовања и програма путовања (члан 56. став 2), осим ако је реално понудило или у договору са путником вратило разлику између уговорене цене путовања и цене стварно пружених услуга обухваћених програмом путовања;

16) путнику не врати средства у случају и у року из члана 57. ст. 2. и 4. овог закона;

17) не поступи на начин из члана 57. став 3. овог закона;

18) поступи супротно одредбама члана 58. ст. 6, 7, 8, 9. и 10. овог закона;

19) у објекту не одржава просторије и опрему и не пружа услуге према прописаним минимално техничким и санитарно-хигијенским условима, као и стандардима за врсту објекта у којој обавља делатност и за категорију која му је одређена решењем министра односно надлежног органа јединице локалне самоуправе (члан 62. став 1. тачка 4), члан 65. став 1, члан 73. став 2, члан 75. став 1. тачка 2), члан 76. став 7, члан 83, члан 84. став 1. тачка 5) и члан 92. став 1. тачка 4));

20) простор, односно земљиште из члана 76. став 8. овог закона не испуњава прописане минималне техничке и санитарно-хигијенске услове (члан 76. став 9);

21) у року за који је донето решење одступи од стандарда на основу кога су хотел, мотел, туристичко насеље, камп, пансион, објекти домаће радности, сеоско туристичко домаћинство, марина и ловачка кућа, разврстани у категорију, а није поднело захтев за разврставање објекта у нижу категорију (члан 69. став 3. и члан 89. став 8);

22) у случају промене угоститеља поступи поступи супротно члану 69. став 2. и члану 89. став 8. овог закона;

23) се у року из члана 68. став 4. овог закона промени пружалац наутичких услуга, нови субјект је дужан да пре почетка рада у марици прибави решење којим се марина разврстава у категорију (члан 86. став 4);

24) се у року из члана 68. став 4. овог закона одступи од прописаних стандарда за категорију у коју је марина разврстана, пружалац наутичких услуга је дужан да поднесе захтев ради разврставања марине у нижу категорију (члан 86. став 4);

25) услуге ловног туризма обављају се у ловиштима и објектима ловног туризма који испуњавају услове прописане законом (члан 91);

26) приликом пружања услуге изнајмљивања возила, користи возила старија од пет година (члан 102. став 1);

27) возила која су предмет изнајмљивања не испуњавају услове утврђене прописима о безбедности саобраћаја на путевима (члан 102. став 1);

28) не поступи по решењу инспектора (чл. 121, 121а и 122);

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 10.000 до 25.000 динара.

Новчаном казном од 100.000 до 350.000 динара казниће се предузетник:

1) за прекршај из става 1. овог члана;

2) ако поступи супротно члану 42. став 4, члану 59. став 4, члану 80. став 4. и члану 101. став 5. овог закона.”

Члан 57.

Члан 126. мења се и гласи:

„Члан 126.

Новчаном казном од 100.000 до 250.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) не поступи на начин прописан чланом 39. став 7. овог закона;

2) не образује огранак, односно простор ван пословног седишта, супротно члану 42. ст. 5 и 6, члану 59. ст. 5 и 6, члану 80. ст. 5 и 6, члану 88. ст. 2. и 3. и члану 101. ст. 6. и 7. овог закона;

3) утврђени општи услови путовања и програм путовања не садрже све прописане елементе (члан 56. ст. 4. и 6);

4) текст општих услова путовања, програм путовања и потврда о путовању није штампан словним знацима и бројевима на начин из члана 56. став 5. овог закона;

5) у писаном, говорном или визуелном јавном оглашавању не користи тачно врсту или категорију објекта која му је одређена актом надлежног органа (члан 62. став 1. тачка 5), члан 84. став 1. тачка 6) и члан 92. став 1. тачка 5));

6) у угоститељском објекту за смештај не води евиденцију гостију или је не води дневно и уредно на прописан начин (члан 62. став 1. тачка 10));

7) пружање угоститељске услуге условљава пружањем друге услуге, односно неким другим условом који је корисник услуга дужан да испуни (члан 62. став 1. тачка 11а));

8) пружа угоститељске услуге супротно члану 64. став 2. овог закона;

9) пружа угоститељске услуге супротно члану 65. став 2. овог закона;

10) не стави на располагање кориснику важеће бродско сведочанство, односно пловидбену дозволу потписану и оверену од овлашћеног лица (члан 84. став 1. тачка 3));

11) поступа супротно одредбама члана 68. став 9, члана 86. став 6. и члана 89. став 10. овог закона;

12) не испуњава услове из члана 102. став 2. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 5.000 до 10.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 80.000 до 200.000 динара.”

Члан 58.

Члан 127. мења се и гласи:

„Члан 127.

Новчаном казном од 30.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:

1) обавља делатност која није регистрована на начин прописан законом (члан 42. став 2, члан 59. став 2, члан 80. став 2, члан 88. став 1. и члан 101. став 3);

2) обавља угоститељску делатност у објектима домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства, а да му није надлежни орган одредио категорију или ове делатности обавља у категорији која му није одређена решењем надлежног органа (члан 69. став 1, члан 72. став 3. и члан 76. став 3);

3) поступи супротно члану 72. став 4, члану 73. став 3. и члану 76. ст. 4, 5. и 8. овог закона;

4) дневно и уредно не пријављује госта, односно пружене услуге (члан 72. став 5. и члан 76. став 10);

5) обавља угоститељску делатност у објектима који не испуњавају прописане минимално техничке и санитарно-хигијенске услове (члан 73. став 2. и члан 76. став 7);

6) поступи супротно члану 73. став 1. и члану 76. став 6. овог закона;

7) не обавља угоститељску делатност у кући апартману и соби и сеоском туристичком домаћинству на основу уговора (члан 74. став 1. и члан 77. став 1);

8) простор, односно земљиште из члана 76. става 8. овог закона не испуњава прописане минималне техничке и санитарно-хигијенске услове (члан 76. став 9);

9) пружа услуге туристичког водича, локалног туристичког водича и туристичког пратиоца, а нема положен стручни испит (члан 94. став 1);

10) не поступи по решењу инспектора (чл. 121, 121а и 122).”

Члан 59.

Члан 128. мења се и гласи:

„Члан 128.

Новчаном казном у износу од 50.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) не води дневно евиденцију продатих туристичких путовања на прописан начин (члан 45. став 1. тачка 17));

2) не изда потврду о путовању, прописани рачун, карту или други документ са бројем којим се потврђује пријем уплате (члан 45. став 1. тачка 15));

3) скраћенице DMC и PCO не користи на прописан начин;

4) не уручи путнику непосредно или електронским путем опште услове путовања и програм путовања истовремено са издавањем потврде о путовању (члан 56. став 7);

5) поступа супротно члану 62. став 1. тачка 6) овог закона;

6) се не придржава истакнутих, односно објављених цена (члан 62. став 1. тачка 7), члан 84. став 1. тачка 7), члан 92. став 1. тачка 6) и члан 101а став 2. тачка 2));

7) за сваку пружену услугу не изда прописан рачун (члан 62. став 1. тачка 8), члан 72. став 6, члан 76. став 11, члан 84. став 1. тачка 8), члан 92. став 1. тачка 7)) и члан 101а став 2. тачка 3) овог закона;

8) не води евиденцију пружених услуга (101а став 2. тачка 4)).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 10.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и предузетник новчаном казном у износу од 40.000 динара.”

Члан 60.

Члан 129. мења се и гласи:

„Члан 129.

Новчаном казном у износу од 30.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) у свим пословима не поступа са пажњом доброг привредника (члан 45. став 1. тачка 19), члан 62. став 1. тачка 12), члан 84. став 1. тачка 9), члан 92. став 1. тачка 8) и члан 101а став 2. тачка 5));

2) на улазу у седиште туристичке агенције не истакне видно пословно име и седиште, а на улазу у огранак, односно издвојени посебан простор пословно име, седиште и назив или ознаку огранка односно издвојеног посебног простора (члан 45. став 1. тачка 1));

3) не истакне радно време и у свом пословању се не придржава истакнутог радног времена (члан 45. став 1. тачка 1), члан 84. тачка 1), члан 92 став 1. тачка 1) и члан 101а став 1. тачка 2));

4) не држи решење о регистрацији привредне делатности у одговарајућем регистру, као и акт о регистрацији односно евиденцији у регистру туризма (члан 45. став 1. тачка 3), члан 58. став 5, члан 62. став 1. тачка 3), члан 64. став 3, члан 65. став 3, члан 84. став 1. тачка 4), члан 92. став 1. тачка 2) и члана 101а став 2. тачка 1));

5) не објави услове, садржај и цену сваке појединачне услуге коју пружа и не придржава се тих услова, садржаја и цена (члан 45. став 1. тачка 14));

6) не пријави у року од 15 дана регистрационом органу и регистру туризма сваку промену регистрованог податка о седишту и огранку, односно простору ван пословног седишта (члан 45. тачка 4));

7) на улазу у угоститељски објекат, објекат наутичког туризма, објекат ловног туризма и простор пружаоца услуга изнајмљивања возила видно не истакне пословно име и седиште (члан 62. став 1. тачка 1), члан 84. став 1. тачка 1), члан 92. став 1. тачка 1) и члан 101а став 1. тачка 1));

8) на улазу у угоститељски објекат, објекат наутичког туризма, односно објекат ловног туризма не истакне назив и врсту објекта (члан 62. став 1. тачка 1), члан 84. став 1. тачка 1) и члан 92. став 1. тачка 1));

9) на улазу у угоститељски објекат, објекат наутичког туризма и објекат ловног туризма видно не истакне ознаку категорије односно посебног стандарда утврђеног решењем надлежног органа (члан 62. став 1. тачка 2), члан 84. став 1. тачка 2) и члан 92. став 1. тачка 1а));

10) у објекту ловног туризма видно не истакне правила, односно услове и начин коришћења ловишта и других услуга ловног туризма (члан 92. став 1. тачка 3));

11) не утврди нормативе хране и пића које услужује и на захтев корисника услуга не омогући увид у те нормативе, као и ако услуге не пружа у одговарајућој количини и према тим нормативима (члан 62. став 1. тачка 9));

12) не утврди кућни ред у свим објектима за смештај и не истакне га на рецепцији, а изводе из кућног реда не истакне у свим смештајним јединицама (члан 62. став 1. тачка 11));

13) не пријави период пословања регистру туризма (члан 63. став 3);

14) пружа услуге смештаја и исхране супротно члану 89. ст. 1. и 2. овог закона;

15) поступа супротно члану 67. став 4, члану 86. став 5. и члану 89. став 9. овог закона;

16) давалац смештаја не наплати боравишну таксу истовремено са услугом смештаја (члан 106. став 2);

17) давалац смештаја у рачуну за услугу смештаја не искаже посебно износ боравишне таксе (члан 107);

18) давалац смештаја не уплати средства боравишне таксе надлежном органу у прописаном року (члан 108).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 8.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и предузетник новчаном казном у износу од 30.000 динара.”

Члан 61.

После члана 129. додаје се нови члан 129а, који гласи:

„Члан 129а

Новчаном казном у износу од 10.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:

- 1) поступи супротно члану 69. став 2. овог закона;
- 2) не достави уговор надлежном органу (члан 74. став 2. и члан 77. став 2);
- 3) обавља угоститељску делатност у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству супротно члану 75. став 1. овог закона;
- 4) туристички водич, локални туристички водич и туристички пратилац нема код себе одговарајућу легитимацију и не носи ознаку на прописан начин (члан 94. став 5).”

Члан 62.

ТОС, туристичка организација аутономне покрајине и туристичка организација јединице локалне самоуправе дужне су да своје пословање у делу који се односи на услове које треба да испуне директори, ускладе са одредбама овог закона до 1. јануара 2017. године.

Организације из члана 46. став 1. овог закона дужне су да поступе у складу са одредбама овог закона у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Привредно друштво, друго правно лице, предузетник или огранак страног правног лица дужно је да своје пословање у делу који се односи на обавезу прибављања решења о регистрацији у регистар туризма за послове посредника усклади са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 63.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Уредба о утврђивању приоритетних туристичких дестинација, зона, локација и категорија објеката у местима за одмор и туристичким местима у приоритетним туристичким дестинацијама („Службени гласник РС”, бр. 35/11 и 90/11).

Члан 64.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. став 1. тач. 6, 9. и 12. Устава Републике Србије, којим је, између осталог, утврђено да Република Србија уређује и обезбеђује јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката; систем обављања појединих привредних и других делатности; одрживи развој; развој Републике Србије, политику и мере за подстицање равномерног развоја појединих делова Републике Србије, укључујући и развој недовољно развијених подручја и организацију и коришћење простора.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Доношењем Закона о туризму („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 99/11 - др. закон и 93/12), системски је регулисана област туризма, имајући у виду, како регулативу Европске уније, регулативу земаља у окружењу, тако и степен развоја туристичког тржишта у Републици Србији.

Предлог закона и изменама и допунама Закона о туризму (у даљем тексту: Предлог закона) настао је као резултат анализе стања на туристичком тржишту и сагледавања проблема са којим се суочавају актери туристичке привреде, као и други субјекти који обављају привредне делатности непосредно повезане са туризмом.

Као приоритетан задатак дефинисана је потреба смањења сиве економије, у свим делатностима, које закон уређује. У циљу ефикаснијег остваривања овог примарног задатка, извршена је прерасподела права, обавеза и овлашћења инспекцијских служби. Наиме, локалној самоуправи, односно овлашћеним инспекцијским органима локалне самоуправе поверен је знатан део надзора над применом Закона.

У циљу ефикасније реализације и наплате прописаних казни, сходно новим одредбама Закона о прекршајима, као једно од овлашћења инспектора уводи се могућност издавања прекршајног налог. С тим у вези за одређене прекршајне санкције утврђени су новчане казне у фиксном износу.

Такође, обезбеђује се усаглашеност закона са Директивом која се односи на организована путовања, одмор и кружна путовања (Directive on package travel, package holidays and package tours 90/314/EEC) и Директивом о услугама (Directive on Services 2006/123/EC), на који начин је у потпуности дошло до транспоновања ових Директива у правни систем Републике Србије. Уједно је извршено и усаглашавање са одредбама других прописа, пре свега Закона о заштити потрошача, са прецизнијим дефинисањем одредаба којима се обезбеђује већа заштите корисника туристичких услуга.

Доношењем акта ствара се правни оквир за успешно и ефикасно управљање развојем туризма, као и да се настоји да се омогући виши степена ефикасности у раду свих субјеката у овој области и стварања нових тржишних могућности.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. извршено је прецизирање и појашњење раније утврђених појмова, као што је делатност туристичке агенције где је додато да се под том делатношћу поред продаје сматра и нуђење туристичких путовања; појам туристичке делатности је прецизиран и односи се само на јесте пружање услуга

смештаја, припремање и услуживање хране, пића и напитака. Уведени су нови појмови као што је *представник на туристичкој дестинацији* који је дефинисан као физичко лице, које на основу закљученог уговора са организатором туристичког путовања пружа туристима обавештења и упутства у вези са реализацијом програма путовања и обавља друге активности у циљу заштите интереса туриста; *туристичка делатност* као пружање услуга туристичких агенција, услуга туристичких професија и пружање других услуга уобичајених у туристичком промету; *дестинацијска менаџмент организација (DMO)* је привредно друштво или друго правно лице основана са циљем управљања туристичком дестинацијом (планирање, организовање, контрола и вођење), чији оснивачи могу да буду из јавног и приватног сектора; *дестинацијска менаџмент компанија (DMC)* је привредно друштво или друго правно лице, специјализовано за одређену дестинацију, односно регију, са одличним познавањем туристичких ресурса, кадровски оспособљена да креира, организује и реализује туристичке програме и путовања, да посредује у пружању услуге боравка, смештаја, забаве, излета, услуга водича, трансфера и др., повезујући се са свима који пружају услуге на тој дестинацији, а све у циљу пружања професионалних високо квалитетних туристичких услуга; *туристички кластер* је дефинисан као секторска или географска концентрација, међусобно повезаних привредних субјеката, других правних лица или физичких лица, у циљу повезивања заједничких потреба и јачања конкурентности; *професионални организатор конгреса (PCO)* је привредно друштво или друго правно лице, специјализовано за организацију конгреса (конференције, састанка и сл.) и управљање пословним догађањима; *туристичка сигнализација*, која је дефинисана као одговарајући симболи и знаци, као и симболи и знаци туристичке саобраћајне сигнализације, којим се обележава туристичка атракција и садржај туристичке понуде; прецизиран је појам *туристичког путовања* и сада је дефинисан као комбинација две или више туристичких услуга (превоз, смештај и друге туристичке услуге), коју је утврдио или припремио организатор путовања самостално или по захтеву путника, у трајању дужем од 24 сата или у краћем трајању ако укључује једно ноћење, као и вишедневни боравак који укључује само услугу смештаја у одређеним терминима или временском трајању које се нуди на продају и продаје по јединственој цени; прецизиран је и појам сеоског туристичког домаћинства тако да је дефинисан као објекат или група објеката у којем се пружају услуге смештаја, исхране и пића који се налази у руралном (сеоском) окружењу са елементима локалног обележја и наслеђа;

Чланом 2. предвиђено је да Стратегија развоја туризма Републике, поред осталог, садржи и акциони план. Такође и рок на који се Стратегија доноси сада износи најмање пет година.

Чланом 3. управљање туристичким простором се сада може поверити и дестинацијској менаџмент организацији, у којој је један од оснивача јавно предузеће, односно Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе у коме је капитал тог оснивача већински. Ставом 2. је предвиђено да у случају када један од оснивача није јавно предузеће, односно Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе или њихов капитал није већински, управљање туристичким простором може се поверити и дестинацијској менаџмент организацији на начин прописан чланом 14. став 4.

Чланом 4. предвиђа се да послове из члана 23. овог закона (послови од посебног значаја за развој туризма) може да обавља јавна служба или привредно друштво из члана 14. став 3. и члана 14а овог закона, а ставом 2. је предвиђено да се изузетно ти послови могу актом Владе поверити другом правном лицу, које се одређује по спроведеном поступку јавног оглашавања или прикупљањем понуда.

Чланом 5. предвиђа се да се ради усмеравања и подстицања развоја туризма у буџету Републике Србије, поред постојећег, обезбеђују се средства и за учешће у финансирању промотивних активности туристичких дестинација и туристичких места, туристичко-културних и туристичких манифестација у земљи и иностранству, као и програма едукације и усавршавања вештина запослених у туризму. Предвиђена је и могућност да се ради усмеравања и подстицања развоја туризма у буџету Републике Србије обезбеђују се средства и за подстицање унапређења туристичког промета домаћих туриста и организованог туристичког промета страних туриста на територији Републике Србије.

Чланом 6. прецизира се да Влада ближе прописује услове и начин доделе и коришћења средстава из члана 27. тач. 1) до 5), као и да Влада ближе прописује услове и начин доделе средстава из 27. тачка 6) овог закона.

Чланом 7. прописује се да туристичке организације регије остварују сарадњу са туристичким кластерима на свом подручју и воде евиденцију туристичких кластера, као и да се на туристичке организације регије примењују се одредбе члана 39. овог закона.

Чланом 8. прецизира се да ТОС обавља и послове истраживања међународног и домаћег тржишта у области туризма. Прецизира се појам обезбеђивања информативно-пропагандног материјала којим се промовишу туристичке вредности Србије (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, on line средства промоције - интернет презентација, друштвене мреже и пратеће дигиталне активности, сувенири итд.). Даље, уместо утврђивања програма постављања туристичке сигнализације и координирања активности туристичких организација и других субјеката за њено обезбеђење, уводи се појам учешћа у утврђивању. Такође поред већ утврђених послова које обавља ТОС, уводи се израде, учешћа у изради и реализације домаћих и међународних пројеката из области туризма, односно из области комплементарних туризму (култура, заштита животне средине, рурални развој и др.), као и друге активности у складу са законом, оснивачким актом и статутом.

Чланом 9. поред већ прописаних послова Управног одбора ТОС-а додаје се и обавеза да доноси Правилник о раду.

Чланом 10. прописује се да директора ТОС-а именује и разрешава Влада, на предлог министарства, да директор представља и заступа ТОС, организује и руководи радом ТОС-а, доноси правилник о организацији и систематизацији послова, предлаже акте које доноси управни одбор, извршава одлуке управног одбора и предузима мере за њихово спровођење, стара се о законитости рада, одговара за коришћење и располагање имовином и врши друге послове утврђене законом и статутом. Прописују се услови, тако да директор ТОС-а мора да: 1) стечено високо образовање у области друштвено-хуманистичких наука на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету; 2) радно искуство од седам година, од чега најмање пет година на руководећим пословима; 3) активно знање страног језика који је обухваћен наставним планом и програмом министарства надлежног за послове просвете.

Чланом 11. предвиђа се да се за територију аутономне покрајине може се основати туристичка организација аутономне покрајине која: 1) доноси годишњи програм и планове промотивних активности у складу са стратегијским маркетинг планом, плановима и програмима ТОС-а; 2) координира активности привредних и других субјеката у вези са промоцијом туризма на територији аутономне покрајине и програмима едукације и усавршавања вештина запослених у туризму; 3) прикупља све врсте туристичких информација ради обавештавања јавности; 4) обезбеђује информативно-пропагандни материјал којим се промовишу туристичке вредности аутономне покрајине (штампане

публикације, аудио и видео промотивни материјал, on line средства промоције - интернет презентација, друштвене мреже и пратеће дигиталне активности, сувенири итд.); 5) предузима активности на изради, учешћу у изради и реализацији домаћих и међународних пројеката из области туризма 6) предузима друге активности у складу са законом, оснивачким актом и статутом. Даље, директор Туристичке организације аутономне покрајине мора да: 1) стечено високо образовање у области друштвено-хуманистичких наука на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету; 2) радно искуство од седам година, од чега најмање пет година на руководећим пословима; 3) активно знање страног језика који је обухваћен наставним планом и програмом министарства надлежног за послове просвете.

У погледу органа туристичке организације аутономне покрајине, као и послова које ти органи врше, примениће се одредбе чл. 34, 35, 36. и 37. овог закона (као и код ТОС-а).

Чланом 12. предвиђа се да се за територију јединице локалне самоуправе може основати туристичка организација или обављање тих послова поверити другом правном лицу, које може бити постојећа јавна служба или привредно друштво, односно правно лице које је основано за обављање делатности у области туризма. Даље, Туристичка организација јединице локалне самоуправе обавља послове: 1) промоције и развоја туризма јединице локалне самоуправе; 2) координирања активности и сарадње између привредних и других субјеката у туризму који непосредно и посредно делују на унапређењу развоја и промоцији туризма и на програмима едукације и усавршавања вештина запослених у туризму; 3) доношења годишњег програма и плана промотивних активности у складу са стратегијским маркетинг планом, плановима и програмима ТОС-а; 4) обезбеђивања и унапређивање информативно-пропагандног материјала којим се промовишу туристичке вредности јединице локалне самоуправе (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, on line средства промоције - интернет презентација, друштвене мреже и пратеће дигиталне активности, сувенири итд.); 5) прикупљања и објављивања информација о целокупној туристичкој понуди на својој територији, као и друге послове од значаја за промоцију туризма; 6) организовања и учешћа у организацији туристичких, научних, стручних, спортских, културних и других скупова и манифестација; 7) организовања туристичко-информативних центара (за прихват туриста, пружање бесплатних информација туристима, прикупљање података за потребе информисања туриста, упознавање туриста са квалитетом туристичке понуде, упознавање надлежних органа са притужбама туриста и др.); 8) управљача туристичког простора; 9) посредовања у пружању услуга у домаћој радиности и сеоском туристичком домаћинству; 10) подстицања реализације програма изградње туристичке инфраструктуре и уређења простора; 11) израде, учешћа у изради, као и реализације домаћих и међународних пројеката из области туризма; 12) припреме и прикупљање података, састављање упитника, анализа и других информација; 13) друге активности у складу са законом, оснивачким актом и статутом. Директор туристичке организације локалне самоуправе мора да: 1) стечено високо образовање у области друштвено-хуманистичких наука на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету; 2) радно искуство од четири године, од чега најмање две године на

руководећим пословима; 3) активно знање страног језика који је обухваћен наставним планом и програмом министарства надлежног за послове просвете.

У погледу органа туристичке организације аутономне покрајине, као и послова које ти органи врше, примениће се одредбе чл. 34, 35, 36. и 37. овог закона (као и код ТОС-а). Туристичка организација јединице локалне самоуправе је дужна да на захтев ТОС – а и министарства у року од 15 дана достави тражене податке, упитнике, анализе и друге информације. Влада ближе уређује услове и критеријуме за оснивање туристичке организације јединице локалне самоуправе, као и услове под којима се послови из става 3. овог члана могу поверити другом правном лицу.

Чланом 13. предвиђа се да се туристичке атракције као и садржаји туристичке понуде, обележавају се одговарајућим симболима и знацима (у даљем тексту: туристичка сигнализација). Јединица локалне самоуправе стара се о месту постављања и начину истицања туристичке сигнализације у складу са овим законом и законом којим се ближе уређује саобраћајна сигнализација. Прописују се овлашћења за Министар да може прописати садржину, услове и начин истицања туристичке сигнализације.

Чланом 14. дефинишу се послови туристичке агенције као обављање делатности организовања, понуде, продаје и реализовања туристичких путовања, излета и пружање других услуга уобичајених у туристичком промету, у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона. Даље се прописује да ту делатност може да обавља привредно друштво, друго правно лице, предузетник или огранак страног правног лица ако је регистровано у одговарајућем регистру. Прописује се обавеза за удружење да ту делатност упише у одговарајући регистар, као и обавеза за предузетника да у периоду прекида обављања делатности не може да обавља предметну делатност. Прецизира се обавеза за лица обавља туристичку делатност у седишту, али не као претежну делатност, да за делатност туристичке агенције образује огранак, односно простор ван пословног седишта, који се региструје у одговарајућем регистру и евидентира у Регистру туризма.

Такође се прецизира обавеза лица које обавља делатност туристичке агенције ван седишта, да је дужно да за ту делатност у сваком пословном простору, односно месту пословања образује огранак, односно простор ван пословног седишта, који се региструје у одговарајућем регистру и евидентира у Регистру туризма.

Чланом 15. предвиђа се да туристичка агенција обавља и послове понуде и продаје туристичка путовања, док се послови транспорта бришу.

Чланом 16. је предвиђено да је туристичка агенција дужна да:

- 1) на улазу у седиште видно истакне пословно име, а на улазу у огранак, односно издвојени посебан простор, пословно име, седиште и назив или ознаку огранка, односно издвојеног посебног простора;
- 2) на улазу у седиште, огранак, односно издвојени посебан простор истакне радно време и да се у свом пословању придржава истакнутог радног времена;
- 3) у сваком пословном простору, односно месту пословања у ком обавља делатност туристичких агенција мора да држи решење о регистрацији;
- 4) сваку промену регистрованог податка о седишту и огранку, односно простору ван пословног седишта пријави одговарајућем регистру и регистру туризма у року од 15 дана.
- 5) нуди и продаје програме путовања који су припремљени на основу закљученог уговора са трећим лицима којима је поверио извршење услуга из тог програма путовања;
- 6) као организатор путовања, у случају да је отказала путовање, путницима у року, из члана 57. став. 4, изврши повраћај уплаћених средстава;
- 7) обезбеди смештај путника за све време трајања уговореног путовања;
- 8) обезбеди повратак путника на одредиште;

- 9) се стара да путници не буду неоправдано задржани на путовању дуже него што је предвиђено програмом путовања;
- 10) ангажује током целог путовања најмање једног туристичког пратиоца или туристичког водича за туристичку групу, а по превозном средству којим се обавља услуга превоза;
- 11) ангажује представника на туристичкој дестинацији, ако на дестинацији нису ангажована лица из тачке 10) овог члана,
- 12) за пружање услуге туристичког водича, туристичког пратиоца или локалног туристичког водича, ангажује лице које испуњава услове из члана 94. став 1. и 98. став 1;
- 13) да за представника на туристичкој дестинацији ангажује лице које испуњава услове из члана 99. овог закона;
- 14) објави услове, садржај и цену сваке појединачне услуге (визирање, резервације, излети и остало) коју пружа и придржава се тих услова, садржаја и цена;
- 15) изда потврду о путовању, прописани рачун, карту или други документ са бројем којим се потврђује пријем уплате;
- 16) евидентира на прописан начин уговоре закључене са трећим лицима којима је поверено извршење услуга из програма путовања, уговоре о посредовању, друге уговоре у вези са обављањем туристичке делатности и другу пратећу документацију;
- 17) дневно води евиденцију продатих туристичких путовања на прописан начин;
- 18) скраћенице DMC и PCO користи под прописаним условима;
- 19) у свим пословима поступа са пажњом доброг привредника

Прописује се да уговори и документација из става 1. тачка 16) овог члана морају бити на српском језику, а изузетно ти уговори и документација могу бити на страном језику, али је туристичка агенција дужна да обезбеди њихов превод, оверен од стране овлашћеног лица. Туристичка агенција која ставља на располагање брошуру дужна је да јасно и прецизно у брошури наведе све податке из члана 56. став 6. (то су сви подаци из програма путовања - Овим је у потпуности транспонована Директива која се односи на организована путовања, одмор и кружна путовања 90/314/ЕЕС). Даље, одредбе овог члана и чл. 56. и 57, у делу програма путовања, његове организације и реализације, отказа, рекламације и евиденције и друго односе се и на излете.

Утврђује се право да министар прописује облик, садржину и начин вођења евиденције уговора из става 1. тачка 9) овог члана и евиденције продатих туристичких путовања. Такође, Министар прописује ближе услове и критеријуме које треба да испуни дестинацијска менаџмент компанија (DMC) и професионални организатор конгреса (PCO), начин рада, организовања, као и услове и поступак за добијање права на коришћење скраћеница DMC и PCO.”

Чланом 17. предвиђа се да Синдикалне организације, удружења пензионера, феријалне, студентске, извиђачке и планинарске организације и установе социјалне и дечје заштите, као и друга удружења и организације у даљем тексту: организације), могу само за своје чланове, односно кориснике, у складу са својим статутом, организовати туристичко путовање или излет (у даљем тексту: путовање), без сврхе стицања добити. Прописују се обавезе за Организације, које су су дужне да: утврде годишњи план путовања (у даљем тексту: план путовања) и доставе га туристичкој инспекцији, у року од седам дана, од дана усвајања, а план путовања који није достављен туристичкој инспекцији сматраће се као да није ни донет; тај план путовања актом усваја надлежни орган организације, утврђен статутом; организације које су утврдиле план путовања дужне су да истовремено са планом путовања доставе туристичкој инспекцији оснивачки акт и статут, податке о броју чланова, доказ о упису у одговарајући регистар, односно евиденцију, као и акт којим је план путовања усвојен; у случају да дође до промене плана путовања организације

су дужне да нови план путовања доставе туристичкој инспекцији најкасније пет дана од дана његовог усвајања, а у случају промене докумената и података које су такође у обавези да доставе, дужне су да нова документа и податке доставе туристичкој инспекцији најкасније пет дана од дана настанка промене; предметна путовање не могу се јавно оглашавати и рекламирати, осим давања обавештења члановима односно корисницима; могу се реализовати само она путовања која су предвиђена планом путовања и којима се остварују циљеви утврђени оснивачким актом, односно статутом; организације су дужне да свако путовање пријаве туристичкој инспекцији, најкасније пет радних дана пре отпочињања путовања, а уз ту у обавези су да доставе програм путовања са битним елементима, списак путника са доказом о чланству и др; организације су дужне да воде евиденцију уговора и података из уговора закључених са трећим лицима којима је поверено извршење услуга превоза, смештаја, услуга туристичких професија и других услуга из програма путовања, на начин прописан чланом 45. ст. 2. и 3 (уговори и документација морају бити на српском језику, а изузетно могу бити на страном језику, али је туристичка агенција дужна да обезбеди њихов превод, оверен од стране овлашћеног лица); организације су дужне да за свако путовање воде и евиденцију која нарочито садржи: 1) податке о путнику (име, презиме, број чланске карте са датумом издавања и др.); 2) место, датум и време почетка и завршетка путовања, опис одредишта путовања и периоде боравка са датумима; 3) податке о врсти превоза и својствима превозног средства које се користи; 4) податке о смештајном објекту (врста и назив, локација и категорија према важећим прописима земље у којој се објекат налази и садржаје које објекат има); 5) податке о броју ноћења, врсти и броју услуга и укупном броју дана путовања; 6) укупну цену и услуге које су обухваћене том ценом; 7) износ таксе и накнаде које се односе на одређене услуге, а које нису укључене у цену путовања; 8) начин и динамику плаћања путовања; 9) циљ и сврха путовања, усаглашени са актом о оснивању, односно статутом. Евиденције које су организације у обавези да воде, воде се по начелима уредности и тачности, на начин који не дозвољава брисање унетих података и којим се омогућава увид у податке по хронолошком реду. Предвиђа се да путовање које није у плану путовања или подаци о путовању нису евидентирани на прописан начин, а има елементе туристичког путовања у смислу овог закона сматраће се туристичким путовањем, за чије је организовање и реализовање потребна лиценца за организатора туристичког путовања.

Чланом 18. прописују се услови које руководилац пословнице мора да испуни у погледу стручне спреме за рад код организатора путовања: да има најмање вишу стручну спрему, односно стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању до три године.

Чланом 19. врши само правнотехничка редакција текста тако да се уместо појма организатор путовања, а уводи привредно друштво, друго правно лице, предузетник или огранак страног правног лица. Такође предвиђа се да се лиценца може издати, поред прописаног и лицу који се не налази у поступку ликвидације. Даље, омогућава се туристичким агенцијама да по истеку рока од 36 месеци, од одузимања лиценце, поново могу тражити лиценцу. Уводи се општи појам - прописана гаранцију путовања за случај инсолвентности и ради накнаде штете путнику настале неиспуњењем, делимичним испуњењем или неуредним испуњењем уговорних обавеза, а бришу се инструменти којима се те гаранције обезбеђују: полиса осигурања, гаранција банке или депонована средства (ову област ће ближе уредити подзаконски акт).

Чланом 20. уређује се одузимање лиценци: „Лиценца се одузима организатору путовања ако: 1) у периоду важења лиценце престане да испуњава услове - који се налази у поступку стечаја или ликвидације, коме је

изречена заштитна мера забране обављања делатности, за време док забрана траје, нити је одговорном лицу изречена мера безбедности забране вршења делатности, позива и дужности, који нема прописану гаранцију путовања; 2) поступи супротно обавези да: нуди и продаје програме путовања који су припремљени на основу закљученог уговора са трећим лицима којима је поверио извршење услуга из тог програма путовања; у случају отказа путовање путницима у законском року не изврши повраћај уплаћених средстава; 3) наступе теже последице по здравље путника због пропуста организатора путовања. прописује се да се лиценца одузима решењем које доноси министар и које се доставља регистру туризма, у ком случају Регистратор туризма брише организатора путовања из Регистра туризма без доношења посебног акта. Решење о одузимању лиценце је коначно. Предвиђа се да након одузимања лиценце организатор путовања може да реализује само претходно продата и уговорена путовања ако је за та путовања обезбеђена прописана гаранција и ако се путник са тим сагласи писаним путем.

Чланом 21. прописује се да је организатор путовања је одговоран за реализацију путовања и дужан је да се придржава општих услова путовања и програма путовања. Предвиђа се обавеза да штампаним словним знацима и бројевима који су једнаке величине али не мањим од стандардне величине 12, поред текста општих услова путовања, уводи се и за програм путовања и потврду о путовању. Поред већ прописаних елемената које Програм путовања садржи уводе се и подаци о броју ноћења, врсти и броју услуга и укупном броју дана туристичког путовања. Прописује се садржај потврде о путовању и то подаци о гаранцији путовања са подацима потребним за њено активирање, као и подаци о лицу овлашћеном за пријем рекламација за време трајања туристичког путовања (име и презиме, контакт телефон, е-маил адреса и др.). Обавезу да путник својим потписом или електронским путем, потврђује пријем општих услова путовања и програма путовања, сада се уводи и за и потврду о путовању. Такође прописује се да организатор путовања за све време трајања туристичког путовања омогући путнику једноставан и приступачан начин обраћања лицу овлашћеном за пријем рекламација, као и обавеза да то лице без одлагања одговори на рекламацију путника за време трајања туристичког путовања или да отклони свако одступање од уговореног туристичког путовања. Предвиђа се да организатор путовања може да продаје туристичко путовање преко посредника са којим има закључен уговор о посредовању. Овим одредбама се остварује већа заштита путника и уједно врши усаглашавање са Законом о заштити потрошача

Чланом 22. појам приговора мења се појмом рекламација и уводи се могућност да се иста изјави у року од месец дана од дана настанка неправилности. Прописује се и обавеза да организатор путовања без одлагања отклони свако одступање од уговореног туристичког путовања, односно да најкасније у року од осам дана од дана пријема рекламације писаним или електронским путем одговори путнику на изјављену рекламацију. Такође се појам основани приговор мења појмом основана рекламација. Овим одредбама се врши и овим изменама се уједно врши и усаглашавање са законом о заштити потрошача (терминолошки и у погледу рокова).

Чланом 23. уводи се обавеза да је пре отпочињања обављања делатности посредник дужан да се региструје у Регистар туризма. Регулише се да на захтев привредног друштва, другог правног лица, предузетника или огранка страног правног лица Регистратор туризма издаје решење о регистрацији у Регистар туризма, које нарочито садржи: пуно пословно име, матични број и седиште. Даље, регистровани подаци се објављују на интернет страници Агенције за привредне регистре истог дана када је донето решење о регистрацији. Посредник је дужан да у сваком пословном простору, односно месту пословања у ком обавља делатност држи решење о упису у одговарајући

регистар, као и решење из става 2. овог члана. Посредник који нуди на продају и продаје туристичко путовање организатора путовања дужан је да у програму путовања и потврди о путовању назначи својство у коме наступа, број лиценце организатора путовања и да путнику уручи непосредно или електронским путем, истовремено са издавањем потврде о путовању, програм и опште услове путовања организатора путовања. Посредник нуди и продаје само туристичка путовања организатора путовања са којим има закључен посреднички уговор о путовању. Посредник је дужан да нуди и продаје туристичка путовања под истим условима као и организатор путовања. Прописује се обавеза за посредника о продатом туристичком путовању из став 7. овог члана, без одлагања, обавести организатора путовања. Обавештење из става 9. овог члана садржи податке о путнику (име и презиме, адреса, контакт телефон и др.). ”

Чланом 24. дефинишу се делатност коју пружа угоститељ као пружања услуга смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака, у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона. даље се прописује да ту делатност може да обавља привредно друштво, друго правно лице, предузетник или огранак страног правног лица ако је регистровано у одговарајућем регистру. Прописује се обавеза за удружење да ту делатност упише у одговарајући регистар, као и обавеза за предузетника да у периоду прекида обављања делатности не може да обавља предметну делатност. Прецизира се обавеза за лица која делатност обављају у седишту, али не као претежну делатност, дужна су да за угоститељску делатност образује огранак, односно простор ван пословног седишта који се региструје у одговарајућем регистру и евидентира у Регистру туризма. Такође се прецизира обавеза за лица која угоститељску делатност обављају ван седишта, да за ту делатност у сваком пословном простору, односно месту пословања образује огранак, односно простор ван пословног седишта, који се региструје у одговарајућем регистру и евидентира у Регистру туризма. Предвиђа се да поједине угоститељске услуге могу пружати и физичка лица, под условима прописаним овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Чланом 25. посебно се издваја истицање радног време на угоститељском објекту и обавеза да се у свом пословању угоститељ придржава прописаног радног времена. Прецизира се да у писаном, говорном или визуелном јавном оглашавању тачно користи врста и категорију за оне угоститељске објекте који се категоришу. Такође, предвиђа се обавеза придржавања не само истакнутих цена, већ и на другом месту објављених. У делу да обавезе да се услуге пружају у одговарајућој количини, брише се реч квалитет. Даље, поред постојеће обавезе да у угоститељском објекту за смештај води евиденцију гостију дневно и уредно, уводи се појам на прописан начин.

Чланом 26. као посебна врста угоститељског објекта брише се кетеринг и тај појам се уводи у групу угоститељских објеката за пружање услуга исхране и пића. Из наведеног разлога је и делатност која се у кетеринг објекту обавља, брисана. Такође, брисана је и обавеза да угоститељски објекат има видљиво истакнуту ознаку врсте објекта према претежној врсти услуга које се у њему пружају, ово из разлога што је та обавеза овим законом већ утврђена. Прописује се да пословно име, фирма и други назив, назив огранка, простор ван пословног седишта или одговарајућа организациона јединица као и ознака пружаоца угоститељских услуга не може да садржи речи које указују на врсту угоститељског објекта који се разврстава у категорију, осим када је категоризација већ извршена, нити више од једне врсте угоститељског објекат који се не разврстава у категорију.

Чланом 27. предвиђа се да се подврсте, поред хотела, могу предвидети и за туристичко насеље. Даље, прецизирања ради, предвиђа се да се код

објеката објекти врсте кућа, апартман, соба и сеоско туристичко домаћинство, ради о угоститељским објектима за смештај. Уређује се текст и бришу се речи „односно физичког лица”, јер се подразумева да се ради о угоститељу (извршено је термилошко усаглашавање са чланом 3. - појмовник). Надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да у електронској форми квартално доставља министарству и регистру туризма евиденцију коначних решење из става 7. овог члана.

Чланом 28. прецизирају се услови, у погледу стручне спреме, за руководиоца у хотелу (и подврстама хотела) и мотелу, тако мора да има најмање вишу стручну спрему, односно стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању до три године из поља друштвено-хуманистичких наука, активно знање једног страног језика и три године радног искуства у угоститељству. Даље, за руководиоца у угоститељском објекту врсте туристичко насеље, пансион и камп уместо радног стажа, предвиђа се радно искуство, тако да је извршено усаглашавање свих насталих измена, јер је свуда предвиђено радно искуство. Такође, обавеза да у угоститељском објекту врсте хотел, и мотел мора да буде запослено најмање једно лице са средњом стручном спремом угоститељског усмерења, уводи се и за подврсте хотела.

Чланом 29. уређује се обављање делатности у објектима домаће радиности, тако што се предвиђа да угоститељ може да пружа туристима угоститељске услуге смештаја, припремања и услуживање исхране и пића у угоститељском објекту домаће радиности (кућа, апартман и соба). Делатност у овим објектима може да обавља лице из члана 59. ст. 2. и 7. (привредно друштво, друго правно лице, предузетник, огранак страног правног лица ако је регистровано у одговарајућем регистру и физичко лице). Лице које обавља делатност дужно је да пре отпочињања обављања делатности у објектима домаће радиности прибави акт којим се објекат домаће радиности разврстава у одговарајућу категорију. Физичко лице, у односу на угоститеља, има одређена ограничења тако да: може да пружа туристима угоститељске услуге смештаја, припремања и услуживања obroка у кући, апартману и соби чији је власник у објектима смештајних капацитета до 30 лежајева; дужно је да дневно и уредно пријављује госта, односно пружене услуге локалној туристичкој организацији, туристичкој агенцији, привредном субјекту или другом правном лицу из члана 74. став 1. овог закона, са којим има закључен уговор. Локална туристичка организација, туристичка агенција, привредни субјекат или друго правно лице из члана 74. став 1. овог закона, са којим физичко лице има закључен уговор, дужна је да за пријављене госте и пружену услугу изда прописан рачун.

Чланом 30. уређује се обављање делатности у објектима сеоског туристичког домаћинства, тако што се предвиђа да у том објекту угоститељ може да пружа туристима угоститељске услуге смештаја, припремања и услуживање исхране и пића Делатност у овом објекту може да обавља лице из члана 59. ст. 2. и 7.(привредно друштво, друго правно лице, предузетник, огранак страног правног лица ако је регистровано у одговарајућем регистру и физичко лице). Лице које обавља делатност дужно је да пре отпочињања обављања делатности у објекту сеоског туристичког домаћинства прибави акт којим се објекат домаће радиности разврстава у одговарајућу категорију. Физичко лице, у односу на угоститеља, има одређена ограничења тако да: у сеоском туристичком домаћинству може да пружа туристима угоститељске услуге смештаја, припремања и услуживања хране и пића у објектима смештајних капацитета до 30 лежајева. Изузетно може пружати услуге припремања и услуживања хране и пића организованој туристичкој групи до 50 туриста која не користи услуге смештаја, од намирница и напитака које је претежно сам произвео; мора да испуњава здравствене услове и редовно

обавља здравствене прегледе, у складу са законом којим се уређује заштита здравља. Објекти у којима се пружају угоститељске услуге у сеоском туристичком домаћинству морају да испуњавају минималне техничке и санитарно-хигијенске услове и да се просторије и опрема одржавају, а услуге пружају према прописаним стандардима за категорију која је одређена решењем надлежног органа. Даље, предвиђа се да физичко лице може у оквиру сеоског туристичког домаћинства, да пружа угоститељске услуге смештаја на отвореном у привремено постављеној опреми за камповање, до 20 камп парцела, за највише 30 гостију, али тај простор, односно земљиште мора да испуњава прописане минималне техничке и санитарно-хигијенске услове. Такође, физичко лице је дужно да дневно и уредно пријављује госта, односно пружену услугу локалној туристичкој организацији, туристичкој агенцији, привредном субјекту или другом правном лицу, са којим има закључен уговор, а локална туристичка организација, туристичка агенција, привредни субјекат или друго правно лице из члана, са којим физичко лице има закључен уговор, дужна је да за пријављене госте и пружену услугу изда прописан рачун.

Чланом 31. дефинишу се наутичка делатност у прихватним и пловним објектима наутичког туризма, као и пружање других услуга за потребе наутичког туризма обавља у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона. Даље се прописује да ту делатност може да обавља привредно друштво, друго правно лице, предузетник или огранак страног правног лица ако је регистровано у одговарајућем регистру. Прописује се обавеза за удружење да ту делатност упише у одговарајући регистар, као и обавеза за предузетника да у периоду прекида обављања делатности не може да обавља предметну делатност. Прецизира се обавеза за лица која делатност обављају у седишту, али не као претежну делатност, дужна су да за наутичку делатност образује огранак, односно простор ван пословног седишта који региструје у одговарајућем регистру и евидентира у Регистру туризма. Такође се прецизира се обавеза за лица која наутичку делатност обављају ван седишта, да за ту делатност у сваком пословном простору, односно месту пословања образују огранак, односно простор ван пословног седишта, који се региструје у одговарајућем регистру и евидентира у Регистру туризма. Такође, утврђује се обавеза да се на обављање наутичке делатности на делу простора који истовремено представља подручје заштићеног природног подручја примењује се режими заштите, примењују прописи којима се уређује област заштите природе.

Чланом 32. бришу се речи организовање спортских мотонаутичких активности на води. Наиме, у конкретном случају се ради о спортским активностима.

Чланом 33. поред постојећих врста објеката ловног туризма уводи се нова – ловачки дом. Уводи се одредба да се ловачка вила, као објекат ловног туризма разврстава у категорију у складу са стандардима прописаним за ту врсту објеката и да је пружалац ловнотуристичких услуга дужан да пре отпочињања обављања ловнотуристичке делатности у том објекту прибави акт о разврставању у одговарајућу категорију.

Чланом 34. у поднаслову „Услуге туристичког водича, туристичког пратиоца, туристичког аниматора и локалног туристичког водича“, редослед речи се мења и уводи се и представник на туристичкој дестинацији.

Чланом 35. уређује се област туристичких професија и прописује да туристички водич и туристички пратилац пратилац мора да има положен стручни испит за туристичког водича, односно туристичког пратиоца у складу са овим законом. Даље, утврђују се услови да туристички водич и туристички пратилац мора да: 1) има средње образовање у четворогодишњем трајању; 2) активно зна један страни језик. Прецизира се да лице које има положен стручни испит за туристичког водича може да обавља и послове туристичког пратиоца.

Даље, предвиђа се да туристичким водичем и туристичким пратиоцем у смислу овога закона, сматра се и држављанин државе чланица Европске уније и Европског економског простора који испуњава услове за туристичког водича и туристичког пратиоца прописане овим законом. (обавеза усаглашавања са Директивом о услугама 2006/123/ЕЦ / и дошло је до њеног транспонувања у правни систем РС) Туристички водич, туристички пратилац при пружању услуга мора да има код себе важећу легитимацију и да је на прописан начин. Утврђује се даље, да се стручни испит за туристичког водича и туристичког пратиоца полаже пред комисијом коју образује министар. Трошкове полагања стручног испита из става 1. овог члана, као и трошкове израде лиценце, легитимације сноси лице које полаже стручни испит. Министарство издаје лиценцу о положеном стручном испиту за туристичког водича, односно за туристичког пратиоца, као и легитимацију. Лиценца се доставља се Регистру туризма ради евидентирања. Предвиђа се могућност да Туристички водич може бити запослен на радном месту руководиоца из члана код: 1) организатора путовања ако има најмање вишу стручну спрему, односно стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању до три године и лиценцу туристичког водича, у трајању од најмање пет година; 2) посредника ако има најмање средње образовање у четворогодишњем трајању и лиценцу туристичког водича, у трајању од најмање три године; предвиђено је да туристички водич може да обавља делатности самостално као предузетник, односно преко привредног друштва или другог правног лица, као и да удружење туристичких водича може у име и за рачун својих чланова посредовати у пружању услуга туристичког водича уз обвезу издавања рачуна кориснику услуге.

Средства од наплаћене таксе на име трошкова полагања стручног испита, као и трошкове издавања лиценце, легитимације сноси лице које полаже стручни испит приход су буџета Републике Србије.

Чланом 36. извршено је усаглашавање насталих измена, јер су оба става имплементирана у друге чланове, у којима нису предвиђени једино туристички аниматори, ово из разлога што Закон ову туристичку професију не уређује (изузетак је само у погледу стручне спреме).

Чланом 37. прописује се овлашћење министра да пропише програм, начин и услове полагања стручног испита из члана 94. став 1., висину таксе за полагање стручног испита, издавање лиценце, легитимације, услове које чланови комисије из члана 94 став 6. треба да испуне, као и износ накнаде за рад чланова комисије. Такође, министар прописује облик и садржину лиценце, легитимације туристичког водича и туристичког пратиоца, као и начин и услове издавања и рокове важења.

Чланом 38. прописује да локални туристички водич мора да има положен стручни испит за локалног туристичког водича, као и да стручни испит за локалног туристичког водича може да полаже оно лице које има положен стручни испит за туристичког водича. Локални туристички водич при пружању услуга мора да има код себе важећу легитимацију и да је на прописан начин. Такође се прописује да надлежни орган јединице локалне самоуправе, по претходно прибављеном мишљењу министарства, прописује програм и начин полагања стручног испита за локалног туристичког водича. Стручни испит за локалног водича полаже се пред комисијом коју образује надлежни орган јединице локалне самоуправе који издаје лиценцу о положеном стручном испиту за локалног туристичког водича, као и легитимацију. Трошкове полагања стручног испита из става 1. овог члана, као и трошкове издавања лиценце, легитимације сноси лице које полаже стручни испит.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе прописује програм, начин и услове полагања стручног испита из става 1. овог члана, висину таксе за

полагање стручног испита, издавање лиценце, легитимације, услове које чланови комисије из члана става 5. овог члана треба да испуне, као и износ накнаде за рад чланова комисије.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе прописује облик и садржину лиценце, легитимације локалног туристичког водича, као и начин и услове издавања и рокове важења.

Средства од наплаћене таксе на име трошкова из става 7 овог члана приход су буџета.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе води евиденцију локалних туристичких водича, као поверени посао и дужан је да регистру туризма ради евидентирања достави евиденцију у штампаној или електронској форми најкасније до 15. јануара за претходну годину. Надлежни орган јединице локалне самоуправе води евиденцију локалних туристичких водича, као поверени посао и дужан је да достави министарству копију издате лиценце из става 5. овог члана у року од 15 дана од дана њеног издавања.

Чланом 39. прописују се услови за туристичког аниматора и представника на туристичкој дестинацији, који мора да: 1) има најмање средње образовање у четворогодишњем трајању; 2) зна српски језик; а представник на туристичкој дестинацији мора да активно зна страни језик који је у употреби на туристичкој дестинацији

Чланом 40. бришу се специфичне авантуристичке и спортско-рекреативне услуге у туризму, јер се ради о вршењу услуга које су претежно уређене другим законима из области спорта.

Чланом 41. прописују се врсте и обавезе пружаоца услуга изнајмљивања возила и то да: 1. Услугама изнајмљивања возила (*rent-a-car*) сматра се изнајмљивање путничких аутомобила без возача, 2. Посебна врста изнајмљивања возила је изнајмљивање путничких аутомобила са услугама возача (*limo service*). Наведене Услуге *rent-a-car u limo service* може да пружа привредно друштво, друго правно лице, предузетник или огранак страног правног лица, ако је регистровано у одговарајућем регистру. Удружење које обавља наведене услуге, односно обавља делатност дужно је да ту делатност упише у одговарајући регистар. У периоду прекида обављања делатности предузетник не може да пружа услуге *rent-a-car u limo service*. Ако лице које пружа наведене услуге има регистровану делатност за пружање услуга изнајмљивања возила у седишту, али не као претежну делатност, дужно је да за ту делатност образује огранак, односно простор ван пословног седишта који се региструје у одговарајућем регистру и евидентира у Регистру туризма. Такође, ако то лице нуди и продаје услуге изнајмљивања возила у простору ван седишта, дужно је да за ту делатност у сваком пословном простору, односно месту пословања, образује огранак, односно простор ван пословног седишта који се региструје у одговарајућем регистру и евидентира у Регистру туризма.

Чланом 42. прописују се да је пружалац услуга изнајмљивања возила без возача дужан да: 1) на улазу у простор у коме обавља делатност видно истакне пословно име и седиште; 2) на улазу у простор у коме обавља делатност видно истакне радно време и да га се придржава у свом пословању. Даље, Пружалац услуга изнајмљивања возила без возача и возила са возачем дужан је да: 1) у сваком пословном простору, односно месту пословања у ком обавља обавља делатност држи решење о упису у одговарајући регистар и уверење о евидентирању у регистру туризма; 2) у сваком пословном простору, односно месту пословања истакне цене услуга које пружа и да се придржава истакнутих, односно објављених цена; 3) за сваку пружену услугу изда прописан рачун; 4) води евиденцију пружених услуга; 5) обавља делатност са пажњом доброг привредника. Евиденција коју су дужни да воде, води се на дневном нивоу, по начелима уредности и тачности, на начин који не дозвољава брисање унетих података, којим се омогућава увид у податке по хронолошком

реду и садржи податке о регистарском броју возила, податке о возачу, периоду коришћења возила, податке о кориснику услуге и др. “

Чланом 43. регулише се да се средства од наплаћене боравишне таксе, поред већ прописаних намена, могу користити и за финансирање послова из члана 39. овог закона (послови туристичких организација јединица локалне самоуправе).

Чланом 44. даје се могућност да јединица локалне самоуправе која је проглашена за туристичко место I и II категорије може својим актом да утврди туристичке зоне, туристичке дестинације и туристичке локације (у даљем тексту: просторне целине). На тим просторним целинама угоститељски објекат за смештај врсте хотел и мотел мора да испуњава стандарде за разврставање у одређену категорију, усаглашен са актом јединице локалне самоуправе. Тај акт нарочито садржи опис просторних целина, са утврђеним границама, начин процене усаглашености, рокове усаглашавања и друге услове које угоститељски објекат врсте хотел и мотел треба да испуни, висину пенала, начин наплате пенала, обвезника плаћања и др. Такође, садржи и прописане услове за угоститељске објекте који се први пут категорише у врсту хотел и мотел. Ако обвезник плаћања, утврђен актом јединице локалне самоуправе, не поступи у прописаном рок надлежни орган јединице локалне самоуправе доноси решење којим за то лице утврђује обавезу плаћања пенала на годишњем нивоу у прописаној висини. Наведено решење је коначно. Обавезе утврђене актом јединице локалне самоуправе не односе се на објекте за које је покренут поступак приватизације, све до окончања тог поступка.

Чланом 45. прописује се да су средства од наплаћених пенала приход буџета јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази објекат, као и да се средства од наплаћених пенала користе се за финансирање истих активности као и средстава од наплаћене боравишне таксе. Напомиње се да пенали као приход буџета РС, сходно важећим одредбама Закона, никада нису наплаћени, односно буџета РС није остваривао приход по овом основу и у периоду важења ове одредбе није утврђен ни један обвезник плаћања.

Чланом 46. врши се правнотехничка редакција текста и усаглашавање насталих измена.

Чланом 47. уређује се да Регистар туризма води Агенција за привредне регистре. У Регистру туризма региструју се туристичке агенције - организатори путовања и туристичке агенције - посредници. У Регистру туризма евидентирају се:

- 1) управљачи туристичких простора;
- 2) туристичка места;
- 3) дестинацијске менаџмент организације;
- 4) дестинацијске менаџмент компаније;
- 5) професионални организатор конгреса;
- 6) туристичке организације;
- 7) угоститељи;
- 8) категорисани и некатегорисани угоститељски објекти;
- 9) лица која пружају услуге у домаћој радности;
- 10) лица која пружају услуге у сеоским туристичким домаћинствима;
- 11) пружаоци наутичких услуга;
- 12) категорисани и некатегорисани објекти наутичког туризма;
- 13) пружаоци ловнотуристичких услуга;
- 14) категорисани и некатегорисани објекти ловног туризма;
- 15) туристички водичи;
- 16) локални туристички водичи;
- 17) туристички пратиоци;
- 18) туристички аниматори;

19) привредни субјекти који пружају услуге изнајмљивања возила (*rent-a-car*) и услуге изнајмљивања возила са услугама возача (*limo service*).

Даље, регулише се да врсту, висину и начин плаћања таксе за регистрацију, евиденцију и друге услуге које пружа Регистар туризма, одређује Управни одбор Агенције, уз сагласност Владе. Коначна решења која доносе органи на основу овлашћења из овог закона региструју се односно евидентирају у Регистру туризма на начин прописан овим законом и другим прописима донетим на основу овог закона. Даље, Прикупљање, држање, обрада и коришћење података о личности, права лица и заштита права лица чији се подаци прикупљају и обрађују, ограничења заштите података о личности и обезбеђење података, у регистру туризма врши се у складу са овим законом и законом којим се уређује заштита података о личности, као и слободном приступу информација од јавног значаја. Подаци који се уписују у Регистру туризма, за домаће физичко лице су лично име и ЈМБГ, а за странца се уписује лично име, број пасоша и држава издавања, а ако је издата лична карта за странца, уписује се и лични број странца. Подаци који се уписују у Регистру туризма, за правно лице су пословно име, седиште и матични број, а за странско правно лице уписује се пословно име, седиште, број под којим се то правно лице води у матичном регистру и назив тог регистра. Услови из став 6. овог члана примениће се на облик, садржину и начин вођења евиденције, уговора и других података из чл. 45, 46, 56, 62, 75, 94, 98, 101а и 119. овог закона.

Овим изменама извршена је правнотехничка редакција текста, као и усаглашавање насталих измена са постојећим законом. Такође, уведена је обавеза да сви субјекти који, по основу из овог закона, прикупљају, држе, обрађују и користе податке о личности или информације од јавног значаја, то врше у складу са овим законом и законима којима се уређује заштита података о личности, као и слободном приступу информација од јавног значаја

Чланом 48. врши се правнотехничка редакција текста и брише се обавеза министарства да води евиденцију туристичких аниматора.

Чланом 49. уређује да надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши министарство. Инспекцијски надзор над применом овог закона врши министарство преко туристичких инспектора. Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу испуњености санитарно-хигијенских и здравствених услова у објектима у којима се обавља угоститељска делатност, као и у објектима, односно просторијама у којима се пружају угоститељске услуге смештаја и исхране у домаћој радиности и сеоским туристичким домаћинствима врши министарство надлежно за послове здравља преко санитарних инспектора. Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу којим се уређује заштита животне средине врши министарство надлежно за послове заштите животне средине преко инспектора за заштиту животне средине. Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу којим се уређује наутичка делатност, а односи се на саобраћајно - техничке услове објеката наутичког туризма и на услове за чланове посаде пловних објеката наутичког туризма и делатност изнајмљивања возила, у погледу испуњености услова прописаних за возача, врши министарство надлежно за послове саобраћаја преко саобраћајних инспектора. Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу којим се уређује ловнотуристичка делатност, а односи се на организовање лова, врши министарство надлежно за послове ловства преко ловних инспектора. Инспекцијски надзор над применом овог закона врши јединица локалне самоуправе преко овлашћених инспектора у делу којим се уређује: 1) обављање угоститељске делатности у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству, за које није издато решење о разврставању у категорију, није закључен уговор са неким привредним субјектом, односно правним лицем или гости нису евидентирани, односно пријављени у складу са овим законом; 2) испуњености минимално

техничких услова у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству, као и у угоститељском објекту врсте хостел; 3) истицање и придржавање прописаног радног времена у угоститељском објекту; 4) наплата и уплата боравишне таксе; 5) провера испуњеност услова и рокова усаглашености угоститељских објеката са актом јединице локалне самоуправе (код утврђивања обавезе плаћања пенала). Напред наведене послове јединица локалне самоуправе обавља као поверени посао. Санитарни инспектори, ловни инспектори, инспектори за заштиту животне средине, саобраћајни инспектори и инспектори јединице локалне самоуправе имају права, дужности и овлашћења туристичког инспектора утврђена овим законом која се односе на њихову област инспекцијског надзора.

Чланом 50. утврђује се да у вршењу инспекцијског надзора туристички инспектор има право и дужност да: 1) проверава да ли су испуњени прописани услови за обављање делатности и пружање услуга уређених овим законом; 2) проверава тачност података из захтева за разврставање угоститељског објекта у категорију у погледу испуњености услова; 3) проверава пружање услуга у угоститељским објектима у погледу придржавања прописаних стандарда за одобрену категорију; 4) утврђује идентитет запослених код привредних друштава, предузетника или огранка другог домаћег или страног правног лица, као и физичких лица која обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом увидом у личну исправу или другу јавну исправу са фотографијом; 5) прегледа просторије у којима се обавља делатност и пружају услуге, уговоре, евиденције, исправе и другу документацију потребну за утврђивање законитости пословања привредних друштава, предузетника или огранка другог домаћег или страног правног лица, као и физичких лица која обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом; 6) врши увид у периодични извештај за одређени период и пресек стања фискалне касе; 7) захтева судски налог за претрес стамбеног или пратећег простора код сазнања да се у том простору обавља делатност или пружа услуга у случају када се власник или корисник противи вршењу инспекцијског надзора; 8) захтева асистенцију полиције, односно комуналне полиције ако основано процени да је то потребно према приликама одређеног случаја; 9) остварује надзор над радом угоститељских објеката уколико јединица локалне самоуправе није организовала обављање послова из инспекцијског надзора који су им поверени; 10) предузме и друге прописане мере предвиђене законом.

Чланом 51. додаје се нови поднаслов "Права и дужности овлашћеног инспектора јединице локалне самоуправе", као и нови члан са овлашћењима, правима и дужностима инспектор јединице локалне самоуправе: У вршењу инспекцијског надзора овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе има право и дужност да: 1) проверава да ли су испуњени прописани услови за обављање делатности и пружање услуга уређених овим законом; 2) утврђује идентитет лица које обавља угоститељску делатност у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству увидом у личну исправу или другу јавну исправу са фотографијом; 3) врши увид у уговоре закључене између физичких лица и привредних субјеката, односно правних лица; 4) прегледа просторије у којима се обавља делатност и пружају услуге, уговоре, евиденције, исправе и другу документацију потребну за утврђивање законитости пословања привредних друштава, предузетника или огранка другог домаћег или страног правног лица, као и физичких лица која обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом; 5) проверава наплату и уплату боравишне таксе, увидом у евиденцију гостију и другу пратећу документацију; 6) проверава истицања и придржавања прописаног радног времена у угоститељским објектима; 7) проверава испуњености услова и рокова усаглашености угоститељских објеката са актом јединице локалне самоуправе (у вези са наплатом пенала); 8) захтева судски налог за претрес стамбеног или пратећег простора код сазнања

да се у том простору обавља делатност или пружају услуге у случају када се власник или корисник простора противи вршењу инспекцијског надзора; 9) захтева асистенцију полиције, односно комуналне полиције, ако основано процени да је то потребно према приликама одређеног случаја; 10) обавести надлежни орган јединице локалне самоуправе о утврђеној процени усаглашености са актом јединице локалне самоуправе; 11) предузме и друге прописане мере предвиђене законом. Такође, Овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе приликом вршења надзора има службену легитимацију, значку и одговарајућу врсту одеће, обуће и опреме. Надлежни орган јединице локалне самоуправе прописује образац службене легитимације, изглед значке и одговарајућу врсту одеће, обуће и опреме коју носи овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе инспектор.

Чланом 52. прецизирају се овлашћења туристичког инспектора. Туристички инспектор је овлашћен да: 1) привремено забрани обављање делатности правном и физичком лицу које обавља туристичку делатност, угоститељску делатност, наутичку делатност или ловнотуристичку делатност и које пружа услуге изнајмљивања возила, а није регистровао привредну делатност у одговарајући регистар; 2) привремено забрани привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику и огранку страног правног лица обављање послова организовања туристичког путовања (нуђење и продаја) из члана 43. тач. 1), 1а) и 1б) овог закона који обавља послове без лиценце или су наступиле околности које су разлог за одузимање лиценце; 3) привремено забрани рад привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику и огранку страног правног лица обављање делатности у врсти објеката који послују без решења о разврставању у категорију; 4) привремено забрани обављање делатности правном лицу, привредном друштву, предузетнику или огранку страног правног лица односно физичком лицу у случајевима када се туристичком инспектору онемогући вршење послова надзора; 5) наложи да се врати износ који је више наплаћен у односу на истакнуте, односно уговорене цене; 6) изда прекршајни налог; 7) поднесе пријаву надлежном органу за учињено кривично дело или привредни преступ, односно поднесе захтев за покретање прекршајног поступка; 8) поднесе предлог за одузимање лиценце 9) врши поступак инспекцијског надзора у случају када инспектор, коме је овим законом поверен посао инспекцијског надзора, не врши законом поверен посао; 10) предузме и друге прописане мере предвиђене законом. Прописује се да туристички инспектор доноси решење о привременој забрани обављања делатности до испуњења законом прописаних услова.

Чланом 53. додаје се нови поднаслов: „Овлашћења инспектора јединице локалне самоуправе” и нови члан којим се прецизирају овлашћења инспектора јединице локалне самоуправе. Инспектор јединице локалне самоуправе је овлашћен да: 1) привремено забрани пружање угоститељских услуга у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству ако објекат није разврстан у категорију или није закључен уговор из у складу са законом 2) привремено забрани обављање угоститељске делатности у случају када се инспектору онемогући вршење послова надзора; 3) изда прекршајни налог; 4) поднесе предлог надлежном органу за покретање поступка и утврђивања обавезе плаћања пенала; 5) поднесе пријаву надлежном органу за учињено кривично дело или привредни преступ, односно поднесе захтев за покретање прекршајног поступка. Прописује се да инспектор јединице локалне самоуправе доноси решење о привременој забрани обављања делатности до испуњења законом прописаних услова.

Чланом 54. прописује се овлашћење за одлучивање по жалби изјављених на решења овлашћеног инспектора јединице локалне самоуправе. Тако, против решења туристичког инспектора може се изјавити жалба министру у року од осам дана од дана достављања решења, а против решења

овлашћеног инспектора јединице локалне самоуправе може се изјавити жалба општинском, односно градском већу у року од осам дана од дана достављања решења.

Против решења осталих инспектора, којима је овим законом поверено вршење надзора, може се изјавити жалба министру из делокруга инспекцијског надзора, као надлежном другостепеном органу, у року од осам дана од дана достављања решења. Прописује се да жалба изјављена на сва наведена решења не одлаже извршење решења.

Чл. 55 – 61. уређује се казнена политика за све субјекте, а за поједине прекршаје прописује се казне у фиксном износу (могућност издавања прекршајног налога).

Чланом 62. прелазним и завршним одредбама предвиђа се да ТОС, туристичка организација аутономне покрајине и туристичка организација јединице локалне самоуправе ускладе своје пословање у делу који се односи на услове које треба да испуне директори, ускладе са одредбама овог закона до 1. јануара 2017. године. Даље, организације из члана 46. став 1. овог закона дужне су да поступе у складу са одредбама овог закона у року од 30 дана, од дана доношења овог закона. Такође, привредно друштво, друго правно лице, предузетник или огранак страног правног лица дужно је да своје пословање у делу који се односи на обавезу прибављања решења о регистрацији у Регистар туризма за послове посредника усклади са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана доношења овог закона.

Чланом 63. прописује се да даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Уредба о утврђивању приоритетних туристичких дестинација, зона, локација и категорија објеката у местима за одмор и туристичким местима у приоритетним туристичким дестинацијама („Службени гласник РС”, бр. 35/11 и 90/11). Ова уредба се ставља ван снаге из разлога што је утврђивање просторних целина и прописивање услова, које одређени угоститељски објекти за смештај треба да испуне, као и могућност наплате пенала, поверено јединици локалне самоуправе, да својим актом ближе уреди.

Чланом 64. прописује се да закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

Потребна финансијска средства, која ће се исплаћивати из буџета Републике Србије, очекују се за накнаду члановима комисије, као испитивачима за полагање стручног испита за туристичке водиче и туристичке пратиоце. У претходним годинама, ова накнада се такође исплаћивала из буџета, а ангажовани су стручњаци из одређене области и то: основи туризма, туристичких ресурса, агенцијског и хотелијерског пословања, друштвеног уређења, туристичке политике, прописа у туризму, информативно-водичке службе у туризму, националне историје и страни језик (Б ниво). Предмет страни језик кандидат полаже из једног од следећих страних језика: енглеског, француског, немачког, руског, шпанског или италијанског језика, који су обухваћени наставним планом и програмом министарства надлежног за послове просвете.

Посебно се напомиње да државни службеници, запослени у министарству на пословима из области туризма, нису довољно компетенти, нити поседују потребна знања и такав ниво стручности да би могли бити испитивачи код полагања наведених испита. Изузетно, у претходном периоду, као чланови комисије, била су ангажована два државна службеника, међутим њима накнада није исплаћивана, а што је утврђено решењем о формирању комисије.

Изменама и допунама Закона о туризму у 2012. години укинута је обавеза да кандидати код полагања ових стручних испита сnose трошкове полагања теоријског дела испита (иако је та обавеза у ранијем периоду увек постојала). Сада, овим изменама поново се враћа обавеза да сами кандидати сnose све трошкове полагања и теоријског и практичног дела стручног испита.

Средства од полагања теоријског дела испита уплаћиваће се на рачун буџета, док ће се средства за полагање практичног дела уплаћивати на рачун оне туристичке агенције која ће организовати туристичко путовање кандидата (у прошлој години је то за водиче била манастирска тура у трајању од 2 дана, а за пратиоце једнодневни излет са обиласком неколико хотела и дестинација).

На основу анализе из претходно организованих испита (када су сами кандидати сносили све трошкове) произилази да ће укупан износ који ће потенцијални кандидати уплатити на рачун буџета Републике Србије, знатно превазићи стварне трошкове из буџета за плаћања испитивачима.

Посебно се напомиње да је полагање ових испита могуће реализовати само ангажовањем еминентних стручњака из наведених области, без чијег би ангажовања била доведена у питање реализација, али свакако и високо стручно вредновање, односно унапређење нивоа квалитета знања кандидата, који се стручно усавршавају за ове значајне туристичке професије.

Имајући у виду напред наведено процењено је да ће позитивни ефекти одредаба овог закона на буџет Републике Србије далеко превазићи трошкове које ће његова примена створити.

Потребна финансијска средства, која ће се исплаћивати из буџета јединице локалне самоуправе, са истим позитивним ефектима на буџет, обезбедиће се код полагања стручног испита за локалног туристичког водича.

За спровођење осталих одредаба овог закона није потребно обезбедити додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.

V. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О ТУРИЗМУ КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) *излет* јесте унапред припремљена комбинација две или више туристичких услуга (превоз и друге туристичке услуге) у трајању краћем од 24 сата, која не укључује ноћење, а које туристичка агенција нуди на продају и продаје по јединственој цени;
- 2) *ловнотуристичка делатност* јесте пружање услуга прихвата и смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака у угоститељским објектима ловног туризма, организовања лова, као и пружање других услуга за потребе ловног туризма ловцима - туристима;
- 3) *место за одмор* (ризорт) јесте део туристичког простора, туристичког места или насељеног места које представља интегрисану и функционалну целину објеката и других садржаја за смештај и боравак туриста без сталних становника, са изграђеним објектима туристичке инфраструктуре и туристичке супраструктуре;
- 4) *наутичка делатност* јесте пружање услуга у прихватним и пловним објектима наутичког туризма, као и пружање других услуга за потребе наутичког туризма;
- 5) *пловни објекат наутичког туризма* јесте објекат са техничким карактеристикама предвиђеним за наутичко-туристичке активности;
- 6) *пратећа делатност* јесу делатност саобраћајна, делатност трговине, пољопривредна делатност, занатство и комуналне делатности;

6А) *ПРЕДСТАВНИК НА ТУРИСТИЧКОЈ ДЕСТИНАЦИЈИ* ЈЕСТЕ ФИЗИЧКО ЛИЦЕ, КОЈЕ НА ОСНОВУ ЗАКЉУЧЕНОГ УГОВОРА СА ОРГАНИЗАТОРОМ ТУРИСТИЧКОГ ПУТОВАЊА ПРУЖА ТУРИСТИМА ОБАВЕШТЕЊА И УПУТСТВА У ВЕЗИ СА РЕАЛИЗАЦИЈОМ ПРОГРАМА ПУТОВАЊА И ОБАВЉА ДРУГЕ АКТИВНОСТИ У ЦИЉУ ЗАШТИТЕ ИНТЕРЕСА ТУРИСТА;

7) *прихватни објекат наутичког туризма* јесте објекат који је инсталисан на обали и води, а служи за прихват, снабдевање, чување, одржавање и поправку пловних објеката који се користе у туристичке сврхе као и за пружање услуга наутичарима;

8) *Регистар туризма* јесте јединствена, електронска, централна, јавна база података о регистрованим и/или евидентираним субјектима који обављају послове из области туризма, а који су регистровани или евидентирани у складу са прописима, као и о другим подацима који се региструју или евидентирају у складу са овим законом;

9) *Регистратор туризма* јесте лице које води Регистар туризма у складу са овим законом и другим прописима;

10) *смештајна јединица* јесте скуп опремљених просторија унутар угоститељског објекта за смештај која се ставља на располагање кориснику;

11) *стратегијски мастер план* јесте комплексан, истраживачки и свеобухватан плански документ којим се на основу Стратегије развоја туризма Републике Србије утврђују циљеви, програми и планови раста и развоја туризма, инвестиције у туризму, планови маркетинга и конкурентности, као и мере за њихово спровођење, за одређену туристичку дестинацију;

12) *туристичка агенција* јесте привредно друштво, предузетник, друго правно лице или огранак страног правног лица које обавља делатност туристичких агенција под условима прописаним овим законом, ~~ради стицања добити;~~

12а) *делатност туристичке агенције* јесте организовање, ПОНУДА, продаја и реализовање туристичких путовања, излета и пружање других услуга уобичајених у туристичком промету;

13) *туристичка атракција* јесте нарочито привлачно обележје туристичке дестинације, природног или друштвеног карактера у оквиру туристичког простора;

14) *туристичка група* јесте организована група од 15 до 75 туриста којој туристичка агенција организатор путовања по унапред утврђеном програму пружа туристичку услугу;

14А) *ТУРИСТИЧКА ДЕЛАТНОСТ* ЈЕСТЕ ПРУЖАЊЕ УСЛУГА ТУРИСТИЧКИХ АГЕНЦИЈА, УСЛУГА ТУРИСТИЧКИХ ПРОФЕСИЈА (ТУРИСТИЧКИ ВОДИЧ, ТУРИСТИЧКИ ПРАТИЛАЦ И ТУРИСТИЧКИ АНИМАТОР) И ПРУЖАЊЕ ДРУГИХ УСЛУГА У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ;

15) *туристичка дестинација* јесте одредиште туристичког путовања које својом опремљеношћу омогућава прихват и боравак туриста;

15А) *ДЕСТИНАЦИЈСКА МЕНАџМЕНТ ОРГАНИЗАЦИЈА (ДМО)* ЈЕ ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ИЛИ ДРУГО ПРАВНО ЛИЦЕ ОСНОВАНА РАДИ УПРАВЉАЊА ТУРИСТИЧКОМ ДЕСТИНАЦИЈОМ (ПЛАНИРАЊЕ, ОРГАНИЗОВАЊЕ, МАРКЕНТИНГ, КОНТРОЛА И ВОЂЕЊЕ), ЧИЈИ ОСНИВАЧИ МОГУ ДА БУДУ ИЗ ЈАВНОГ, ЦИВИЛНОГ И ПРИВАТНОГ СЕКТОРА;

15Б) *ДЕСТИНАЦИЈСКА МЕНАџМЕНТ КОМПАНИЈА (ДМС)* ЈЕ ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ИЛИ ДРУГО ПРАВНО ЛИЦЕ, СПЕЦИЈАЛИЗОВАНО ЗА ОДРЕЂЕНУ ДЕСТИНАЦИЈУ, ОДНОСНО РЕГИЈУ, СА ОДЛИЧНИМ ПОЗНАВАЊЕМ ТУРИСТИЧКИХ РЕСУРСА, КАДРОВСКИ ОСПОСОБЉЕНА ДА КРЕИРА, ОРГАНИЗУЈЕ И РЕАЛИЗУЈЕ ТУРИСТИЧКЕ ПРОГРАМЕ И ПУТОВАЊА, ДА ПОСРЕДУЈЕ У ПРУЖАЊУ УСЛУГЕ БОРАВКА, СМЕШТАЈА, ЗАБАВЕ, ИЗЛЕТА, УСЛУГА ВОДИЧА, ТРАНСФЕРА И ДР., ПОВЕЗУЈУЋИ СЕ СА СВИМА КОЈИ ПРУЖАЈУ УСЛУГЕ НА ТОЈ ДЕСТИНАЦИЈИ, А СВЕ У ЦИЉУ ПРУЖАЊА ПРОФЕСИОНАЛНИХ ВИСОКО КВАЛИТЕТНИХ ТУРИСТИЧКИХ УСЛУГА;

15В) *ТУРИСТИЧКИ КЛАСТЕР* ЈЕ СЕКТОРСКА ИЛИ ГЕОГРАФСКА КОНЦЕНТРАЦИЈА, МЕЂУСОБНО ПОВЕЗАНИХ ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТАТА, ДРУГИХ ПРАВНИХ ЛИЦА ИЛИ ФИЗИЧКИХ ЛИЦА, У ЦИЉУ ПОВЕЗИВАЊА ЗАЈЕДНИЧКИХ ПОТРЕБА И ЈАЧАЊА КОНКУРЕНТНОСТИ;

15Г) *ПРОФЕСИОНАЛНИ ОРГАНИЗАТОР КОНГРЕСА (РСО)* ЈЕ ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ИЛИ ДРУГО ПРАВНО ЛИЦЕ, СПЕЦИЈАЛИЗОВАНО ЗА ОРГАНИЗАЦИЈУ КОНГРЕСА (КОНФЕРЕНЦИЈЕ, САСТАНКА И СЛ.) И УПРАВЉАЊЕ ПОСЛОВНИМ ДОГАЂАЊИМА;

16) *туристичка инфраструктура* јесу објекти за информисање, предах, снабдевање, рекреацију, едукацију и забаву туриста, и то: скијалишта, купалишта и плаже, тематски и забавни паркови, туристички информативни центри, центри за прихват туриста и посетилаца, одморишта поред путева, објекти наутничког туризма, терени за голф, тенис терени, отворени и затворени објекти спортске рекреације, мале вештачке акумулације са купалиштем, базени за купање, велнес објекти, забавно рекреативне стазе и путеви (трим стазе, стазе здравља, видиковци, панорамски путеви, бициклическе стазе, пешачке стазе, стазе за моторне санке и слично), уређене обале река и језера, објекти за посматрање природних реткости, објекти за предах и краће задржавање туриста, објекти за авантуристичке активности и друго;

17) *туристичка локација* јесте ужа, саобраћајно повезана и инфраструктурно опремљена просторно-технолошка целина, која садржи једну или више туристичких атракција;

18) *туристичка супраструктура* јесу угоститељски објекти као и галерије, изложбени, конгресни и забавни објекти који су у непосредној вези са угоститељским објектима и објектима спортско рекреативног садржаја или са њима чине јединствену целину;

19) *туристички аниматор* јесте физичко лице које планира и остварује забавне, културне, спортско рекреативне и друге програме којима организује слободно време туриста;

20) *туристички водич* јесте физичко лице које, по унапред утврђеном програму, пружа туристима ПРУЖА услуге вођења, показивања и стручног објашњавања природних, културно-историјских, археолошких, етнографских, привредних и других знаменитости;

21) *туристички пратилац* јесте физичко лице које прати туристичку групу и обавља оперативне техничке послове од почетка путовања до одредишта и назад;

22) *туристички производ* јесте скуп међузависних елемената који се у пракси организује као посебан вредносни ланац који чине материјални производи и услуге, природне вредности и културна добра, туристичке атракције, туристичка супраструктура и туристичка инфраструктура;

23) *туристички простор* јесте јединствена и недељива географска и функционална целина природних и створених ресурса и вредности од значаја за туризам;

24) *туристичко место* јесте организациона и функционална целина са формираном туристичком понудом, природним вредностима, културним добрима и другим знаменитостима значајним за туризам, комуналном, саобраћајном и туристичком инфраструктуром, као и објектима и другим садржајима за смештај и боравак туриста;

~~25) туристичко путовање јесте унапред припремљена комбинација две или више туристичких услуга (превоз, смештај и друге туристичке услуге) у трајању дужем од 24 сата или у краћем трајању ако укључује једно ноћење, као и вишедневни боравак који укључује само услугу смештаја у одређеним терминима или временском трајању које туристичка агенција организатор путовања односно туристичка агенција посредник нуди на продају и продаје по јединственој цени;~~

25) *ТУРИСТИЧКО ПУТОВАЊЕ* ЈЕСТЕ КОМБИНАЦИЈА ДВЕ ИЛИ ВИШЕ ТУРИСТИЧКИХ УСЛУГА (ПРЕВОЗ, СМЕШТАЈ И ДРУГЕ ТУРИСТИЧКЕ УСЛУГЕ), КОЈУ ЈЕ УТВРДИО ИЛИ ПРИПРЕМИО ОРГАНИЗАТОР ПУТОВАЊА САМОСТАЛНО ИЛИ ПО ЗАХТЕВУ ПУТНИКА, У ТРАЈАЊУ ДУЖЕМ ОД 24 САТА ИЛИ У КРАЋЕМ ТРАЈАЊУ АКО УКЉУЧУЈЕ ЈЕДНО НОЋЕЊЕ, КАО И ВИШЕДНЕВНИ БОРАВАК КОЈИ УКЉУЧУЈЕ САМО УСЛУГУ СМЕШТАЈА У ОДРЕЂЕНИМ ТЕРМИНИМА ИЛИ ВРЕМЕНСКОМ ТРАЈАЊУ КОЈЕ СЕ НУДИ НА ПРОДАЈУ И ПРОДАЈЕ ПО ЈЕДИНСТВЕНОЈ ЦЕНИ;

25А) ТУРИСТИЧКА СИГНАЛИЗАЦИЈА СУ ОДГОВАРАЈУЋИ СИМБОЛИ И ЗНАЦИ, КАО И СИМБОЛИ И ЗНАЦИ ТУРИСТИЧКЕ САОБРАЋАЈНЕ СИГНАЛИЗАЦИЈЕ, КОЈИМ СЕ ОБЕЛЕЖАВА ТУРИСТИЧКА АТРАКЦИЈА И САДРЖАЈ ТУРИСТИЧКЕ ПОНУДЕ;

26) *угоститељ* јесте привредно друштво, предузетник, друго правно лице или огранак страног правног лица или физичко лице које обавља угоститељску делатност под условима прописаним овим законом;

27) угоститељска делатност јесте пружање услуга смештаја, припремање и услуживање хране, пића и напитака, ~~као и припремање и достављање хране корисницима за потрошњу на другом месту;~~

28) *угоститељски објекат* јесте функционално повезан, посебно уређен и опремљен простор који испуњава прописане минималне техничке и санитарно-хигијенске услове за пружање угоститељских услуга, односно за обављање угоститељске делатности;

29) *стандарди* јесу услови и мерила у погледу уређења и опремљености објекта, квалитета пружања услуга и претежног садржаја услуга и одржавања објекта;

30) *сеоско туристичко домаћинство* је објекат или група објеката у којем се пружају услуге смештаја, исхране и пића ~~или само исхране и пића~~, који се налази у руралном (сеоском) окружењу са елементима локалног обележја и наслеђа;

31) *угоститељски објекат у домаћој радности* је објекат у којем се пружају услуге смештаја, исхране и пића или само услуге смештаја у смештајним јединицима врсте: кућа, апартман и соба.

Члан 7.

Стратегија развоја туризма Републике Србије (у даљем тексту: Стратегија), доноси се за територију Републике Србије.

Стратегијом се одређују дугорочни циљеви планирања и развоја туризма у складу са укупним економским, социјалним, еколошким и културно-историјским развојем.

Стратегија садржи нарочито:

- 1) анализу постојећег стања и досадашњег степена развоја туризма;
- 2) упоредну анализу туризма конкурентских земаља;
- 3) предности и недостатке туризма Републике Србије;
- 4) циљеве развоја туризма;
- 5) визију развоја туризма;
- 6) избор приоритетних туристичких производа;
- 7) предлог приоритетних туристичких дестинација;
- 8) анализу утицаја на културно наслеђе и природна добра;
- 9) предлог политике развоја туризма;
- 10) предлог инвестиција;
- 11) план конкурентности;
- 12) АКЦИОНИ ПЛАН.

Стратегију доноси Влада на предлог министарства надлежног за послове туризма (у даљем тексту: министарство).

~~Стратегија се доноси за период од 10 година. СТРАТЕГИЈА СЕ ДОНОСИ ЗА ПЕРИОД ОД НАЈМАЊЕ ПЕТ ГОДИНА.~~

Члан 14А

УПРАВЉАЊЕ ТУРИСТИЧКИМ ПРОСТОРОМ МОЖЕ СЕ ПОВЕРИТИ И ДЕСТИНАЦИЈСКОЈ МЕНАџМЕНТ ОРГАНИЗАЦИЈИ, У КОЈОЈ ЈЕ ЈЕДАН ОД ОСНИВАЧА ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ, ОДНОСНО РЕПУБЛИКА СРБИЈА, АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ИЛИ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ И У КОМЕ ЈЕ КАПИТАЛ ТОГ ОСНИВАЧА ВЕЋИНСКИ.

АКО ЈЕДАН ОД ОСНИВАЧА НИЈЕ ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ, ОДНОСНО РЕПУБЛИКА СРБИЈА, АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ИЛИ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ИЛИ ЊИХОВ КАПИТАЛ НИЈЕ ВЕЋИНСКИ, УПРАВЉАЊЕ ТУРИСТИЧКИМ ПРОСТОРОМ МОЖЕ СЕ ПОВЕРИТИ И ДЕСТИНАЦИЈСКОЈ МЕНАџМЕНТ ОРГАНИЗАЦИЈИ НА НАЧИН ПРОПИСАН ЧЛАНОМ 14. СТАВ 4.

Члан 24.

~~Послове из члана 23. овог закона може да обавља правно лице које испуњава услове за обављање те делатности.~~

~~Испуњеност услова из става 1. овог члана утврђује Влада.~~

ПОСЛОВЕ ИЗ ЧЛАНА 23. ОВОГ ЗАКОНА МОЖЕ ДА ОБАВЉА ЈАВНА СЛУЖБА ИЛИ ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ИЗ ЧЛАНА 14. СТАВ 3. И ЧЛАНА 14А ОВОГ ЗАКОНА.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПОСЛОВИ ИЗ ЧЛАНА 23. ОВОГ ЗАКОНА МОГУ СЕ АКТОМ ВЛАДЕ ПОВЕРИТИ ДРУГОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ, КОЈЕ СЕ ОДРЕЂУЈЕ ПО СПРОВЕДЕНОМ ПОСТУПКУ ЈАВНОГ ОГЛАШАВАЊА ИЛИ ПРИКУПЉАЊЕМ ПОНУДА.

Члан 27.

Ради усмеравања и подстицања развоја туризма у буџету Републике Србије обезбеђују се средства за:

1) учешће у финансирању израде стратегијских мастер планова, програма развоја туристичких производа, програма развоја туризма, студија изводљивости туристичких пројеката, урбанистичких планова туристичких места и места за одмор;

~~2) учешће у финансирању промотивних активности туристичких дестинација и туристичких места, као и туристичко-културних и туристичких манифестација у земљи и иностранству;~~

2) УЧЕШЋЕ У ФИНАНСИРАЊУ ПРОМОТИВНИХ АКТИВНОСТИ ТУРИСТИЧКИХ ДЕСТИНАЦИЈА И ТУРИСТИЧКИХ МЕСТА, ТУРИСТИЧКО-КУЛТУРНИХ И ТУРИСТИЧКИХ МАНИФЕСТАЦИЈА У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ, КАО И ПРОГРАМЕ ЕДУКАЦИЈЕ И УСАВРШАВАЊА ВЕШТИНА ЗАПОСЛЕНИХ У ТУРИЗМУ;

3) учешће у финансирању израде пројекта заштите природе, животне средине, природних ресурса и културне баштине туристичког места;

4) подстицање изградње туристичке инфраструктуре, туристичке супраструктуре, спортско-рекреативних и других пратећих садржаја јавног карактера значајних за унапређење квалитета туристичке понуде;

5) унапређење постојеће туристичке понуде и интензивирање њеног коришћења;

6) ПОДСТИЦАЊЕ УНАПРЕЂЕЊА ТУРИСТИЧКОГ ПРОМЕТА ДОМАЋИХ ТУРИСТА И ОРГАНИЗОВАНОГ ТУРИСТИЧКОГ ПРОМЕТА СТРАНИХ ТУРИСТА НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.

Члан 28.

Захтев за коришћење средстава из члана 27. овог закона садржи нарочито: основне податке о подносиоцу захтева, основне податке о пројекту, план финансирања пројекта и време реализације пројекта.

Министар доноси решење о преносу наменских средстава из буџета Републике Србије, односно закључује уговор о коришћењу подстицајних средстава. Рефундација

Решење односно уговор о коришћењу подстицајних средстава нарочито садржи износ и намену буџетских средстава, висину учешћа сопствених средстава корисника, динамику преноса буџетских средстава, као и обавезу редовног извештавања министарства о утрошку средстава.

Влада ближе прописује услове и начин доделе и коришћења средстава из ~~става 4. овог члана 27. ТАЧ. 1) ДО 5).~~ ОВОГ ЗАКОНА.

ВЛАДА БЛИЖЕ ПРОПИСУЈЕ УСЛОВЕ И НАЧИН ДОДЕЛЕ И КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА ИЗ ЧЛАНА 27. ТАЧКА 6). ОВОГ ЗАКОНА.

Члан 29.

Промоцију туризма обављају: Туристичка организација Србије, туристичка организација аутономне покрајине и туристичка организација јединице локалне самоуправе.

Промоцију туризма могу обављати и туристичке организације регије које оснивају две или више јединица локалне самоуправе.

ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РЕГИЈЕ ОСТВАРУЈУ САРАДЊУ СА ТУРИСТИЧКИМ КЛАСТЕРИМА НА СВОМ ПОДРУЧЈУ И ВОДЕ ЕВИДЕНЦИЈУ ТУРИСТИЧКИХ КЛАСТЕРА.

НА ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РЕГИЈЕ ПРИМЕЊУЈУ СЕ ОДРЕДБЕ ЧЛАНА 39. ОВОГ ЗАКОНА.

Члан 33.

ТОС обавља послове:

- 1) промоције туризма Републике Србије;
- 2) координације активности туристичких организација, привредних и других субјеката у туризму, који делују непосредно и посредно на промоцији туризма;
- 3) припреме и реализације годишњих планова и програма промотивних активности;
- 4) организовања истраживања туристичких тржишта за потребе промоције туризма Републике Србије;
- 5) ~~истраживања тржишта у области конгресних, сајамских, спортских и културних догађања;~~
- 5) ИСТРАЖИВАЊА МЕЂУНАРОДНОГ И ДОМАЋЕГ ТРЖИШТА У ОБЛАСТИ ТУРИЗМА;
- 6) ~~обезбеђивања инфоформативно-пропагандног материјала којим се промовишу туристичке вредности (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, интернет презентација, сувенири итд.);~~
- 6) ОБЕЗБЕЂИВАЊА ИНФОРМАТИВНО-ПРОПАГАНДНОГ МАТЕРИЈАЛА КОЈИМ СЕ ПРОМОВИШУ ТУРИСТИЧКЕ ВРЕДНОСТИ СРБИЈЕ (ШТАМПАНЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ, АУДИО И ВИДЕО ПРОМОТИВНИ МАТЕРИЈАЛ, ON LINE СРЕДСТВА ПРОМОЦИЈЕ - ИНТЕРНЕТ ПРЕЗЕНТАЦИЈА, ДРУШТВЕНЕ МРЕЖЕ И ПРАТЕЋЕ ДИГИТАЛНЕ АКТИВНОСТИ, СУВЕНИРИ ИТД.);
- 7) формирања и развијања јединственог туристичко-информационог система и његовог повезивања са другим информационим системима у земљи и иностранству;

- 8) прикупљања свих врста туристичких информација ради обавештавања јавности као и састављања и објављивања туристичког календара;
- 9) оснивања и организовања туристичких представништава у иностранству и информативних центара у земљи, самостално или у сарадњи са другим субјектима;
- 10) сарадње са националним туристичким организацијама других земаља, међународним и регионалним организацијама у области туризма и предлагања мера за учешће у мултинационалним и регионалним програмима и пројектима промоције туризма;
- 11) утврђивања јединствених стандарда уређења, опреме и услуга у туристичко-информативним центрима на територији Републике Србије;
- 12) ~~утврђивања~~ УЧЕШЋЕ У УТВРЂИВАЊУ програма постављања туристичке сигнализације и координирања активности туристичких организација и других субјеката за њено обезбеђење;
- 12А) ИЗРАДЕ, УЧЕШЋА У ИЗРАДИ И РЕАЛИЗАЦИЈЕ ДОМАЋИХ И МЕЂУНАРОДНИХ ПРОЈЕКТА ИЗ ОБЛАСТИ ТУРИЗМА, ОДНОСНО ИЗ ОБЛАСТИ КОМПЛЕМЕНТАРНИХ ТУРИЗМУ (КУЛТУРА, ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, РУРАЛНИ РАЗВОЈ И ДР.);
- 13) ~~друге активности којима се обезбеђује успешно спровођење промоције туризма.~~ ДРУГЕ АКТИВНОСТИ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, ОСНИВАЧКИМ АКТОМ И СТАТУТОМ.

Члан 35.

Управни одбор има пет чланова.

У Управни одбор именују се по један представник министарства и представник запослених, а остали чланови Управног одбора именују се из реда научних и стручних лица из области туризма, као и из привредних субјеката и других организација које обављају делатност из области туризма.

Управни одбор:

- 1) доноси статут ТОС-а;
  - 2) доноси пословник о свом раду;
  - 3) усваја годишњи програм рада са финансијским планом;
  - 4) усваја годишњи извештај о пословању и завршни рачун;
  - 5) доноси одлуку о оснивању представништва у иностранству и информативних центара у земљи;
  - 5А) ДОНОСИ ПРАВИЛНИК О РАДУ;
  - 6) обавља и друге послове утврђене законом и статутом.
- Акта из става 3. тач. 1), 3) и, 4) И 5А) овог члана доносе се уз сагласност Владе.

Члан 37.

~~Директора ТОС-а именује и разрешава Влада, на предлог министарства. Директор представља и заступа ТОС, организује и руководи радом ТОС-а, предлаже акте које доноси управни одбор, извршава одлуке управног одбора и предузима мере за њихово спровођење, стара се о законитости рада, одговара за коришћење и располагање имовином и врши друге послове утврђене законом и статутом.~~

ДИРЕКТОРА ТОС-А ИМЕНУЈЕ И РАЗРЕШАВА ВЛАДА, НА ПРЕДЛОГ МИНИСТАРСТВА.

ДИРЕКТОР ПРЕДСТАВЉА И ЗАСТУПА ТОС, ОРГАНИЗУЈЕ И РУКОВОДИ РАДОМ ТОС-А, ДОНОСИ ПРАВИЛНИК О ОРГАНИЗАЦИЈИ И СИСТЕМАТИЗАЦИЈИ ПОСЛОВА, ПРЕДЛАЖЕ АКТЕ КОЈЕ ДОНОСИ УПРАВНИ ОДБОР, ИЗВРШАВА ОДЛУКЕ УПРАВНОГ ОДБОРА И ПРЕДУЗИМА МЕРЕ ЗА ЊИХОВО СПРОВОЂЕЊЕ, СТАРА СЕ О ЗАКОНИТОСТИ РАДА, ОДГОВАРА ЗА

КОРИШЋЕЊЕ И РАСПОЛАГАЊЕ ИМОВИНОМ И ВРШИ ДРУГЕ ПОСЛОВЕ УТВРЂЕНЕ ЗАКОНОМ И СТАТУТОМ.

ДИРЕКТОР ТОС-А МОРА ДА ПОСЕДУЈЕ:

- 1) СТЕЧЕНО ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ У ОБЛАСТИ ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА НА ОСНОВНИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА У ОБИМУ ОД НАЈМАЊЕ 240 ЕСПБ БОДОВА, МАСТЕР АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА, СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА, СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ СТРУКОВНИМ СТУДИЈАМА, ОДНОСНО НА ОСНОВНИМ СТУДИЈАМА У ТРАЈАЊУ ОД НАЈМАЊЕ ЧЕТИРИ ГОДИНЕ ИЛИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ СТУДИЈАМА НА ФАКУЛТЕТУ;
- 2) РАДНО ИСКУСТВО ОД СЕДАМ ГОДИНА, ОД ЧЕГА НАЈМАЊЕ ПЕТ ГОДИНА НА РУКОВОДЕЋИМ ПОСЛОВИМА;
- 3) АКТИВНО ЗНАЊЕ СТРАНОГ ЈЕЗИКА КОЈИ ЈЕ ОБУХВАЋЕН НАСТАВНИМ ПЛАНОМ И ПРОГРАМОМ МИНИСТАРСТВА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОСЛОВЕ ПРОСВЕТЕ.

Члан 38.

~~За територију аутономне покрајине може се основати туристичка организација аутономне покрајине која:~~

- ~~1) доноси годишњи програм и планове промотивних активности у складу са Стратегијским маркетинг планом, плановима и програмима ТОС-а;~~
- ~~2) координира активности привредних и других субјеката у вези са промоцијом туризма на територији аутономне покрајине;~~
- ~~3) прикупља све врсте туристичких информација ради обавештавања јавности;~~
- ~~4) обезбеђује информативно-пропагандни материјал којим се промовишу туристичке вредности аутономне покрајине (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, интернет презентација, сувенири итд.);~~
- ~~5) предузима друге активности којима се обезбеђује успешно спровођење промоције туризма.~~

ЗА ТЕРИТОРИЈУ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ МОЖЕ СЕ ОСНОВАТИ ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ КОЈА:

- 1) ДОНОСИ ГОДИШЊИ ПРОГРАМ И ПЛАНОВЕ ПРОМОТИВНИХ АКТИВНОСТИ У СКЛАДУ СА СТРАТЕГИЈСКИМ МАРКЕТИНГ ПЛАНОМ, ПЛАНОВИМА И ПРОГРАМИМА ТОС-А;
- 2) КООРДИНИРА АКТИВНОСТИ ПРИВРЕДНИХ И ДРУГИХ СУБЈЕКТА У ВЕЗИ СА ПРОМОЦИЈОМ ТУРИЗМА НА ТЕРИТОРИЈИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ И ПРОГРАМИМА ЕДУКАЦИЈЕ И УСАВРШАВАЊА ВЕШТИНА ЗАПОСЛЕНИХ У ТУРИЗМУ;
- 3) ПРИКУПЉА СВЕ ВРСТЕ ТУРИСТИЧКИХ ИНФОРМАЦИЈА РАДИ ОБАВЕШТАВАЊА ЈАВНОСТИ;
- 4) ОБЕЗБЕЂУЈЕ ИНФОРМАТИВНО-ПРОПАГАНДНИ МАТЕРИЈАЛ КОЈИМ СЕ ПРОМОВИШУ ТУРИСТИЧКЕ ВРЕДНОСТИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ (ШТАМПАНЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ, АУДИО И ВИДЕО ПРОМОТИВНИ МАТЕРИЈАЛ, ОН ЛИНЕ СРЕДСТВА ПРОМОЦИЈЕ - ИНТЕРНЕТ ПРЕЗЕНТАЦИЈА, ДРУШТВЕНЕ МРЕЖЕ И ПРАТЕЋЕ ДИГИТАЛНЕ АКТИВНОСТИ, СУВЕНИРИ ИТД.);
- 5) ПРЕДУЗИМА АКТИВНОСТИ НА ИЗРАДИ, УЧЕШЋУ У ИЗРАДИ И РЕАЛИЗАЦИЈИ ДОМАЋИХ И МЕЂУНАРОДНИХ ПРОЈЕКТА ИЗ ОБЛАСТИ ТУРИЗМА
- 6) ПРЕДУЗИМА ДРУГЕ АКТИВНОСТИ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, ОСНИВАЧКИМ АКТОМ И СТАТУТОМ.

ДИРЕКТОР ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ МОРА ДА ПОСЕДУЈЕ:

1) СТЕЧЕНО ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ ИЗ ПОЉА ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА НА ОСНОВНИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА У ОБИМУ ОД НАЈМАЊЕ 240 ЕСПБ БОДОВА, МАСТЕР АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА, СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА, СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ СТРУКОВНИМ СТУДИЈАМА, ОДНОСНО НА ОСНОВНИМ СТУДИЈАМА У ТРАЈАЊУ ОД НАЈМАЊЕ ЧЕТИРИ ГОДИНЕ ИЛИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ СТУДИЈАМА НА ФАКУЛТЕТУ;

2) РАДНО ИСКУСТВО ОД СЕДАМ ГОДИНА, ОД ЧЕГА НАЈМАЊЕ ПЕТ ГОДИНА НА РУКОВОДЕЋИМ ПОСЛОВИМА;

3) АКТИВНО ЗНАЊЕ СТРАНОГ ЈЕЗИКА КОЈИ ЈЕ ОБУХВАЋЕН НАСТАВНИМ ПЛАНОМ И ПРОГРАМОМ МИНИСТАРСТВА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОСЛОВЕ ПРОСВЕТЕ.

ОРГАНИ ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ЈЕСУ: УПРАВНИ ОДБОР, НАДЗОРНИ ОДБОР И ДИРЕКТОР.

У ПОГЛЕДУ БРОЈА ЧЛАНОВА И ПОСЛОВА УПРАВНОГ И НАДЗОРНОГ ОДБОРА, КАО И ПОСЛОВА ДИРЕКТОРА ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ СХОДНО СЕ ПРИМЕЊУЈУ ОДРЕДБЕ ЧЛ. 35, 36. И 37. ОВОГ ЗАКОНА.

Члан 39.

~~За територију јединице локалне самоуправе може се основати туристичка организација или обављање тих послова поверити другом правном лицу.~~

~~Туристичка организација јединице локалне самоуправе обавља послове:~~

~~1) промоције туризма јединице локалне самоуправе;~~

~~2) координирања активности и сарадње између привредних и других субјеката у туризму који непосредно и посредно делују на унапређењу и промоцији туризма;~~

~~3) доношења годишњег програма и плана промотивних активности у складу са Стратегијским маркетинг планом, плановима и програмима ТОС-а;~~

~~4) обезбеђивања информативно-пропагандног материјала којим се промовишу туристичке вредности јединице локалне самоуправе (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, интернет презентација, сувенири итд.), а у сарадњи са надлежним органима обезбеђивања туристичке сигнализације;~~

~~5) прикупљања и објављивања информација о целокупној туристичкој понуди на својој територији, као и друге послове од значаја за промоцију туризма;~~

~~6) организовања и учешћа у организацији туристичких, научних, стручних, спортских, културних и других скупова и манифестација;~~

~~7) организовања туристичко-информативних центара (за прихват туриста, пружање бесплатних информација туристима, прикупљање података за потребе информисања туриста, упознавање туриста са квалитетом туристичке понуде, упознавање надлежних органа са притужбама туриста и др.);~~

~~8) посредовања у пружању услуга у домаћој радиности;~~

~~9) подстицања реализације програма изградње туристичке инфраструктуре и уређења простора;~~

~~10) друге активности којима се обезбеђује успешно спровођење промоције туризма.~~

ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ МОЖЕ ОСНОВАТИ ТУРИСТИЧКУ ОРГАНИЗАЦИЈУ ИЛИ ОБАВЉАЊЕ ТИХ ПОСЛОВА ПОВЕРИТИ ДРУГОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ.

ПРАВНО ЛИЦЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ БИТИ ПОСТОЈЕЋА ЈАВНА СЛУЖБА ИЛИ ПРИВРЕДНО ДРУШТВО, ОДНОСНО ПРАВНО ЛИЦЕ КОЈЕ ЈЕ ОСНОВАНО ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ У ОБЛАСТИ ТУРИЗМА.

ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ОБАВЉА ПОСЛОВЕ:

- 1) ПРОМОЦИЈЕ И РАЗВОЈА ТУРИЗМА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ;
- 2) КООРДИНИРАЊА АКТИВНОСТИ И САРАДЊЕ ИЗМЕЂУ ПРИВРЕДНИХ И ДРУГИХ СУБЈЕКТА У ТУРИЗМУ КОЈИ НЕПОСРЕДНО И ПОСРЕДНО ДЕЛУЈУ НА УНАПРЕЂЕЊУ РАЗВОЈА И ПРОМОЦИЈИ ТУРИЗМА И НА ПРОГРАМИМА ЕДУКАЦИЈЕ И УСАВРШАВАЊА ВЕШТИНА ЗАПОСЛЕНИХ У ТУРИЗМУ;
- 3) ДОНОШЕЊА ГОДИШЊЕГ ПРОГРАМА И ПЛАНА ПРОМОТИВНИХ АКТИВНОСТИ У СКЛАДУ СА СТРАТЕГИЈСКИМ МАРКЕТИНГ ПЛАНОМ, ПЛАНОВИМА И ПРОГРАМИМА ТОС-А;
- 4) ОБЕЗБЕЂИВАЊА И УНАПРЕЂИВАЊЕ ИНФОРМАТИВНО-ПРОПАГАНДНОГ МАТЕРИЈАЛА КОЈИМ СЕ ПРОМОВИШУ ТУРИСТИЧКЕ ВРЕДНОСТИ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ (ШТАМПАНЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ, АУДИО И ВИДЕО ПРОМОТИВНИ МАТЕРИЈАЛ, ОН LINE СРЕДСТВА ПРОМОЦИЈЕ - ИНТЕРНЕТ ПРЕЗЕНТАЦИЈА, ДРУШТВЕНЕ МРЕЖЕ И ПРАТЕЋЕ ДИГИТАЛНЕ АКТИВНОСТИ, СУВЕНИРИ ИТД);
- 5) ПРИКУПЉАЊА И ОБЈАВЉИВАЊА ИНФОРМАЦИЈА О ЦЕЛОКУПНОЈ ТУРИСТИЧКОЈ ПОНУДИ НА СВОЈОЈ ТЕРИТОРИЈИ, КАО И ДРУГЕ ПОСЛОВЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ПРОМОЦИЈУ ТУРИЗМА;
- 6) ОРГАНИЗОВАЊА И УЧЕШЋА У ОРГАНИЗАЦИЈИ ТУРИСТИЧКИХ, НАУЧНИХ, СТРУЧНИХ, СПОРТСКИХ, КУЛТУРНИХ И ДРУГИХ СКУПОВА И МАНИФЕСТАЦИЈА;
- 7) ОРГАНИЗОВАЊА ТУРИСТИЧКО-ИНФОРМАТИВНИХ ЦЕНТАРА (ЗА ПРИХВАТ ТУРИСТА, ПРУЖАЊЕ БЕСПЛАТНИХ ИНФОРМАЦИЈА ТУРИСТИМА, ПРИКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА ЗА ПОТРЕБЕ ИНФОРМИСАЊА ТУРИСТА, УПОЗНАВАЊЕ ТУРИСТА СА КВАЛИТЕТОМ ТУРИСТИЧКЕ ПОНУДЕ, УПОЗНАВАЊЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА СА ПРИТУЖБАМА ТУРИСТА И ДР);
- 8) УПРАВЉАЧА ТУРИСТИЧКОГ ПРОСТОРА;
- 9) ПОСРЕДОВАЊА У ПРУЖАЊУ УСЛУГА У ДОМАЋОЈ РАДИНОСТИ И СЕОСКОМ ТУРИСТИЧКОМ ДОМАЋИНСТВУ;
- 10) ПОДСТИЦАЊА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА ИЗГРАДЊЕ ТУРИСТИЧКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА;
- 11) ИЗРАДЕ, УЧЕШЋА У ИЗРАДИ, КАО И РЕАЛИЗАЦИЈЕ ДОМАЋИХ И МЕЂУНАРОДНИХ ПРОЈЕКТА ИЗ ОБЛАСТИ ТУРИЗМА;
- 12) ПРИПРЕМЕ И ПРИКУПЉАЊА ПОДАТАКА, САСТАВЉАЊЕ УПИТНИКА, АНАЛИЗА И ДРУГИХ ИНФОРМАЦИЈА;
- 13) ДРУГЕ АКТИВНОСТИ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, ОСНИВАЧКИМ АКТОМ И СТАТУТОМ.

ДИРЕКТОР ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ МОРА ДА ПОСЕДУЈЕ:

- 1) СТЕЧЕНО ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ У ОБЛАСТИ ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА НА ОСНОВНИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА У ОБИМУ ОД НАЈМАЊЕ 240 ЕСПБ БОДОВА, МАСТЕР АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА, СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА, СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ СТРУКОВНИМ СТУДИЈАМА, ОДНОСНО НА ОСНОВНИМ СТУДИЈАМА У ТРАЈАЊУ ОД НАЈМАЊЕ ЧЕТИРИ ГОДИНЕ ИЛИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ СТУДИЈАМА НА ФАКУЛТЕТУ;
- 2) РАДНО ИСКУСТВО ОД ЧЕТИРИ ГОДИНЕ, ОД ЧЕГА НАЈМАЊЕ ДВЕ ГОДИНЕ НА РУКОВОДЕЋИМ ПОСЛОВИМА;
- 3) АКТИВНО ЗНАЊЕ СТРАНОГ ЈЕЗИКА КОЈИ ЈЕ ОБУХВАЋЕН НАСТАВНИМ ПЛАНОМ И ПРОГРАМОМ МИНИСТАРСТВА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОСЛОВЕ ПРОСВЕТЕ.

ОРГАНИ ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ЈЕСУ: УПРАВНИ ОДБОР, НАДЗОРНИ ОДБОР И ДИРЕКТОР.

У ПОГЛЕДУ БРОЈА ЧЛАНОВА И ПОСЛОВА УПРАВНОГ И НАДЗОРНОГ ОДБОРА, КАО И ПОСЛОВА ДИРЕКТОРА ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ СХОДНО СЕ ПРИМЕЊУЈУ ОДРЕДБЕ ЧЛ. 35, 36. И 37. ОВОГ ЗАКОНА.

ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ДУЖНА ЈЕ ДА НА ЗАХТЕВ МИНИСТАРСТВА И ТОС – А У РОКУ ОД 15 ДАНА ДОСТАВИ ТРАЖЕНЕ ПОДАТКЕ, УПИТНИКЕ, АНАЛИЗЕ И ДРУГЕ ИНФОРМАЦИЈЕ ИЗ СТАВА 4. ТАЧКА 12) ОВОГ ЧЛАНА.

ВЛАДА БЛИЖЕ УРЕЂУЈЕ УСЛОВЕ И КРИТЕРИЈУМЕ ЗА ОСНИВАЊЕ ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, КАО И УСЛОВЕ ПОД КОЈИМА СЕ ПОСЛОВИ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА МОГУ ПОВЕРИТИ ДРУГОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ.

Члан 41.

~~Туристичке атракције као и садржаји туристичке понуде, обележавају се одговарајућим симболима и знацима (у даљем тексту: туристичка сигнализација).~~

~~Туристичка организација јединице локалне самоуправе стара се о месту постављања и начину истицања туристичке сигнализације, ако овим законом није другачије прописано.~~

~~Министар прописује садржину и начин истицања туристичке сигнализације.~~

ТУРИСТИЧКЕ АТРАКЦИЈЕ КАО И САДРЖАЈИ ТУРИСТИЧКЕ ПОНУДЕ, ОБЕЛЕЖАВАЈУ СЕ ОДГОВАРАЈУЋИМ СИМБОЛИМА И ЗНАЦИМА (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ТУРИСТИЧКА СИГНАЛИЗАЦИЈА).

ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ СТАРА СЕ О МЕСТУ ПОСТАВЉАЊА И НАЧИНУ ИСТИЦАЊА ТУРИСТИЧКЕ СИГНАЛИЗАЦИЈЕ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ И ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ БЛИЖЕ УРЕЂУЈЕ САОБРАЋАЈНА СИГНАЛИЗАЦИЈА.

МИНИСТАР ПРОПИСУЈЕ САДРЖИНУ, УСЛОВЕ И НАЧИН ИСТИЦАЊА ТУРИСТИЧКЕ СИГНАЛИЗАЦИЈЕ.

Члан 42.

~~Туристичка агенција обавља делатност ради стицања добити, у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона.~~

~~Ако привредно друштво, друго правно лице или предузетник и не обавља делатност туристичке агенције као претежну делатност, дужно је да образује и у одговарајућем регистру региструју огранак, односно простор ван пословног седишта или да на други начин образује одговарајућу организациону јединицу која се евидентира у Регистру туризма.~~

~~Ако туристичка агенција обавља делатност ван седишта, дужна је да у сваком пословном простору, односно месту пословања образује огранак, односно простор ван пословног седишта, који се региструје у одговарајућем регистру и евидентира у Регистру туризма.~~

~~Лица из ст. 2. и 3. овог члана могу у свом пословном имену или називу огранка, пословног седишта или организационе јединице да користе назив туристичка агенција или сличне називе уобичајене у туристичком промету.~~

ТУРИСТИЧКА АГЕНЦИЈА ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ ОРГАНИЗОВАЊА, ПОНУДЕ, ПРОДАЈЕ И РЕАЛИЗОВАЊА ТУРИСТИЧКИХ ПУТОВАЊА, ИЗЛЕТА И ПРУЖАЊЕ ДРУГИХ УСЛУГА УОБИЧАЈЕНИХ У ТУРИСТИЧКОМ ПРОМЕТУ, У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ И ПРОПИСИМА ДОНЕТИМ НА ОСНОВУ ОВОГ ЗАКОНА.

ДЕЛАТНОСТ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ ДА ОБАВЉА ПРИВРЕДНО ДРУШТВО, ДРУГО ПРАВНО ЛИЦЕ, ПРЕДУЗЕТНИК ИЛИ ОГРАНАК СТРАНОГ ПРАВНОГ ЛИЦА, АКО ЈЕ РЕГИСТРОВАНО У ОДГОВАРАЈУЋЕМ РЕГИСТРУ. УДРУЖЕЊЕ КОЈЕ ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ДУЖНО ЈЕ ДА ТУ ДЕЛАТНОСТ УПИШЕ У ОДГОВАРАЈУЋИ РЕГИСТАР.

ПРЕДУЗЕТНИК НЕ МОЖЕ ДА ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА У ПЕРИОДУ ПРЕКИДА ОБАВЉАЊА ДЕЛАТНОСТИ.

АКО ЛИЦЕ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ОБАВЉА ТУРИСТИЧКУ ДЕЛАТНОСТ У СЕДИШТУ, АЛИ НЕ КАО ПРЕТЕЖНУ ДЕЛАТНОСТ, ДУЖНО ЈЕ ДА ЗА ДЕЛАТНОСТ ТУРИСТИЧКЕ АГЕНЦИЈЕ ОБРАЗУЈЕ ОГРАНАК, ОДНОСНО ПРОСТОР ВАН ПОСЛОВНОГ СЕДИШТА, КОЈИ СЕ РЕГИСТРУЈЕ У ОДГОВАРАЈУЋЕМ РЕГИСТРУ И ЕВИДЕНТИРА У РЕГИСТРУ ТУРИЗМА.

АКО ЛИЦЕ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ ТУРИСТИЧКЕ АГЕНЦИЈЕ ВАН СЕДИШТА, ДУЖНО ЈЕ ДА ЗА ТУ ДЕЛАТНОСТ У СВАКОМ ПОСЛОВНОМ ПРОСТОРУ, ОДНОСНО МЕСТУ ПОСЛОВАЊА ОБРАЗУЈЕ ОГРАНАК, ОДНОСНО ПРОСТОР ВАН ПОСЛОВНОГ СЕДИШТА, КОЈИ СЕ РЕГИСТРУЈЕ У ОДГОВАРАЈУЋЕМ РЕГИСТРУ И ЕВИДЕНТИРА У РЕГИСТРУ ТУРИЗМА.

Члан 43.

Туристичка агенција обавља послове:

- 1) организовања и реализовања туристичких путовања у земљи и у иностранству;
- 1а) организовања и реализовања путовања ученика и студената у иностранство ради учења страног језика или стручног усавршавања са могућношћу обављања привремених и повремених послова;
- 1б) ПОНУДЕ И ПРОДАЈЕ ТУРИСТИЧКА ПУТОВАЊА ИЗ ТАЧ. 1) И 1А);
- 2) понуде, продаје и посредовања у продаји туристичких путовања;
- 3) прихвата и превоза путника (трансфер, транспорт);
- 4) организовања излета, туристичких разгледања, забавних програма и слично, као и посредовања у организовању скупова, сајмова, манифестација и спортских приредби;
- 5) пружања, односно, посредовања у пружању услуга туристичких водича, туристичких пратилаца, локалних туристичких водича и туристичких аниматора;
- 6) прибављања путних исправа, резервације и продаје путних карата у име и за рачун домаћих и страних превозника;
- 7) резервације и продаје туристичких, угоститељских и других услуга везаних за путовање и боравак путника;
- 8) посредовања у пружању услуга смештаја и исхране у објектима домаће радиности и сеоског туризма;
- 9) посредовања у продаји специфичних туристичких услуга;
- 10) посредовања у изнајмљивању возила туристима и путницима;
- 11) резервације и продаје карата за спортске, културне и друге приредбе и манифестације, заступања у осигурању путника и пртљага у складу са законом којим се уређује осигурање, продаје туристичких публикација и друго;
- 12) замене стране валуте (мењачке послове);
- 13) друге послове уобичајене у туристичком промету.

Члан 45.

Туристичка агенција је дужна да:

- 1) у свим пословима поступа са пажњом доброг привредника;
- 2) ангажује током целог путовања најмање једног туристичког пратиоца или туристичког водича за туристичку групу, а по превозном средству којим се обавља услуга превоза;

~~3) евидентира на прописан начин уговоре закључене са трећим лицима којима је поверено извршење услуга из програма путовања и другу пратећу документацију;~~

~~4) дневно води евиденцију продатих туристичких путовања;~~

~~5) на улазу у седиште видно истакне пословно име и седиште, а на улазу у огранак односно издвојени посебан простор пословно име, седиште и назив или ознаку огранка односно издвојеног посебног простора, као и радно време и да га се придржава у свом пословању;~~

~~6) у сваком пословном простору, односно месту пословања у ком обавља делатност туристичких агенција мора бити истакнуто на видном месту решење о регистрацији односно уверење о евиденцији у Регистру туризма;~~

~~7) објави услове, садржај и цену сваке појединачне услуге (визирање, резервације, излети и остало) коју пружа и придржава се тих услова, садржаја и цена;~~

~~8) изда потврду о путовању, прописани рачун, карту или други документ са бројем којима се потврђује пријем уплате;~~

~~9) сваку промену регистрованог податка о огранку, односно простору ван пословног седишта пријави одговарајућем регистру и Регистру туризма у року од 15 дана.~~

~~Министар прописује облик, садржину и начин вођења евиденције уговора из става 1. тачка 3) овог члана и евиденције продатих туристичких путовања.~~

ТУРИСТИЧКА АГЕНЦИЈА ЈЕ ДУЖНА ДА:

1) НА УЛАЗУ У СЕДИШТЕ ВИДНО ИСТАКНЕ ПОСЛОВНО ИМЕ А НА УЛАЗУ У ОГРАНАК, ОДНОСНО ИЗДВОЈЕНИ ПОСЕБАН ПРОСТОР ПОСЛОВНО ИМЕ, СЕДИШТЕ И НАЗИВ ИЛИ ОЗНАКУ ОГРАНКА, ОДНОСНО ИЗДВОЈЕНОГ ПОСЕБНОГ ПРОСТОРА;

2) НА УЛАЗУ У СЕДИШТЕ, ОГРАНАК, ОДНОСНО ИЗДВОЈЕНИ ПОСЕБАН ПРОСТОР ИСТАКНЕ РАДНО ВРЕМЕ И ДА СЕ У СВОМ ПОСЛОВАЊУ ПРИДРЖАВА ИСТАКНУТОГ РАДНОГ ВРЕМЕНА;

3) У СВАКОМ ПОСЛОВНОМ ПРОСТОРУ, ОДНОСНО МЕСТУ ПОСЛОВАЊА У КОМ ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ ТУРИСТИЧКИХ АГЕНЦИЈА МОРА ДА ДРЖИ РЕШЕЊЕ О РЕГИСТРАЦИЈИ;

4) СВАКУ ПРОМЕНУ РЕГИСТРОВАНОГ ПОДАТКА О СЕДИШТУ И ОГРАНКУ, ОДНОСНО ПРОСТОРУ ВАН ПОСЛОВНОГ СЕДИШТА ПРИЈАВИ ОДГОВАРАЈУЋЕМ РЕГИСТРУ И РЕГИСТРУ ТУРИЗМА У РОКУ ОД 15 ДАНА.

5) НУДИ И ПРОДАЈЕ ПРОГРАМЕ ПУТОВАЊА КОЈИ СУ ПРИПРЕМЉЕНИ НА ОСНОВУ ЗАКЉУЧЕНОГ УГОВОРА СА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ПОВЕРИО ИЗВРШЕЊЕ УСЛУГА ИЗ ТОГ ПРОГРАМА ПУТОВАЊА;

6) КАО ОРГАНИЗАТОР ПУТОВАЊА, У СЛУЧАЈУ ДА ЈЕ ОТКАЗАЛА ПУТОВАЊЕ, ПУТНИЦИМА У РОКУ, ИЗ ЧЛАНА 57. СТАВ.4., ИЗВРШИ ПОВРАЋАЈ УПЛАЋЕНИХ СРЕДСТАВА;

7) ОБЕЗБЕДИ СМЕШТАЈ ПУТНИКА ЗА СВЕ ВРЕМЕ ТРАЈАЊА УГОВОРЕНОГ ПУТОВАЊА;

8) ОБЕЗБЕДИ ПОВРАТАК ПУТНИКА НА ОДРЕДИШТЕ;

9) СЕ СТАРА ДА ПУТНИЦИ НЕ БУДУ НЕОПРАВДАНО ЗАДРЖАНИ НА ПУТОВАЊУ ДУЖЕ НЕГО ШТО ЈЕ ПРЕДВИЂЕНО ПРОГРАМОМ ПУТОВАЊА;

10) АНГАЖУЈЕ ТОКОМ ЦЕЛОГ ПУТОВАЊА НАЈМАЊЕ ЈЕДНОГ ТУРИСТИЧКОГ ПРАТИОЦА ИЛИ ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА ЗА ТУРИСТИЧКУ ГРУПУ, А ПО ПРЕВОЗНОМ СРЕДСТВУ КОЈИМ СЕ ОБАВЉА УСЛУГА ПРЕВОЗА;

11) АНГАЖУЈЕ ПРЕДСТАВНИКА НА ТУРИСТИЧКОЈ ДЕСТИНАЦИЈИ, АКО НА ДЕСТИНАЦИЈИ НИСУ АНГАЖОВАНА ЛИЦА ИЗ ТАЧКЕ 10) ОВОГ ЧЛАНА,

12) ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГЕ ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА, ТУРИСТИЧКОГ ПРАТИОЦА ИЛИ ЛОКАЛНОГ ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА, АНГАЖУЈЕ ЛИЦЕ КОЈЕ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ИЗ ЧЛАНА 94. СТАВ 1.И 98. СТАВ 1;

- 13) ДА ЗА ПРЕДСТАВНИКА НА ТУРИСТИЧКОЈ ДЕСТИНАЦИЈИ АНГАЖУЈЕ ЛИЦЕ КОЈЕ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ИЗ ЧЛАНА 99. ОВОГ ЗАКОНА;
  - 14) ОБЈАВИ УСЛОВЕ, САДРЖАЈ И ЦЕНУ СВАКЕ ПОЈЕДИНАЧНЕ УСЛУГЕ (ВИЗИРАЊЕ, РЕЗЕРВАЦИЈЕ, ИЗЛЕТИ И ОСТАЛО) КОЈУ ПРУЖА И ПРИДРЖАВА СЕ ТИХ УСЛОВА, САДРЖАЈА И ЦЕНА;
  - 15) ИЗДА ПОТВРДУ О ПУТОВАЊУ, ПРОПИСАНИ РАЧУН, КАРТУ ИЛИ ДРУГИ ДОКУМЕНТ СА БРОЈЕМ КОЈИМ СЕ ПОТВРЂУЈЕ ПРИЈЕМ УПЛАТЕ;
  - 16) ЕВИДЕНТИРА НА ПРОПИСАН НАЧИН УГОВОРЕ ЗАКЉУЧЕНЕ СА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ПОВЕРЕНО ИЗВРШЕЊЕ УСЛУГА ИЗ ПРОГРАМА ПУТОВАЊА, УГОВОРЕ О ПОСРЕДОВАЊУ, ДРУГЕ УГОВОРЕ У ВЕЗИ СА ОБАВЉАЊЕМ ТУРИСТИЧКЕ ДЕЛАТНОСТИ И ДРУГУ ПРАТЕЋУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ;
  - 17) ДНЕВНО ВОДИ ЕВИДЕНЦИЈУ ПРОДАТИХ ТУРИСТИЧКИХ ПУТОВАЊА НА ПРОПИСАН НАЧИН;
  - 18) СКРАЋЕНИЦЕ DMC И PCO КОРИСТИ ПОД ПРОПИСАНИМ УСЛОВИМА;
  - 19) У СВИМ ПОСЛОВИМА ПОСТУПА СА ПАЖЊОМ ДОБРОГ ПРИВРЕДНИКА.
- УГОВОРИ И ДОКУМЕНТАЦИЈА ИЗ СТАВА 1. ТАЧКА 16) ОВОГ ЧЛАНА МОРАЈУ БИТИ НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА УГОВОРИ И ДОКУМЕНТАЦИЈА МОГУ БИТИ НА СТРАНОМ ЈЕЗИКУ, АЛИ ЈЕ ТУРИСТИЧКА АГЕНЦИЈА ДУЖНА ДА ОБЕЗБЕДИ ЊИХОВ ПРЕВОД, ОВЕРЕН ОД СТРАНЕ ОВЛАШЋЕНОГ ЛИЦА. ТУРИСТИЧКА АГЕНЦИЈА КОЈА СТАВЉА НА РАСПОЛАГАЊЕ БРОШУРУ ДУЖНА ЈЕ ДА ЈАСНО И ПРЕЦИЗНО У БРОШУРИ НАВЕДЕ СВЕ ПОДАТКЕ ИЗ ЧЛАНА 56. СТАВ 6. ОВОГ ЗАКОНА.

ОДРЕДБЕ ОВОГ ЧЛАНА И ЧЛ. 56. И 57. ОВОГ ЗАКОНА У ДЕЛУ ПРОГРАМА ПУТОВАЊА, ЊЕГОВЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И РЕАЛИЗАЦИЈЕ, ОТКАЗА, РЕКЛАМАЦИЈЕ И ЕВИДЕНЦИЈЕ И ДРУГО ОДНОСЕ СЕ И НА ИЗЛЕТЕ.

МИНИСТАР ПРОПИСУЈЕ ОБЛИК, САДРЖИНУ И НАЧИН ВОЂЕЊА ЕВИДЕНЦИЈЕ УГОВОРА ИЗ СТАВА 1. ТАЧКА 16) ОВОГ ЧЛАНА И ЕВИДЕНЦИЈЕ ПРОДАТИХ ТУРИСТИЧКИХ ПУТОВАЊА.

МИНИСТАР ПРОПИСУЈЕ БЛИЖЕ УСЛОВЕ И КРИТЕРИЈУМЕ КОЈЕ ТРЕБА ДА ИСПУНИ ДЕСТИНАЦИЈСКА МЕНАџМЕНТ КОМПАНИЈА (DMC) И ПРОФЕСИОНАЛНИ ОРГАНИЗАТОР КОНГРЕСА (PCO), НАЧИН РАДА, ОРГАНИЗОВАЊА, КАО И УСЛОВЕ И ПОСТУПАК ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА НА КОРИШЋЕЊЕ СКРАЋЕНИЦА DMC И PCO.

Члан 46.

~~Синдикалне организације, удружења пензионера, феријалне, студентске, извиђачке и планинарске организације и установе социјалне и дечије заштите, као и друга удружења и организације, могу само за своје чланове, односно кориснике, у складу са својим статутом, организовати туристичко путовање или излет, без сврхе стицања добити.~~

~~Туристичко путовање или излет из става 1. овог члана не може се јавно оглашавати и рекламирати, осим давања обавештења члановима односно корисницима.~~

~~Организације и установе из става 1. овог члана дужне су да свако туристичко путовање пријаве туристичкој инспекцији, најкасније три радна дана пре отпочињања путовања.~~

СИНДИКАЛНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ, УДРУЖЕЊА ПЕНЗИОНЕРА, ФЕРИЈАЛНЕ, СТУДЕНТСКЕ, ИЗВИЂАЧКЕ И ПЛАНИНАРСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И УСТАНОВЕ СОЦИЈАЛНЕ И ДЕЧЈЕ ЗАШТИТЕ, КАО И ДРУГА УДРУЖЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ОРГАНИЗАЦИЈЕ), МОГУ САМО ЗА СВОЈЕ ЧЛАНОВЕ, ОДНОСНО КОРИСНИКЕ, У СКЛАДУ СА СВОЈИМ

СТАТУТОМ, ОРГАНИЗОВАТИ ТУРИСТИЧКО ПУТОВАЊЕ ИЛИ ИЗЛЕТ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ПУТОВАЊЕ), БЕЗ СВРХЕ СТИЦАЊА ДОБИТИ.

ОРГАНИЗАЦИЈЕ СУ ДУЖНЕ ДА УТВРДЕ ГОДИШЊИ ПЛАН ПУТОВАЊА (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ПЛАН ПУТОВАЊА) И ДОСТАВЕ ГА ТУРИСТИЧКОЈ ИНСПЕКЦИЈИ, У РОКУ ОД СЕДАМ ДАНА, ОД ДАНА УСВАЈАЊА .

ПЛАН ПУТОВАЊА КОЈИ НИЈЕ ДОСТАВЉЕН ТУРИСТИЧКОЈ ИНСПЕКЦИЈИ СМАТРАЋЕ СЕ КАО ДА НИЈЕ НИ ДОНЕТ.

ПЛАН ПУТОВАЊА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА АКТОМ УСВАЈА НАДЛЕЖНИ ОРГАН ОРГАНИЗАЦИЈЕ, УТВРЂЕН СТАТУТОМ.

ОРГАНИЗАЦИЈЕ КОЈЕ СУ УТВРДИЛЕ ПЛАН ПУТОВАЊА ДУЖНЕ СУ ДА ИСТОВРЕМЕНО СА ПЛАНОМ ПУТОВАЊА ДОСТАВЕ ТУРИСТИЧКОЈ ИНСПЕКЦИЈИ ОСНИВАЧКИ АКТ И СТАТУТ, ПОДАТКЕ О БРОЈУ ЧЛАНОВА, ДОКАЗ О УПИСУ У ОДГОВАРАЈУЋИ РЕГИСТАР, ОДНОСНО ЕВИДЕНЦИЈУ, КАО И АКТ ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА.

У СЛУЧАЈУ ПРОМЕНЕ ПЛАНА ПУТОВАЊА ОРГАНИЗАЦИЈЕ СУ ДУЖНЕ ДА НОВИ ПЛАН ПУТОВАЊА ДОСТАВЕ ТУРИСТИЧКОЈ ИНСПЕКЦИЈИ НАЈКАСНИЈЕ ПЕТ ДАНА ОД ДАНА ЊЕГОВОГ УСВАЈАЊА,

У СЛУЧАЈУ ПРОМЕНЕ ДОКУМЕНТА И ПОДАТАКА ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА ОРГАНИЗАЦИЈЕ СУ ДУЖНЕ ДА НОВА ДОКУМЕНТА И ПОДАТКЕ ДОСТАВЕ ТУРИСТИЧКОЈ ИНСПЕКЦИЈИ НАЈКАСНИЈЕ ПЕТ ДАНА ОД ДАНА НАСТАНКА ПРОМЕНЕ

ПУТОВАЊЕ СЕ НЕ МОЖЕ ЈАВНО ОГЛАШАВАТИ И РЕКЛАМИРАТИ, ОСИМ ДАВАЊА ОБАВЕШТЕЊА ЧЛАНОВИМА ОДНОСНО КОРИСНИЦИМА.

ОРГАНИЗАЦИЈЕ МОГУ ДА РЕАЛИЗУЈУ САМО ОНА ПУТОВАЊА КОЈА СУ ПРЕДВИЂЕНА ПЛАНОМ ПУТОВАЊА И КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ЦИЉЕВИ УТВРЂЕНИ ОСНИВАЧКИМ АКТОМ, ОДНОСНО СТАТУТОМ.

ОРГАНИЗАЦИЈЕ СУ ДУЖНЕ ДА СВАКО ПУТОВАЊЕ ПРИЈАВЕ ТУРИСТИЧКОЈ ИНСПЕКЦИЈИ, НАЈКАСНИЈЕ ПЕТ РАДНИХ ДАНА ПРЕ ОТПОЧИЊАЊА ПУТОВАЊА.

УЗ ПРИЈАВУ ИЗ СТАВА 10. ОВОГ ЧЛАНА ОРГАНИЗАЦИЈЕ СУ У ОБАВЕЗИ ДА ДОСТАВИ ПРОГРАМ ПУТОВАЊА СА БИТНИМ ЕЛЕМЕНТИМА ИЗ ЧЛАНА 56. СТАВ 6. ОВОГ ЗАКОНА, СПИСАК ПУТНИКА СА ДОКАЗОМ О ЧЛАНСТВУ И ДР.

ОРГАНИЗАЦИЈЕ СУ ДУЖНЕ ДА ВОДЕ ЕВИДЕНЦИЈУ УГОВОРА И ПОДАТАКА ИЗ УГОВОРА ЗАКЉУЧЕНИХ СА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ПОВЕРЕНО ИЗВРШЕЊЕ УСЛУГА ПРЕВОЗА, СМЕШТАЈА, УСЛУГА ТУРИСТИЧКИХ ПРОФЕСИЈА И ДРУГИХ УСЛУГА ИЗ ПРОГРАМА ПУТОВАЊА, НА НАЧИН ПРОПИСАН ЧЛАНОМ 45 СТ.2 И 3.

ОРГАНИЗАЦИЈЕ СУ ДУЖНЕ ДА ЗА СВАКО ПУТОВАЊЕ ВОДЕ И ЕВИДЕНЦИЈУ КОЈА НАРОЧИТО САДРЖИ:

- 1) ПОДАТКЕ О ПУТНИКУ (ИМЕ, ПРЕЗИМЕ, БРОЈ ЧЛАНСКЕ КАРТЕ СА ДАТУМОМ ИЗДАВАЊА И ДР.);
- 2) МЕСТО, ДАТУМ И ВРЕМЕ ПОЧЕТКА И ЗАВРШЕТКА ПУТОВАЊА, ОПИС ОДРЕДИШТА ПУТОВАЊА И ПЕРИОДЕ БОРАВКА СА ДАТУМИМА;
- 3) ПОДАТКЕ О ВРСТИ ПРЕВОЗА И СВОЈСТВИМА ПРЕВОЗНОГ СРЕДСТВА КОЈЕ СЕ КОРИСТИ;
- 4) ПОДАТКЕ О СМЕШТАЈНОМ ОБЈЕКТУ (ВРСТА И НАЗИВ, ЛОКАЦИЈА И КАТЕГОРИЈА ПРЕМА ВАЖЕЋИМ ПРОПИСИМА ЗЕМЉЕ У КОЈОЈ СЕ ОБЈЕКАТ НАЛАЗИ И САДРЖАЈЕ КОЈЕ ОБЈЕКАТ ИМА);
- 5) ПОДАТКЕ О БРОЈУ НОЋЕЊА, ВРСТИ И БРОЈУ УСЛУГА И УКУПНОМ БРОЈУ ДАНА ПУТОВАЊА;
- 6) УКУПНУ ЦЕНУ И УСЛУГЕ КОЈЕ СУ ОБУХВАЋЕНЕ ТОМ ЦЕНОМ;
- 7) ИЗНОС ТАКСЕ И НАКНАДЕ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ОДРЕЂЕНЕ УСЛУГЕ, А КОЈЕ НИСУ УКЉУЧЕНЕ У ЦЕНУ ПУТОВАЊА;
- 8) НАЧИН И ДИНАМИКУ ПЛАЋАЊА ПУТОВАЊА;

9) ЦИЉ И СВРХУ ПУТОВАЊА, УСАГЛАШЕНИ СА АКТОМ О ОСНИВАЊУ, ОДНОСНО СТАТУТОМ.

ЕВИДЕНЦИЈЕ ИЗ СТ. 12. И 13. ОВОГ ЧЛАНА ВОДЕ СЕ ПО НАЧЕЛИМА УРЕДНОСТИ И ТАЧНОСТИ, НА НАЧИН КОЈИ НЕ ДОЗВОЉАВА БРИСАЊЕ УНЕТИХ ПОДАТАКА И КОЈИМ СЕ ОМОГУЋАВА УВИД У ПОДАТКЕ ПО ХРОНОЛОШКОМ РЕДУ.

ПУТОВАЊЕ КОЈЕ У ПЛАНУ ПУТОВАЊА ИЛИ ПОДАЦИ О ПУТОВАЊУ НИСУ ЕВИДЕНТИРАНИ НА НАЧИН ИЗ СТ. 12. И 13. ОВОГ ЧЛАНА, А ИМА ЕЛЕМЕНТЕ ТУРИСТИЧКОГ ПУТОВАЊА У СМISЛУ ОВОГ ЗАКОНА СМАТРАЋЕ СЕ ТУРИСТИЧКИМ ПУТОВАЊЕМ, ЗА ЧИЈЕ ЈЕ ОРГАНИЗОВАЊЕ И РЕАЛИЗОВАЊЕ ПОТРЕБНА ЛИЦЕНЦА ИЗ ЧЛАНА 51. ОВОГ ЗАКОНА.

Члан 50.

Туристичка агенција мора да има у сваком пословном простору, односно месту пословања у ком непосредно нуди на продају и продаје туристичка путовања једно запослено лице, са пуним радним временом, у својству руководиоца.

Лице из става 1. овог члана мора да:

1) зна српски језик;
2) познаје један страни језик;
~~3) има најмање вишу стручну спрему туристичког, економског или другог друштвеног смера, односно основне академске студије за рад код организатора путовања;~~

3) ИМА НАЈМАЊЕ ВИШУ СТРУЧНУ СПРЕМУ, ОДНОСНО СТЕЧЕНО ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ НА ОСНОВНИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА У ОБИМУ ОД НАЈМАЊЕ 180 ЕСПБ БОДОВА, ОСНОВНИМ СТРУКОВНИМ СТУДИЈАМА, ОДНОСНО НА СТУДИЈАМА У ТРАЈАЊУ ДО ТРИ ГОДИНЕ, ЗА РАД КОД ОРГАНИЗАТОРА ПУТОВАЊА;

4) има најмање средње образовање у четворогодишњем трајању туристичког, економског или другог друштвеног смера за рад код посредника;

5) има радно искуство у туристичкој делатности у трајању од:

(1) три године за рад код организатора путовања;

(2) једну годину за рад код посредника.

Запослена лица која су у непосредном контакту са странкама морају да имају најмање средње образовање у четворогодишњем трајању и да познају најмање један страни језик.

Члан 52.

Лиценца се издаје организатору путовања ПРИВРЕДНОМ ДРУШТВУ, ДРУГОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ, ПРЕДУЗЕТНИКУ ИЛИ ОГРАНКУ СТРАНОГ ПРАВНОГ ЛИЦА:

1) који има запослено најмање једно лице које испуњава услове из члана 50. став 2. овог закона;

2) који се не налази у поступку стечаја ИЛИ ЛИКВИДАЦИЈЕ;

3) коме У ПРЕТХОДНИХ 36 МЕСЕЦИ није била одузета лиценца;

4) чији оснивачи или лица која након оснивања приступе привредном друштву нису физичка лица којима је као предузетницима одузета лиценца, односно која су директно или индиректно имала контролно учешће у капиталу привредног друштва коме је одузета лиценца;

5) коме није изречена заштитна мера забране обављања делатности, за време док забрана траје, нити је одговорном лицу изречена мера безбедности забране вршења делатности, позива и дужности;

~~6) који има прописану полису осигурања или гаранцију банке за случај insolventности, као и прописану полису осигурања, гаранцију банке или депонована средства ради накнаде штете путнику настале неиспуњењем,~~

~~делимичним испуњењем или неуредним испуњењем уговорних обавеза (у даљем тексту: гаранција путовања).~~

~~6) КОЈИ ИМА ПРОПИСАНУ ГАРАНЦИЈУ ПУТОВАЊА ЗА СЛУЧАЈ ИНСОЛВЕНТНОСТИ, И РАДИ НАКНАДЕ ШТЕТЕ ПУТНИКУ НАСТАЛЕ НЕИСПУЊЕЊЕМ, ДЕЛИМИЧНИМ ИСПУЊЕЊЕМ ИЛИ НЕУРЕДНИМ ИСПУЊЕЊЕМ УГОВОРНИХ ОБАВЕЗА (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ГАРАНЦИЈА ПУТОВАЊА).~~

Члан 55.

~~Лиценца се одузима организатору путовања ако:~~

~~1) у периоду важења лиценце престане да испуњава услове из члана 52. овог закона;~~

~~2) нуди или продаје програме путовања без уговора или претивно уговору са трећим лицима којима је поверио извршење услуга из тог програма путовања (превоз, број лежачева у одређеном објекту и друго);~~

~~3) откаже путовање и путницима у законском року не изврши повраћај уплаћених средстава;~~

~~4) не обезбеди смештај путника за све време трајања уговореног путовања;~~

~~5) не обезбеди повратак путника или су путници неоправдано задржани на путовању дуже него што је предвиђено програмом путовања;~~

~~6) наступе теже последице по здравље путника због пропуста организатора путовања.~~

~~Лиценца се одузима решењем које доноси министар и које се доставља Регистру туризма.~~

~~На основу решења из става 2. овог члана, Регистратор туризма брише организатора путовања из Регистра туризма без доношења посебног акта.~~

~~Решење из става 2. овог члана коначно је.~~

~~Након одузимања лиценце организатор путовања може да реализује само претходно уговорена путовања.~~

~~ЛИЦЕНЦА СЕ ОДУЗИМА ОРГАНИЗАТОРУ ПУТОВАЊА АКО:~~

~~1) У ПЕРИОДУ ВАЖЕЊА ЛИЦЕНЦЕ ПРЕСТАНЕ ДА ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ИЗ ЧЛАНА 52. ТАЧ. 2), 5) И 6);~~

~~2) ПОСТУПИ СУПРОТНО ЧЛАНУ 45. СТАВ 1. ТАЧ. 5) ДО 8);~~

~~3) НАСТУПЕ ТЕЖЕ ПОСЛЕДИЦЕ ПО ЗДРАВЉЕ ПУТНИКА ЗБОГ ПРОПУСТА ОРГАНИЗАТОРА ПУТОВАЊА.~~

~~ЛИЦЕНЦА СЕ ОДУЗИМА РЕШЕЊЕМ КОЈЕ ДОНОСИ МИНИСТАР И КОЈЕ СЕ ДОСТАВЉА РЕГИСТРУ ТУРИЗМА.~~

~~НА ОСНОВУ РЕШЕЊА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА, РЕГИСТРАТОР ТУРИЗМА БРИШЕ ОРГАНИЗАТОРА ПУТОВАЊА ИЗ РЕГИСТРА ТУРИЗМА БЕЗ ДОНОШЕЊА ПОСЕБНОГ АКТА.~~

~~РЕШЕЊЕ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА КОНАЧНО ЈЕ.~~

~~НАКОН ОДУЗИМАЊА ЛИЦЕНЦЕ ОРГАНИЗАТОР ПУТОВАЊА МОЖЕ ДА РЕАЛИЗУЈЕ САМО ПРЕТХОДНО ПРОДАТА И УГОВОРЕНА ПУТОВАЊА АКО ЈЕ ЗА ТА ПУТОВАЊА ОБЕЗБЕЂЕНА ПРОПИСАНА ГАРАНЦИЈА И АКО СЕ ПУТНИК ПИСАНИМ ПУТЕМ СА ТИМ САГЛАСИ.~~

Члан 56.

~~Организатор путовања је дужан да утврди опште услове путовања и да изради програм путовања, у писаној форми (штампаној или електронској), у складу са законом.~~

~~Организатор путовања је дужан да се придржава општих услова путовања и програма путовања.~~

ОРГАНИЗАТОР ПУТОВАЊА ЈЕ ОДГОВОРАН ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПУТОВАЊА И ДУЖАН ЈЕ ДА СЕ ПРИДРЖАВА ОПШТИХ УСЛОВА ПУТОВАЊА И ПРОГРАМА ПУТОВАЊА.

Општи услови путовања се утврђују у складу са овим законом, а на питања која нису посебно уређена овим законом сходно се примењују одговарајуће одредбе закона којим се уређују облигациони односи, закона којим се уређује заштита потрошача и закона којим се уређује заштита конкуренције.

Општим условима путовања уређују се права и обавезе организатора путовања и права и обавезе путника и нарочито садрже:

- 1) право организатора путовања на накнаду учињених трошкова ако је путник одустао од уговора због околности које није могао избећи или отклонити и које би да су постојале у време закључења уговора представљале оправдан разлог да не закључи уговор, његово право на накнаду учињених трошкова када је путник обезбедио одговарајућу замену или је замену нашао сам организатор, као и одговорност организатора путовања када извршење услуга повери трећим лицима;
- 2) права путника за случај отказа путовања;
- 3) услове за измену уговорене цене путовања;
- 4) податке о гаранцијама путовања, односно информације о осигураним случајевима и инструментима обезбеђења, као и начину њиховог активирања;
- 5) поступак, рокове и обавезе организатора путовања у вези са рекламацијом путника због отказа путовања, неизвршења или непотпуног извршења услуга обухваћених програмом путовања.

Текст општих услова путовања, ПРОГРАМ ПУТОВАЊА И ПОТВРДА О ПУТОВАЊУ, мора да буде штампан словним знацима и бројевима који су једнаке величине али не мањим од СТАНДАРДНЕ величине 12, а подаци из става 4. тачка 4) овог члана посебно уоквирени.

Програм путовања садржи:

- 1) назив организатора путовања, пословно име и седиште;
- 2) број лиценце;
- 3) место, датум и време почетка и завршетка путовања, опис одредишта путовања и периоде боравка са датумима ако је боравак у деловима;
- 4) податке о врсти превоза и својствима превозног средства које се користи;
- 5) податке о смештајном објекту (врста и назив, локација и категорија према важећим прописима земље у којој се објекат налази и садржаје које објекат има);
- 6) податке о смештајној јединици (соба, апартман, студио) опремљеност и ниво комфора и услуга и остале карактеристике;
- 6А) ПОДАТКЕ О БРОЈУ НОЋЕЊА, ВРСТИ И БРОЈУ УСЛУГА И УКУПНОМ БРОЈУ ДАНА ТУРИСТИЧКОГ ПУТОВАЊА;
- 7) број, врсту, карактеристике и начин услуживања obroка;
- 8) укупну цену и услуге које су обухваћене том ценом;
- 9) износ таксе и накнаде које се односе на одређене услуге, а које нису укључене у цену путовања (пристајање, укрцавање, таксе у пристаништима и на аеродромима, боравишне таксе и слично);
- 10) начин и динамику плаћања путовања;
- 11) посебне обавезе путника које су услов за реализацију путовања (здравствене, царинске и граничне формалности, административне и визне, као и документа и рокови неопходни за прибављање виза);
- 12) минимални број путника, ако је то услов за реализацију путовања и крајњи рок за обавештавање путника за случај отказивања.

Организатор путовања дужан је да опште услове путовања и програм путовања уручи путнику непосредно или електронским путем истовремено са издавањем потврде о путовању. Путник својим потписом или електронским путем,

потврђује пријем општих услова путовања и програма путовања И ПОТВРДЕ О ПУТОВАЊУ.

На издавање потврде о путовању примењују се опште одредбе закона којим се уређују облигациони односи.

ПОТВРДА О ПУТОВАЊУ МОРА ДА САДРЖИ ПОДАТКЕ О ГАРАНЦИЈИ ПУТОВАЊА СА ПОДАЦИМА ПОТРЕБНИМ ЗА ЊЕНО АКТИВИРАЊЕ, КАО И ПОДАТКЕ О ЛИЦУ ОВЛАШЋЕНОМ ЗА ПРИЈЕМ РЕКЛАМАЦИЈА ЗА ВРЕМЕ ТРАЈАЊА ТУРИСТИЧКОГ ПУТОВАЊА (ИМЕ И ПРЕЗИМЕ, КОНТАКТ ТЕЛЕФОН, Е-МАИЛ АДРЕСА И ДР.).

ОРГАНИЗАТОР ПУТОВАЊА ДУЖАН ЈЕ ДА ЗА СВЕ ВРЕМЕ ТРАЈАЊА ТУРИСТИЧКОГ ПУТОВАЊА ОМОГУЋИ ПУТНИКУ ЈЕДНОСТАВАН И ПРИСТУПАЧАН НАЧИН ОБРАЋАЊА ЛИЦУ ОВЛАШЋЕНОМ ЗА ПРИЈЕМ РЕКЛАМАЦИЈА.

ОРГАНИЗАТОР ПУТОВАЊА МОЖЕ ДА ПРОДАЈЕ ТУРИСТИЧКО ПУТОВАЊЕ ПРЕКО ПОСРЕДНИКА СА КОЈИМ ИМА ЗАКЉУЧЕН УГОВОР О ПОСРЕДОВАЊУ.

Члан 57.

У случају отказа путовања од стране организатора путовања, организатор путовања дужан је да путнику врати уплаћена средства за отказано путовање. У случају неизвршења или непотпуног извршења услуга обухваћених програмом путовања, организатор путовања дужан је да путнику врати разлику између уговорене цене путовања и цене путовања снижене сразмерно неизвршењу или непотпуном извршењу услуга, под условом да је путник ~~етавио приговор~~ ИЗЈАВИО РЕКЛАМАЦИЈУ у року од МЕСЕЦ ДАНА ОД ДАНА НАСТАНКА НЕПРАВИЛНОСТИ ИЛИ осам дана од дана завршетка путовања.

ОРГАНИЗАТОР ПУТОВАЊА ЈЕ ДУЖАН ДА БЕЗ ОДЛАГАЊА ОТКЛОНИ СВАКО ОДСТУПАЊЕ ОД УГОВОРЕНОГ ТУРИСТИЧКОГ ПУТОВАЊА, ОДНОСНО ДА НАЈКАСНИЈЕ У РОКУ ОД ОСАМ ДАНА ОД ДАНА ПРИЈЕМА РЕКЛАМАЦИЈЕ ПИСАНИМ ИЛИ ЕЛЕКТРОНСКИМ ПУТЕМ ОДГОВОРИ ПУТНИКУ НА ИЗЈАВЉЕНУ РЕКЛАМАЦИЈУ.

Организатор путовања дужан је да врати средства из ст 1. и 2. овог члана, у року одређеном општим условима путовања, односно програмом путовања, који не може бити дужи од 15 дана од дана отказа путовања, односно од дана подношења ~~основаног приговора~~ ОСНОВАНЕ РЕКЛАМАЦИЈЕ путника.

Члан 58.

~~Посредник који нуди на продају и продаје туристичко путовање организатора путовања дужан је да у програму путовања и потврди о путовању назначи својство у коме наступа, број лиценце организатора путовања и да путнику уручи непосредно или електронским путем, истовремено са издавањем потврде о путовању, програм и опште услове путовања организатора путовања.~~

~~Посредник нуди и продаје само туристичка путовања организатора путовања са којим има закључен посреднички уговор о путовању.~~

~~Посредник је дужан да нуди и продаје туристичка путовања под истим условима као и организатор путовања.~~

~~Посредник је дужан да се евидентира у Регистру туризма и да у сваком пословном простору, односно месту пословања у ком обавља делатност има истакнута на видном месту решење о упису у одговарајући регистар и уверење о евидентирању у Регистру туризма.~~

ПРЕ ОТПОЧИЊАЊА ОБАВЉАЊА ДЕЛАТНОСТИ ПОСРЕДНИК ЈЕ ДУЖАН ДА СЕ РЕГИСТРУЈЕ У РЕГИСТАР ТУРИЗМА.

НА ЗАХТЕВ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА, ДРУГОГ ПРАВНОГ ЛИЦА, ПРЕДУЗЕТНИКА ИЛИ ОГРАНКА СТРАНОГ ПРАВНОГ ЛИЦА РЕГИСТРАТОР ТУРИЗМА ИЗДАЈЕ РЕШЕЊЕ О РЕГИСТРАЦИЈИ У РЕГИСТАР ТУРИЗМА, КОЈЕ НАРОЧИТО САДРЖИ: ПУНО ПОСЛОВНО ИМЕ, МАТИЧНИ БРОЈ И СЕДИШТЕ. РЕГИСТРОВАНИ ПОДАЦИ СЕ ОБЈАВЉУЈУ НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ АГЕНЦИЈЕ ЗА ПРИВРЕДНЕ РЕГИСТРЕ ИСТОГ ДАНА КАДА ЈЕ ДОНЕТО РЕШЕЊЕ О РЕГИСТРАЦИЈИ.

ПОСРЕДНИК ЈЕ ДУЖАН ДА У СВАКОМ ПОСЛОВНОМ ПРОСТОРУ, ОДНОСНО МЕСТУ ПОСЛОВАЊА У КОМ ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ ДРЖИ РЕШЕЊЕ О УПИСУ У ОДГОВАРАЈУЋИ РЕГИСТАР, КАО И РЕШЕЊЕ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА.

ПОСРЕДНИК КОЈИ НУДИ НА ПРОДАЈУ И ПРОДАЈЕ ТУРИСТИЧКО ПУТОВАЊЕ ОРГАНИЗАТОРА ПУТОВАЊА ДУЖАН ЈЕ ДА У ПРОГРАМУ ПУТОВАЊА И ПОТВРДИ О ПУТОВАЊУ НАЗНАЧИ СВОЈСТВО У КОМЕ НАСТУПА, БРОЈ ЛИЦЕНЦЕ ОРГАНИЗАТОРА ПУТОВАЊА И ДА ПУТНИКУ УРУЧИ НЕПОСРЕДНО ИЛИ ЕЛЕКТРОНСКИМ ПУТЕМ, ИСТОВРЕМЕНО СА ИЗДАВАЊЕМ ПОТВРДЕ О ПУТОВАЊУ, ПРОГРАМ И ОПШТЕ УСЛОВЕ ПУТОВАЊА ОРГАНИЗАТОРА ПУТОВАЊА.

ПОСРЕДНИК НУДИ И ПРОДАЈЕ САМО ТУРИСТИЧКА ПУТОВАЊА ОРГАНИЗАТОРА ПУТОВАЊА СА КОЈИМ ИМА ЗАКЉУЧЕН ПОСРЕДНИЧКИ УГОВОР О ПУТОВАЊУ.

ПОСРЕДНИК ЈЕ ДУЖАН ДА НУДИ И ПРОДАЈЕ ТУРИСТИЧКА ПУТОВАЊА ПОД ИСТИМ УСЛОВИМА КАО И ОРГАНИЗАТОР ПУТОВАЊА.

ПОСРЕДНИК ЈЕ У ОБАВЕЗИ ДА О ПРОДАТОМ ТУРИСТИЧКОМ ПУТОВАЊУ ИЗ СТАВА 7. ОВОГ ЧЛАНА, БЕЗ ОДЛАГАЊА ОБАВЕСТИ ОРГАНИЗАТОРА ПУТОВАЊА.

ОБАВЕШТЕЊЕ ИЗ СТАВА 9. ОВОГ ЧЛАНА САДРЖИ ПОДАТКЕ О ПУТНИКУ (ИМЕ И ПРЕЗИМЕ, АДРЕСА, КОНТАКТ ТЕЛЕФОН И ДР.).

Члан 59.

~~Угоститељ обавља угоститељску делатност у угоститељском објекту, ван угоститељског објекта и покретном угоститељском објекту.~~

~~Ако привредно друштво, друго правно лице или предузетник и не обавља угоститељску делатност као претежну делатност, дужно је да образује и у одговарајућем регистру региструје огранак, односно простор ван пословног седишта или да на други начин образује одговарајућу организациону јединицу која се евидентира у Регистру туризма.~~

~~Ако делатност ван седишта, дужан је да у сваком пословном простору, односно месту пословања образује огранак, односно простор ван пословног седишта, који се региструје у одговарајућем регистру и евидентира у Регистру туризма.~~

~~Поједине угоститељске услуге могу пружати и физичка лица, под условима прописаним овим законом и прописима донетим на основу овог закона.~~

УГОСТИТЕЉ ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ ПРУЖАЊА УСЛУГА СМЕШТАЈА, ПРИПРЕМАЊА И УСЛУЖИВАЊА ХРАНЕ, ПИЋА И НАПИТАКА, У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ И ПРОПИСИМА ДОНЕТИМ НА ОСНОВУ ОВОГ ЗАКОНА.

ДЕЛАТНОСТ ИЗ СТАВА 1 ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ ДА ОБАВЉА ПРИВРЕДНО ДРУШТВО, ДРУГО ПРАВНО ЛИЦЕ, ПРЕДУЗЕТНИК, ОГРАНКА СТРАНОГ ПРАВНОГ ЛИЦА АКО ЈЕ РЕГИСТРОВАНО У ОДГОВАРАЈУЋЕМ РЕГИСТРУ.

УДРУЖЕЊЕ КОЈЕ ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ ИЗ СТАВА 1 ОВОГ ЧЛАНА ДУЖНО ЈЕ ДА ТУ ДЕЛАТНОСТ УПИШЕ У ОДГОВАРАЈУЋИ РЕГИСТАР.

ПРЕДУЗЕТНИК НЕ МОЖЕ ДА ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА У ПЕРИОДУ ПРЕКИДА ОБАВЉАЊА ДЕЛАТНОСТИ.

АКО ЛИЦЕ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ОБАВЉА УГОСТИТЕЉСКУ ДЕЛАТНОСТ У СЕДИШТУ, АЛИ НЕ КАО ПРЕТЕЖНУ ДЕЛАТНОСТ, ДУЖНО ЈЕ ДА ЗА ТУ ДЕЛАТНОСТ ОБРАЗУЈЕ ОГРАНАК, ОДНОСНО ПРОСТОР ВАН ПОСЛОВНОГ СЕДИШТА, КОЈИ СЕ РЕГИСТРУЈЕ У ОДГОВАРАЈУЋЕМ РЕГИСТРУ И ЕВИДЕНТИРА У РЕГИСТРУ ТУРИЗМА.

АКО ЛИЦЕ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ОБАВЉА УГОСТИТЕЉСКУ ДЕЛАТНОСТ ВАН СЕДИШТА, ДУЖНО ЈЕ ДА ЗА ТУ ДЕЛАТНОСТ У СВАКОМ ПОСЛОВНОМ ПРОСТОРУ, ОДНОСНО МЕСТУ ПОСЛОВАЊА ОБРАЗУЈЕ ОГРАНАК, ОДНОСНО ПРОСТОР ВАН ПОСЛОВНОГ СЕДИШТА, КОЈИ СЕ РЕГИСТРУЈЕ У ОДГОВАРАЈУЋЕМ РЕГИСТРУ И ЕВИДЕНТИРА У РЕГИСТРУ ТУРИЗМА.

ПОЈЕДИНЕ УГОСТИТЕЉСКЕ УСЛУГЕ МОГУ ПРУЖАТИ И ФИЗИЧКА ЛИЦА, ПОД УСЛОВИМА ПРОПИСАНИМ ОВИМ ЗАКОНОМ И ПРОПИСИМА ДОНЕТИМ НА ОСНОВУ ОВОГ ЗАКОНА.

Члан 62.

Угоститељ је дужан да:

1) на улазу у угоститељски објект видно истакне пословно име и седиште, назив и врсту угоститељског објекта ~~као и радно време и да га се придржава у свом пословању~~ ПРЕМА ПРЕТЕЖНОЈ ВРСТИ УСЛУГА КОЈЕ СЕ У ЊЕМУ ПРУЖАЈУ;

1А) НА УЛАЗУ У УГОСТИТЕЉСКИ ОБЈЕКАТ ВИДНО ИСТАКНЕ РАДНО ВРЕМЕ И ДА СЕ У СВОМ ПОСЛОВАЊУ ПРИДРЖАВА ПРОПИСАНОГ РАДНОГ ВРЕМЕНА;

2) на улазу у угоститељски објект видно истакне ознаку категорије односно посебног стандарда који се у њему пружа, утврђеног решењем министра односно надлежног органа јединице локалне самоуправе;

3) се евидентира у Регистру туризма и да у сваком пословном простору, односно месту пословања у ком обавља угоститељску делатност држи решење о упису у одговарајући регистар и уверење о евидентирању у Регистру туризма;

4) у угоститељском објекту одржава просторије и опрему и пружа услуге према прописаним МИНИМАЛНО ТЕХНИЧКИМ И САНИТАРНО-ХИГИЈЕНСКИМ УСЛОВИМА, КАО И стандардима за врсту објекта у којој обавља делатност и за категорију која му је одређена решењем министра односно надлежног органа јединице локалне самоуправе;

5) у писаном, говорном или визуелном јавном оглашавању тачно користи врсту и, А КОД ОБЈЕКАТА ИЗ ЧЛАНА 68. СТ. 1. И 6. ОВОГ ЗАКОНА категорију угоститељског објекта која му је одређена решењем министра односно надлежног органа јединице локалне самоуправе;

6) истакне цене смештаја, пансиона и полупансиона, износ боравишне таксе у свакој соби и на рецепцији, као и да истакне цене хране, пића и напитака у ценовницима који морају бити доступни корисницима услуга у довољном броју примерака и на сваком месту где се корисници услуђују;

7) се придржава истакнутих, односно НА ДРУГОМ МЕСТУ објављених цена;

8) за сваку пружену услугу изда прописан рачун;

9) утврди нормативе хране и пића које услуђује и на захтев корисника услуга омогући увид у те нормативе, као и да услуге пружа у одговарајућој количини и квалитету према тим нормативима;

10) у угоститељском објекту за смештај води евиденцију гостију дневно и уредно НА ПРОПИСАН НАЧИН;

11) утврди кућни ред у свим објектима за смештај и истакне га на рецепцији, а изводе из кућног реда истакне у свим смештајним јединицама;

11А) ДА ПРУЖАЊЕ УГОСТИТЕЉСКЕ УСЛУГЕ НЕ УСЛОВЉАВА ПРУЖАЊЕМ ДРУГЕ УСЛУГЕ, ОДНОСНО НЕКИМ ДРУГИМ УСЛОВОМ КОЈИ ЈЕ КОРИСНИК УСЛУГА ДУЖАН ДА ИСПУНИ;

12) обавља делатност са пажњом доброг привредника.

Када угоститељ послује у објекту који је заштићено културно добро, податке из става 1. тач. 1) и 2) овог члана може поставити унутар објекта или на неком другом прикладном месту, у складу са законом којим се уређује заштита културних добара.

Министар уз сагласност министра надлежног за унутрашње послове прописује облик, садржину, место и начин вођења евиденције гостију у угоститељском објекту за смештај.

Члан 67.

Према врсти угоститељских услуга које се у објекту пружају, угоститељски објекти могу бити:

- 1) угоститељски објекат за смештај;
- 2) угоститељски објекат за исхрану и пиће;
- 3) ~~кетеринг објекат.~~

У угоститељском објекту за смештај пружају се услуге смештаја, исхране и пића и друге услуге уобичајене у угоститељству или само услуге смештаја (у врсти угоститељског објекта: хотел, мотел, туристичко насеље, камп, пансион, хостел, преноћиште, одмаралиште, кућа, апартман, соба, сеоско туристичко домаћинство, ловачка вила, кућа или колиба и други објекти за пружање услуга смештаја).

У угоститељском објекту за пружање услуга исхране и пића припремају се и услужују топла и хладна јела и напаци, тече и служе алкохолна и безалкохолна пића (у врсти угоститељског објекта: ресторан, кафана, бар, објекат брзе хране, КЕТЕРИНГ ОБЈЕКАТ, покретни објекат и други објекти).

~~У кетеринг објекту се припрема храна, пиће и напаци, по утврђеним стандардима ради услуживања и потрошње на другом месту.~~

~~Пословно име, фирма и други назив, као и ознака пружаоца угоститељских услуга не може да садржи речи које указују на врсту објекта који се разврстава у категорију.~~

ПОСЛОВНО ИМЕ, ФИРМА И ДРУГИ НАЗИВ, НАЗИВ ОГРАНКА, ПРОСТОР ВАН ПОСЛОВНОГ СЕДИШТА ИЛИ ОДГОВАРАЈУЋА ОРГАНИЗАЦИОНА ЈЕДИНИЦА КАО И ОЗНАКА ПРУЖАОЦА УГОСТИТЕЉСКИХ УСЛУГА НЕ МОЖЕ ДА САДРЖИ РЕЧИ КОЈЕ УКАЗУЈУ НА ВРСТУ УГОСТИТЕЉСКОГ ОБЈЕКТА КОЈИ СЕ РАЗВРСТАВА У КАТЕГОРИЈУ, ОСИМ КАДА ЈЕ КАТЕГОРИЗАЦИЈА ВЕЋ ИЗВРШЕНА, НИТИ ВИШЕ ОД ЈЕДНЕ ВРСТЕ УГОСТИТЕЉСКОГ ОБЈЕКТА КОЈИ СЕ НЕ РАЗВРСТАВА У КАТЕГОРИЈУ.

~~Угоститељски објекат има видљиво истакнуту ознаку врсте објекта према претежној врсти услуга које се у њему пружају.~~

Члан 68.

Угоститељски објекти за смештај врсте хотел, мотел, туристичко насеље, пансион и камп разврставају се у категорије, у складу са стандардима прописаним за поједине врсте тих објеката.

Угоститељски објекат врсте хотел И ТУРИСТИЧКО НАСЕЉЕ може се разврстати у подврсту и по посебним стандардима који се у њему пружају.

Захтев за разврставање угоститељског објекта из ст. 1. и 2. овог члана у категорију односно подврсту подноси угоститељ министарству.

Разврставање угоститељског објекта у категорију односно у подврсту врши се решењем које доноси министар и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева.

Решење из става 4. овог члана коначно је и доставља се ради евидентирања у Регистру туризма.

Угоститељски објекти ЗА СМЕШТАЈ врсте кућа, апартман, соба и сеоско туристичко домаћинство, разврставају се у категорије у складу са стандардима прописаним за поједине врсте тих објеката.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе на захтев угоститеља ~~односно физичког лица~~ доноси решење којим се угоститељски објекат из става 6. овог члана разврстава у категорију, које важи три године од дана издавања.

Послове из става 7. овог члана надлежни орган јединице локалне самоуправе обавља као поверени посао.

Захтев за разврставање угоститељског објекта у категорију из ст. 3. и 7. овог члана мора да садржи истините податке.

Трошкове поступка разврставања угоститељског објекта у категорије сноси угоститељ.

Физичко лице може пружати услуге смештаја и исхране трећим лицима у кући, апартману, соби и сеоском туристичком домаћинству на начин прописан овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Против решења из става 7. овог члана може се у року од 15 дана од дана достављања решења изјавити жалба министру.

~~Коначно решење из става 7. овог члана доставља се ради евидентирања у Регистру туризма.~~

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ДУЖАН ЈЕ ДА У ЕЛЕКТРОНСКОЈ ФОРМИ КВАРТАЛНО ДОСТАВЉА МИНИСТАРСТВУ И РЕГИСТРУ ТУРИЗМА ЕВИДЕНЦИЈУ КОНАЧНИХ РЕШЕЊЕ ИЗ СТАВА 7. ОВОГ ЧЛАНА.

Министар прописује стандарде за категоризацију угоститељских објеката из ст. 1, 2. и 6. овог члана, који нарочито садрже: стандарде за поједине врсте тих објеката; посебне стандарде; категорије и начин стицања и промене категорије угоститељског објекта.

Влада ближе прописује врсту и висину трошкова у поступку разврставања угоститељских објеката у категорије из става 10. овог члана, у зависности од њихове врсте, подврсте и величине.

Члан 70.

Угоститељи који обављају делатност у угоститељским објектима из члана 68. став 1. овог закона, морају да имају руководиоца објекта који је запослен код угоститеља.

~~Руководилац објекта у угоститељском објекту врсте хотел и мотел мора да има најмање вишу стручну спрему, односно основне академске студије знање једног страног језика и три године радног стажа у угоститељству.~~

РУКОВОДИЛАЦ ОБЈЕКТА У УГОСТИТЕЉСКОМ ОБЈЕКТУ ВРСТЕ ХОТЕЛ, ПОДВРСТЕ ХОТЕЛ И МОТЕЛ МОРА ДА ИМА НАЈМАЊЕ ВИШУ СТРУЧНУ СПРЕМУ, ОДНОСНО СТЕЧЕНО ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ НА ОСНОВНИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА У ОБИМУ ОД НАЈМАЊЕ 180 ЕСПБ БОДОВА, ОСНОВНИМ СТРУКОВНИМ СТУДИЈАМА, ОДНОСНО НА СТУДИЈАМА У ТРАЈАЊУ ДО ТРИ ГОДИНЕ ИЗ ПОЉА ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА, АКТИВНО ЗНАЊЕ ЈЕДНОГ СТРАНОГ ЈЕЗИКА И ТРИ ГОДИНЕ РАДНОГ ИСКУСТВА У УГОСТИТЕЉСТВУ.

Руководилац објекта у угоститељском објекту врсте туристичко насеље, ПАНСИОН и камп мора да има најмање средњу стручну спрему, знање једног страног језика и годину дана радног стажа ИСКУСТВА у угоститељству.

У угоститељском објекту врсте хотел, ПОДВРСТЕ ХОТЕЛ и мотел мора да буде запослено и најмање једно лице са средњом стручном спремом угоститељског усмерења.

Ако угоститељ предузетник лично води пословање угоститељског објекта из ст. 2. и 3. овог члана он мора да испуњава услове прописане за руководиоца угоститељског објекта.

Члан 72.

~~Физичко лице може да пружа туристима угоститељске услуге смештаја, припремања и услуживања obroка у кући, апартману и соби чији је власник у објектима смештајних капацитета до 30 лежајева.~~

УГОСТИТЕЉ МОЖЕ ДА ПРУЖА ТУРИСТИМА УГОСТИТЕЉСКЕ УСЛУГЕ СМЕШТАЈА, ПРИПРЕМАЊА И УСЛУЖИВАЊЕ ИСХРАНЕ И ПИЋА У УГОСТИТЕЉСКОМ ОБЈЕКТУ ДОМАЋЕ РАДИНОСТИ (КУЋА, АПАРТМАН И СОБА).

ДЕЛАТНОСТ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ ДА ОБАВЉА ЛИЦЕ ИЗ ЧЛАНА 59. СТ. 2. И 7.

ЛИЦЕ ИЗ СТАВА 2 ОВОГ ЧЛАНА ДУЖНО ЈЕ ДА ПРЕ ОТПОЧИЊАЊА ОБАВЉАЊА ДЕЛАТНОСТИ У ОБЈЕКТИМА ДОМАЋЕ РАДИНОСТИ ПРИБАВИ АКТ КОЈИМ СЕ ОБЈЕКАТ ДОМАЋЕ РАДИНОСТИ РАЗВРСТАВА У ОДГОВАРАЈУЋУ КАТЕГОРИЈУ.

ФИЗИЧКО ЛИЦЕ МОЖЕ ДА ПРУЖА ТУРИСТИМА УГОСТИТЕЉСКЕ УСЛУГЕ СМЕШТАЈА, ПРИПРЕМАЊА И УСЛУЖИВАЊА ОБРОКА У КУЋИ, АПАРТМАНУ И СОБИ ЧИЈИ ЈЕ ВЛАСНИК У ОБЈЕКТИМА СМЕШТАЈНИХ КАПАЦИТЕТА ДО 30 ЛЕЖАЈЕВА.

ФИЗИЧКО ЛИЦЕ ЈЕ ДУЖНО ДА ДНЕВНО И УРЕДНО ПРИЈАВЉУЈЕ ГОСТА, ОДНОСНО ПРУЖЕНЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНОЈ ТУРИСТИЧКОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ, ТУРИСТИЧКОЈ АГЕНЦИЈИ, ПРИВРЕДНОМ СУБЈЕКТУ ИЛИ ДРУГОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ ИЗ ЧЛАНА 74 СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА, СА КОЈИМ ИМА ЗАКЉУЧЕН УГОВОР.

ЛОКАЛНА ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА, ТУРИСТИЧКА АГЕНЦИЈА, ПРИВРЕДНИ СУБЈЕКАТ ИЛИ ДРУГО ПРАВНОМ ЛИЦЕ ИЗ ЧЛАНА 74. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА, СА КОЈИМ ФИЗИЧКО ЛИЦЕ ИМА ЗАКЉУЧЕН УГОВОР, ДУЖНА ЈЕ ДА ЗА ПРИЈАВЉЕНЕ ГОСТЕ И ПРУЖЕНУ УСЛУГУ ИЗДА ПРОПИСАН РАЧУН.

Члан 76.

~~Физичко лице које пружа угоститељске услуге у сеоском туристичком домаћинству може да пружа туристима угоститељске услуге смештаја, припремања и услуживања хране и пића у објектима смештајних капацитета до 30 лежајева, а организованог туристичког групи до 50 туриста која не користи услуге смештаја, само угоститељске услуге припремања и услуживања хране и пића.~~

~~Физичко лице из става 1. овог члана може да пружа услуге припремања, услуживања хране и пића које је претежно сам произвео.~~

~~Физичко лице из става 1. овог члана, мора да испуњава здравствене услове и редовно обавља здравствене прегледе, у складу са законом којим се уређује заштита здравља.~~

~~Објекти у којима се пружају угоститељске услуге у сеоском туристичком домаћинству морају да испуњавају минималне техничке и санитарно-хигијенске услове и да буду категорисани~~

УГОСТИТЕЉ МОЖЕ ДА ПРУЖА ТУРИСТИМА УГОСТИТЕЉСКЕ УСЛУГЕ СМЕШТАЈА, ПРИПРЕМАЊА И УСЛУЖИВАЊЕ ИСХРАНЕ И ПИЋА У ОБЈЕКТУ СЕОСКОГ ТУРИСТИЧКОГ ДОМАЋИНСТВА.

ДЕЛАТНОСТ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ ДА ОБАВЉА ЛИЦЕ ИЗ ЧЛАНА 59. СТ. 2. И 7. ОВОГ ЗАКОНА.

ЛИЦЕ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ДУЖНО ЈЕ ДА ПРЕ ОТПОЧИЊАЊА ОБАВЉАЊА ДЕЛАТНОСТИ У СЕОСКОМ ТУРИСТИЧКОМ ДОМАЋИНСТВУ ПРИБАВИ АКТ КОЈИМ СЕ СЕОСКО ТУРИСТИЧКО ДОМАЋИНСТВО РАЗВРСТАВА У ОДГОВАРАЈУЋУ КАТЕГОРИЈУ.

ФИЗИЧКО ЛИЦЕ КОЈЕ ПРУЖА УГОСТИТЕЉСКЕ УСЛУГЕ У СЕОСКОМ ТУРИСТИЧКОМ ДОМАЋИНСТВУ МОЖЕ ДА ПРУЖА ТУРИСТИМА УГОСТИТЕЉСКЕ УСЛУГЕ СМЕШТАЈА, ПРИПРЕМАЊА И УСЛУЖИВАЊА ХРАНЕ И ПИЋА У ОБЈЕКТИМА СМЕШТАЈНИХ КАПАЦИТЕТА ДО 30 ЛЕЖАЈЕВА.

ФИЗИЧКО ЛИЦЕ ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ ДА ПРУЖА УГОСТИТЕЉСКЕ УСЛУГЕ ПРИПРЕМАЊА И УСЛУЖИВАЊА ХРАНЕ И ПИЋА, ОД НАМИРНИЦА И НАПИТАКА КОЈЕ ЈЕ ПРЕТЕЖНО САМ ПРОИЗВЕО И ОРГАНИЗОВАНОЈ ТУРИСТИЧКОЈ ГРУПИ ДО 50 ТУРИСТА КОЈА НЕ КОРИСТИ УСЛУГЕ СМЕШТАЈА.

ФИЗИЧКО ЛИЦЕ ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА МОРА ДА ИСПУЊАВА ЗДРАВСТВЕНЕ УСЛОВЕ И РЕДОВНО ОБАВЉА ЗДРАВСТВЕНЕ ПРЕГЛЕДЕ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЗАШТИТА ЗДРАВЉА.

ОБЈЕКТИ У КОЈИМА СЕ ПРУЖАЈУ УГОСТИТЕЉСКЕ УСЛУГЕ У СЕОСКОМ ТУРИСТИЧКОМ ДОМАЋИНСТВУ МОРАЈУ ДА ИСПУЊАВАЈУ МИНИМАЛНЕ ТЕХНИЧКЕ И САНИТАРНО-ХИГИЈЕНСКЕ УСЛОВЕ И ДА СЕ ПРОСТОРИЈЕ И ОПРЕМА ОДРЖАВАЈУ, А УСЛУГЕ ПРУЖАЈУ ПРЕМА ПРОПИСАНИМ СТАНДАРДИМА ЗА КАТЕГОРИЈУ КОЈА ЈЕ ОДРЕЂЕНА РЕШЕЊЕМ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА.

ФИЗИЧКО ЛИЦЕ ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ У ОКВИРУ СЕОСКОГ ТУРИСТИЧКОГ ДОМАЋИНСТВА, ДА ПРУЖА УГОСТИТЕЉСКЕ УСЛУГЕ СМЕШТАЈА НА ОТВОРЕНОМ У ПРИВРЕМЕНО ПОСТАВЉЕНОЈ ОПРЕМИ ЗА КАМПОВАЊЕ, ДО 20 КАМП ПАРЦЕЛА, ЗА НАЈВИШЕ 30 ГОСТИЈУ.

ПРОСТОР, ОДНОСНО ЗЕМЉИШТЕ ИЗ СТАВА 8. ОВОГ ЧЛАНА МОРА ДА ИСПУЊАВА ПРОПИСАНЕ МИНИМАЛНЕ ТЕХНИЧКЕ И САНИТАРНО-ХИГИЈЕНСКЕ УСЛОВЕ.

ФИЗИЧКО ЛИЦЕ ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА ДУЖНО ЈЕ ДА ДНЕВНО И УРЕДНО ПРИЈАВЉУЈЕ ГОСТА, ОДНОСНО ПРУЖЕНУ УСЛУГУ ЛОКАЛНОЈ ТУРИСТИЧКОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ, ТУРИСТИЧКОЈ АГЕНЦИЈИ, ПРИВРЕДНОМ СУБЈЕКТУ ИЛИ ДРУГОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ ИЗ ЧЛАНА 77. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА, СА КОЈИМ ИМА ЗАКЉУЧЕН УГОВОР.

ЛОКАЛНА ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА, ТУРИСТИЧКА АГЕНЦИЈА, ПРИВРЕДНИ СУБЈЕКАТ ИЛИ ДРУГО ПРАВНО ЛИЦЕ ИЗ ЧЛАНА 77. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА, СА КОЈИМ ФИЗИЧКО ЛИЦЕ ИМА ЗАКЉУЧЕН УГОВОР, ДУЖНА ЈЕ ДА ЗА ПРИЈАВЉЕНЕ ГОСТЕ И ПРУЖЕНУ УСЛУГУ ИЗДА ПРОПИСАН РАЧУН.

Члан 80.

~~Наутичку делатност обавља привредно друштво, предузетник, друго правно лице или огранак страног правног лица (у даљем тексту: пружалац наутичких услуга) које се региструје и евидентира у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката и овим законом.~~

~~Ако пружалац наутичких услуга не обавља наутичку делатност као претежну делатност, дужан је да образује и у одговарајућем регистру региструје огранак, односно простор ван пословног седишта или да на други начин образује одговарајућу организациону јединицу која се евидентира у Регистру туризма.~~

~~Ако пружалац наутичких услуга обавља делатност ван седишта, дужан је да у сваком пословном простору, односно месту пословања образује огранак,~~

~~односно простор ван пословног седишта, који се региструје у одговарајућем регистру и евидентира у Регистру туризма.~~

НАУТИЧКА ДЕЛАТНОСТ ПРУЖАЊА УСЛУГА У ПРИХВАТНИМ И ПЛОВНИМ ОБЈЕКТИМА НАУТИЧКОГ ТУРИЗМА, КАО И ПРУЖАЊЕ ДРУГИХ УСЛУГА ЗА ПОТРЕБЕ НАУТИЧКОГ ТУРИЗМА ОБАВЉА СЕ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ И ПРОПИСИМА ДОНЕТИМ НА ОСНОВУ ОВОГ ЗАКОНА.

ДЕЛАТНОСТ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ ДА ОБАВЉА ПРИВРЕДНО ДРУШТВО, ДРУГО ПРАВНО ЛИЦЕ, ПРЕДУЗЕТНИК ИЛИ ОГРАНАК СТРАНОГ ПРАВНОГ ЛИЦА, АКО ЈЕ РЕГИСТРОВАНО У ОДГОВАРАЈУЋЕМ РЕГИСТРУ.

УДРУЖЕЊЕ КОЈЕ ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ДУЖНО ЈЕ ДА ТУ ДЕЛАТНОСТ УПИШЕ У ОДГОВАРАЈУЋИ РЕГИСТАР.

ПРЕДУЗЕТНИК НЕ МОЖЕ ДА ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА У ПЕРИОДУ ПРЕКИДА ОБАВЉАЊА ДЕЛАТНОСТИ.

АКО ЛИЦЕ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ИМА РЕГИСТРОВАНУ НАУТИЧКУ ДЕЛАТНОСТ У СЕДИШТУ, АЛИ НЕ КАО ПРЕТЕЖНУ ДЕЛАТНОСТ, ДУЖНО ЈЕ ДА ЗА НАУТИЧКУ ДЕЛАТНОСТ ОБРАЗУЈЕ ОГРАНАК, ОДНОСНО ПРОСТОР ВАН ПОСЛОВНОГ СЕДИШТА, КОЈИ СЕ РЕГИСТРУЈЕ У ОДГОВАРАЈУЋЕМ РЕГИСТРУ И ЕВИДЕНТИРА У РЕГИСТРУ ТУРИЗМА.

АКО ЛИЦЕ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА НУДИ И ПРОДАЈЕ НАУТИЧКЕ УСЛУГЕ ВАН СЕДИШТА, ДУЖАН ЈЕ ДА ЗА ТУ ДЕЛАТНОСТ У СВАКОМ ПОСЛОВНОМ ПРОСТОРУ, ОДНОСНО МЕСТУ ПОСЛОВАЊА ОБРАЗУЈЕ ОГРАНАК, ОДНОСНО ПРОСТОР ВАН ПОСЛОВНОГ СЕДИШТА, КОЈИ СЕ РЕГИСТРУЈЕ У ОДГОВАРАЈУЋЕМ РЕГИСТРУ И ЕВИДЕНТИРА У РЕГИСТРУ ТУРИЗМА.

НА ОБАВЉАЊЕ НАУТИЧКЕ ДЕЛАТНОСТИ НА ДЕЛУ ПРОСТОРА КОЈИ ИСТОВРЕМЕНО ПРЕДСТАВЉА ПОДРУЧЈЕ ЗАШТИЋЕНОГ ПРИРОДНОГ ПОДРУЧЈА ПРИМЕЊУЈЕ СЕ РЕЖИМ ЗАШТИТЕ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ЗАШТИТА ПРИРОДЕ.

Члан 82.

Услуге наутничког туризма јесу: прихват; снабдевање; чување; изнајмљивање; одржавање и поправка пловних објеката наутничког туризма; ~~организовање спортеких мотонаутничких активности на води~~ и туристичких крстарења; пружање других услуга за потребе наутничког туризма.

Члан 89.

Објекти ловног туризма јесу објекти за смештај ловаца.

Услуге смештаја и исхране могу користити и друга лица само уколико су у пратњи ловаца, с тим што пружалац ловнотуристичких услуга тим лицима не може пружати остале услуге ловног туризма из члана 90.

Према врсти услуга које пружају објекти ловног туризма могу бити:

- 1) ловачка колиба;
- 2) ловачка кућа;
- 2А) ЛОВАЧКИ ДОМ;
- 3) ловачка вила.

~~Пружалац ловнотуристичких услуга дужан је да пре отпочињања обављања ловнотуристичке делатности у објекту ловног туризма – ловачка вила прибави акт којим се тај објекат разврстава у одговарајућу категорију.~~

ЛОВАЧКА ВИЛА, КАО ОБЈЕКАТ ЛОВНОГ ТУРИЗМА РАЗВРСТАВА СЕ У КАТЕГОРИЈУ У СКЛАДУ СА СТАНДАРДИМА ПРОПИСАНИМ ЗА ТУ ВРСТУ ОБЈЕКТА И ПРУЖАЛАЦ ЛОВНОТУРИСТИЧКИХ УСЛУГА ЈЕ ДУЖАН ДА ПРЕ ОТПОЧИЊАЊА ОБАВЉАЊА ЛОВНОТУРИСТИЧКЕ ДЕЛАТНОСТИ У ОБЈЕКТУ ЛОВНОГ ТУРИЗМА - ЛОВАЧКА ВИЛА ПРИБАВИ АКТ КОЈИМ СЕ ТАЈ ОБЈЕКАТ РАЗВРСТАВА У ОДГОВАРАЈУЋУ КАТЕГОРИЈУ.

Захтев за разврставање објекта ловног туризма у категорију подноси пружалац ловнотуристичких услуга министарству.

Разврставање објекта ловног туризма у категорију врши се решењем које доноси министар и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева.

Решење из става 6. овог члана коначно је и доставља се ради евидентирања у Регистар туризма.

На промену пружаоца ловнотуристичких услуга и категорије објекта ловног туризма, као и на престанак решења о одређивању категорије, сходно се примењују одредбе члана 69. ст. 2, 3, 4. и 5. и члана 71. овог закона.

Пословно име, фирма и други назив, као и ознака пружаоца ловнотуристичких услуга не може да садржи речи које указују на врсту објекта који се разврстава у категорију.

Захтев за разврставање објекта ловног туризма у категорију из става 5. овог члана мора да садржи истините податке.

~~4.1. Услуге туристичког водича, туристичког пратиоца, туристичког аниматора и локалног туристичког водича~~

1.1. УСЛУГЕ ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА, ЛОКАЛНОГ ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА, ТУРИСТИЧКОГ ПРАТИОЦА, ТУРИСТИЧКОГ АНИМАТОРА И ПРЕДСТАВНИКА НА ТУРИСТИЧКОЈ ДЕСТИНАЦИЈИ

Члан 94.

~~Туристички водич, туристички пратилац и туристички аниматор, при пружању услуга морају да имају код себе одговарајућу легитимацију и да носе прописану ознаку.~~

~~Туристички водич и туристички пратилац мора да:~~

- ~~1) има држављанство Републике Србије;~~
- ~~2) зна српски језик;~~
- ~~3) има пребивалиште на територији Републике Србије;~~
- ~~4) има средње образовање у четворогодишњем трајању;~~
- ~~5) познаје један страни језик;~~
- ~~6) има положен стручни испит за туристичког водича односно туристичког пратиоца у складу са овим законом.~~

~~Лице које има положен стручни испит за туристичког водича може да обавља и послове туристичког пратиоца.~~

~~Стручни испит из става 2. тачка 6) овог члана полаже се пред комисијом коју образује министар.~~

~~Трошкове полагања практичног дела испита сноси лице које полаже стручни испит.~~

~~Министарство издаје уверење о положеном стручном испиту за туристичког водича, односно за туристичког пратиоца, као и легитимацију и ознаку.~~

~~Уверење из става 7. овог члана доставља се Регистру туризма ради евидентирања.~~

~~Туристички аниматор мора да:~~

- ~~1) има најмање средње образовање у четворогодишњем трајању;~~
- ~~2) зна српски језик;~~
- ~~3) познаје један страни језик.~~

ТУРИСТИЧКИ ВОДИЧ И ТУРИСТИЧКИ ПРАТИЛАЦ МОРА ДА ИМА ПОЛОЖЕН СТРУЧНИ ИСПИТ ЗА ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА И ТУРИСТИЧКОГ ПРАТИОЦА У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.

ТУРИСТИЧКИ ВОДИЧ И ТУРИСТИЧКИ ПРАТИЛАЦ МОРА ДА:

- 1) ИМА СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ У ЧЕТВОРОГОДИШЊЕМ ТРАЈАЊУ;**

2) АКТИВНО ЗНА ЈЕДАН СТРАНИ ЈЕЗИК.

ЛИЦЕ КОЈЕ ИМА ПОЛОЖЕН СТРУЧНИ ИСПИТ ЗА ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА МОЖЕ ДА ОБАВЉА И ПОСЛОВЕ ТУРИСТИЧКОГ ПРАТИОЦА.

ТУРИСТИЧКИМ ВОДИЧЕМ И ТУРИСТИЧКИМ ПРАТИОЦЕМ, У СМISЛУ ОВОГА ЗАКОНА, СМАТРА СЕ И ДРЖАВЉАНИН ДРЖАВЕ ЧЛаницЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И ЕВРОПскоГ ЕКОНОМСКОГ ПРОСТОРА КОЈИ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ЗА ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА И ТУРИСТИЧКОГ ПРАТИОЦА ПРОПИСАНЕ ОВИМ ЗАКОНОМ.

ТУРИСТИЧКИ ВОДИЧ И ТУРИСТИЧКИ ПРАТИЛАЦ ПРИ ПРУЖАЊУ УСЛУГА МОРА ДА ИМА КОД СЕБЕ ВАЖЕЋУ ЛЕГИТИМАЦИЈУ И ДА ЈЕ НОСИ НА ПРОПИСАН НАЧИН..

СТРУЧНИ ИСПИТ ЗА ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА И ТУРИСТИЧКОГ ПРАТИОЦА ПОЛАЖЕ СЕ ПРЕД КОМИСИЈОМ КОЈУ ОБРАЗУЈЕ МИНИСТАР.

ТРОШКОВЕ ПОЛАГАЊА СТРУЧНОГ ИСПИТА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, КАО И ТРОШКОВЕ ИЗДАВАЊА ЛИЦЕНЦЕ И ЛЕГИТИМАЦИЈЕ СНОСИ ЛИЦЕ КОЈЕ ПОЛАЖЕ СТРУЧНИ ИСПИТ.

МИНИСТАРСТВО ИЗДАЈЕ ЛИЦЕНЦУ О ПОЛОЖЕНОМ СТРУЧНОМ ИСПИТУ ЗА ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА, ОДНОСНО ЗА ТУРИСТИЧКОГ ПРАТИОЦА, КАО И ЛЕГИТИМАЦИЈУ И ОЗНАКУ.

ЛИЦЕНЦА ИЗ СТАВА 8. ОВОГ ЧЛАНА ДОСТАВЉА СЕ РЕГИСТРУ ТУРИЗМА РАДИ ЕВИДЕНТИРАЊА.

ТУРИСТИЧКИ ВОДИЧ МОЖЕ БИТИ ЗАПОСЛЕН НА ПОСЛОВИМА РУКОВОДИОЦА ИЗ ЧЛАНА 50. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА И ТО ЗА РАД КОД:

1) ОРГАНИЗАТОРА ПУТОВАЊА, АКО ИМА НАЈМАЊЕ ВИШУ СТРУЧНУ СПРЕМУ, ОДНОСНО СТЕЧЕНО ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ НА ОСНОВНИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА У ОБИМУ ОД НАЈМАЊЕ 180 ЕСПБ БОДОВА, ОСНОВНИМ СТРУКОВНИМ СТУДИЈАМА, ОДНОСНО НА СТУДИЈАМА У ТРАЈАЊУ ДО ТРИ ГОДИНЕ И ЛИЦЕНЦУ ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА, У ТРАЈАЊУ ОД НАЈМАЊЕ ПЕТ ГОДИНА;

2) ПОСРЕДНИКА, АКО ИМА НАЈМАЊЕ СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ У ЧЕТВОРОГОДИШЊЕМ ТРАЈАЊУ И ЛИЦЕНЦУ ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА, У ТРАЈАЊУ ОД НАЈМАЊЕ ТРИ ГОДИНЕ;

ТУРИСТИЧКИ ВОДИЧ МОЖЕ ДА ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТИ САМОСТАЛНО КАО ПРЕДУЗЕТНИК, ОДНОСНО ПРЕКО ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА ИЛИ ДРУГОГ ПРАВНОГ ЛИЦА.

УДРУЖЕЊЕ ТУРИСТИЧКИХ ВОДИЧА МОЖЕ У ИМЕ И ЗА РАЧУН СВОЈИХ ЧЛАНОВА ПОСРЕДОВАТИ У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА УЗ ОБАВЕЗУ ИЗДАВАЊА РАЧУНА КОРИСНИКУ УСЛУГЕ.

СРЕДСТВА ОД НАПЛАЋЕНЕ ТАКСЕ НА ИМЕ ТРОШКОВА ИЗ СТАВА 7 ОВОГ ЧЛАНА ПРИХОД СУ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.

Члан 95.

~~Услуге туристичког водича, туристичког пратиоца, туристичког аниматора и локалног туристичког водича на територији Републике Србије може да пружа само лице које испуњава услове из члана 94. ст. 2. и 8. и члана 98. став 1. овог закона.~~

~~Туристичка агенција је дужна да за пружање услуга туристичког водича, туристичког пратиоца, туристичког аниматора или локалног туристичког водича, ангажује лице које испуњава услове из члана 94. ст. 2. и 8. и члана 98. став 1. овог закона~~

Члан 97.

~~Министар прописује програм и начин полагања стручног испита за туристичког водича и туристичког пратиоца, као и облик и садржину легитимације и ознаке туристичког водича, туристичког пратиоца и туристичког аниматора.~~

МИНИСТАР ПРОПИСУЈЕ ПРОГРАМ, НАЧИН И УСЛОВЕ ПОЛАГАЊА СТРУЧНОГ ИСПИТА ИЗ ЧЛАНА 94 СТАВ 1., ВИСИНУ ТАКСЕ ЗА ПОЛАГАЊЕ СТРУЧНОГ ИСПИТА, ИЗДАВАЊЕ ЛИЦЕНЦЕ И ЛЕГИТИМАЦИЈЕ, УСЛОВЕ КОЈЕ ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ ИЗ ЧЛАНА 94 СТАВ 6. ТРЕБА ДА ИСПУНЕ, КАО И ИЗНОС НАКНАДЕ ЗА РАД ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ.

МИНИСТАР ПРОПИСУЈЕ ОБЛИК И САДРЖИНУ ЛИЦЕНЦЕ И ЛЕГИТИМАЦИЈЕ ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА И ТУРИСТИЧКОГ ПРАТИОЦА, КАО И НАЧИН И УСЛОВЕ ИЗДАВАЊА И РОКОВЕ ВАЖЕЊА.

Члан 98.

~~Услуге локалног туристичког водича може да пружа лице које испуњава услове из члана 94. став 2. овог закона и које има положен стручни испит за локалног туристичког водича.~~

~~Надлежни орган јединице локалне самоуправе, на предлог туристичке организације општине, односно града, а по претходно прибављеном мишљењу министарства, прописује програм и начин полагања стручног испита за локалног туристичког водича.~~

~~Трошкове полагања практичног дела испита за локалног туристичког водича сноси лице које полаже стручни испит.~~

~~Надлежни орган јединице локалне самоуправе води евиденцију локалних туристичких водича, као поверени посао и дужан је да Регистру туризма ради евидентирања достави евиденцију коју води у писаној форми (штампаној или електронској) најкасније до 15. јануара за претходну годину.~~

~~Стручни испит за локалног водича полаже се пред комисијом коју образује надлежни орган јединице локалне самоуправе који издаје уверење о положеном стручном испиту за локалног туристичког водича, као и легитимацију и ознаку.~~

ЛОКАЛНИ ТУРИСТИЧКИ ВОДИЧ МОРА ДА ИМА ПОЛОЖЕН СТРУЧНИ ИСПИТ ЗА ЛОКАЛНОГ ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА.

СТРУЧНИ ИСПИТ ЗА ЛОКАЛНОГ ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА МОЖЕ ДА ПОЛАЖЕ ЛИЦЕ КОЈЕ ИМА ПОЛОЖЕН СТРУЧНИ ИСПИТ ЗА ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА.

ЛОКАЛНИ ТУРИСТИЧКИ ВОДИЧ МОРА ДА ИМА КОД СЕБЕ ВАЖЕЋУ ЛЕГИТИМАЦИЈУ И ДА НОСИ ОЗНАКУ НА ПРОПИСАН НАЧИН.

ПРОГРАМ И НАЧИН ПОЛАГАЊА СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА ЛОКАЛНОГ ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА ПРОПИСУЈЕ НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ИЛИ ВИШЕ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА, ПО ПРЕТХОДНО ПРИБАВЉЕНОМ МИШЉЕЊУ МИНИСТАРСТВА.

СТРУЧНИ ИСПИТ ЗА ЛОКАЛНОГ ВОДИЧА ПОЛАЖЕ СЕ ПРЕД КОМИСИЈОМ КОЈУ ОБРАЗУЈЕ НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ КОЈИ ИЗДАЈЕ ЛИЦЕНЦУ О ПОЛОЖЕНОМ СТРУЧНОМ ИСПИТУ ЗА ЛОКАЛНОГ ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА, КАО И ЛЕГИТИМАЦИЈУ И ОЗНАКУ.

ТРОШКОВЕ ПОЛАГАЊА СТРУЧНОГ ИСПИТА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, КАО И ТРОШКОВЕ ИЗДАВАЊА ЛИЦЕНЦЕ И ЛЕГИТИМАЦИЈЕ СНОСИ ЛИЦЕ КОЈЕ ПОЛАЖЕ СТРУЧНИ ИСПИТ.

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ПРОПИСУЈЕ ПРОГРАМ, НАЧИН И УСЛОВЕ ПОЛАГАЊА СТРУЧНОГ ИСПИТА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ВИСИНУ ТАКСЕ ЗА ПОЛАГАЊЕ СТРУЧНОГ ИСПИТА,

ИЗДАВАЊЕ ЛИЦЕНЦЕ, ЛЕГИТИМАЦИЈЕ И ОЗНАКЕ, УСЛОВЕ КОЈЕ ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА ТРЕБА ДА ИСПУНЕ, КАО И ИЗНОС НАКНАДЕ ЗА РАД ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ.

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ПРОПИСУЈЕ ОБЛИК И САДРЖИНУ ЛИЦЕНЦЕ, ЛЕГИТИМАЦИЈЕ И ОЗНАКЕ ЛОКАЛНОГ ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА, КАО И НАЧИН И УСЛОВЕ ИЗДАВАЊА И РОКОВЕ ВАЖЕЊА.

СРЕДСТВА ОД НАПЛАЋЕНЕ ТАКСЕ НА ИМЕ ТРОШКОВА ИЗ СТАВА 7. ОВОГ ЧЛАНА ПРИХОД СУ БУЏЕТА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ВОДИ ЕВИДЕНЦИЈУ ЛОКАЛНИХ ТУРИСТИЧКИХ ВОДИЧА, КАО ПОВЕРЕНИ ПОСаО И ДУЖАН ЈЕ ДА РЕГИСТРУ ТУРИЗМА РАДИ ЕВИДЕНТИРАЊА ДОСТАВИ ЕВИДЕНЦИЈУ У ЕЛЕКТРОНСКОЈ ФОРМИ НАЈКАСНИЈЕ ДО 15. ЈАНУАРА ЗА ПРЕТХОДНУ ГОДИНУ.

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ВОДИ ЕВИДЕНЦИЈУ ЛОКАЛНИХ ТУРИСТИЧКИХ ВОДИЧА, КАО ПОВЕРЕНИ ПОСаО И ДУЖАН ЈЕ ДА ЈЕ ДОСТАВИ МИНИСТАРСТВУ У ЕЛЕКТРОНСКОЈ ФОРМИ У РОКУ ОД 15 ДАНА ОД ДАНА ИЗДАВАЊА ЛИЦЕНЦЕ.

Члан 99.

~~Локални туристички водич при обављању послова водича мора да има код себе легитимацију локалног туристичког водича и да носи прописану ознаку локалног туристичког водича.~~

~~Надлежни орган јединице локалне самоуправе прописује облик и садржину легитимације и ознаке локалног туристичког водича и утврђује висину трошкова полагања практичног дела испита.~~

ТУРИСТИЧКИ АНИМАТОР И ПРЕДСТАВНИК НА ТУРИСТИЧКОЈ ДЕСТИНАЦИЈИ МОРА ДА:

- 1) ИМА НАЈМАЊЕ СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ У ЧЕТВОРОГОДИШЊЕМ ТРАЈАЊУ;
- 2) ЗНА СРПСКИ ЈЕЗИК;

ПРЕДСТАВНИК НА ТУРИСТИЧКОЈ ДЕСТИНАЦИЈИ МОРА ДА ИМА АКТИВНО ЗНАЊЕ СТРАНОГ ЈЕЗИКА КОЈИ ЈЕ У УПОТРЕБИ НА ТУРИСТИЧКОЈ ДЕСТИНАЦИЈИ.

Члан 100.

~~Специфичне авантуристичке и спортско-рекреативне услуге у туризму (скијање, роњење, једрење, јахање, горско-планинско вођење, рафтинг, сплаварење, вожња кануом и другим сличним пловилима, скакање падобраном, параглајдинг, скакање са ужетом и слично) пружају стручно оспособљена лица (тренери, инструктори, учитељи и слично) под условима прописаним законом.~~

~~Услуге из става 1. овог члана могу да обављају привредна друштва и друга правна лица, предузетници и физичка лица која се за обављање тих услуга евидентирају у Регистру туризма.~~

Члан 101.

~~Услугама изнајмљивања возила (*rent-a-car*) сматра се изнајмљивање путничких аутомобила без возача.~~

~~Посебна врста изнајмљивања возила је изнајмљивање путничких аутомобила са услугама возача (*limo service*).~~

~~Возач из става 2. овог члана мора имати најмање пет година возачког искуства и положен одговарајући стручни испит.~~

~~Услуге из ст. 1. и 2. овог члана може да пружа привредно друштво, друго правно лице, предузетник или огранак страног правног лица, које се региструје и евидентира у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката и овим законом.~~

~~Ако пружалац услуга изнајмљивања возила не обавља делатност изнајмљивања возила као претежну делатност, дужан је да образује и у одговарајућем регистру региструје огранак, односно простор ван пословног седишта или да на други начин образује одговарајућу организациону јединицу која се евидентира у Регистру туризма.~~

~~Ако пружалац услуга изнајмљивања возила из става 1. и 2. овог члана, обавља делатност ван седишта, дужан је да у сваком пословном простору, односно месту пословања образује огранак, односно простор ван пословног седишта, који се региструје у одговарајућем регистру и евидентира у Регистру туризма.~~

УСЛУГАМА ИЗНАЈМЉИВАЊА ВОЗИЛА (*RENT-A-CAR*) СМАТРА СЕ ИЗНАЈМЉИВАЊЕ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА БЕЗ ВОЗАЧА.

ПОСЕБНА ВРСТА ИЗНАЈМЉИВАЊА ВОЗИЛА ЈЕ ИЗНАЈМЉИВАЊЕ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА СА УСЛУГАМА ВОЗАЧА (*LIMO SERVICE*).

УСЛУГЕ ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ ДА ПРУЖА ПРИВРЕДНО ДРУШТВО, ДРУГО ПРАВНО ЛИЦЕ, ПРЕДУЗЕТНИК ИЛИ ОГРАНАК СТРАНОГ ПРАВНОГ ЛИЦА, АКО ЈЕ РЕГИСТРОВАНО У ОДГОВАРАЈУЋЕМ РЕГИСТРУ.

УДРУЖЕЊЕ КОЈЕ ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА ДУЖНО ЈЕ ДА ТУ ДЕЛАТНОСТ УПИШЕ У ОДГОВАРАЈУЋИ РЕГИСТАР.

ПРЕДУЗЕТНИК НЕ МОЖЕ ДА ПРУЖА УСЛУГЕ ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА У ПЕРИОДУ ПРЕКИДА ОБАВЉАЊА ДЕЛАТНОСТИ.

АКО ЛИЦЕ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА ИМА РЕГИСТРОВАНУ ДЕЛАТНОСТ ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА ИЗНАЈМЉИВАЊА ВОЗИЛА У СЕДИШТУ, АЛИ НЕ КАО ПРЕТЕЖНУ ДЕЛАТНОСТ, ДУЖНО ЈЕ ДА ЗА ТУ ДЕЛАТНОСТ ОБРАЗУЈЕ ОГРАНАК, ОДНОСНО ПРОСТОР ВАН ПОСЛОВНОГ СЕДИШТА, КОЈИ СЕ РЕГИСТРУЈЕ У ОДГОВАРАЈУЋЕМ РЕГИСТРУ И ЕВИДЕНТИРА У РЕГИСТРУ ТУРИЗМА.

АКО ЛИЦЕ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА НУДИ И ПРОДАЈЕ УСЛУГЕ ИЗНАЈМЉИВАЊА ВОЗИЛА У ПРОСТОРУ ВАН СЕДИШТА, ДУЖНО ЈЕ ДА ЗА ТУ ДЕЛАТНОСТ У СВАКОМ ПОСЛОВНОМ ПРОСТОРУ, ОДНОСНО МЕСТУ ПОСЛОВАЊА, ОБРАЗУЈЕ ОГРАНАК, ОДНОСНО ПРОСТОР ВАН ПОСЛОВНОГ СЕДИШТА, КОЈИ СЕ РЕГИСТРУЈЕ У ОДГОВАРАЈУЋЕМ РЕГИСТРУ И ЕВИДЕНТИРА У РЕГИСТРУ ТУРИЗМА.

Члан 101А

ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА ИЗ ЧЛАНА 101. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА ДУЖАН ЈЕ ДА:

1) НА УЛАЗУ У ПРОСТОР У КОМЕ ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ ВИДНО ИСТАКНЕ ПОСЛОВНО ИМЕ И СЕДИШТЕ;

2) НА УЛАЗУ У ПРОСТОР У КОМЕ ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ ВИДНО ИСТАКНЕ РАДНО ВРЕМЕ И ДА ГА СЕ ПРИДРЖАВА У СВОМ ПОСЛОВАЊУ;

ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА ИЗ ЧЛАНА 101. СТ. 1. И 2. ОВОГ ЗАКОНА ДУЖАН ЈЕ ДА:

1) У СВАКОМ ПОСЛОВНОМ ПРОСТОРУ, ОДНОСНО МЕСТУ ПОСЛОВАЊА У КОМ ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ ДРЖИ РЕШЕЊЕ О УПИСУ У ОДГОВАРАЈУЋИ РЕГИСТАР И УВЕРЕЊЕ О ЕВИДЕНТИРАЊУ У РЕГИСТРУ ТУРИЗМА;

2) У СВАКОМ ПОСЛОВНОМ ПРОСТОРУ, ОДНОСНО МЕСТУ ПОСЛОВАЊА ИСТАКНЕ ЦЕНЕ УСЛУГА КОЈЕ ПРУЖА И ДА СЕ ПРИДРЖАВА ИСТАКНУТИХ, ОДНОСНО ОБЈАВЉЕНИХ ЦЕНА;

3) ЗА СВАКУ ПРУЖЕНУ УСЛУГУ ИЗДА ПРОПИСАН РАЧУН;

- 4) ВОДИ ЕВИДЕНЦИЈУ ПРУЖЕНИХ УСЛУГА;
5) ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ СА ПАЖЊОМ ДОБРОГ ПРИВРЕДНИКА.
ЕВИДЕНЦИЈА ИЗ СТАВА 2. ТАЧКА 4) ОВОГ ЧЛАНА ВОДИ СЕ НА ДНЕВНОМ НИВОУ, ПО НАЧЕЛИМА УРЕДНОСТИ И ТАЧНОСТИ, НА НАЧИН КОЈИ НЕ ДОЗВОЉАВА БРИСАЊЕ УНЕТИХ ПОДАТАКА, КОЈИМ СЕ ОМОГУЋАВА УВИД У ПОДАТКЕ ПО ХРОНОЛОШКОМ РЕДУ И САДРЖИ ПОДАТКЕ О РЕГИСТАРСКОМ БРОЈУ ВОЗИЛА, ПОДАТКЕ О ВОЗАЧУ, ПЕРИОДУ КОРИШЋЕЊА ВОЗИЛА, ПОДАТКЕ О КОРИСНИКУ УСЛУГЕ И ДР.

Члан 109.

Средства од наплаћене боравишне таксе приход су буџета јединице локалне самоуправе на чијој територији су пружене услуге смештаја и користе се за обезбеђивање информативно-пропагандног материјала којим се промовишу туристичке вредности и културно наслеђе, обезбеђивање туристичке сигнализације и рад туристичко-информативних центара.
СРЕДСТВА ОД НАПЛАЋЕНЕ БОРАВИШНЕ ТАКСЕ КОРИСТЕ СЕ И ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ПОСЛОВА ИЗ ЧЛАНА 39. ОВОГ ЗАКОНА.

Члан 114.

~~Влада на предлог министарства посебним актом утврђује приоритетну туристичку дестинацију, зоне, локације и категорије објеката у местима за одмор и туристичким местима у приоритетним туристичким дестинацијама. Привредна друштва, предузетници, власници и корисници угоститељског објекта за смештај и објекта наутичког туризма неодговарајуће намене и категорије из става 1. овог члана у приоритетним туристичким дестинацијама дужни су да обезбеде категорију и намену објеката у складу са актом Владе из става 1. овог члана у року од две године од дана ступања на снагу акта. Ако лице из става 2. овог члана не поступи на начин и у року из става 2. овог члана, министар доноси решење којим за то лице утврђује обавезу плаћања пенала на годишњем нивоу у висини од 2.000.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан наплате. Решење из става 3. овог члана коначно је.~~

ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ КОЈА ЈЕ ПРОГЛАШЕНА ЗА ТУРИСТИЧКО МЕСТО I И II КАТЕГОРИЈЕ МОЖЕ СВОЈИМ АКТОМ ДА УТВРДИ ТУРИСТИЧКЕ ЗОНЕ, ТУРИСТИЧКЕ ДЕСТИНАЦИЈЕ И ТУРИСТИЧКЕ ЛОКАЦИЈЕ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ).

НА ПРОСТОРНИМ ЦЕЛИНАМА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УГОСТИТЕЉСКИ ОБЈЕКАТ ЗА СМЕШТАЈ ВРСТЕ ХОТЕЛ И МОТЕЛ МОРА ДА ИСПУЊАВА СТАНДАРДЕ ЗА РАЗВРСТАВАЊЕ У ОДРЕЂЕНУ КАТЕГОРИЈУ, УСАГЛАШЕН СА АКТОМ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.

АКТ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НАРОЧИТО САДРЖИ ОПИС ПРОСТОРНИХ ЦЕЛИНА, СА УТВРЂЕНИМ ГРАНИЦАМА, НАЧИН ПРОЦЕНЕ УСАГЛАШЕНОСТИ, РОКОВЕ УСАГЛАШАВАЊА И ДРУГЕ УСЛОВЕ КОЈЕ УГОСТИТЕЉСКИ ОБЈЕКАТ ВРСТЕ ХОТЕЛ И МОТЕЛ ТРЕБА ДА ИСПУНИ, ВИСИНУ ПЕНАЛА, НАЧИН НАПЛАТЕ ПЕНАЛА, ОБВЕЗНИКА ПЛАЋАЊА И ДР.

АКТ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА САДРЖИ И ПРОПИСАНЕ УСЛОВЕ ЗА УГОСТИТЕЉСКЕ ОБЈЕКТЕ КОЈИ СЕ ПРВИ ПУТ КАТЕГОРИШЕ У ВРСТУ ХОТЕЛ И МОТЕЛ.

АКО ОБВЕЗНИК ПЛАЋАЊА, УТВРЂЕН АКТОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, НЕ ПОСТУПИ У ПРОПИСАНОМ РОК НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ДОНОСИ РЕШЕЊЕ КОЈИМ ЗА ТО ЛИЦЕ УТВРЂУЈЕ ОБАВЕЗУ ПЛАЋАЊА ПЕНАЛА НА ГОДИШЊЕМ НИВОУ У ПРОПИСАНОЈ ВИСИНИ.

РЕШЕЊЕ ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА КОНАЧНО ЈЕ.

ОБАВЕЗЕ УТВРЂЕНЕ АКТОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НЕ ОДНОСЕ СЕ НА ОБЈЕКТЕ ЗА КОЈЕ ЈЕ ПОКРЕНУТ ПОСТУПАК ПРИВАТИЗАЦИЈЕ, СВЕ ДО ОКОНЧАЊА ТОГ ПОСТУПКА.

Члан 115.

~~Акт из члана 114. став 1. нарочито садржи попис туристичких локација, као и начин процене усаглашености категорисаних угоститељских објеката за смештај и објеката наутичког туризма.
Средства остварена од пенала су приход буџета Републике Србије.~~

СРЕДСТВА ОД НАПЛАЋЕНИХ ПЕНАЛА ИЗ ЧЛАНА 114. ОВОГ ЗАКОНА ПРИХОД СУ БУЏЕТА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ НА ЧИЈОЈ ТЕРИТОРИЈИ СЕ НАЛАЗИ ОБЈЕКАТ ИЗ ЧЛАНА 114. СТАВА 2.
СРЕДСТВА ОД НАПЛАЋЕНИХ ПЕНАЛА КОРИСТЕ СЕ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ АКТИВНОСТИ ПРОПИСАНИХ ЧЛАНОМ 109. ОВОГ ЗАКОНА.

Члан 116.

У погледу начина утврђивања боравишне таксе и пенала за приоритетне туристичке дестинације, обрачунавања, застарелости, наплате и принудне наплате, рокова за плаћање, обрачуна камате и осталог што није посебно прописано овим законом, сходно се примењују одредбе закона којим се уређује порески поступак и пореска администрација, ако овим законом није друкчије одређено.

Члан 117.

~~Регистар туризма води Агенција за привредне регистре.
У Регистру туризма региструју се туристичке агенције – организатори путовања.
У Регистру туризма евидентирају се:~~

- ~~1) туристичке агенције посредници;~~
- ~~2) управљачи туристичких места;~~
- ~~3) туристичка места;~~
- ~~4) туристичке организације;~~
- ~~5) угоститељи;~~
- ~~6) категорисани и некатегорисани угоститељски објекти;~~
- ~~7) лица која пружају услуге у домаћој радности;~~
- ~~8) лица која пружају услуге у сеоским туристичким домаћинствима;~~
- ~~9) пружаоци наутичких услуга;~~
- ~~10) категорисани и некатегорисани објекти наутичког туризма;~~
- ~~11) пружаоци ловнотуристичких услуга;~~
- ~~12) категорисани и некатегорисани објекти ловног туризма;~~
- ~~13) туристички водичи;~~
- ~~14) локални туристички водичи;~~
- ~~15) туристички пратиоци;~~
- ~~16) туристички аниматори;~~
- ~~17) пружаоци специфичних авантуристичких и спортско-рекреативних услуга у туризму;~~
- ~~18) привредни субјекти који пружају услуге изнајмљивања возила (*rent-a-car*) и услуге изнајмљивања возила са услугама возача (*limo service*).~~

~~Врсту, висину и начин плаћања накнада за регистрацију, евиденцију и друге услуге које пружа Регистар туризма, одређује Управни одбор Агенције, уз сагласност Владе.
Коначна решења која доносе органи на основу овлашћења из овог закона, осим коначног решења из члана 114. став 3. овог закона, региструју се односно~~

~~евидентирају у Регистру туризма на начин прописан овим законом и другим прописима донетим на основу овог закона.~~

РЕГИСТАР ТУРИЗМА ВОДИ АГЕНЦИЈА ЗА ПРИВРЕДНЕ РЕГИСТРЕ.

У РЕГИСТРУ ТУРИЗМА РЕГИСТРУЈУ СЕ ТУРИСТИЧКЕ АГЕНЦИЈЕ - ОРГАНИЗАТОРИ ПУТОВАЊА И ТУРИСТИЧКЕ АГЕНЦИЈЕ - ПОСРЕДНИЦИ.

У РЕГИСТРУ ТУРИЗМА ЕВИДЕНТИРАЈУ СЕ:

- 1) УПРАВЉАЧИ ТУРИСТИЧКИХ ПРОСТОРА;
- 2) ТУРИСТИЧКА МЕСТА;
- 3) ДЕСТИНАЦИЈСКЕ МЕНАџМЕНТ ОРГАНИЗАЦИЈЕ;
- 4) ДЕСТИНАЦИЈСКЕ МЕНАџМЕНТ КОМПАНИЈЕ;
- 5) ПРОФЕСИОНАЛНИ ОРГАНИЗАТОР КОНГРЕСА;
- 6) ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ;
- 7) УГОСТИТЕЉИ;
- 8) КАТЕГОРИСАНИ И НЕКАТЕГОРИСАНИ УГОСТИТЕЉСКИ ОБЈЕКТИ;
- 9) ЛИЦА КОЈА ПРУЖАЈУ УСЛУГЕ У ДОМАЋОЈ РАДИНОСТИ;
- 10) ЛИЦА КОЈА ПРУЖАЈУ УСЛУГЕ У СЕОСКИМ ТУРИСТИЧКИМ ДОМАЋИНСТВИМА;
- 11) ПРУЖАОЦИ НАУТИЧКИХ УСЛУГА;
- 12) КАТЕГОРИСАНИ И НЕКАТЕГОРИСАНИ ОБЈЕКТИ НАУТИЧКОГ ТУРИЗМА;
- 13) ПРУЖАОЦИ ЛОВНОТУРИСТИЧКИХ УСЛУГА;
- 14) КАТЕГОРИСАНИ И НЕКАТЕГОРИСАНИ ОБЈЕКТИ ЛОВНОГ ТУРИЗМА;
- 15) ТУРИСТИЧКИ ВОДИЧИ;
- 16) ЛОКАЛНИ ТУРИСТИЧКИ ВОДИЧИ;
- 17) ТУРИСТИЧКИ ПРАТИОЦИ;
- 18) ТУРИСТИЧКИ АНИМАТОРИ;
- 19) ПРИВРЕДНИ СУБЈЕКТИ КОЈИ ПРУЖАЈУ УСЛУГЕ ИЗНАЈМЉИВАЊА ВОЗИЛА (*RENT-A-CAR*) И УСЛУГЕ ИЗНАЈМЉИВАЊА ВОЗИЛА СА УСЛУГАМА ВОЗАЧА (*LIMO SERVICE*).

ВРСТУ, ВИСИНУ И НАЧИН ПЛАЋАЊА НАКНАДА ЗА РЕГИСТРАЦИЈУ, ЕВИДЕНЦИЈУ И ДРУГЕ УСЛУГЕ КОЈЕ ПРУЖА РЕГИСТАР ТУРИЗМА, ОДРЕЂУЈЕ УПРАВНИ ОДБОР АГЕНЦИЈЕ ЗА ПРИВРЕДНЕ РЕГИСТРЕ, УЗ САГЛАСНОСТ ВЛАДЕ.

КОНАЧНА РЕШЕЊА КОЈА ДОНОСЕ ОРГАНИ НА ОСНОВУ ОВЛАШЋЕЊА ИЗ ОВОГ ЗАКОНА РЕГИСТРУЈУ СЕ ОДНОСНО ЕВИДЕНТИРАЈУ У РЕГИСТРУ ТУРИЗМА НА НАЧИН ПРОПИСАН ОВИМ ЗАКОНОМ И ДРУГИМ ПРОПИСИМА ДОНЕТИМ НА ОСНОВУ ОВОГ ЗАКОНА.

ПРИКУПЉАЊЕ, ДРЖАЊЕ, ОБРАДА И КОРИШЋЕЊЕ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ, ПРАВА ЛИЦА И ЗАШТИТА ПРАВА ЛИЦА ЧИЈИ СЕ ПОДАЦИ ПРИКУПЉАЈУ И ОБРАЂУЈУ, ОГРАНИЧЕЊА ЗАШТИТЕ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ И ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ПОДАТАКА, У РЕГИСТРУ ТУРИЗМА ВРШИ СЕ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ, ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ И ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ СЛОБОДАН ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА.

ПОДАЦИ КОЈИ СЕ УПИСУЈУ У РЕГИСТРУ ТУРИЗМА, ЗА ДОМАЋЕ ФИЗИЧКО ЛИЦЕ СУ ЛИЧНО ИМЕ И ЈМБГ, А ЗА СТРАНЦА СЕ УПИСУЈЕ ЛИЧНО ИМЕ, БРОЈ ПАСОША И ДРЖАВА ИЗДАВАЊА, А АКО ЈЕ ИЗДАТА ЛИЧНА КАРТА ЗА СТРАНЦА, УПИСУЈЕ СЕ И ЛИЧНИ БРОЈ СТРАНЦА.

ПОДАЦИ КОЈИ СЕ УПИСУЈУ У РЕГИСТРУ ТУРИЗМА, ЗА ПРАВНО ЛИЦЕ СУ ПОСЛОВНО ИМЕ, СЕДИШТЕ И МАТИЧНИ БРОЈ, А ЗА СТРАНО ПРАВНО ЛИЦЕ УПИСУЈЕ СЕ ПОСЛОВНО ИМЕ, СЕДИШТЕ, БРОЈ ПОД КОЈИМ СЕ ТО ПРАВНО ЛИЦЕ ВОДИ У МАТИЧНОМ РЕГИСТРУ И НАЗИВ ТОГ РЕГИСТРА.”

УСЛОВИ ИЗ СТАВА 6. ОВОГ ЧЛАНА ПРИМЕНИЋЕ СЕ НА ОБЛИК, САДРЖИНУ И НАЧИН ВОЂЕЊА ЕВИДЕНЦИЈЕ, УГОВОРА И ДРУГИХ ПОДАТАКА ИЗ ЧЛ. 45, 46, 56, 62, 75, 94, 98, 101А И 119. ОВОГ ЗАКОНА.

Члан 117а

Министарство води евиденцију категорисаних угоститељских објеката из члана 68. став 1. члана 89. став 4. овог закона, као и објеката наутичког туризма из члана 85. став 1. овог закона и дужно је да Регистру туризма квартално доставља евиденцију коју води у писаној форми (штампаној и електронској) Министарство води евиденцију туристичких водича, И туристичких пратилаца и туристичких аниматора и дужно је да Регистру туризма доставља евиденцију коју води у писаној форми (штампаној и електронској), најкасније до 15. јануара за претходну годину.

Члан 118.

~~Надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши министарство.~~

~~Инспекцијски надзор над применом овог закона врши министарство преко туристичких инспектора.~~

~~Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу испуњености санитарно-хигијенских и здравствених услова у објектима у којима се обавља угоститељска делатност, као и у објектима, односно просторијама у којима се пружају угоститељске услуге смештаја и исхране у домаћој радиности и сеоским туристичким домаћинствима врши министарство надлежно за послове здравља преко санитарних инспектора.~~

~~Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу којим се уређује заштита животне средине врши министарство надлежно за послове заштите животне средине преко инспектора за заштиту животне средине.~~

~~Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу којим се уређује наутичка делатност, а односи се на саобраћајно - техничке услове објеката наутичког туризма и на услове за чланове посаде пловних објеката наутичког туризма и делатност изнајмљивања возила, у погледу испуњености услова прописаних за возача, врши министарство надлежно за послове инфраструктуре преко саобраћајних инспектора.~~

~~Инспекцијски надзор у делу контроле наплате и уплате боравишне таксе из чл. 106. и 108. овог закона врши и јединица локалне самоуправе преко инспектора надлежних за контролу изворних прихода јединице локалне самоуправе.~~

~~Санитарни инспектори, инспектори за заштиту животне средине и саобраћајни инспектори имају права, дужности и овлашћења туристичког инспектора утврђена овим законом која се односе на њихову област инспекцијског надзора из ст. 3, 4. и 5. овог члана.~~

~~НАДЗОР НАД ПРИМЕНОМ ОДРЕДАБА ОВОГ ЗАКОНА И ПРОПИСА ДОНЕТИХ НА ОСНОВУ ОВОГ ЗАКОНА ВРШИ МИНИСТАРСТВО.~~

~~ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР НАД ПРИМЕНОМ ОВОГ ЗАКОНА ВРШИ МИНИСТАРСТВО ПРЕКО ТУРИСТИЧКИХ ИНСПЕКТОРА.~~

~~ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР НАД ПРИМЕНОМ ОВОГ ЗАКОНА У ДЕЛУ ИСПУЊЕНОСТИ САНИТАРНО-ХИГИЈЕНСКИХ И ЗДРАВСТВЕНИХ УСЛОВА У ОБЈЕКТИМА У КОЈИМА СЕ ОБАВЉА УГОСТИТЕЉСКА ДЕЛАТНОСТ, КАО И У ОБЈЕКТИМА, ОДНОСНО ПРОСТОРИЈАМА У КОЈИМА СЕ ПРУЖАЈУ УГОСТИТЕЉСКЕ УСЛУГЕ СМЕШТАЈА И ИСХРАНЕ У ДОМАЋОЈ РАДИНОСТИ И СЕОСКИМ ТУРИСТИЧКИМ ДОМАЋИНСТВИМА ВРШИ МИНИСТАРСТВО НАДЛЕЖНО ЗА ПОСЛОВЕ ЗДРАВЉА ПРЕКО САНИТАРНИХ ИНСПЕКТОРА.~~

~~ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР НАД ПРИМЕНОМ ОВОГ ЗАКОНА У ДЕЛУ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ВРШИ МИНИСТАРСТВО НАДЛЕЖНО ЗА ПОСЛОВЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ПРЕКО ИНСПЕКТОРА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.~~

ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР НАД ПРИМЕНОМ ОВОГ ЗАКОНА У ДЕЛУ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ НАУТИЧКА ДЕЛАТНОСТ, А ОДНОСИ СЕ НА САОБРАЋАЈНО - ТЕХНИЧКЕ УСЛОВЕ ОБЈЕКТА НАУТИЧКОГ ТУРИЗМА И НА УСЛОВЕ ЗА ЧЛАНОВЕ ПОСАДЕ ПЛОВНИХ ОБЈЕКТА НАУТИЧКОГ ТУРИЗМА, КАО И У ДЕЛУ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ДЕЛАТНОСТ ИЗНАЈМЉИВАЊА ВОЗИЛА, А ОДНОСИ СЕ НА ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ПРОПИСАНИХ ЗА ВОЗИЛА КОЈА СУ ПРЕДМЕТ ИЗНАЈМЉИВАЊА, ВРШИ МИНИСТАРСТВО НАДЛЕЖНО ЗА ПОСЛОВЕ САОБРАЋАЈА ПРЕКО САОБРАЋАЈНИХ ИНСПЕКТОРА.

ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР НАД ПРИМЕНОМ ОВОГ ЗАКОНА У ДЕЛУ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЛОВНОТУРИСТИЧКА ДЕЛАТНОСТ, А ОДНОСИ СЕ НА ОРГАНИЗОВАЊЕ ЛОВА, ВРШИ МИНИСТАРСТВО НАДЛЕЖНО ЗА ПОСЛОВЕ ЛОВСТВА ПРЕКО ЛОВНИХ ИНСПЕКТОРА.

ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР НАД ПРИМЕНОМ ОВОГ ЗАКОНА ВРШИ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ПРЕКО ОВЛАШЋЕНИХ ИНСПЕКТОРА У ДЕЛУ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ:

- 1) ОБАВЉАЊЕ УГОСТИТЕЉСКЕ ДЕЛАТНОСТИ У ОБЈЕКТИМА ДОМАЋЕ РАДИНОСТИ И СЕОСКОМ ТУРИСТИЧКОМ ДОМАЋИНСТВУ, ЗА КОЈЕ НИЈЕ ИЗДАТО РЕШЕЊЕ О РАЗВРСТАВАЊУ У КАТЕГОРИЈУ, НИЈЕ ЗАКЉУЧЕН УГОВОР ИЗ ЧЛАНА 74. СТАВ 1. И ЧЛАНА 77. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА ИЛИ ГОСТИ НИСУ ЕВИДЕНТИРАНИ, ОДНОСНО ПРИЈАВЉЕНИ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ;
- 2) ИСПУЊЕНОСТИ МИНИМАЛНО ТЕХНИЧКИХ УСЛОВА У ОБЈЕКТИМА ДОМАЋЕ РАДИНОСТИ И СЕОСКОМ ТУРИСТИЧКОМ ДОМАЋИНСТВУ, КАО И У УГОСТИТЕЉСКОМ ОБЈЕКТУ ВРСТЕ ХОСТЕЛ;
- 3) ИСТИЦАЊЕ И ПРИДРЖАВАЊЕ ПРОПИСАНОГ РАДНОГ ВРЕМЕНА У УГОСТИТЕЉСКОМ ОБЈЕКТУ;
- 4) НАПЛАТА И УПЛАТА БОРАВИШНЕ ТАКСЕ;
- 5) ПРОВЕРА ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА И РОКОВА УСАГЛАШЕНОСТИ УГОСТИТЕЉСКИХ ОБЈЕКТА СА АКТОМ ИЗ ЧЛАНА 114. ОВОГ ЗАКОНА. ПОСЛОВЕ ИЗ СТАВА 7. ОВОГ ЧЛАНА ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ОБАВЉА КАО ПОВЕРЕНИ ПОСАО.

САНИТАРНИ ИНСПЕКТОРИ, ЛОВНИ ИНСПЕКТОРИ, ИНСПЕКТОРИ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, САОБРАЋАЈНИ ИНСПЕКТОРИ И ИНСПЕКТОРИ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ИМАЈУ ПРАВА, ДУЖНОСТИ И ОВЛАШЋЕЊА ТУРИСТИЧКОГ ИНСПЕКТОРА УТВРЂЕНА ОВИМ ЗАКОНОМ КОЈА СЕ ОДНОСЕ НА ЊИХОВУ ОБЛАСТ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА.

Члан 120.

~~У вршењу инспекцијског надзора туристички инспектор има право и дужност да:~~

- ~~1) проверава да ли су испуњени прописани услови за обављање делатности и пружање услуга уређених овим законом;~~
- ~~1а) врши проверу тачности података из захтева за разврставање угоститељског објекта у категорију у погледу испуњености услова;~~
- ~~2) врши проверу пружања услуга у објектима у погледу придржавања прописаних стандарда за одобрену категорију;~~
- ~~3) утврђује идентитет запослених код привредних друштава, предузетника или огранка другог домаћег или страног правног лица, као и физичких лица која обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом;~~
- ~~4) прегледа просторије у којима се обавља делатност и пружају услуге, уговоре, евиденције, исправе и другу документацију потребну за утврђивање законитости пословања привредних друштава, предузетника или огранка другог домаћег или страног правног лица, као и физичких лица која обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом;~~

~~5) врши проверу наплате и уплате боравишне таксе из члана 103. и 105. овог закона;~~

~~6) (брисана)~~

~~7) покреће поступак о утврђивању обавезе плаћања пенала из члана 114. став 3. овог закона.~~

У ВРШЕЊУ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА ТУРИСТИЧКИ ИНСПЕКТОР ИМА ПРАВО И ДУЖНОСТ ДА:

1) ПРОВЕРАВА ДА ЛИ СУ ИСПУЊЕНИ ПРОПИСАНИ УСЛОВИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ И ПРУЖАЊЕ УСЛУГА УРЕЂЕНИХ ОВИМ ЗАКОНОМ;

2) ПРОВЕРАВА ТАЧНОСТ ПОДАТАКА ИЗ ЗАХТЕВА ЗА РАЗВРСТАВАЊЕ УГОСТИТЕЉСКОГ ОБЈЕКТА У КАТЕГОРИЈУ У ПОГЛЕДУ ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА;

3) ПРОВЕРАВА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА У УГОСТИТЕЉСКИМ ОБЈЕКТИМА У ПОГЛЕДУ ПРИДРЖАВАЊА ПРОПИСАНИХ СТАНДАРДА ЗА ОДОБРЕНУ КАТЕГОРИЈУ;

4) УТВРЂУЈЕ ИДЕНТИТЕТ ЗАПОСЛЕНИХ КОД ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА, ПРЕДУЗЕТНИКА ИЛИ ОГРАНКА ДРУГОГ ДОМАЋЕГ ИЛИ СТРАНОГ ПРАВНОГ ЛИЦА, КАО И ФИЗИЧКИХ ЛИЦА КОЈА ОБАВЉАЈУ ДЕЛАТНОСТ И ПРУЖАЈУ УСЛУГЕ УРЕЂЕНЕ ОВИМ ЗАКОНОМ УВИДОМ У ЛИЧНУ ИСПРАВУ ИЛИ ДРУГУ ЈАВНУ ИСПРАВУ СА ФОТОГРАФИЈОМ;

5) ПРЕГЛЕДА ПРОСТОРИЈЕ У КОЈИМА СЕ ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ И ПРУЖАЈУ УСЛУГЕ, УГОВОРЕ, ЕВИДЕНЦИЈЕ, ИСПРАВЕ И ДРУГУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ ПОТРЕБНУ ЗА УТВРЂИВАЊЕ ЗАКОНИТОСТИ ПОСЛОВАЊА ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА, ПРЕДУЗЕТНИКА ИЛИ ОГРАНКА ДРУГОГ ДОМАЋЕГ ИЛИ СТРАНОГ ПРАВНОГ ЛИЦА, КАО И ФИЗИЧКИХ ЛИЦА КОЈА ОБАВЉАЈУ ДЕЛАТНОСТ И ПРУЖАЈУ УСЛУГЕ УРЕЂЕНЕ ОВИМ ЗАКОНОМ;

6) ВРШИ УВИД У ПЕРИОДИЧНИ ИЗВЕШТАЈ ЗА ОДРЕЂЕНИ ПЕРИОД И ПРЕСЕК СТАЊА ФИСКАЛНЕ КАСЕ;

7) ЗАХТЕВА СУДСКИ НАЛОГ ЗА ПРЕТРЕС СТАМБЕНОГ ИЛИ ПРАТЕЋЕГ ПРОСТОРА КОД САЗНАЊА ДА СЕ У ТОМ ПРОСТОРУ ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ ИЛИ ПРУЖА УСЛУГА У СЛУЧАЈУ КАДА СЕ ВЛАСНИК ИЛИ КОРИСНИК ПРОТИВИ ВРШЕЊУ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА;

8) ЗАХТЕВА АСИСТЕНЦИЈУ ПОЛИЦИЈЕ, ОДНОСНО КОМУНАЛНЕ ПОЛИЦИЈЕ, АКО ОСНОВАНО ПРОЦЕНИ ДА ЈЕ ТО ПОТРЕБНО ПРЕМА ПРИЛИКАМА ОДРЕЂЕНОГ СЛУЧАЈА;

9) ОСТВАРУЈЕ НАДЗОР НАД РАДОМ УГОСТИТЕЉСКИХ ОБЈЕКТА АКО ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ НИЈЕ ОРГАНИЗОВАЛА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ИЗ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА КОЈИ СУ ИМ ПОВЕРЕНИ;

10) ПРЕДУЗМЕ И ДРУГЕ ПРОПИСАНЕ МЕРЕ ПРЕДВИЂЕНЕ ЗАКОНОМ.

1А) ПРАВА И ДУЖНОСТИ ОВЛАШЋЕНОГ ИНСПЕКТОРА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

ЧЛАН 120А.

У ВРШЕЊУ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА ОВЛАШЋЕНИ ИНСПЕКТОР ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ИМА ПРАВО И ДУЖНОСТ ДА:

1) ПРОВЕРАВА ДА ЛИ СУ ИСПУЊЕНИ ПРОПИСАНИ УСЛОВИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ И ПРУЖАЊЕ УСЛУГА УРЕЂЕНИХ ОВИМ ЗАКОНОМ;

2) УТВРЂУЈЕ ИДЕНТИТЕТ ЗАПОСЛЕНИХ КОД ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА, ПРЕДУЗЕТНИКА, ДРУГОГ ПРАВНОГ ЛИЦА ИЛИ СТРАНОГ ПРАВНОГ ЛИЦА, КОЈА ОБАВЉАЈУ ДЕЛАТНОСТ И ПРУЖАЈУ УСЛУГЕ УРЕЂЕНЕ ОВИМ

- ЗАКОНОМ, УВИДОМ У ЛИЧНУ ИСПРАВУ ИЛИ ДРУГУ ЈАВНУ ИСПРАВУ СА ФОТОГРАФИЈОМ;
- 3) УТВРЂУЈЕ ИДЕНТИТЕТ ЛИЦА КОЈЕ ОБАВЉА УГОСТИТЕЉСКУ ДЕЛАТНОСТ У ОБЈЕКТИМА ДОМАЋЕ РАДИНОСТИ И СЕОСКОМ ТУРИСТИЧКОМ ДОМАЋИНСТВУ УВИДОМ У ЛИЧНУ ИСПРАВУ ИЛИ ДРУГУ ЈАВНУ ИСПРАВУ СА ФОТОГРАФИЈОМ;
  - 4) ПРЕГЛЕДА ПРОСТОРИЈЕ У КОЈИМА СЕ ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ И ПРУЖАЈУ УСЛУГЕ, УГОВОРЕ, ЕВИДЕНЦИЈЕ, ИСПРАВЕ И ДРУГУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ ПОТРЕБНУ ЗА УТВРЂИВАЊЕ ЗАКОНИТОСТИ ПОСЛОВАЊА ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА, ПРЕДУЗЕТНИКА ИЛИ ОГРАНКА ДРУГОГ ДОМАЋЕГ ИЛИ СТРАНОГ ПРАВНОГ ЛИЦА, КАО И ФИЗИЧКИХ ЛИЦА КОЈА ОБАВЉАЈУ ДЕЛАТНОСТ И ПРУЖАЈУ УСЛУГЕ УРЕЂЕНЕ ОВИМ ЗАКОНОМ;
  - 5) ВРШИ УВИД У УГОВОРЕ ИЗ ЧЛАНА 74. СТАВ 1. И ЧЛАНА 77. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА;
  - 6) ВРШИ ПРОВЕРУ ИЗДАТОГ РЕШЕЊА О РАЗВРСТАВАЊУ У КАТЕГОРИЈУ ОБЈЕКТА ИЗ ЧЛАНА 68. СТ. 6. И 7. ОВОГ ЗАКОНА;
  - 7) ПРОВЕРАВА НАПЛАТУ И УПЛАТУ БОРАВИШНЕ ТАКСЕ, УВИДОМ У ЕВИДЕНЦИЈУ ГОСТИЈУ И ДРУГУ ПРАТЕЋУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ;
  - 8) ПРОВЕРАВА ИСТИЦАЊЕ И ПРИДРЖАВАЊЕ ПРОПИСАНОГ РАДНОГ ВРЕМЕНА У УГОСТИТЕЉСКИМ ОБЈЕКТИМА;
  - 9) ПРОВЕРАВА ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА И РОКОВА УСАГЛАШЕНОСТИ УГОСТИТЕЉСКИХ ОБЈЕКТА СА АКТОМ ИЗ ЧЛАНА 114. ОВОГ ЗАКОНА;
  - 10) ЗАХТЕВА СУДСКИ НАЛОГ ЗА ПРЕТРЕС СТАМБЕНОГ ИЛИ ПРАТЕЋЕГ ПРОСТОРА КОД САЗНАЊА ДА СЕ У ТОМ ПРОСТОРУ ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ ИЛИ ПРУЖАЈУ УСЛУГЕ У СЛУЧАЈУ КАДА СЕ ВЛАСНИК ИЛИ КОРИСНИК ПРОСТОРА ПРОТИВИ ВРШЕЊУ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА;
  - 11) ЗАХТЕВА АСИСТЕНЦИЈУ ПОЛИЦИЈЕ, ОДНОСНО КОМУНАЛНЕ ПОЛИЦИЈЕ, АКО ОСНОВАНО ПРОЦЕНИ ДА ЈЕ ТО ПОТРЕБНО ПРЕМА ПРИЛИКАМА ОДРЕЂЕНОГ СЛУЧАЈА;
  - 12) ОБАВЕСТИ НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ О УТВРЂЕНОЈ ПРОЦЕНИ УСАГЛАШЕНОСТИ ОБЈЕКТА ИЗ ЧЛАНА 114. ОВОГ ЗАКОНА;
  - 13) ПРЕДУЗМЕ И ДРУГЕ ПРОПИСАНЕ МЕРЕ ПРЕДВИЂЕНЕ ЗАКОНОМ. ОВЛАШЋЕНИ ИНСПЕКТОР ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ПРИЛИКОМ ВРШЕЊА НАДЗОРА ИМА СЛУЖБЕНУ ЛЕГИТИМАЦИЈУ, ЗНАЧКУ И ОДГОВАРАЈУЋУ ВРСТУ ОДЕЋЕ, ОБУЋЕ И ОПРЕМЕ. НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ПРОПИСУЈЕ ОБРАЗАЦ СЛУЖБЕНЕ ЛЕГИТИМАЦИЈЕ, ИЗГЛЕД ЗНАЧКЕ И ОДГОВАРАЈУЋУ ВРСТУ ОДЕЋЕ, ОБУЋЕ И ОПРЕМЕ КОЈУ НОСИ ОВЛАШЋЕНИ ИНСПЕКТОР ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ИНСПЕКТОР.

Члан 121.

Туристички инспектор је овлашћен да:

- 1) привремено забрани обављање делатности правном и физичком лицу које обавља делатност туристичких агенција, угоститељску делатност, наутичку делатност или ловнотуристичку делатност и које пружа услуге а није регистровао привредну делатност у одговарајући регистар;
- 2) привремено забрани обављање послова из члана 43. тач. 1) и 1а) и 1б) овог закона организатору путовања који обавља послове без лиценце или која престане да испуњава услове на основу којих је издата лиценца;
- 3) привремено забрани обављање делатности туристичких агенција, угоститељске делатности, наутичке делатности или ловнотуристичке делатности уколико објекат, просторија и простор не испуњавају прописане

~~минималне техничке и друге законом прописане услове за обављање тих делатности;~~

~~4) привремено забрани рад угоститељу у угоститељском објекту, пружаоцу наутичких услуга у марини, као и пружаоцу ловнотуристичких услуга у објекту ловачке виле који послују без одређене категорије;~~

~~5) привремено забрани рад угоститељу у угоститељском објекту који се разврстава у категорију, пружаоцу наутичких услуга у марини или пружаоцу ловнотуристичких услуга ако угоститељски објекат, марина, односно објекат ловног туризма који се разврстава у категорију и услуге које се у њима пружају одступају од прописаних стандарда за ту категорију, а угоститељ, пружалац наутичких услуга, односно пружалац ловнотуристичких услуга није поднео захтев за разврставање у нижу категорију;~~

~~6) привремено забрани рад туристичкој агенцији и угоститељу који немају запослена стручна лица која испуњавају услове из чл. 50. и 70. овог закона;~~

~~7) привремено забрани физичком лицу пружање угоститељских услуга у кући, апартману, соби и сеоском туристичком домаћинству ако нису категорисани у складу са одредбама овог закона или услуге које се у њима пружају одступају од прописаних стандарда за ту категорију, и ако поступају супротно члану 74. став 1. и члану 77. став 1. овог закона;~~

~~8) привремено забрани обављање делатности правном лицу, привредном друштву, предузетнику или огранку страног правног лица односно физичком лицу у случајевима када се туристичком инспектору онемогући вршење послова надзора;~~

~~9) обавести надлежни инспекцијски орган у случају да давалац смештаја није извршио обавезу на начин из чл. 106. и 108. овог закона;~~

~~10) наложи да се врати износ који је више наплаћен у односу на истакнуте, односно уговорене цене;~~

~~11) изрекне новчану казну на лицу места;~~

~~12) поднесе пријаву надлежном органу за учињено кривично дело или привредни преступ, односно поднесе захтев за покретање прекршајног поступка;~~

~~13) поднесе предлог за одузимање лиценце.~~

~~14) (брисана)~~

~~Туристички инспектор доноси решење о привременој забрани обављања делатности и послова до испуњења законом прописаних услова.~~

ТУРИСТИЧКИ ИНСПЕКТОР ЈЕ ОВЛАШЋЕН ДА:

1) ПРИВРЕМЕНО ЗАБРАНИ ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ ПРАВНОМ И ФИЗИЧКОМ ЛИЦУ КОЈЕ ОБАВЉА ТУРИСТИЧКУ ДЕЛАТНОСТ, УГОСТИТЕЉСКУ ДЕЛАТНОСТ, НАУТИЧКУ ДЕЛАТНОСТ ИЛИ ЛОВНОТУРИСТИЧКУ ДЕЛАТНОСТ И КОЈЕ ПРУЖА УСЛУГЕ ИЗНАЈМЉИВАЊА ВОЗИЛА, А НИЈЕ РЕГИСТРОВАО ПРИВРЕДНУ ДЕЛАТНОСТ У ОДГОВАРАЈУЋИ РЕГИСТАР;

2) ПРИВРЕМЕНО ЗАБРАНИ ПРИВРЕДНОМ ДРУШТВУ, ДРУГОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ, ПРЕДУЗЕТНИКУ И ОГРАНКУ СТРАНОГ ПРАВНОГ ЛИЦА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ИЗ ЧЛАНА 43. ТАЧ. 1), 1А) И 1Б) ОВОГ ЗАКОНА КОЈИ ОБАВЉА ПОСЛОВЕ БЕЗ ЛИЦЕНЦЕ ИЛИ СУ НАСТУПИЛЕ ОКОЛНОСТИ КОЈЕ СУ РАЗЛОГ ЗА ОДУЗИМАЊЕ ЛИЦЕНЦЕ;

3) ПРИВРЕМЕНО ЗАБРАНИ РАД ПРИВРЕДНОМ ДРУШТВУ, ДРУГОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ, ПРЕДУЗЕТНИКУ И ОГРАНКУ СТРАНОГ ПРАВНОГ ЛИЦА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ У ВРСТИ ИЗ ЧЛАНА 68. СТАВ 1., ЧЛАНА 85. СТАВ. 1. И ЧЛАНА 89. СТАВ 4., КОЈИ ПОСЛУЈУ БЕЗ РЕШЕЊА О РАЗВРСТАВАЊУ У КАТЕГОРИЈУ;

4) ПРИВРЕМЕНО ЗАБРАНИ ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ ПРАВНОМ ЛИЦУ, ПРИВРЕДНОМ ДРУШТВУ, ПРЕДУЗЕТНИКУ ИЛИ ОГРАНКУ СТРАНОГ

ПРАВНОГ ЛИЦА ОДНОСНО ФИЗИЧКОМ ЛИЦУ У СЛУЧАЈЕВИМА КАДА СЕ ТУРИСТИЧКОМ ИНСПЕКТОРУ ОНЕМОГУЋИ ВРШЕЊЕ ПОСЛОВА НАДЗОРА;
5) НАЛОЖИ ДА СЕ ВРАТИ ИЗНОС КОЈИ ЈЕ ВИШЕ НАПЛАЋЕН У ОДНОСУ НА ИСТАКНУТЕ, ОДНОСНО УГОВОРЕНЕ ЦЕНЕ;
6) ИЗДА ПРЕКРШАЈНИ НАЛОГ;
7) ПОДНЕСЕ ПРИЈАВУ НАДЛЕЖНОМ ОРГАНУ ЗА УЧИЊЕНО КРИВИЧНО ДЕЛО ИЛИ ПРИВРЕДНИ ПРЕСТУП, ОДНОСНО ПОДНЕСЕ ЗАХТЕВ ЗА ПОКРЕТАЊЕ ПРЕКРШАЈНОГ ПОСТУПКА;
8) ПОДНЕСЕ ПРЕДЛОГ ЗА ОДУЗИМАЊЕ ЛИЦЕНЦЕ.
9) ВРШИ ПОСТУПАК ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА У СЛУЧАЈУ КАДА ИНСПЕКТОР, КОМЕ ЈЕ ОВИМ ЗАКОНОМ ПОВЕРЕН ПОСАО ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА, НЕ ВРШИ ЗАКОНОМ ПОВЕРЕН ПОСАО.
ТУРИСТИЧКИ ИНСПЕКТОР ДОНОСИ РЕШЕЊЕ О ПРИВРЕМЕНОЈ ЗАБРАНИ ОБАВЉАЊА ДЕЛАТНОСТИ ДО ИСПУЊЕЊА ЗАКОНОМ ПРОПИСАНИХ УСЛОВА.

2А ОВЛАШЋЕЊА ИНСПЕКТОРА ЈЕДНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

ЧЛАН 121А

ИНСПЕКТОР ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ЈЕ ОВЛАШЋЕН ДА:

- 1) ПРИВРЕМЕНО ЗАБРАНИ ПРУЖАЊЕ УГОСТИТЕЉСКИХ УСЛУГА У ОБЈЕКТИМА ДОМАЋЕ РАДИНОСТИ И СЕОСКОМ ТУРИСТИЧКОМ ДОМАЋИНСТВУ АКО ОБЈЕКАТ НИЈЕ РАЗВРСТАН У КАТЕГОРИЈУ ИЛИ НИЈЕ ЗАКЉУЧЕН УГОВОР ИЗ ЧЛАНА 74. СТАВ 1. И ЧЛАНА 77. СТАВ 1.;
  - 2) ПРИВРЕМЕНО ЗАБРАНИ ОБАВЉАЊЕ УГОСТИТЕЉСКЕ ДЕЛАТНОСТИ У СЛУЧАЈУ КАДА СЕ ИНСПЕКТОРУ ОНЕМОГУЋИ ВРШЕЊЕ ПОСЛОВА НАДЗОРА;
  - 3) ИЗДА ПРЕКРШАЈНИ НАЛОГ;
  - 4) ПОДНЕСЕ ПРЕДЛОГ НАДЛЕЖНОМ ОРГАНУ ИЗ ЧЛАНА 114. ЗА ПОКРЕТАЊЕ ПОСТУПКА И УТВРЂИВАЊА ОБАВЕЗЕ ПЛАЋАЊА ПЕНАЛА;
  - 5) ПОДНЕСЕ ПРИЈАВУ НАДЛЕЖНОМ ОРГАНУ ЗА УЧИЊЕНО КРИВИЧНО ДЕЛО ИЛИ ПРИВРЕДНИ ПРЕСТУП, ОДНОСНО ПОДНЕСЕ ЗАХТЕВ ЗА ПОКРЕТАЊЕ ПРЕКРШАЈНОГ ПОСТУПКА;
- ИНСПЕКТОР ЈЕДНИЦИ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ДОНОСИ РЕШЕЊЕ О ПРИВРЕМЕНОЈ ЗАБРАНИ ОБАВЉАЊА ДЕЛАТНОСТИ ДО ИСПУЊЕЊА ЗАКОНОМ ПРОПИСАНИХ УСЛОВА.

Члан 123.

~~Против решења туристичког инспектора може се изјавити жалба министру у року од осам дана од дана достављања решења.
Жалба не одлаже извршење решења.~~

ПРОТИВ РЕШЕЊА ТУРИСТИЧКОГ ИНСПЕКТОРА МОЖЕ СЕ ИЗЈАВИТИ ЖАЛБА МИНИСТРУ У РОКУ ОД 15 ДАНА ОД ДАНА ДОСТАВЉАЊА РЕШЕЊА.
ПРОТИВ РЕШЕЊА ОВЛАШЋЕНОГ ИНСПЕКТОРА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ МОЖЕ СЕ ИЗЈАВИТИ ЖАЛБА ОПШТИНСКОМ, ОДНОСНО ГРАДСКОМ ВЕЋУ У РОКУ ОД 15 ДАНА ОД ДАНА ДОСТАВЉАЊА РЕШЕЊА.
ПРОТИВ РЕШЕЊА ИНСПЕКТОРА ИЗ ЧЛАНА 118. СТ. 3., 4., 5. И 6. ОВОГ ЗАКОНА МОЖЕ СЕ ИЗЈАВИТИ ЖАЛБА МИНИСТРУ ИЗ ДЕЛОКРУГА ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА, КАО НАДЛЕЖНОМ ДРУГОСТЕПЕНОМ ОРГАНУ, У РОКУ ОД 15 ДАНА ОД ДАНА ДОСТАВЉАЊА РЕШЕЊА.
ЖАЛБА ИЗЈАВЉЕНА НА РЕШЕЊА ИЗ СТ. 1., 2. И 3. ОВОГ ЧЛАНА НЕ ОДЛАЖЕ ИЗВРШЕЊЕ РЕШЕЊА.

Члан 124.

~~Новчаном казном од 120.000 до 800.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:~~

- ~~1) обавља послове организатора путовања без лиценце (члан 51. став 1);~~
- ~~2) ако гаранцију путовања нема за све време важења лиценце (члан 53. став 4);~~
- ~~3) нуди и продаје туристичка путовања организатора путовања са којим нема закључен посреднички уговор о путовању (члан 58. став 2);~~
- ~~4) обавља угоститељску делатност у хотелу, мотелу, туристичком насељу, кампу, пансиону, наутичку делатност у марици или ловнотуристичку делатност у ловачкој вили, а да му није надлежни орган одредио категорију или ове делатности обавља у категорији која му није одређена решењем надлежног органа (члан 69. ст. 1. и 2, члан 85. став 2. и члан 89. став 4);~~
- ~~5) поступи супротно одредбама члана 60. став 2.~~

~~За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 15.000 до 30.000 динара.~~

~~За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 60.000 до 300.000 динара.~~

НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 120.000 ДО 800.000 ДИНАРА КАЗНИЋЕ СЕ ЗА ПРЕКРШАЈ ПРАВНО ЛИЦЕ АКО:

- 1) НУДИ И ПРОДАЈЕ ПРОГРАМЕ ПУТОВАЊА КОЈИ НИСУ ПРИПРЕМЉЕНИ НА ОСНОВУ ЗАКЉУЧЕНОГ УГОВОРА СА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ПОВЕРИО ИЗВРШЕЊЕ УСЛУГА ИЗ ТОГ ПРОГРАМА ПУТОВАЊА (ЧЛАН 45. СТАВ 1. ТАЧКА 5));
- 2) У СЛУЧАЈУ ОТКАЗА ПУТОВАЊА ПУТНИЦИМА У ЗАКОНСКОМ РОКУ НЕ ИЗВРШИ ПОВРАЋАЈ УПЛАЋЕНИХ СРЕДСТАВА (ЧЛАН 45. СТАВ 1. ТАЧКА 6));
- 3) НЕ ОБЕЗБЕДИ СМЕШТАЈ ПУТНИКА ЗА СВЕ ВРЕМЕ ТРАЈАЊА УГОВОРЕНОГ ПУТОВАЊА ПУТОВАЊА (ЧЛАН 45. СТАВ 1. ТАЧКА 7));
- 4) НЕ ОБЕЗБЕДИ ПОВРАТАК ПУТНИКА НА ОДРЕДИШТЕ (ЧЛАН 45. СТАВ 1. ТАЧКА 8));
- 5) ПУТНИЦИ БУДУ НЕОПРАВДАНО ЗАДРЖАНИ НА ПУТОВАЊУ ДУЖЕ НЕГО ШТО ЈЕ ПРЕДВИЂЕНО ПРОГРАМОМ ПУТОВАЊА (ЧЛАН 45. СТАВ 1. ТАЧКА 9));
- 6) НЕ ЕВИДЕНТИРА НА ПРОПИСАН НАЧИН УГОВОРЕ ЗАКЉУЧЕНЕ СА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ПОВЕРАНО ИЗВРШЕЊЕ УСЛУГА ИЗ ПРОГРАМА ПУТОВАЊА, УГОВОРЕ О ПОСРЕДОВАЊУ, ДРУГЕ УГОВОРЕ У ВЕЗИ СА ОБАВЉАЊЕМ ТУРИСТИЧКЕ ДЕЛАТНОСТИ И ДРУГУ ПРАТЕЋУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ (ЧЛАН 45. СТАВ 1. ТАЧКА 16));
- 7) ЗА УГОВОРЕ И ДОКУМЕНТАЦИЈУ ИЗ ЧЛАНА 45. СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА, КОЈИ СУ НА СТРАНОМ ЈЕЗИКУ, НИЈЕ ОБЕЗБЕЂЕН ПРЕВОД, ОВЕРЕН ОД СТРАНЕ ОВЛАШЋЕНОГ ЛИЦА (ЧЛАН 45. СТАВ 3);
- 8) ОБАВЉА ПОСЛОВЕ ОРГАНИЗАТОРА ПУТОВАЊА БЕЗ ЛИЦЕНЦЕ (ЧЛАН 51. СТАВ 1);
- 9) ГАРАНЦИЈУ ПУТОВАЊА НЕМА ЗА СВЕ ВРЕМЕ ВАЖЕЊА ЛИЦЕНЦЕ (ЧЛАН 53. СТАВ 4);
- 10) СЕ ГАРАНЦИЈОМ ПУТОВАЊА ОГРАНИЧАВАЈУ ПРАВА НА НАКНАДУ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ (ЧЛАН 53. СТАВ 5);
- 11) ПОСТУПИ СУПРОТНО ЧЛАНУ 55. СТАВ 5. ОВОГ ЗАКОНА;
- 12) СЕ ПРЕ ОТПОЧИЊАЊА ДЕЛАТНОСТИ НЕ РЕГИСТРУЈЕ У РЕГИСТРУ ТУРИЗМА (ЧЛАН 58. СТАВ 1);
- 13) ПОСТУПИ СУПРОТНО ОДРЕДБАМА ЧЛАНА 60. СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА;

14) НА УЛАЗУ У СЕДИШТЕ, ОДНОСНО ОГРАНАК НЕ ИСТАКНЕ РАДНО ВРЕМЕ И У СВОМ ПОСЛОВАЊУ СЕ НЕ ПРИДРЖАВА ПРОПИСАНОГ РАДНОГ ВРЕМЕНА (ЧЛАН 62. СТАВ 1. ТАЧКА 1А));

15) ОБАВЉА УГОСТИТЕЉСКУ ДЕЛАТНОСТ У ХОТЕЛУ, МОТЕЛУ, ТУРИСТИЧКОМ НАСЕЉУ, КАМПУ, ПАНСИОНУ, ОБЈЕКТИМА ДОМАЋЕ РАДИНОСТИ И СЕОСКОГ ТУРИСТИЧКОГ ДОМАЋИНСТВА, НАУТИЧКУ ДЕЛАТНОСТ У МАРИНИ ИЛИ ЛОВНОТУРИСТИЧКУ ДЕЛАТНОСТ У ЛОВАЧКОЈ ВИЛИ, А ДА МУ НИЈЕ НАДЛЕЖНИ ОРГАН ОДРЕДИО КАТЕГОРИЈУ ИЛИ ОВЕ ДЕЛАТНОСТИ ОБАВЉА У КАТЕГОРИЈИ КОЈА МУ НИЈЕ ОДРЕЂЕНА РЕШЕЊЕМ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА (ЧЛАН 69. СТАВ 1, ЧЛАН 72. СТАВ 3, ЧЛАН 76. СТАВ 3, ЧЛАН 85. СТАВ 2. И ЧЛАН 89. СТАВ 4).

ЗА ПРЕКРШАЈ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И ОДГОВОРНО ЛИЦЕ У ПРАВНОМ ЛИЦУ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 15.000 ДО 30.000 ДИНАРА.

ЗА ПРЕКРШАЈ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ ПРЕДУЗЕТНИК НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 100.000 ДО 500.000 ДИНАРА.

Члан 125.

Новчаном казном од 100.000 до 450.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) ~~(брисана)~~

2) ~~издвојено обрачунава или наплаћује појединачне услуге једног истог туристичког путовања (члан 44. став 2);~~

3) ~~не евидентира на прописан начин уговоре закључене са трећим лицима којима је поверено извршење услуга из програма путовања и другу пратећу документацију (члан 45. став 1. тачка 3);~~

4) ~~не води дневно евиденцију продатих туристичких путовања (члан 45. став 1. тачка 4);~~

5) ~~обавља делатност туристичких агенција, угоститељску, наутичку или ловнотуристичку делатност у објектима и просторијама које не испуњавају услове за обављање тих делатности (члан 49. став 1, члан 64. став 1, члан 65. став 1, члан 83. и члан 91);~~

6) ~~обавља делатност туристичких агенција, односно послове организовања туристичких путовања или угоститељску делатност у објектима који се категоришу, а нема запослена лица која испуњавају услове из чл. 50. и 70;~~

7) ~~не утврди опште услове путовања и програм путовања у писаној форми (штампаној или електронској) у складу са овим законом и законом којим се уређују облигациони односи (члан 56. ст. 1. и 3);~~

8) ~~не уручи путнику непосредно или електронским путем опште услове путовања и програм путовања истовремено са издавањем потврде о путовању (члан 56. став 6);~~

9) ~~се не придржава утврђених општих услова путовања и програма путовања (члан 56. став 2) осим ако је у договору са путником реално понудило или вратило реалну разлику између уговорене цене путовања и цене стварно пружених услуга обухваћених програмом путовања (члан 57. став 2);~~

10) ~~путнику не врати уплаћена средства за отказано путовање (члан 57. став 4);~~

11) ~~не врати средства из члана 57. ст. 1. и 2. у року одређеном општим условима путовања односно програмом путовања (члан 57. став 3);~~

12) ~~поступи супротно одредбама члана 58. ст. 1. и 4;~~

13) ~~у угоститељском објекту, објекту наутичког туризма и објекту ловног туризма не одржава просторије и опрему и не пружа услуге према прописаним стандардима за врсту и категорију објекта у коме обавља делатност (члан 62. став 1. тачка 4), члан 84. став 1. тачка 5) и члан 92. став 1. тачка 4);~~

14) ~~у року за који је донето решење одступи од стандарда на основу кога су хотел, мотел, туристичко насеље, камп, пансион, марина и ловачка кућа~~

~~разврстани у категорију, а није поднело захтев за разврставање објекта у нижу категорију (члан 69. став 3, члан 86. став 4. и члан 89. став 8);~~

~~15) приликом пружања услуге изнајмљивања возила, користи возила која не испуњавају прописане услове (члан 102. став 1);~~

~~16) не поступи по решењу туристичког инспектора (чл. 121. и 122).~~

~~За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 10.000 до 25.000 динара.~~

~~За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 30.000 до 150.000 динара.~~

НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 100.000 ДО 450.000 ДИНАРА КАЗНИЋЕ СЕ ЗА ПРЕКРШАЈ ПРАВНО ЛИЦЕ АКО:

1) НЕ УПИШЕ ДЕЛАТНОСТ У ОДГОВАРАЈУЋИ РЕГИСТАР (ЧЛАН 42. СТАВ 3, ЧЛАН 59. СТАВ 3, ЧЛАН 80, СТАВ 3. И ЧЛАН 101. СТАВ 4);

2) НЕ АНГАЖУЈЕ НАЈМАЊЕ ЈЕДНОГ ТУРИСТИЧКОГ ПРАТИОЦА ИЛИ ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА НА НАЧИН ИЗ ЧЛАНА 45. СТАВ 1. ТАЧКА 10);

3) НЕ АНГАЖУЈЕ ПРЕДСТАВНИКА НА ТУРИСТИЧКОЈ, ОСИМ АКО НА ДЕСТИНАЦИЈИ НИСУ АНГАЖОВАНА ЛИЦА ИЗ ЧЛАНА 45. СТАВ 1. ТАЧКА 10) ОВОГ ЗАКОНА (ЧЛАН 45. СТАВ 1. ТАЧКА 11));

4) ЗА УСЛУГЕ ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА, ТУРИСТИЧКОГ ПРАТИОЦА ИЛИ ЛОКАЛНОГ ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА, АНГАЖУЈЕ ЛИЦЕ КОЈЕ НЕ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ИЗ ЧЛАНА 94. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА (ЧЛАН 45. СТАВ 1. ТАЧКА 12));

5) ЗА УСЛУГЕ ПРЕДСТАВНИКА НА ТУРИСТИЧКОЈ ДЕСТИНАЦИЈИ НЕ АНГАЖУЈЕ ЛИЦЕ КОЈЕ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ИЗ ЧЛАНА 99. ОВОГ ЗАКОНА (ЧЛАН 45. СТАВ 1. ТАЧКА 13));

6) У БРОШУРИ СТАВЉЕНОЈ НА РАСПОЛАГАЊЕ НИСУ ЈАСНО И ПРЕЦИЗНО НАВЕДЕНИ СВИ ПОДАЦИ ИЗ ЧЛАНА 56. СТАВ 6. ОВОГ ЗАКОНА (ЧЛАН 45. СТАВ 4);

7) ПОСТУПИ СУПРОТНО ЧЛАНУ 46. ОВОГ ЗАКОНА;

8) ОБАВЉА ТУРИСТИЧКУ ДЕЛАТНОСТ У ПРОСТОРИЈАМА КОЈЕ НЕ ИСПУЊАВАЈУ УСЛОВЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ТЕ ДЕЛАТНОСТИ (ЧЛАН 49. СТАВ 1);

9) ОБАВЉА ТУРИСТИЧКУ ДЕЛАТНОСТ, А НЕМА ЗАПОСЛЕНА ЛИЦА КОЈА ИСПУЊАВАЈУ УСЛОВЕ ИЗ ЧЛАНА 50. ОВОГ ЗАКОНА, ОДНОСНО ЧЛАНА 94. СТАВ 11. ОВОГ ЗАКОНА;

10) ОБАВЉА УГОСТИТЕЉСКУ ДЕЛАТНОСТ У ОБЈЕКТИМА КОЈИ СЕ КАТЕГОРИШУ, А НЕМА ЗАПОСЛЕНА ЛИЦА КОЈА ИСПУЊАВАЈУ УСЛОВЕ ИЗ ЧЛАНА 70. ОВОГ ЗАКОНА;

11) НЕ УТВРДИ ОПШТЕ УСЛОВЕ ПУТОВАЊА И ПРОГРАМ ПУТОВАЊА У ПИСАНОЈ ФОРМИ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ (ЧЛАН 56. СТ. 1. И 3);

12) ПОТВРДА О ПУТОВАЊУ НЕ САДРЖИ ПРОПИСАНЕ ПОДАТКЕ (ЧЛАН 56. СТАВ 9);

13) ПУТНИКУ НЕ ОМОГУЋИ ЈЕДНОСТАВАН И ПРИСТУПАЧАН НАЧИН ОБРАЋАЊА ЛИЦУ ОВЛАШЋЕНОМ ЗА ПРИЈЕМ РЕКЛАМАЦИЈА ЗА СВЕ ВРЕМЕ ТРАЈАЊА ТУРИСТИЧКОГ ПУТОВАЊА (ЧЛАН 56. СТАВ 10);

14) ПРОДАЈЕ ТУРИСТИЧКО ПУТОВАЊЕ ПРЕКО ПОСРЕДНИКА СА КОЈИМ НЕМА ЗАКЉУЧЕН УГОВОР О ПОСРЕДОВАЊУ (ЧЛАН 56. СТАВ 11);

15) СЕ НЕ ПРИДРЖАВА УТВРЂЕНИХ ОПШТИХ УСЛОВА ПУТОВАЊА И ПРОГРАМА ПУТОВАЊА (ЧЛАН 56. СТАВ 2), ОСИМ АКО ЈЕ РЕАЛНО ПОНУДИЛО ИЛИ У ДОГОВОРУ СА ПУТНИКОМ ВРАТИЛО РАЗЛИКУ ИЗМЕЂУ УГОВОРЕНЕ ЦЕНЕ ПУТОВАЊА И ЦЕНЕ СТВАРНО ПРУЖЕНИХ УСЛУГА ОБУХВАЋЕНИХ ПРОГРАМОМ ПУТОВАЊА;

16) ПУТНИКУ НЕ ВРАТИ СРЕДСТВА У СЛУЧАЈУ И У РОКУ ИЗ ЧЛАНА 57. СТ. 2. И 4. ОВОГ ЗАКОНА;

17) НЕ ПОСТУПИ НА НАЧИН ИЗ ЧЛАНА 57. СТАВ 3. ОВОГ ЗАКОНА;

- 18) ПОСТУПИ СУПРОТНО ОДРЕДБАМА ЧЛАНА 58. СТ. 6, 7, 8, 9. И 10. ОВОГ ЗАКОНА;
- 19) У ОБЈЕКТУ НЕ ОДРЖАВА ПРОСТОРИЈЕ И ОПРЕМУ И НЕ ПРУЖА УСЛУГЕ ПРЕМА ПРОПИСАНИМ МИНИМАЛНО ТЕХНИЧКИМ И САНИТАРНО-ХИГИЈЕНСКИМ УСЛОВИМА, КАО И СТАНДАРДИМА ЗА ВРСТУ ОБЈЕКТА У КОЈОЈ ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ И ЗА КАТЕГОРИЈУ КОЈА МУ ЈЕ ОДРЕЂЕНА РЕШЕЊЕМ МИНИСТРА ОДНОСНО НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ (ЧЛАН 62. СТАВ 1. ТАЧКА 4), ЧЛАН 65. СТАВ 1, ЧЛАН 73. СТАВ 2, ЧЛАН 75. СТАВ 1. ТАЧКА 2), ЧЛАН 76. СТАВ 7, ЧЛАН 83, ЧЛАН 84. СТАВ 1. ТАЧКА 5) И ЧЛАН 92. СТАВ 1. ТАЧКА 4));
- 20) ПРОСТОР, ОДНОСНО ЗЕМЉИШТЕ ИЗ ЧЛАНА 76. СТАВ 8. ОВОГ ЗАКОНА НЕ ИСПУЊАВА ПРОПИСАНЕ МИНИМАЛНЕ ТЕХНИЧКЕ И САНИТАРНО-ХИГИЈЕНСКЕ УСЛОВЕ (ЧЛАН 76. СТАВ 9);
- 21) У РОКУ ЗА КОЈИ ЈЕ ДОНЕТО РЕШЕЊЕ ОДСТУПИ ОД СТАНДАРДА НА ОСНОВУ КОГА СУ ХОТЕЛ, МОТЕЛ, ТУРИСТИЧКО НАСЕЉЕ, КАМП, ПАНСИОН, ОБЈЕКТИ ДОМАЋЕ РАДИНОСТИ, СЕОСКО ТУРИСТИЧКО ДОМАЋИНСТВО, МАРИНА И ЛОВАЧКА КУЋА, РАЗВРСТАНИ У КАТЕГОРИЈУ, А НИЈЕ ПОДНЕЛО ЗАХТЕВ ЗА РАЗВРСТАВАЊЕ ОБЈЕКТА У НИЖУ КАТЕГОРИЈУ (ЧЛАН 69. СТАВ 3. И ЧЛАН 89. СТАВ 8);
- 22) У СЛУЧАЈУ ПРОМЕНЕ УГОСТИТЕЉА ПОСТУПИ ПОСТУПИ СУПРОТНО ЧЛАНУ 69. СТАВ 2. И ЧЛАНУ 89. СТАВ 8. ОВОГ ЗАКОНА;
- 23) СЕ У РОКУ ИЗ ЧЛАНА 68. СТАВ 4. ОВОГ ЗАКОНА ПРОМЕНИ ПРУЖАЛАЦ НАУТИЧКИХ УСЛУГА, НОВИ СУБЈЕКТ ЈЕ ДУЖАН ДА ПРЕ ПОЧЕТКА РАДА У МАРИНИ ПРИБАВИ РЕШЕЊЕ КОЈИМ СЕ МАРИНА РАЗВРСТАВА У КАТЕГОРИЈУ (ЧЛАН 86. СТАВ 4);
- 24) СЕ У РОКУ ИЗ ЧЛАНА 68. СТАВ 4. ОВОГ ЗАКОНА ОДСТУПИ ОД ПРОПИСАНИХ СТАНДАРДА ЗА КАТЕГОРИЈУ У КОЈУ ЈЕ МАРИНА РАЗВРСТАНА, ПРУЖАЛАЦ НАУТИЧКИХ УСЛУГА ЈЕ ДУЖАН ДА ПОДНЕСЕ ЗАХТЕВ РАДИ РАЗВРСТАВАЊА МАРИНЕ У НИЖУ КАТЕГОРИЈУ (ЧЛАН 86. СТАВ 4);
- 25) УСЛУГЕ ЛОВНОГ ТУРИЗМА ОБАВЉАЈУ СЕ У ЛОВИШТИМА И ОБЈЕКТИМА ЛОВНОГ ТУРИЗМА КОЈИ ИСПУЊАВАЈУ УСЛОВЕ ПРОПИСАНЕ ЗАКОНОМ (ЧЛАН 91);
- 26) ПРИЛИКОМ ПРУЖАЊА УСЛУГЕ ИЗНАЈМЉИВАЊА ВОЗИЛА, КОРИСТИ ВОЗИЛА СТАРИЈА ОД ПЕТ ГОДИНА (ЧЛАН 102. СТАВ 1);
- 27) ВОЗИЛА КОЈА СУ ПРЕДМЕТ ИЗНАЈМЉИВАЊА НЕ ИСПУЊАВАЈУ УСЛОВЕ УТВРЂЕНЕ ПРОПИСИМА О БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА НА ПУТЕВИМА (ЧЛАН 102. СТАВ 1);
- 28) НЕ ПОСТУПИ ПО РЕШЕЊУ ИНСПЕКТОРА (ЧЛ. 121, 121А И 122); ЗА ПРЕКРШАЈ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И ОДГОВОРНО ЛИЦЕ У ПРАВНОМ ЛИЦУ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 10.000 ДО 25.000 ДИНАРА. НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 100.000 ДО 350.000 ДИНАРА КАЗНИЋЕ СЕ ПРЕДУЗЕТНИК:
- 1) ЗА ПРЕКРШАЈ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА;
- 2) АКО ПОСТУПИ СУПРОТНО ЧЛАНУ 42. СТАВ 4, ЧЛАНУ 59. СТАВ 4, ЧЛАНУ 80. СТАВ 4. И ЧЛАНУ 101. СТАВ 5. ОВОГ ЗАКОНА.

Члан 126.

~~Новчаном казном од 100.000 до 250.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:~~

- ~~1) није регистровано односно евидентирано у складу са законом којим се уређује регистрација привредне делатности и овим законом. (чл. 42, 59, 80, 88. и члан 101. став 4, 5. и 6);~~

- 2) у свим пословима не поступа са пажњом доброг привредника (члан 45. став 1. тачка 1, члан 62. став 1. тачка 12), члан 84. став 1. тачка 9), и члан 92. став 1. тачка 8);
  - 3) поступа супротно члану 46;
  - 4) утврђени општи услови путовања и програм путовања не садрже све прописане елементе (члан 56. ст. 4. и 6);
  - 4а) поступа супротно члану 56. став 5, члану 67. став 5, члану 68. став 5, члану 86. став 5. и члану 89. став 9;
  - 5) не нуди и не продаје туристичка путовања под истим условима као организатор путовања. (члан 58. став 3);
  - 6) у писаном, говорном или визуелном јавном оглашавању не користи тачно врсту и категорију објекта која му је одређена актом надлежног органа (члан 62. став 1. тачка 5), члан 84. став 1. тачка 6) и члан 92. став 1. тачка 5);
  - 7) не утврди нормативе хране и пића које услужује и на захтев корисника услуга не омогући увид у те нормативе, као и ако услуге не пружа у одговарајућој количини и квалитету према тим нормативима (члан 62. став 1. тачка 9);
  - 8) у угоститељском објекту за смештај не води евиденцију гостију или је не води дневно и уредно (члан 62. став 1. тачка 10);
  - 9) пружа угоститељске услуге супротно члану 64. ст. 2, 3 и члану 65. ст. 2.;
  - 10) за пружање услуга туристичких водича, туристичког пратиоца, туристичког аниматора и локалног туристичког водича не ангажује лице које испуњава услове (члан 95. став 2);
  - 11) поступа супротно члану 100;
  - 12) не испуњава услове из члана 102. став 2;
  - 13) давалац смештаја не наплати боравишну таксу истовремено са услугом смештаја (члан 106. став 2);
  - 14) давалац смештаја у рачуну за услугу смештаја не искаже посебно износ боравишне таксе и не наведе основ ослобађања или умањења износа боравишне таксе (члан 107);
  - 15) давалац смештаја не уплати средства боравишне таксе надлежном органу у прописаном року (члан 108).
- За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 5.000 до 10.000 динара.
- За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 15.000 до 80.000 динара.

НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 100.000 ДО 250.000 ДИНАРА КАЗНИЋЕ СЕ ЗА ПРЕКРШАЈ ПРАВНО ЛИЦЕ АКО:

- 1) НЕ ПОСТУПИ НА НАЧИН ПРОПИСАН ЧЛАНОМ 39. СТАВ 7. ОВОГ ЗАКОНА;
- 2) НЕ ОБРАЗУЈЕ ОГРАНАК, ОДНОСНО ПРОСТОР ВАН ПОСЛОВНОГ СЕДИШТА, СУПРОТНО ЧЛАНУ 42. СТ. 5 И 6, ЧЛАНУ 59. СТ. 5 И 6, ЧЛАНУ 80. СТ. 5 И 6, ЧЛАНУ 88. СТ. 2. И 3. И ЧЛАНУ 101. СТ. 6. И 7. ОВОГ ЗАКОНА;
- 3) УТВРЂЕНИ ОПШТИ УСЛОВИ ПУТОВАЊА И ПРОГРАМ ПУТОВАЊА НЕ САДРЖЕ СВЕ ПРОПИСАНЕ ЕЛЕМЕНТЕ (ЧЛАН 56. СТ. 4. И 6);
- 4) ТЕКСТ ОПШТИХ УСЛОВА ПУТОВАЊА, ПРОГРАМ ПУТОВАЊА И ПОТВРДА О ПУТОВАЊУ НИЈЕ ШТАМПАН СЛОВНИМ ЗНАЦИМА И БРОЈЕВИМА НА НАЧИН ИЗ ЧЛАНА 56. СТАВ 5. ОВОГ ЗАКОНА;
- 5) У ПИСАНОМ, ГОВОРНОМ ИЛИ ВИЗУЕЛНОМ ЈАВНОМ ОГЛАШАВАЊУ НЕ КОРИСТИ ТАЧНО ВРСТУ ИЛИ КАТЕГОРИЈУ ОБЈЕКТА КОЈА МУ ЈЕ ОДРЕЂЕНА АКТОМ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА (ЧЛАН 62. СТАВ 1. ТАЧКА 5), ЧЛАН 84. СТАВ 1. ТАЧКА 6) И ЧЛАН 92. СТАВ 1. ТАЧКА 5));
- 6) У УГОСТИТЕЉСКОМ ОБЈЕКТУ ЗА СМЕШТАЈ НЕ ВОДИ ЕВИДЕНЦИЈУ ГОСТИЈУ ИЛИ ЈЕ НЕ ВОДИ ДНЕВНО И УРЕДНО НА ПРОПИСАН НАЧИН (ЧЛАН 62. СТАВ 1. ТАЧКА 10));

- 7) ПРУЖАЊЕ УГОСТИТЕЉСКЕ УСЛУГЕ УСЛОВЉАВА ПРУЖАЊЕМ ДРУГЕ УСЛУГЕ, ОДНОСНО НЕКИМ ДРУГИМ УСЛОВОМ КОЈИ ЈЕ КОРИСНИК УСЛУГА ДУЖАН ДА ИСПУНИ (ЧЛАН 62. СТАВ 1. ТАЧКА 11А));
- 8) ПРУЖА УГОСТИТЕЉСКЕ УСЛУГЕ СУПРОТНО ЧЛАНУ 64. СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА;
- 9) ПРУЖА УГОСТИТЕЉСКЕ УСЛУГЕ СУПРОТНО ЧЛАНУ 65. СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА;
- 10) НЕ СТАВИ НА РАСПОЛАГАЊЕ КОРИСНИКУ ВАЖЕЋЕ БРОДСКО СВЕДОЧАНСТВО, ОДНОСНО ПЛОВИДБЕНУ ДОЗВОЛУ ПОТПИСАНУ И ОВЕРЕНУ ОД ОВЛАШЋЕНОГ ЛИЦА (ЧЛАН 84. СТАВ 1. ТАЧКА 3));
- 11) ПОСТУПА СУПРОТНО ОДРЕДБАМА ЧЛАНА 68. СТАВ 9, ЧЛАНА 86. СТАВ 6. И ЧЛАНА 89. СТАВ 10. ОВОГ ЗАКОНА;
- 12) НЕ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ИЗ ЧЛАНА 102. СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА. ЗА ПРЕКРШАЈ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И ОДГОВОРНО ЛИЦЕ У ПРАВНОМ ЛИЦУ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 5.000 ДО 10.000 ДИНАРА. ЗА ПРЕКРШАЈ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ ПРЕДУЗЕТНИК НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 80.000 ДО 200.000 ДИНАРА.

Члан 127.

~~Новчаном казном од 100.000 до 200.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:~~

- ~~1) на улазу у седиште туристичке агенције не истакне видно пословно име и седиште, а на улазу у огранак односно издвојеног посебног простора пословно име, седиште и назив или ознаку огранка односно издвојеног пословног простора, као и радно време и не придржава га се у свом пословању (члан 45. став 1. тачка 5);~~
- ~~2) на улазу у угоститељски објекат, објекат наутичког туризма, односно објекат ловног туризма не истакне видно пословно име и седиште угоститеља, пружаоца наутичких услуга односно пружаоца ловнотуристичких услуга, назив, врсту угоститељског објекта наутичког односно ловног туризма као и радно време и не придржава га се у свом пословању (члан 62. став 1. тачка 1), члан 84. став 1. тачка 1) и члан 92. став 1. тачка 1);~~
- ~~3) не држи решење о регистрацији привредне делатности у одговарајућем регистру, као и акт о регистрацији односно евиденцији у Регистру туризма (члан 45. став 1. тачка 6), члан 62. став 1. тачка 3), члан 64. став 3, члан 65. став 3, члан 84. став 1. тачка 4) и члан 92. став 1. тачка 2);~~
- ~~4) не објави услове, садржај и цену сваке појединачне услуге коју пружа и не придржава се тих услова, садржаја и цена (члан 45. став 1. тачка 7);~~
- ~~5) не изда потврду о путовању, рачун, карту или други документ са бројем којом се потврђује пријем уплате (члан 45. став 1. тачка 8);~~
- ~~6) на улазу у угоститељски објекат, објекат наутичког туризма и објекат ловног туризма не истакне видно ознаку категорије односно посебног стандарда утврђеног решењем надлежног органа (члан 62. став 1. тачка 2), члан 84. став 1. тачка 2) и члан 92. став 1. тачка 3) и тачка 1а);~~
- ~~7) поступа супротно члану 62. став 1. тачка 6);~~
- ~~8) се не придржава истакнутих, односно објављених цена (члан 62. став 1. тачка 7), члан 84. став 1. тачка 7) и члан 92. став 1. тачка 6);~~
- ~~9) за сваку пружену услугу не изда прописан рачун (члан 62. став 1. тачка 8), члан 84. став 1. тачка 8) и члан 92. став 1. тачка 7);~~
- ~~10) не утврди кућни ред у свим објектима за смештај и не истакне га на рецепцији, а изводе из кућног реда не истакне у свим смештајним јединицама (члан 62. став 1. тачка 11);~~
- ~~11) не пријави период пословања Регистру туризма (члан 63. став 3);~~

~~12) не стави на располагање кориснику важеће бродско сведочанство, односно пловидбену дозволу потписану и оверену од овлашћеног лица (члан 84. став 1. тачка 3);~~

~~13) не ангажује најмање једног туристичког пратиоца или туристичког водича (члан 45. став 1. тачка 2);~~

~~14) пружа услуге смештаја и исхране супротно члану 89. ст. 1. и 2.;~~

~~15) поступа супротно одредбама члана 68. став 12, члана 86. став 6. и члана 89. став 10;~~

~~16) не пријави у року од 15 дана регистрационом органу и регистру туризма промену регистрованог податка о огранку, односно простору ван пословног седишта (члан 45. тачка 9).~~

~~За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 5.000 до 10.000 динара.~~

~~За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 10.000 до 30.000 динара.~~

НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 30.000 ДО 150.000 ДИНАРА КАЗНИЋЕ СЕ ЗА ПРЕКРШАЈ ФИЗИЧКО ЛИЦЕ АКО:

1) ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ КОЈА НИЈЕ РЕГИСТРОВАНА НА НАЧИН ПРОПИСАН ЗАКОНОМ (ЧЛАН 42. СТАВ 2, ЧЛАН 59. СТАВ 2, ЧЛАН 80. СТАВ 2, ЧЛАН 88. СТАВ 1. И ЧЛАН 101. СТАВ 3);

2) ОБАВЉА УГОСТИТЕЉСКУ ДЕЛАТНОСТ У ОБЈЕКТИМА ДОМАЋЕ РАДИНОСТИ И СЕОСКОГ ТУРИСТИЧКОГ ДОМАЋИНСТВА, А ДА МУ НИЈЕ НАДЛЕЖНИ ОРГАН ОДРЕДИО КАТЕГОРИЈУ ИЛИ ОВЕ ДЕЛАТНОСТИ ОБАВЉА У КАТЕГОРИЈИ КОЈА МУ НИЈЕ ОДРЕЂЕНА РЕШЕЊЕМ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА (ЧЛАН 69. СТАВ 1, ЧЛАН 72. СТАВ 3. И ЧЛАН 76. СТАВ 3);

3) ПОСТУПИ СУПРОТНО ЧЛАНУ 72. СТАВ 4, ЧЛАНУ 73. СТАВ 3. И ЧЛАНУ 76. СТАВ 4, 5. И 8. ОВОГ ЗАКОНА;

4) ДНЕВНО И УРЕДНО НЕ ПРИЈАВЉУЈЕ ГОСТА, ОДНОСНО ПРУЖЕНЕ УСЛУГЕ (ЧЛАН 72. СТАВ 5. И ЧЛАН 76. СТАВ 10);

5) ОБАВЉА УГОСТИТЕЉСКУ ДЕЛАТНОСТ У ОБЈЕКТИМА КОЈИ НЕ ИСПУЊАВАЈУ ПРОПИСАНЕ МИНИМАЛНО ТЕХНИЧКЕ И САНИТАРНО-ХИГИЈЕНСКЕ УСЛОВЕ (ЧЛАН 73. СТАВ 2. И ЧЛАН 76. СТАВ 7);

6) ПОСТУПИ СУПРОТНО ЧЛАНУ 73. СТАВ 1. И ЧЛАНУ 76. СТАВ 6. ОВОГ ЗАКОНА;

7) НЕ ОБАВЉА УГОСТИТЕЉСКУ ДЕЛАТНОСТ У КУЋИ АПАРТМАНУ И СОБИ И СЕОСКОМ ТУРИСТИЧКОМ ДОМАЋИНСТВУ НА ОСНОВУ УГОВОРА (ЧЛАН 74. СТАВ 1. И ЧЛАН 77. СТАВ 1);

8) ПРОСТОР, ОДНОСНО ЗЕМЉИШТЕ ИЗ ЧЛАНА 76. СТАВА 8. ОВОГ ЗАКОНА НЕ ИСПУЊАВА ПРОПИСАНЕ МИНИМАЛНЕ ТЕХНИЧКЕ И САНИТАРНО-ХИГИЈЕНСКЕ УСЛОВЕ (ЧЛАН 76. СТАВ 9);

9) ПРУЖА УСЛУГЕ ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА, ЛОКАЛНОГ ТУРИСТИЧКОГ ВОДИЧА И ТУРИСТИЧКОГ ПРАТИОЦА, А НЕМА ПОЛОЖЕН СТРУЧНИ ИСПИТ (ЧЛАН 94. СТАВ 1);

10) НЕ ПОСТУПИ ПО РЕШЕЊУ ИНСПЕКТОРА (ЧЛ. 121, 121А И 122).

Члан 128.

~~Новчаном казном од 8.000 до 80.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:~~

~~1) издаје куће, апартмане и собе које нису категорисане или које не испуњавају прописане минимално техничке санитарно-хигијенске услове (члан 73. став 2);~~

~~1а) поступи супротно члану 72;~~

- ~~2) пружа услуге припремања и услуживања хране и пића супротно члану 73. став 3;~~
- ~~3) не издаје куће, апартмане и собе на основу уговора и не достави уговор надлежном органу (члан 74. ст. 1. и 2);~~
- ~~4) поступи супротно члану 73. став 1. и члану 75;~~
- ~~5) не пружа услуге смештаја и исхране у сеоском туристичком домаћинству на прописан начин (члан 76, члан 77. ст. 1. и 2);~~
- ~~6) пружа услуге туристичког водича, туристичког пратиоца, локалног туристичког водича, односно туристичког аниматора, а не испуњава прописане услове (члан 94. ст. 2. и 8, члан 95. став 1. и члан 98. став 1);~~
- ~~7) не поступи по решењу туристичког инспектора (чл. 121. и 122).~~

НОВЧАНОМ КАЗНОМ У ИЗНОСУ ОД 50.000 ДИНАРА КАЗНИЋЕ СЕ ЗА ПРЕКРШАЈ ПРАВНО ЛИЦЕ АКО:

- 1) НЕ ВОДИ ДНЕВНО ЕВИДЕНЦИЈУ ПРОДАТИХ ТУРИСТИЧКИХ ПУТОВАЊА НА ПРОПИСАН НАЧИН (ЧЛАН 45. СТАВ 1. ТАЧКА 17));
- 2) НЕ ИЗДА ПОТВРДУ О ПУТОВАЊУ, ПРОПИСАНИ РАЧУН, КАРТУ ИЛИ ДРУГИ ДОКУМЕНТ СА БРОЈЕМ КОЈИМ СЕ ПОТВРЂУЈЕ ПРИЈЕМ УПЛАТЕ (ЧЛАН 45. СТАВ 1. ТАЧКА 15));
- 3) СКРАЋЕНИЦЕ ДМС И РСО НЕ КОРИСТИ НА ПРОПИСАН НАЧИН;
- 4) НЕ УРУЧИ ПУТНИКУ НЕПОСРЕДНО ИЛИ ЕЛЕКТРОНСКИМ ПУТЕМ ОПШТЕ УСЛОВЕ ПУТОВАЊА И ПРОГРАМ ПУТОВАЊА ИСТОВРЕМЕНО СА ИЗДАВАЊЕМ ПОТВРДЕ О ПУТОВАЊУ (ЧЛАН 56. СТАВ 7);
- 5) ПОСТУПА СУПРОТНО ЧЛАНУ 62. СТАВ 1. ТАЧКА 6) ОВОГ ЗАКОНА;
- 6) СЕ НЕ ПРИДРЖАВА ИСТАКНУТИХ, ОДНОСНО ОБЈАВЉЕНИХ ЦЕНА (ЧЛАН 62. СТАВ 1. ТАЧКА 7), ЧЛАН 84. СТАВ 1. ТАЧКА 7), ЧЛАН 92. СТАВ 1. ТАЧКА 6) И ЧЛАН 101А СТАВ 2. ТАЧКА 2));
- 7) ЗА СВАКУ ПРУЖЕНУ УСЛУГУ НЕ ИЗДА ПРОПИСАН РАЧУН (ЧЛАН 62. СТАВ 1. ТАЧКА 8), ЧЛАН 72. СТАВ 6, ЧЛАН 76. СТАВ 11, ЧЛАН 84. СТАВ 1. ТАЧКА 8), ЧЛАН 92. СТАВ 1. ТАЧКА 7)) И ЧЛАН 101А СТАВ 2. ТАЧКА 3) ОВОГ ЗАКОНА;
- 8) НЕ ВОДИ ЕВИДЕНЦИЈУ ПРУЖЕНИХ УСЛУГА (101А СТАВ 2. ТАЧКА 4)).

ЗА ПРЕКРШАЈ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И ОДГОВОРНО ЛИЦЕ У ПРАВНОМ ЛИЦУ НОВЧАНОМ КАЗНОМ У ИЗНОСУ ОД 10.000 ДИНАРА.

ЗА ПРЕКРШАЈ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И ПРЕДУЗЕТНИК НОВЧАНОМ КАЗНОМ У ИЗНОСУ ОД 40.000 ДИНАРА.

Члан 129.

~~Новчаном казном од 5.000 до 10.000 динара казниће се за прекршај физичко лице:~~

- ~~1) туристички водич, туристички пратилац, туристички аниматор, односно локални туристички водич, који нема код себе одговарајућу легитимацију и не носи прописану ознаку (члан 94. став 1. и члан 99. став 1).~~

НОВЧАНОМ КАЗНОМ У ИЗНОСУ ОД 30.000 ДИНАРА КАЗНИЋЕ СЕ ЗА ПРЕКРШАЈ ПРАВНО ЛИЦЕ АКО:

- 1) У СВИМ ПОСЛОВИМА НЕ ПОСТУПА СА ПАЖЊОМ ДОБРОГ ПРИВРЕДНИКА (ЧЛАН 45. СТАВ 1. ТАЧКА 19), ЧЛАН 62. СТАВ 1. ТАЧКА 12), ЧЛАН 84. СТАВ 1. ТАЧКА 9), ЧЛАН 92. СТАВ 1. ТАЧКА 8) И ЧЛАН 101А СТАВ 2. ТАЧКА 5));
- 2) НА УЛАЗУ У СЕДИШТЕ ТУРИСТИЧКЕ АГЕНЦИЈЕ НЕ ИСТАКНЕ ВИДНО ПОСЛОВНО ИМЕ И СЕДИШТЕ, А НА УЛАЗУ У ОГРАНАК, ОДНОСНО ИЗДВОЈЕНИ ПОСЕБАН ПРОСТОР ПОСЛОВНО ИМЕ, СЕДИШТЕ И НАЗИВ ИЛИ ОЗНАКУ ОГРАНКА ОДНОСНО ИЗДВОЈЕНОГ ПОСЕБНОГ ПРОСТОРА (ЧЛАН 45. СТАВ 1. ТАЧКА 1));

- 3) НЕ ИСТАКНЕ РАДНО ВРЕМЕ И У СВОМ ПОСЛОВАЊУ СЕ НЕ ПРИДРЖАВА ИСТАКНУТОГ РАДНОГ ВРЕМЕНА (ЧЛАН 45. СТАВ 1. ТАЧКА 1), ЧЛАН 84. ТАЧКА 1), ЧЛАН 92 СТАВ 1. ТАЧКА 1) И ЧЛАН 101А СТАВ 1 . ТАЧКА 2));
- 4) НЕ ДРЖИ РЕШЕЊЕ О РЕГИСТРАЦИЈИ ПРИВРЕДНЕ ДЕЛАТНОСТИ У ОДГОВАРАЈУЋЕМ РЕГИСТРУ, КАО И АКТ О РЕГИСТРАЦИЈИ ОДНОСНО ЕВИДЕНЦИЈИ У РЕГИСТРУ ТУРИЗМА (ЧЛАН 45. СТАВ 1. ТАЧКА 3), ЧЛАН 58. СТАВ 5, ЧЛАН 62. СТАВ 1. ТАЧКА 3), ЧЛАН 64. СТАВ 3, ЧЛАН 65. СТАВ 3, ЧЛАН 84. СТАВ 1. ТАЧКА 4), ЧЛАН 92. СТАВ 1. ТАЧКА 2) И ЧЛАНА 101А СТАВ 2. ТАЧКА 1));
- 5) НЕ ОБЈАВИ УСЛОВЕ, САДРЖАЈ И ЦЕНУ СВАКЕ ПОЈЕДИНАЧНЕ УСЛУГЕ КОЈУ ПРУЖА И НЕ ПРИДРЖАВА СЕ ТИХ УСЛОВА, САДРЖАЈА И ЦЕНА (ЧЛАН 45. СТАВ 1. ТАЧКА 14));
- 6) НЕ ПРИЈАВИ У РОКУ ОД 15 ДАНА РЕГИСТРАЦИОНОМ ОРГАНУ И РЕГИСТРУ ТУРИЗМА СВАКУ ПРОМЕНУ РЕГИСТРОВАНОГ ПОДАТКА О СЕДИШТУ И ОГРАНКУ, ОДНОСНО ПРОСТОРУ ВАН ПОСЛОВНОГ СЕДИШТА (ЧЛАН 45. ТАЧКА 4));
- 7) НА УЛАЗУ У УГОСТИТЕЉСКИ ОБЈЕКАТ, ОБЈЕКАТ НАУТИЧКОГ ТУРИЗМА, ОБЈЕКАТ ЛОВНОГ ТУРИЗМА И ПРОСТОР ПРУЖАОЦА УСЛУГА ИЗНАЈМЉИВАЊА ВОЗИЛА ВИДНО НЕ ИСТАКНЕ ПОСЛОВНО ИМЕ И СЕДИШТЕ (ЧЛАН 62. СТАВ 1. ТАЧКА 1), ЧЛАН 84. СТАВ 1. ТАЧКА 1), ЧЛАН 92. СТАВ 1. ТАЧКА 1) И ЧЛАН 101А СТАВ 1. ТАЧКА 1));
- 8) НА УЛАЗУ У УГОСТИТЕЉСКИ ОБЈЕКАТ, ОБЈЕКАТ НАУТИЧКОГ ТУРИЗМА, ОДНОСНО ОБЈЕКАТ ЛОВНОГ ТУРИЗМА НЕ ИСТАКНЕ НАЗИВ И ВРСТУ ОБЈЕКТА (ЧЛАН 62. СТАВ 1. ТАЧКА 1), ЧЛАН 84. СТАВ 1. ТАЧКА 1) И ЧЛАН 92. СТАВ 1. ТАЧКА 1));
- 9) НА УЛАЗУ У УГОСТИТЕЉСКИ ОБЈЕКАТ, ОБЈЕКАТ НАУТИЧКОГ ТУРИЗМА И ОБЈЕКАТ ЛОВНОГ ТУРИЗМА ВИДНО НЕ ИСТАКНЕ ОЗНАКУ КАТЕГОРИЈЕ ОДНОСНО ПОСЕБНОГ СТАНДАРДА УТВРЂЕНОГ РЕШЕЊЕМ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА (ЧЛАН 62. СТАВ 1. ТАЧКА 2), ЧЛАН 84. СТАВ 1. ТАЧКА 2) И ЧЛАН 92. СТАВ 1. ТАЧКА 1А));
- 10) У ОБЈЕКТУ ЛОВНОГ ТУРИЗМА ВИДНО НЕ ИСТАКНЕ ПРАВИЛА, ОДНОСНО УСЛОВЕ И НАЧИН КОРИШЋЕЊА ЛОВИШТА И ДРУГИХ УСЛУГА ЛОВНОГ ТУРИЗМА (ЧЛАН 92. СТАВ 1. ТАЧКА 3));
- 11) НЕ УТВРДИ НОРМАТИВЕ ХРАНЕ И ПИЋА КОЈЕ УСЛУЖУЈЕ И НА ЗАХТЕВ КОРИСНИКА УСЛУГА НЕ ОМОГУЋИ УВИД У ТЕ НОРМАТИВЕ, КАО И АКО УСЛУГЕ НЕ ПРУЖА У ОДГОВАРАЈУЋОЈ КОЛИЧИНИ И ПРЕМА ТИМ НОРМАТИВИМА (ЧЛАН 62. СТАВ 1. ТАЧКА 9));
- 12) НЕ УТВРДИ КУЋНИ РЕД У СВИМ ОБЈЕКТИМА ЗА СМЕШТАЈ И НЕ ИСТАКНЕ ГА НА РЕЦЕПЦИЈИ, А ИЗВОДЕ ИЗ КУЋНОГ РЕДА НЕ ИСТАКНЕ У СВИМ СМЕШТАЈНИМ ЈЕДИНИЦАМА (ЧЛАН 62. СТАВ 1. ТАЧКА 11));
- 13) НЕ ПРИЈАВИ ПЕРИОД ПОСЛОВАЊА РЕГИСТРУ ТУРИЗМА (ЧЛАН 63. СТАВ 3);
- 14) ПРУЖА УСЛУГЕ СМЕШТАЈА И ИСХРАНЕ СУПРОТНО ЧЛАНУ 89. СТ. 1. И 2. ОВОГ ЗАКОНА;
- 15) ПОСТУПА СУПРОТНО ЧЛАНУ 67. СТАВ 4, ЧЛАНУ 86. СТАВ 5. И ЧЛАНУ 89. СТАВ 9. ОВОГ ЗАКОНА;
- 16) ДАВАЛАЦ СМЕШТАЈА НЕ НАПЛАТИ БОРАВИШНУ ТАКСУ ИСТОВРЕМЕНО СА УСЛУГОМ СМЕШТАЈА (ЧЛАН 106. СТАВ 2);
- 17) ДАВАЛАЦ СМЕШТАЈА У РАЧУНУ ЗА УСЛУГУ СМЕШТАЈА НЕ ИСКАЖЕ ПОСЕБНО ИЗНОС БОРАВИШНЕ ТАКСЕ (ЧЛАН 107);
- 18) ДАВАЛАЦ СМЕШТАЈА НЕ УПЛАТИ СРЕДСТВА БОРАВИШНЕ ТАКСЕ НАДЛЕЖНОМ ОРГАНУ У ПРОПИСАНОМ РОКУ (ЧЛАН 108).

ЗА ПРЕКРШАЈ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И ОДГОВОРНО ЛИЦЕ У ПРАВНОМ ЛИЦУ НОВЧАНОМ КАЗНОМ У ИЗНОСУ ОД 8.000 ДИНАРА.

ЗА ПРЕКРШАЈ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И ПРЕДУЗЕТНИК НОВЧАНОМ КАЗНОМ У ИЗНОСУ ОД 30.000 ДИНАРА.

ЧЛАН 129А

НОВЧАНОМ КАЗНОМ У ИЗНОСУ ОД 10.000 ДИНАРА КАЗНИЋЕ СЕ ЗА ПРЕКРШАЈ ФИЗИЧКО ЛИЦЕ АКО:

- 1) ПОСТУПИ СУПРОТНО ЧЛАНУ 69. СТАВ 2;
- 2) НЕ ДОСТАВИ УГОВОР НАДЛЕЖНОМ ОРГАНУ (ЧЛАН 74. СТАВ 2. И ЧЛАН 77. СТАВ 2.);
- 3) ОБАВЉА УГОСТИТЕЉСКУ ДЕЛАТНОСТ У ОБЈЕКТИМА ДОМАЋЕ РАДИНОСТИ И СЕОСКОМ ТУРИСТИЧКОМ ДОМАЋИНСТВУ СУПРОТНО ЧЛАНУ 75. СТАВ 1.;
- 4) ТУРИСТИЧКИ ВОДИЧ, ЛОКАЛНИ ТУРИСТИЧКИ ВОДИЧ И ТУРИСТИЧКИ ПРАТИЛАЦ НЕМА КОД СЕБЕ ОДГОВАРАЈУЋУ ЛЕГИТИМАЦИЈУ И НЕ НОСИ ЈЕ НА ПРОПИСАН НАЧИН (ЧЛАН 94. СТАВ 5.).

АНАЛИЗА ЕФЕКТА

1. Одређивање проблема које закон треба да реши

Закон о туризму („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 99/11 - др. закон и 93/12) представљао је добар основ у регулисању услова и начина планирања и развоја туризма, туристичких организација за промоцију туризма, туристичких агенција, угоститељске делатности, наутичке делатности, ловнотуристичке делатности, услуга у туризму, такси и пенала у туризму, Регистра туризма, као и других питања од значаја за развој и унапређење туризма.

Предлог закона о изменама и допунама Закона о туризму (у даљем тексту: Предлог закона) настао је као резултат анализе стања на туристичком тржишту и сагледавања проблема са којим се суочавају актери туристичке привреде, као и други субјекти који обављају привредне делатности непосредно повезане са туризмом.

У припреми Предлога закона извршено је додатно усклађивање са законодавством Европске уније и уведена су појашњења одређених одредаба важећег закона.

Као приоритетан задатак дефинисана је потреба смањења сиве економије, у свим делатностима, које закон уређује и успостављање таквог правног оквира који би пружио пуну подршку успешном и ефикасном управљању развојем туризма и који би обезбедио усаглашеност свих закона, којима се регулише област туризма. Тако нпр. извршено је усклађивања терминологије овог закона са важећим законодавством Републике Србије, посебно са Законом о заштити потрошача.

Такође, уведени су и поједини нови појмови, који као новина представљају савременији облик пословања и организовања субјеката у туризму, као што су дестинацијске менаџмент организације, дестинацијске менаџмент компаније и туристички кластери.

Уочена је појава нестручних кадрова запослених на руководећим местима у туристичким организацијама и то пре свега на локалном нивоу. Из тог разлога је дошло до прописивања обавезе у погледу стручне спреме и радног искуства за директора туристичке организације.

Уводи се могућност подстицања туристичког промета реализованог на територији Републике Србије, којим мерама држава може да утиче на унапређење туристичког промета и девизних ефеката од туризма.

Примећене су злоупотребе у реализацији туристичких путовања од стране синдикалних организација, удружења пензионера, феријалних, студентских, извиђачких и планинарских организација и установа социјалне и дечје заштите, као и других удружења и организације, које могу под условима одређеним Законом организовати туристичко путовање или излет, без сврхе стицања добити (у даљем тексту: организације). У том смислу су детаљније и свеобухватније прописани услови под којима се оваква путовања могу организовати.

Такође, код одређеног броја посредника у продаји туристичких путовања примећено је поступање које није у складу са пажњом доброг привредника. У том смислу, прописује се обавеза њиховог регистровања у Регистру туризма, ради транспарентне евиденције.

Уочена је погрешна примена Закона, пре свега од стране физичких лица која под одређеним условима могу да пружају угоститељске услуге, те је дошло до прецизирања тих одредби.

У потпуности се уређује област професија у туризму (туристички водичи, локални туристички водичи и туристички пратиоци), као и начин и услови

пружања услуга (пре свега rent-a-car i limo service), а новина је увођење представника на туристичкој дестинацији.

Између осталог, овим одредбама се поново враћа обавеза да сами кандидати сnose све трошкове полагања стручног испита за туристичког водича, локалног туристичког водича и туристичког пратиоца.

У циљу ефикаснијег остваривања примарног задатка, сузбијање сиве економије, извршена је прерасподела права, обавеза и овлашћења инспекцијских служби. Наиме, локалној самоуправи, односно овлашћеним инспекцијским органима локалне самоуправе поверен је одређени део надзора над применом Закона. Треба напоменути да туристичка инспекција нема довољно капацитета и да постоји несразмера у односу на обим посла и број инспектора који тај посао обавља (само око 100 инспектора непосредно врши надзор на терену, на територији целе Републике Србије). Тако нпр. у већим туристичким центрима (Копаоник или Златибор) није систематизовано ни једно радно место туристичког инспектора.

У делу казних одредби дошло је до унапређења увођењем прекршајног налога, као новог правног института предвиђеног Законом о прекршајима.

2. Циљеви који се доношењем закона постижу

Основи циљ доношења Предлога закона је потпуно усклађивање са законодавством Европске уније и то са Директивом која се односи на организована путовања, одмор и кружна путовања (Directive on package travel, package holidays and package tours 90/314/ЕЕС) и Директивом о услугама (Directive on Services 2006/123/ЕС), на који начин је у потпуности дошло до транспонована ових Директива у правни систем Републике Србије. Уједно је извршено и усаглашавање са одредбама других прописа, пре свега Закона о заштити потрошача, са прецизнијим дефинисањем одредаба којима се обезбеђује већа заштите корисника туристичких услуга.

Даље, као приоритетан задатак дефинисана је потреба смањења сиве економије, у свим делатностима, које закон уређује, те се у том смислу очекују позитивни ефекти и развој туристичке привреде.

Увођењем услова за кадрове на руководећим местима у туристичким организацијама оствариће се подизање нивоа квалитета рада, пре свега у промоцији и планирању развоја туризма, као и ефикаснијој реализацији планираних активности и пројеката. Такође, активности на програмима едукације и усавршавања вештина запослених у туризму (а што је Предлогом закона поверено туристичким организацијама) имају за циљ подстицање запошљавања.

Стварају се предуслови за потпуно ново и савремено управљање туристичком дестинацијом (регијом) увођењем туристичких кластера, дестинацијских менаџмент организација, дестинацијских менаџмент компанија, као новог облика удруживања (јавног и/или приватног сектора), а све са циљем ефикаснијег повезивања заједничких потреба и јачања конкурентности, као и пружања професионалних, високо квалитетних услуга на одређеној дестинацији, односно регији.

Увођењем могућности подстицања туристичког промета реализованог на територији Републике Србије, доћи ће до унапређења и повећања туристичког промета домаћих туриста и организованог туристичког промета страних туриста на територији Републике Србије и остваривања (у буџету) већих прихода од туризма, посебно позитивних девизних ефеката. Наиме, туристичка потрошња (домаћих и страних туриста) представља део националног дохотка и има снажан и позитиван утицај (подстрек) на све

делатности које чине целину у туризму, односно на све друге комплементарне делатности.

Прописивањем услова које у реализацији туристичких путовања треба да испуне организације (доношење годишњег плана путовања којим се остварују циљеви утврђени оснивачким актом, благовремено обавештавање туристичке инспекције о тим путовањима, достављање потребне документације, доказа у упису у одговарајући регистар, вођење евиденције о сваком путовању и путницима и др.) доћи ће до транспарентнијег пружања ових услуга и смањења злоупотреба од стране организација, односно смањења сиве економије у овој области.

Регистрацијом посредника омогућиће се бржи преглед свих субјеката на територији РС који обављају ову делатност. На овај начин ће и инспекцијским органима бити олакшане планске и циљане контроле, пре свега у предсезони, како би могли превентивно да отклони уочене неправилности, а све са циљем заштите права путника и других субјекта, који трпе последице услед лошег пословања субагената.

Прецизирањем одредаба којима се уређује део угоститељске делатности у објектима домаће радиности (кућа, апартман и соба) и сеоском туристичком домаћинству појашњено је под којим условима физичка лица могу да обављају ову делатност. Такође, услед отклањања одређених дилема у примени прописа у овој области, доћи ће до веће ефикасности у раду надлежних служби јединица локалне самоуправе, које као поверени посао врше категоризацију објекта домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства.

Враћањем обавезе да полагање стручног испита за туристичке водиче, локалне туристичке водиче и туристичке пратиоце, сnose сами кандидати, доћи ће до већег прилива у буџет РС и буџет јединице локалне самоуправе.

Давањем могућности да јединица локалне самоуправе која је проглашена за туристичко место I и II категорије може својим актом да утврди туристичке зоне, туристичке дестинације и туристичке локације, као и висину пенала за оне субјекте који послују супротно том акту, доведиће до ефикасног и одговорног коришћења, управљање, заштите и унапређења просторних целина, на који начин ће доћи до одвајања конкурентне од неконкурентних туристичких дестинација на туристичком тржишту. Даље, туризам представља усклађени системи техничко-технолошких економских и друштвених активности, који се заснива на економском развоју, очувању природних и културних добара, што ће допринети развоју локалне заједнице.

Прерасподелом права, обавеза и овлашћења инспекцијских служби и преношењем дела надлежности на овлашћене инспекцијске органе јединице локалне самоуправе, доћи ће до веће територијалне покривености, оствариће се ефикасније сузбијања сиве економије и њено превођења у легалне токове. Биће омогућена појачана контрола наплате и уплате изворних прихода јединица локалне самоуправе, које се остварују из туристичке делатности (боравишне таксе и пенали).

У делу казних одредби дошло је до унапређења увођењем прекршајног налога, којом применом се очекује ефикаснија реализација наплате прописаних казни, те ће се значајни и позитивни ефекти одразити и на буџет Републике Србије,

Може се рећи да ће стварањем услова за бржи развој туризма, његови ефекти постати све бројнији и хетерогенији и имати позитиван утицај на привредни развој (бројне привредне и непривредне активности) путем којих се остварују одређени циљеви економског и друштвеног развоја у целини.

3. Друге могућности за решавање проблема

Једина могућност за решавање уочених проблема којима се Предлог закон бави је управо доношење Закона о изменама и допунама Закона о туризму, имајући у виду да се предложене измене односе на унапређење области где су проблеми и уочени.

4. Зашто је доношење закона најбоље за решавање проблема

Доношењем овог закона побољшаће се ниво квалитета у пружању услуга у туристичкој делатности, доћи ће до сузбијања сиве економије, а истовремено ће се извршити усклађивање са Директивом која се односи на организована путовања, одмор и кружна путовања (Directive on package travel, package holidays and package tours 90/314/EEC) и Директивом о услугама (Directive on Services 2006/123/EC), на који начин је у потпуности дошло до транспонована ових Директива у правни систем Републике Србије.

5. На кога ће и како утицати предложена решења

Туризам изазива многоструке ефекте у привреди условљавајући развој, пре свега, оних привредних делатности које учествују у остваривању потреба домаћих и страних туриста. С тим у вези може се очекивати повећање броја радних места и запошљавање, пре свега локалног становништва, у оним предузећима који својим активностима, производњом и сл. задовољавају потребе туриста (увећање масе произведених роба и пружених услуга).

Позитиван ефекат се може очекивати и код оних субјеката и чинилаца који обављају делатност у одређеној туристичкој дестинацији или се баве пословима развоја и промоције туризма. Предложеним решењима доћи ће до већег сузбијања сиве економије и подизања нивоа квалитета у пружању услуга. На овај начин ће се допринети већем задовољству корисника услуга, као предуслову за развој туризма, што ће се све одразити на ефекте позитивног пословања привредних субјекта, односно свих оних чинилаца који учествују у туристичкој понуди.

Као што је већ напред наведено уведени су и поједини нови појмови, који као новина представљају савременији облик пословања и организовања субјеката у туризму, као што су дестинацијске менаџмент организације, дестинацијске менаџмент компаније и туристички кластери. Наиме, ради се о потпуно новом облику удруживања (јавног и/или приватног сектора), а све са циљем ефикаснијег повезивања заједничких потреба и јачања конкурентности, као и пружања професионалних, високо квалитетних услуга на одређеној дестинацији, односно регији. Ови субјекти (организовани као привредна друштва или удружења) могу бити (актом Владе) проглашени за управљаче туристичког простора или им Влада може поверити послове од посебног значаја за туризам, а јединица локалне самоуправе им може поверити послове туристичких организација. Све ово ствара предуслов за ефикасније и професионалније обављање поверених активности, посебно имајући у виду веома низак ниво стручности кадрова ангажованих на пословима развоја, промоције и реализације домаћих и међународних пројеката из области туризма. у туристичким организацијама јединица локалне самоуправе.

Даље, предложена решења, у погледу кадрова (прописани услови за директора туристичке организације – на свим нивоима), допринеће подизању нивоа квалитета у вршењу послова туристичких организација.

У вези са одредбама које се односе на организаторе туристичких путовања напомиње се да се, у погледу обима послова и обавеза, ради само о незнатним изменама или само о „прекомпоновању“ постојећих одредби. Тако

нпр. у члану 16. тач. 5),6),7),8) и 9) Предлога закона наводе се обавезе за туристичку агенцију, да : нуди и продаје програме путовања који су припремљени на основу закљученог уговора са трећим лицима којима је поверио извршење услуга из тог програма путовања; као организатор путовања, у случају да је отказала путовање, путницима у прописаном року, изврши повраћај уплаћених средстава; обезбеди смештај путника за све време трајања уговореног путовања; обезбеди повратак путника на одредиште; се стара да путници не буду неоправдано задржани на путовању дуже него што је предвиђено програмом путовања. Међутим, наведене обавезе нису новина, јер су постојећим одредбама оне биле обухваћене чланом 52. Закона и биле су један од разлог за одузимање лиценце. Сада се чланом 20. Предлога закона набрајање тих обавеза брише и упућујућом нормом наводе разлози за одузимање лиценце.

Даље, новина је да је туристичка агенција која ставља на располагање брошуру дужна да јасно и прецизно у брошури наведе све податке из члана 56. став 6. (то су сви подаци из програма путовања) и овим је у потпуности транспонована Директива која се односи на организована путовања, одмор и кружна путовања 90/314/ЕЕС). Такође одредбе да уговори и документација туристичких агенција морају бити на српском језику, а изузетно могу бити на страном језику, али је туристичка агенција дужна да обезбеди њихов превод, оверен од стране овлашћеног лица, односе се на усаглашавање тих одредби са прописима којима се уређује област заштите потрошача и и мишљења смо да ове одредбе неће битније утицати на обим пословања туристичке агенције.

Такође, увођењем одређених обавеза за синдикалне организације, удружења пензионера, феријалне, студентске, извиђачке и планинарске организације и установе социјалне и дечје заштите, као и друга удружења и организације, неће додатно оптеретити њихово функционисање. Овде се ради само о обавези доношења годишњег Плана путовања, док сва остала документа (решење о регистрацији, Статут, подаци о чланству и др.) ова правна лица морају да поседују. Новина је да су у обавези да туристичкој инспекцији доставе та документа, а све са циљем сузбијања злоупотреба и транспарентнијег рада ових правих лица. Обавеза да свако путовање пријаве туристичкој инспекцији, најкасније пет радних дана пре отпочињања путовања је постојећа одредба (измена је само у року – важећим одредбама је рок за пријављивање три радна дана пре отпочињања путовања). Наиме, ови субјекти могу организовати туристичко путовање (без сврхе стицања добити и само за своје чланове), а да нису прибавили лиценцу и било је нужно прописати све ове услове да би њихов рад и активности биле потпуно транспарентне.

Измене предвиђене чланом 23. Предлога закона односе се на посреднике и значајнија новина је његова регистрација у Регистру туризма. Тај регистар се састоји од две базе: 1. у којој се региструју организатори туристичког путовања и 2. у којој се евидентирају - 1) управљачи туристичких простора; 2) туристичка места; 3) дестинацијске менаџмент организације; 4) дестинацијске менаџмент компаније; 5) туристичке организације; 6) угоститељи; 7) категорисани и некатегорисани угоститељски објекти; 8) лица која пружају услуге у домаћој радности; 9) лица која пружају услуге у сеоским туристичким домаћинствима; 10) пружаоци наутичких услуга; 11) категорисани и некатегорисани објекти наутичког туризма; 12) пружаоци ловнотуристичких услуга; 13) категорисани и некатегорисани објекти ловног туризма; 14) туристички водичи; 15) локални туристички водичи; 16) туристички пратиоци; 17) туристички аниматори; 18) привредни субјекти који пружају услуге изнајмљивања возила (*rent-a-car*) и услуге изнајмљивања возила са услугама возача (*limo service*). Битно је напоменути да се подаци из 1. базе (регистрација) редовно и ажурно уносе и да је тај део регистра оспособљен и у функцији је. Други део регистра (евиденција) нажалост још увек није

оспособљен за унос података свих напред наведених субјеката. Због потребе да се у Регистру туризма и предузетници налазе на једном месту (а то је једино могуће његовом регистрацијом и увођењем у 1. базу) уведена је ова одредба. Разлози који су условили потребу њиховог регистровања је што нико (а посебно не инспекција) не располаже подацима о броју ових субјеката. Претпоставка је да их на територији РС има од 500-1000. Како је у последњих неколико година од стране појединих посредника дошло до поступања супротно закону или правилима струке и добрим пословним обичајима, а неретко су подношене и кривичне пријаве, то је ово једини начин да они буду „видљиви“ и корисницима услуга, али пре свега инспекцијским органима, који превентивним активностима (посебно у предсезони када је повећан промет у продаји туристичких путовања) могу благовремено да делују и спрече евентуалне штетне последице.

Остале обавезе су углавном постојеће или по обиму не утичу када је пословање у питању, као што нпр. обавеза посредника да о продатом туристичком путовању, без одлагања, обавести организатора путовања. Наравно да је и до сада о томе обавештавао организатора, али није имао обавезу да то уради одмах, без одлагања.

У вези са обавезама угоститеља (члан 24. Предлога закона) новина се односи на удружење које обавља угоститељску делатност да је дужно да ту делатност упише у одговарајући регистар. Односно, не само да има обавезу да удружење упише у Регистар удружења, већ има обавезу уколико обавља и привредну делатност да ту делатност упише у одговарајући регистар привредних делатности у АПР-у. Ова обавеза се прописује и за друге делатности, када се обављају од стране удружења. Даље, новина је да у периоду прекида обављања делатности предузетник не може да обавља делатност. С обзиром да је садашњим решењем постојала само обавеза да се предузетници региструје у АПР, у пракси су уочене злоупотребе и предузетници су привремено одјављивали радње, а настављали са обављањем делатности. Такво поступање није било могуће санкционисати и сада се то регулише у потпуности. Ова обавеза се прописује и за друге делатности, када се обављају од стране предузетника (туристичке агенције, угоститељи, пружаоци наутичких услуга и услуга изнајмљивања возила).

У вези са правима и обавезама физичких лица која обављају делатност у објекту сеоског туристичког домаћинства (члан 30. Предлога закона) није дошло ни до каквих повећања или поштравања тих обавеза, већ до проширења права и могућности у вези са пружањем услуга смештаја на отвореном (кампиралишта и сл.) Наиме, физичко лице може у оквиру категорисаног сеоског туристичког домаћинства, да пружа угоститељске услуге смештаја на отвореном у привремено постављеној опреми за камповање, до 20 камп парцела, за највише 30 гостију. Услов је да тај простор мора да испуњава прописане минималне техничке и санитарно-хигијенске услове.

У погледу обављања наутичке делатности новина се односи, а што је већ напред наведено, да је удружење које обавља наутичку делатност дужно је да ту делатност упише у одговарајући регистар, као и да предузетник у периоду прекида обављања делатности не може да обавља делатност.

Чланом 42. Предлога закона уводе се нове обавезе за пружаоца услуга изнајмљивања возила на који начин се у погледу тих обавеза изједначавају са свим осталим привредним субјектима, чије се пословање уређује овим законом и то у погледу: истицања пословног имена и седишта, радног време, уз обавезу да га се придржава у свом пословању, као и да: у сваком пословном простору, односно месту пословања у ком обавља делатност држи решење о упису у одговарајући регистар и уверење о евидентирању у регистру туризма; у сваком пословном простору, односно месту пословања истакне цене услуга које пружа и да се придржава истакнутих, односно објављених цена; за сваку пружену

услугу изда прописан рачун; води евиденцију пружених услуга; обавља делатност са пажњом доброг привредника.

Даље, у погледу регулисања туристичких професија, када су у питању туристички водичи (и локални) и туристички пратиоци (члан 35. Предлога закона), новина је да је поново враћена обавеза да сnose трошкове полагање стручног испита. Наиме, ова обавеза је раније увек постојала, али је последњим изменама и допунама Закона о туризму из 2012. године, брисана. Уважавајући сугестије Канцеларије за европске интеграције из текста Предлога су брисани услови за лица која могу да добију лиценцу и то да: 1) има држављанство Републике Србије; 2) зна српски језик; 3) има пребивалиште на територији Републике Србије. Такође новина је да се туристичким водичем и туристичким пратиоцем, у смислу овога закона, сматра се и држављанин државе чланица европске уније и европског економског простора који испуњава услове за туристичког водича и туристичког пратиоца прописане овим законом. Додатне обавезе овим лицима нису прописиване већ им је дато шире право у погледу признавања положеног стручног испита (и то само за туристичке водиче, без обзира на врсту стручне спреме коју поседују), тако да туристички водич може бити запослен на пословима руководиоца из члана 50. став 1. овог закона и то за рад код: 1) организатора путовања ако има најмање вишу стручну спрему, односно стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању до три године и лиценцу туристичког водича, у трајању од најмање 5 година; 2) посредника ако има најмање средње образовање у четворогодишњем трајању и лиценцу туристичког водича, у трајању од најмање 3 године.

Предлогом закона се део инспекцијског надзора поверава овлашћеној инспекцији јединице локалне самоуправе посебно у делу: контроле уговоре за објекте домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства, које уговоре физичка лица морају да закључе са неким субјектом преко кога обављају делатност (издавање рачуна, наплата и уплата боравишне таксе исл.); провере валидности решења о разврставању у категорију објеката домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству (у овој области је уочена сива зона); провере наплату и уплату боравишне таксе, увидом у евиденцију гостију и другу пратећу документацију; провере наплату и уплату боравишне таксе, увидом у евиденцију гостију и другу пратећу документацију; провере истицања и придржавања прописаног радног времена у угоститељским објектима;

Наиме, у наведеним ситуацијама туристичка инспекција је само повременим организованим активностима вршила надзор над радом физичких лица која обављају делатност у у објектима домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства, као и проверу наплате и уплате боравишне таксе. Ово из разлога што је већи део угоститељских објеката, претежно лоциран у већи туристичким центрима (Копаоник, Златибор, Врњачка Бања, Соко Бања), у којим центрима није систематизовано нити једно место туристичког инспектора (са изузетком Врњачке Бање где је запослен један туристички инспектор). Поверавање ових послова овлашћеној инспекцији јединице локалне самоуправе може се очекивати свакодневна контрола наведених субјеката, што ће свакако допринети већој наплати и уплати боравишне таксе, као изворног прихода јединица локалне самоуправе, а посебно сузбијању сиве економије. С тим у вези се очекују да се позитивни ефекти одразе и на те буџет.

У делу казних одредби увођењем прекршајног налога ће довести до ефикасније реализације наплате прописаних казни, знатног смањења притиска на прекршајне судове.

Односно, ефикаснија инспекцијска контрола свакако ће допринети сузбијању сиве економије, односно очекују се позитивни ефекти на прилив буџетских прихода.

У том смислу предложена су решења која се односе на јавни сектор, али и на привредне субјекте који обављају делатности и пружају услуге из области туризма и иста ће имати позитиван утицај и на кориснике туристичких услуга, кроз обезбеђивање њихове ефикасније заштите.

6. Трошкови које ће примена закона створити грађанима и привреди

Могући су извесни мањи трошкови које ће туристичке агенције, које обављају послове посредника (субагената), имати приликом регистрације у Регистру туризма. Претпоставка је да се пословима субагентуре бави од 500-800 привредних субјеката на територији Републике Србије, међутим ни на једном доступном месту није могуће сагледати који су то све субјекти. Наиме, напред је већ наведено да је уочено незаконито пословање многих субагената, али, нажалост, инспекцијски органи су могли да реагују тек у случају када дође до кршења прописа и већ проузрокованих штетних последица. Односно, инспекцијским органима није била доступна база података о свим субагентима на територији РС (јер таква база није ни устројена). С обзиром да при АПР-у постоји Регистар туризма то се показало оправданим да се пропише обавеза регистрације и ових субјеката. Регистрација ће се вршити једном (без временског ограничења у трајању решења), а врсту, висину и начин плаћања накнада за регистрацију и друге услуге које пружа регистар туризма, одређује Управни одбор агенције, уз сагласност Владе. Претпоставка је да ће се радити о малом износу од неколико хиљада динара.

Даље, за грађане се очекују трошкови полагања стручног (теоријског и практичног) испита за туристичке водиче, локалне туристичке водиче и туристичке пратиоце. Напомиње се да је ова обавеза раније постојала, посебно што се ради о стручном усавршавању сваког појединца и не може се очекивати да тај испит иде на терет буџета. У једном кратком периоду (последњим изменама и допунама Закона о туризму из 2012. године) ова обавеза, да физичка лица сnose трошкове полагања теоријског дела стручног испита, је укинута. Међутим, код чињенице да су се у том случају морала обезбеђивати средства из буџета, довело је до веома отежане реализације у организацији полагања наведених испита. Све ово је ограничило број лица (јер је број зависио од расположивих средстава у буџету) која су могла да приступе полагању испита, а интересовање је вишеструко превазилазило број могућих кандидата. Поновним враћањем ове обавезе на грађане створиће се предуслови да већи број кандидата приступи полагању испита, да се усаврше у овим туристичким професијама, а што ће све свакако утицати и на већу могућност њиховог запошљавања, пре свега туристичких пратилаца (који су још увек дефицитарни).

Даље, потребна финансијска средства, која ће се исплаћивати из буџета Републике Србије, очекују се за накнаду члановима комисије, као испитивачима за полагање стручног испита за туристичке водиче и туристичке пратиоце. У претходним годинама, ова накнада се такође исплаћивала из буџета, а ангажовани су стручњаци из одређене области и то: основи туризма, туристичких ресурса, агенцијског и хотелијерског пословања, друштвеног уређења, туристичке политике, прописа у туризму, информативно-водичке службе у туризму, националне историје и страни језик (Б ниво). Предмет страни језик кандидат полаже из једног од следећих страних језика: енглеског, француског, немачког, руског, шпанског или италијанског језика, који су обухваћени наставним планом и програмом министарства надлежног за послове просвете.

Посебно се напомиње да државни службеници, запослени у министарству на пословима из области туризма, нису довољно компетенти, нити поседују потребна знања и такав ниво стручности да би могли бити испитивачи код полагања наведених испита. Изузетно, у претходном периоду, као чланови комисије, била су ангажована два државна службеника, међутим њима накнада није исплаћивана, а што је утврђено решењем о формирању комисије.

Наведени трошкови се могу очекивати и из буџета јединице локалне самоуправе на име накнаде испитивачима за полагање стручног испита за локалног туристичког водича.

Посебно се напомиње да сада није могуће прецизирати наведене износе, посебно што ће се ова област, по доношењу закона, уредити подзаконским актом, којим ће се прописати висина таксе за полагање стручног испита, издавање лиценце, легитимације и ознаке, услове које чланови комисије треба да испуне, као и износ накнаде за рад чланова комисије (члан 37. Предлога закона). На основу информација о претходно организованим испитима кандидати који су полагали стручни испит за туристичког водича и туристичког пратиоца сносили су трошкове полагања за теоријски део стручног испита за туристичког водича (18.000 динара) и туристичког пратиоца (9.000 динара). Узевши у обзир потенцијални број кандидата за полагање стручног испита за туристичког водича -**300** и цену од 18.000 динара, долази се до износа од 5.400.000 динара, као и **200** кандидата за полагање стручног испита за туристичког пратиоца по цени од 9.000 динара долази се до износа од 1.800.000 динара. Укупан износ који би потенцијални кандидати уплатили на рачун Буџета Републике Србије, при наведеним претпоставкама је **7.200.000** динара што вишеструко превазилази досадашње трошкове (накнаде) плаћања испитивачима (професорима).

Односно у овом тренутку није могуће прецизно утврдити ове трошкове (претпоставка је да неће прећи исказане износе) јер ће се тај део у потпуности регулисати наведеним правилником, који ће се донети по претходно прибављеном мишљењу Министарства финансија. С обзиром да је претходно прибављање мишљења законска обавеза то, по препоруци Министарства финансија, није потребно посебно наводити у Предлогу закона.

Предлогом закона даје се могућност да јединица локалне самоуправе која је проглашена за туристичко место I и II категорије може својим актом да утврди заштићене просторне целине, односно туристичке дестинације, зоне и локације. На тим просторним целинама угоститељски објекат за смештај врсте хотел и мотел мора да испуњава стандарде за разврставање у одређену категорију, усаглашен са актом јединице локалне самоуправе. Тај акт, између осталог, садржи и услове које угоститељски објекат врсте хотел и мотел треба да испуни, а посебно садржи и висину пенала, као својеврсне казне која се у случају неусаглашености, наплаћује на годишњем нивоу. С тим у вези можда ће привредни субјекти, односно правна лица који у утврђеним просторним целинама, пружају услуге смештаја у хотелу или мотелу (ови објекти се категоришу) морати да изврше одређена улагања у те објекте да би испунили услов у погледу висине категорије која је прописана актом јединице локалне самоуправе. У противном ризикују да им, на годишњем нивоу, буду утврђени пенали (такође у износу који ће својим актом утврдити јединица локалне самоуправе).

Напомиње се да у тренутку упућивања Нацрта закона на мишљење Министарству финансија, Правилник о начину исказивања и извештавања о процењеним финансијским ефектима закона, другог прописа или другог акта на буџет, односно финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање, није ступио на снагу.

7. Да ли позитивни ефекти оправдавају трошкове

Предложеним решењима се поштравају услови у погледу обавезе агенције посредника, чиме ће се стимулисати тржишна конкуренција са становишта квалитета пружених услуга и заштите потрошача. Очекује се да ће, својим превентивним активностима у контроли ових субјеката, овлашћени инспектори допринети смањењу злоупотреба које су уочене, на који начин ће се подићи ниво пружања услуга од стране туристичких агенција, али и свакако већа заштита корисника услуга. С обзиром да се очекују да трошкови регистрације неће посебно оптеретити ове субјекте, то ће њихова транспарентност у Регистру туризма ће имати вишеструко позитиван утицај.

Као што је већ наведено, у вези са полагањем стручних испита за туристичке водиче и туристичке пратиоце, могући су трошкови у буџету, за средства којим се обезбеђује накнада испитивачима. Међутим, на основу анализе из претходно организованих испита (када су сами кандидати сносили све трошкове) произилази да ће укупан износ који ће потенцијални кандидати уплатити на рачун буџета Републике Србије, знатно превазићи стварне трошкове плаћања испитивачима. С тим у вези несумњиво ће доћи до позитивних ефеката по буџет Републике Србије, односно, процењено је да ће позитивни ефекти ових одредаба на буџет Републике Србије далеко превазићи трошкове које ће његова примена створити.

Посебно се напомиње да је полагање ових испита могуће реализовати само ангажовањем еминентних стручњака из наведених области, без чијег би ангажовања била доведена у питање реализација, али свакако и високо стручно вредновање, односно унапређење нивоа квалитета знања кандидата, који се стручно усавршавају за ове значајне туристичке професије.

Потребна финансијска средства, која ће се исплаћивати из буџета јединице локалне самоуправе, са истим позитивним ефектима на буџет, обезбедиће се код полагања стручног испита за локалног туристичког водича.

У погледу евентуалних трошкова улагања категорисаних угоститељских објеката (хотели и мотели) у туристичким местима I и II категорије, омогућиће се да просторне целине које располажу туристичком ресурсима постану основ за развој и комерцијализацију туристичких производа, потенцијалним и реалним туристичким атракцијама. Уједно, стварају се услови за примену законске одредбе за наплату пенала за коришћење заштићених просторних целина која ће се односити на привредна друштва, предузетнике, власнике угоститељског објекта за смештај (хотел или мотел) неодговарајуће намене и категорије у овим приоритетним просторним целинама.

Стратешко опредељење наше земље да развија туризам као једну од подлога привредног и укупног развоја, подразумева и утврђивање кључних туристичких дестинација и примену мера туристичке развојне политике како би се туристичке дестинације учиниле конкурентним на међународном туристичком тржишту. На овај начин стварају се основе за непрекидан, динамичан, усклађен и конкурентан раст и развој засновану на принципима одрживости и исплативости, тржишно потврђеном квалитету услуга, предностима дестинације и препознатљивом идентитету у регионалним оквирима.

Имајући у виду напред наведено процењено је да ће позитивни ефекти закона на грађане, привреду али и буџете Републике Србије и јединица локалних самоуправа далеко превазићи трошкове које ће им његова примена створити.

8. Да ли се законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција

Поделом надлежности у вршењу инспекцијског надзора оствариће се ефикасна примена закона, што ће условити стварање погодније климе за обављање привредне делатности, али и сузбијање сиве економије и њено превођење у легалне токове.

С обзиром да се стварају предуслови за потпуно ново и савремено управљање туристичком дестинацијом (регијом) увођењем туристичких кластера, дестинацијских менаџмент организација, дестинацијских менаџмент компанија, као новог облика удруживања, може се очекивати оснивање оваквих привредних субјеката, односно правних лица (удружења), а све са циљем ефикаснијег повезивања заједничких потреба и јачања конкурентности.

Уједно се очекује да се на тржишту подигне ниво конкурентности свих који своје обавезе извршавају и послују, односно пружају услуге у складу са законом.

Усвајањем новог развојног и управљачког концепта створиће се амбијент за нова улагања у туризму. Србија данас има само компаративне предности у туризму јер поседује разноврсну структуру потенцијала, налази се у близини традиционалних и нових туристичких тржишта, има дугу историју и општу препознатљивост, очуване природне ресурсе, сразмерно добре комуникације и људски потенцијал. Развојем и обезбеђењем система подстицаја и финансијске подршке пројектима за развој туризма као и подизање нивоа квалитета и стандарда у туристичким делатностима, створиће се повољан амбијент за интензиван туристички развој. Подстицаји који се очекују односе се на подстицање унапређења туристичког промета домаћих туриста и организованог туристичког промета страних туриста на територији Републике Србије и Влада ће ближе прописати услове и начин доделе и коришћења средстава (чл. 5. и 6. Предлога закона). У овом тренутку није могуће одредити висину ових износа, нити њихов очекивани утицај, али ће они свакако допринети повећаном броју долазака страних туриста, али ће допринети и повећању кретања и боравка домаћих туриста на територији Републике Србије. Односно очекује се повећање рецептивних активности, што ће неминовно довести до одређеног смањења емитивних (одлазака домаћих туриста ван територије Републике Србије).

9. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о закону

Током израде Нацрта закона, била је формирана Радна група састављена од представника Министарства трговине туризма и телекомуникација, асоцијације туристичких агенција и асоцијације хотелијера, као и представника високошколских установа, из редова стручњака у области туризма.

Јавна расправа је одржана у периоду од 26. јануара до 26. фебруара 2015. године (у складу са Програмом јавне расправе који је одредио Одбор за привреду и финансије) и почела је постављањем Нацрта закона о изменама и допунама закона о туризму на интернет страници Министарства трговине, туризма и телекомуникација.

Сви заинтересовани били су у могућности да преузму текст Нацрта и упознају се са предложеним решењима, као и да доставе примедбе, предлоге и коментаре електронским путем.

Према Програму јавне расправе централни догађај, у форми округлог стола, у организацији Министарства и Привредне коморе Србије, одржан је 10. фебруара 2015. године, у просторијама Привредне коморе Србије.

Позив за учешће на овом догађају постављен је на сајту Министарства и Привредне коморе Србије и сви заинтересовани могли су да присуствују догађају и активно учествују у дискусији.

Јавној расправи су присуствовали представници:

- асоцијација туристичких агенција – Јута, Атас и Антас,
- ХОРЕС-а – Удружење хотелијера и ресторатера Србије,
- Кампинг асоцијације Србије,
- Агенција које пружају услугу изнајмљивања возила,
- Удружење туристичких водича Србије,
- Удружење бања Србије,
- Феријалног и хостелског савеза Србије,
- Удружења сеоских туристичких домаћинстава,
- Јединца локалне самоуправе (града и општине) и то представници Секретаријата за привреду и Секретаријата за инспекцијске послове – Београд, Нови Сад, Врњачка Бања,
- Туристичке организација Београд,
- Туристичке организације Србије,
- ТО Нови Сад,
- ТО Врњачка Бања,
- Привредне коморе Београда,
- Привредне коморе Новог Сада,
- Представници факултета и Високих школа (Сингидунум – Београд, Висока туристичка школа – Београд, Природно-математички факултет – Универзитет Нови Сад, Факултет за спорт и туризам Нови Сад и др.),
- Канцеларије за Косово и Метохију,
- представници медија, као и
- бројни појединци, који су као учесници узели учешће у расправи.

Имајући у виду да је одзив релевантних представника туристичких агенција, угоститељства, туристичких професија, јединица локалне самоуправе, туристичких организација, удружења, као и представника других, специфичних видова туризма, био на веома завидном нивоу, општа је оцена да је јавна расправа успешно спроведена и да је остварена задовољавајућа сарадња између представника Министарства, као предлагача прописа, и свих заинтересованих страна.

У току трајања јавне расправе, али и након њеног завршетка, у вези са појединим законским решењима, одржано је неколико састанака.

Тако нпр. одржан је састанак са представницима Природно-математички факултет – Универзитет Нови Сад у вези са признавањем стручне спреме и увођење у закон обавезе запошљавања менаџера ловног туризма, у оним агенцијама које се баве и услугама ловног туризма. Овај предлог није било могуће прихватити, али је прихваћен њихов предлог да се уведе ловачка кућа, као посевана врста објекта ловног туризма.

У вези са чланом 17. Нацрта одржан је састанак са представницима туристичких агенција и представницима Удружења феријалног и хостелског савеза Србије, ово из разлога што су њихови ставови у погледу ове одредбе били дијаметрално супротстављени. Наиме, туристичке агенције су предлагале да се члан 46 Закона у потпуности брише, док су представници тих удружења, којима је дата могућност организовања туристичких путовања (без лиценце),

само за своје чланове, предлагали да се та одредба не мења. Направљен је компромис, са којим су се обе стране сложиле и прихватиле га у потпуности (члан 17 Нацрта и о томе је већ речено под 5.- На кога ће и како утицати предложена решења).

Такође, одржана су 2 састанка са представницима Града Београда (Секретаријат за привреду и Секретаријат за инспекцијске послове) чији предлози су у већем делу (у погледу преношења дела надзора) прихваћени. Предлог који није прихваћен је да се предвиди доношење правилника, којим би се прописала врста опреме и уређаја, у угоститељским објектима, за одвођење дима, паре и мириса и других штетних емисија, ради спречавања њиховог ширења у околину. Предлог није прихваћен јер се стало на становиште да се ради о области која се уређује прописима из области екологије, односно заштите животне средине.

Потребно је напоменути да су представници туристичких организација јединца локалних самоуправа (Нови сад се обраћао и званично, писаним путем) инсистирали да се обим активности које те организације могу да врше, прошири, што је и прихваћено (члан 12. Нацрта). Такође један од њихових предлога је био и тај да се све те њихове активности могу финансирати из средстава од наплаћене боравишне таксе. Поводом овог предлога одржан је састанак у Министарству финансија, где је закључено да се предлог може прихватити (члан 43. Нацрта).

Такође прихваћен је предлог Удружења туристичких водича Србије, да се положен стручни испит за туристичког водича (без обзира на врсту стручне спреме) може прихватити као један од услова у погледу стручне спреме, које треба да испуни руководиоца пословнице за рад код организатора, односно посредника (члан 35. Нацрта). Предлог овог удружења да се Законом о туризму уреди и регулише њихов статус у погледу стажа, здравственог и пензијског осигурања као и пореза, није прихваћен.

Даље, чланом 30. Нацрта прихваћен је предлог представника удружења сеоских туристичких домаћинстава и Кампинг асоцијације Србије да се, у оквиру категорисаног сеоског туристичког домаћинства, домаћинима омогући пружање услуга смештаја на отвореном (кампинг, кампиралиште и сл.). Предлог да тај простор не треба да испуњава све услове прописане Правилником о условима и начину обављања угоститељске делатности, начину пружања угоститељских услуга, разврставању угоститељских објеката и минимално техничким условима за уређење и опремање угоститељских објеката („Службени гласник РС”, број 48/12), није прихваћен. Такође није прихваћен предлог да физичко лице приликом пружања услуга може услуге наплаћивати самостално и без фискалне касе, односно да не треба да има уговор о пружању угоститељских услуга закључен са локалном туристичком организацијом, туристичком агенцијом, привредним субјектом или другим правним лицем регистрованим за обављање привредне делатности (члан 77. Закона).

Даље, Предлог представника рецептивних агенција да се рецептивном туризму призна извозна делатност, није прихваћен, јер ова проблематика не спада у област туризма који се овим законом уређује. Такође није прихваћен предлог истих представника да се туристички аранжман дефинише као свако путовање које обухвата најмање две туристичке услуге и да не мора укључивати ноћење. Предлог није прихваћен јер је у супротности са Директивом Савета 90/14ЕЕЗ о пакет путовањима, пакет одморима и пакет турама.

Исто тако није прихваћен предлог Привредне комора Србије да се Регистар туризма води у тој комори, ово из разлога што је Регистар туризма, као јединствена централизована електронска база података, утврђен Законом о агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС”, бр. 55/04, 111/09 и 99/11).

Поред наведених пристигли су и бројни други предлози које је Радне група размотрила.

Имајући у виду напред наведено, коначан закључак спроведене јавне расправе је резултирао потребом да се приступи одређеној корекцији Нацрта закона. Предлози и сугестије са јавне расправе који су били усмерени на побољшање предложеног текста Нацрта закона и који су у духу концепта на којима се исти заснива, уграђени су у текст Нацрта закона.

Посебно се напомиње да је Нацрт закона достављен и члановима Националног савета за развој туризма са циљем њиховог активног укључења и ова тема је и уврштена у дневни ред седнице Националног савета.

10. Које ће се мере током примене закона предузети да би се остварило оно што се доношењем закона намерава

Предлогом закона предвиђене су следеће мере за спровођење акта, односно доношење следећих подзаконских аката:

У делу подстицања унапређења туристичког промета домаћих туриста и организованог туристичког промета страних туриста на територији Републике Србије, Влада ће ближе прописати начин доделе, услове и висину, као и коришћење подстицајних средстава.

Министар надлежан за послове туризма прописаће садржину, услове и начин истицања туристичке сигнализације.

Министар надлежан за послове туризма прописаће облик, садржину и начин вођења евиденције уговора закључених са трећим лицима којима је поверено извршење услуга из програма путовања, уговора о посредовању, других уговора у вези са обављањем туристичке делатности, као и евиденције продатих туристичких путовања.

Министар надлежан за послове туризма уз сагласност министра финансија прописаће програм и начин полагања стручног испита за туристичког водича и туристичког пратиоца, висину таксе за полагање, као и износ накнаде за рад чланова комисије.

Министар надлежан за послове туризма прописаће облик и садржину лиценце, легитимације и ознаке туристичког водича и туристичког пратиоца, као и начин и услове издавања и рокове важења.

Посебно се напомиње да су представници овог министарства, приликом сваке измене Закона, али и доношења нових подзаконских аката у сарадњи са Привредном комором Србије и регионалним привредним коморама вршили едукацију и анимирање органа локалне самоуправе у погледу: категоризације објеката домаће радиности и сеоских туристичких домаћинстава; испуњености услова за категоризацију туристичког места; израде програма за полагање испита за локалног туристичког водича и др.

Такође, у сарадњи са Хорес-ом вршена је и едукација угоститеља (и физичких лица који обављају угоститељску делатност у објектима домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства) у вези са категоризацијом угоститељских објеката за смештај, испуњавању минимално техничких услова и мотивисањем да се категоришу у објекте више категорије.

Том приликом су одржани бројни састанци, панели, радионице у многим општинама, односно градовима и то: Београд, Нови Сад, Панчево, Суботица, Зрењанин, Крагујевац, Лесковац, Ниш и др.

Исте активности планирају се и у периоду након усвајања закона, посебно што ће акценат тих едукација бити усмерен на јединице локалне самоуправа, чији ће инспекцијски органи преузети део овлашћења, односно надзора над применом овог закона.

Такође ће, као и у претходном периоду, бити иницирано организовање радионица и сличних скупова у Привредној комори Србије и Привредној комори

Београда, где се, као што је до сада увек био случај, очекује велики одзив привредних субјеката из области туризма, али и представника медија.

**ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА
ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ**

1. Овлашћени предлагач прописа-Влада

Обрађивач-Министарство трговине, туризма и телекомуникација

2. Назив прописа

Предлог закона о изменама и допунама Закона о туризму

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно са одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум)

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну саржину прописа

Чл. 59, 60, 72. и 96. Споразума

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума

Члан 72. Споразума – до краја прелазног периода утврђеног у члану 8. Споразума

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

Делимична усклађеност, а наставак усклађивања ће бити извршен у предвиђеним роковима

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

/

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније

Пропис је планиран да се усклади у току 2015. године, број у базе НПАА: 2015-1

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

а) Навођење примарних извора права ЕУ и усклађеност са њима

Уговор о функционисању Европске уније:

Глава I Категорије и области надлежности уније члан 6.

Глава IV Слободно кретање људи, услуга и капитала чл. 49. и 56.

Глава XXII Туризам члан 195.

б) Навођење секундарних извора права ЕУ и усклађеност са њима

1. Council Directive 90/314/EEC of 13 June 1990 on package travel, package holidays and package tour (OJ L 158, 23/06/1990 P. 0059 - 0064)

Директива Савета 90/314/ЕЕЗ од 13 јуна 1990 о пакет путовањима, пакет одморима и пакет турама – делимична усклађеност

2. Directive 2006/123/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on services in the internal market, OJ L 376, 27.12.2006, p. 36–68

Директива Европског Парламента број 2006/123/ЕЦ и Савета од 12 децембра 2006. године о услугама на унутрашњем тржишту- делимична усклађеност

в) Навођење осталих извора права ЕУ и усклађеност са њима

/

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност

Предлогом закона је извршена делимична усклађеност са прописима ЕУ, а наставак усклађивања ће бити извршен у предвиђеним роковима

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

Рок Владе за постизање потпуне усклађености Предлога закона са прописима Европске уније је 2018. година

5. Ако не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба образложити ту чињеницу, у овом случају није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе Директиве).

/.

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

Не

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

Не

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

Имајући у виду материју Предлога закона, сматрамо да није потребно достављати предмет на коментаре Европској комисији.

1. Назив прописа Европске уније : Council Directive 90/314/EEC of 13 June 1990 on package travel, package holidays and package tour (OJ L 158 , 23/06/1990 P. 0059 - 0064) Директива Савета 90/314/ЕЕЗ од 13 јуна 1990 о пакет путовањима, пакет одморима и пакет турама	2. „CELEX” ознака ЕУ прописа 31990L0314
3. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа Влада	4. Датум израде табеле:
Обрађивач Министарство трговине, туризма и телекомуникација	08.04.2015.
5. Назив (нацрта, предлога) прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније:	6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе НПАА:
Предлог закона о изменама и допунама Закона о туризму	
7. Усклађеност одредаба прописа са одредбама прописа ЕУ	

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Одредба прописа ЕУ	Садржина одредбе	Одредбе прописа Р. Србије	Садржина одредбе	Усклађеност ¹	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непреносивост	Напомена о усклађености
1	The purpose of this Directive is to approximate the laws, regulations and administrative provisions of the Member States relating to packages sold or offered for sale in the territory of the Community.			НУ	Не садржи обавезу усклађивања	

¹ Потпуно усклађено - ПУ, делимично усклађено - ДУ, неусклађено - НУ, непреносиво – НП

2.1.1	For the purposes of this Directive: 1. 'package' means the pre-arranged combination of not fewer than two of the following when sold or offered for sale at an inclusive price and when the service covers a period of more than twenty-four hours or includes overnight accommodation: (a) transport; (b) accommodation; (c) other tourist services not ancillary to transport or accommodation and accounting for a significant proportion of the package.	Члан 3. тачка 25.	- туристичко путовање јесте комбинација две или више туристичких услуга (превоз, смештај и друге туристичке услуге), коју је утврдио или припремио организатор путовања самостално или по захтеву путника, у трајању дужем од 24 сата или у краћем трајању ако укључује једно ноћење, као и вишедневни боравак који укључује само услугу смештаја у одређеним терминима или временском трајању се нуди на продају и продаје по јединственој цени;	ПУ		
2.1.2	The separate billing of various components of the same package shall not absolve the organizer or retailer from the obligations under this Directive;	Члан 44. став 2	Издвојени обрачун или наплата појединачних услуга једног истог туристичког путовања не ослобађа туристичку агенцију или друго лице од обавеза прописаних овим законом.	ПУ		
2.2.	'organizer' means the person who, other than occasionally, organizes packages and sells or offers them for sale, whether directly or through a retailer;	Члан 48. став 1.	Организатор путовања може обављати послове из члана 43. став 1. овог закона.	ДУ	Видети Закон о заштити потрошача члан 5. став 1. тачка 4. којим је обезбеђена потпуна усклађеност	
2.3.	'retailer' means the person who sells or offers for sale the package put together by the organizer;	Члан 48. став 2.	Посредник може обављати послове из члана 43. став 1. тач. 2) до 13) овог закона.	ДУ	Видети Закон о заштити потрошача члан 5. став 1. тачка 5. којим је обезбеђена потпуна усклађеност	
2.4.	'consumer' means the person who takes or agrees to take the package ('the principal contractor'), or any person on whose behalf the principal contractor agrees to purchase the package ('the other beneficiaries') or any person to whom the principal contractor or any of the other beneficiaries transfers the package ('the transferee');			НУ	Регулисано Законом о заштити потрошача члан 5. став 1. тачка 1. којим је обезбеђена потпуна усклађеност	
2.5.	'contract' means the agreement linking the consumer to the organizer and/or the retailer.	Члан 56. став 4.	Општим условима путовања уређују се права и обавезе организатора путовања и права и обавезе путника	ПУ		
3.1.	Any descriptive matter concerning a package and supplied by the organizer or the retailer to the consumer, the price of the package and any other conditions applying to the contract must not contain any misleading information.			НУ	Регулисано Законом о заштити потрошача члан 17. став 1. којим је обезбеђена потпуна усклађеност	
3.1	Any descriptive matter concerning a package and supplied by the organizer or the retailer to the consumer, the price of the package and any other conditions applying to the			НУ	Регулисано Законом о заштити потрошача члан 18. став 6. којим је обезбеђена потпуна	

	contract must not contain any misleading information.				усклађеност	
3.2.1a	When a brochure is made available to the consumer, it shall indicate in a legible, comprehensible and accurate manner both the price and adequate information concerning: (a) the destination and the means, characteristics and categories of transport used;	Члан 45. став 4.	Туристичка агенција која ставља на располагање брошуру дужна је да јасно и прецизно у брошури наведе све податке из члана 56. став 6. овог закона.	ПУ		
3.2.1a	When a brochure is made available to the consumer, it shall indicate in a legible, comprehensible and accurate manner both the price and adequate information concerning: (a) the destination and the means, characteristics and categories of transport used;	Члан 56. став 6. тач. 3. и 4.	- место, датум и време почетка и завршетка путовања, опис одредишта путовања и периоде боравка са датумима ако је боравак у деловима; - податке о врсти превоза и својствима превозног средства које се користи;	ПУ		
3.2.1b	the type of accommodation, its location, category or degree of comfort and its main features, its approval and tourist classification under the rules of the host Member State concerned;	Члан 56. став 6. тач. 5, 6 и 6а	- податке о смештајном објекту (врста и назив, локација и категорија према важећим прописима земље у којој се објекат налази и садржаје које објекат има); - податке о смештајној јединици (соба, апартман, студио) опремљеност и ниво комфора и услуга и остале карактеристике; - податке о броју ноћења, врсти и броју услуга и укупном броју дана туристичког путовања;	ПУ		
3.2.1c	the meal plan;	Члан 56. став 6. тачка 7.	- број, врсту и начин услуживања оброка;	ПУ		
3.2.1d	the itinerary;	Члан 56. став 6. тачка 3.	- место, датум и време почетка и завршетка путовања, опис одредишта путовања и периоде боравка са датумима ако је боравак у деловима;	ПУ		
3.2.1e	general information on passport and visa requirements for nationals of the Member State or States concerned and health formalities required for the journey and the stay;	Члан 56. став 6. тачка 11.	- посебне обавезе путника које су услов за реализацију путовања (здравствене, царинске и граничне формалности, административне и визне, као и документа и рокови неопходни за прибављање виза);	ПУ		
3.2.1f	either the monetary amount or the percentage of the price which is to be paid on account, and the timetable for payment of the balance;	Члан 56. став 6. тачка 10.	- начин и динамику плаћања путовања;	ПУ		
3.2.1g	whether a minimum number of persons is required for the package to take place and, if so, the deadline for informing the consumer	Члан 56. став 6. тачка 12.	- минимални број путника, ако је то услов за реализацију путовања и крајњи рок за обавештавање путника за случај отказивања.	ПУ		

	in the event of cancellation.					
3.2.2	The particulars contained in the brochure are binding on the organizer or retailer, unless: - changes in such particulars have been clearly communicated to the consumer before conclusion of the contract, in which case the brochure shall expressly state so, - changes are made later following an agreement between the parties to the contract.			НУ	Регулисано Законом о заштити потрошача члан 96. ст. 3. и 4. и члан 102. став 1. којим је обезбеђена потпуна усклађеност	
4.1.a.	The organizer and/or the retailer shall provide the consumer, in writing or any other appropriate form, before the contract is concluded, with general information on passport and visa requirements applicable to nationals of the Member State or States concerned and in particular on the periods for obtaining them, as well as with information on the health formalities required for the journey and the stay;	Члан 56. став 6. тачка 11.	Програм путовања садржи: - посебне обавезе путника које су услов за реализацију путовања (здравствене, царинске и граничне формалности, административне и визне, као и документа и рокови неопходни за прибављање виза);	ПУ		Видети Закон о заштити потрошача члан 93. став 1. тач. 9. и 10. и члан 94. став 1. тач. 1,2 и 3.
4.1.b.	The organizer and/or retailer shall also provide the consumer, in writing or any other appropriate form, with the following information in good time before the start of the journey:	Члан 56. став 7.	Организатор путовања дужан је да опште услове путовања и програм путовања уручи путнику непосредно или електронским путем истовремено са издавањем потврде о путовању.	ПУ		Видети Закон о заштити потрошача члан 94. став 1. тач. 4 и 5.
4.1.b.i.	the times and places of intermediate stops and transport connections as well as details of the place to be occupied by the traveller, e.g. cabin or berth on ship, sleeper compartment on train;	Члан 56. став 6. тач. 3. и 4.	Програм путовања садржи: - место, датум и време почетка и завршетка путовања, опис одређишта путовања и периоде боравка са датумима ако је боравак у деловима; - податке о врсти превоза и својствима превозног средства које се користи;	ПУ		Видети Закон о заштити потрошача члан 93. став 1. тачка 4.
4.1.b.ii.	the name, address and telephone number of the organizer's and/or retailer's local representative or, failing that, of local agencies on whose assistance a consumer in difficulty could call. Where no such representatives or agencies exist, the consumer must in any case be provided with an emergency telephone number or any other information that will enable him to contract the organizer and/or the retailer;	Члан 56. став 9.	Потврда о путовању мора да садржи податке о гаранцији путовања са подацима потребним за њено активирање, као и податке о лицу овлашћеном за пријем рекламација за време трајања туристичког путовања (име и презиме, контакт телефон, е-маил адреса и др.).	ПУ		Видети Закон о заштити потрошача члан 93. став 2.
4.1.b.ii.	the name, address and telephone number of the organizer's and/or retailer's local representative or, failing that, of local agencies on whose assistance a consumer in difficulty could call.	Члан 56. став 10.	Организатор путовања дужан је да за све време трајања туристичког путовања омогући путнику једноставан и приступачан начин обраћања лицу овлашћеном за пријем рекламација.	ПУ		Видети Закон о заштити потрошача члан 93. став 2.

	Where no such representatives or agencies exist, the consumer must in any case be provided with an emergency telephone number or any other information that will enable him to contract the organizer and/or the retailer;					
4.1.b.iii.	in the case of journeys or stays abroad by minors, information enabling direct contact to be established with the child or the person responsible at the child's place of stay;			НУ	Регулисано Законом о заштити потрошача члан 93. став 3.	
4.1.b.iv.	information on the optional conclusion of an insurance policy to cover the cost of cancellation by the consumer or the cost of assistance, including repatriation, in the event of accident or illness.			НУ	Регулисано Законом о заштити потрошача члан 93. став 1. тачка 8.	
4.2.a.	Member States shall ensure that in relation to the contract the following principles apply: (a) depending on the particular package, the contract shall contain at least the elements listed in the Annex;			НП	Упућујућа норма	
4.2.b.	all the terms of the contract are set out in writing or such other form as is comprehensible and accessible to the consumer and must be communicated to him before the conclusion of the contract; the consumer is given a copy of these terms;	Члан 56. ст. 7. и 8.	Организатор путовања дужан је да опште услове путовања и програм путовања уручи путнику непосредно или електронским путем истовремено са издавањем потврде о путовању. Путник својим потписом или електронским путем, потврђује пријем општих услова путовања, програма путовања и потврде о путовању. На издавање потврде о путовању примењују се опште одредбе закона којим се уређују облигациони односи.	ПУ		Видети Закон о заштити потрошача члан 96. ст.1. и 2.
4.2.c.	the provision under (b) shall not preclude the belated conclusion of last-minute reservations or contracts.			ПУ	Предлог ни једном одредбом не искључује могућност организовања „last minute“ путовања	

4.3.	Where the consumer is prevented from proceeding with the package, he may transfer his booking, having first given the organizer or the retailer reasonable notice of his intention before departure, to a person who satisfies all the conditions applicable to the package. The transferor of the package and the transferee shall be jointly and severally liable to the organizer or retailer party to the contract for payment of the balance due and for any additional costs arising from such transfer.	Члан 56. став 4. тачка 1.	Право организатора путовања на накнаду учињених трошкова ако је путник одустао од уговора због околности које није могао избећи или отклонити и које би да су постојале у време закључења уговора представљале оправдан разлог да не закључи уговор, његово право на накнаду учињених трошкова када је путник обезбедио одговарајућу замену или је замену нашао сам организатор, као и одговорност организатора путовања када извршење услуга повери трећим лицима;	ДУ	Регулисано Законом о заштити потрошача члан 97.	
4.4.a.	The prices laid down in the contract shall not be subject to revision unless the contract expressly provides for the possibility of upward or downward revision and states precisely how the revised price is to be calculated, and solely to allow for variations in: - transportation costs, including the cost of fuel, - dues, taxes or fees chargeable for certain services, such as landing taxes or embarkation or disembarkation fees at ports and airports, - the exchange rates applied to the particular package.			НУ	Регулисано Законом о заштити потрошача члан 96. став 3. Види и члан 876.1 Закона о облигационим односима	
4.5.1	If the organizer finds that before the departure he is constrained to alter significantly any of the essential terms, such as the price, he shall notify the consumer as quickly as possible in order to enable him to take appropriate decisions and in particular: - either to withdraw from the contract without penalty, - or to accept a rider to the contract specifying the alterations made and their impact on the price.			НУ	Регулисано Законом о заштити потрошача члан 98. ст. 1,2 и 3.	
4.5.2	The consumer shall inform the organizer or the retailer of his decision as soon as possible.			НУ	Регулисано Законом о заштити потрошача члан 98. став 4.	

4.6.1.a.	If the consumer withdraws from the contract pursuant to paragraph 5, or if, for whatever cause, other than the fault of the consumer, the organizer cancels the package before the agreed date of departure, the consumer shall be entitled: (a) either to take a substitute package of equivalent or higher quality where the organizer and/or retailer is able to offer him such a substitute.			НУ	Регулисано Законом о заштити потрошача члан 100. став 1. тачка 1.	
4.6.1.a	If the replacement package offered is of lower quality, the organizer shall refund the difference in price to the consumer			НУ	Регулисано Законом о заштити потрошача члан 100. став 1. тачка 2.	
4.6.1.b.	or to be repaid as soon as possible all sums paid by him under the contract.	Члан 57. ст. 2. и 3	У случају неизвршења или непотпуног извршења услуга обухваћених програмом путовања, организатор путовања дужан је да путнику врати разлику између уговорене цене путовања и цене путовања снижене сразмерно неизвршењу или непотпуном извршењу услуга, под условом да је путник изјавио рекламацију у року од месец дана од дана настанка неправилности или осам дана од дана завршетка путовања. Организатор путовања је дужан да без одлагања отклони свако одступање од уговореног туристичког путовања, односно да најкасније у року од осам дана од дана пријема рекламације писаним или електронским путем одговори путнику на изјављену рекламацију.	ДУ	Регулисано Законом о заштити потрошача члан 100. став 1. тачка 3.	
4.6.2.i.	In such a case, he shall be entitled, if appropriate, to be compensated by either the organizer or the retailer, whichever the relevant Member State's law requires, for non-performance of the contract, except where: (i) cancellation is on the grounds that the number of persons enrolled for the package is less than the minimum number required and the consumer is informed of the cancellation, in writing, within the period indicated in the package description			НУ	Регулисано Законом о заштити потрошача члан 100. став 2. тачка 1.	
4.6.2.ii.	or (ii) cancellation, excluding overbooking, is for reasons of force majeure, i.e. unusual and unforeseeable circumstances beyond the control of the party by whom it is pleaded, the consequences of which could not have been avoided even if all due care had been			НУ	Регулисано Законом о заштити потрошача члан 100. став 2. тачка 2	

	exercised.					
4.7.1	Where, after departure, a significant proportion of the services contracted for is not provided or the organizer perceives that he will be unable to procure a significant proportion of the services to be provided, the organizer shall make suitable alternative arrangements, at no extra cost to the consumer, for the continuation of the package, and where appropriate compensate the consumer for the difference between the services offered and those supplied.			НУ	Регулисано Законом о заштити потрошача члан 103. став 1.	
4.7.2	If it is impossible to make such arrangements or these are not accepted by the consumer for good reasons, the organizer shall, where appropriate, provide the consumer, at no extra cost, with equivalent transport back to the place of departure, or to another return-point to which the consumer has agreed and shall, where appropriate, compensate the consumer.			НУ	Регулисано Законом о заштити потрошача члан 103. став 2. и члан 105. ст. 1. и 3.	
5.1.	Member States shall take the necessary steps to ensure that the organizer and/or retailer party to the contract is liable to the consumer for the proper performance of the obligations arising from the contract, irrespective of whether such obligations are to be performed by that organizer and/or retailer or by other suppliers of services without prejudice to the right of the organizer and/or retailer to pursue those other suppliers of services.	56.2.	Организатор путовања је одговоран за реализацију путовања и дужан је да се придржава општих услова путовања и програма путовања.	ДУ	Регулисано Законом о заштити потрошача члан 102. ст.1, 2 и 3.	
5.2.1	With regard to the damage resulting for the consumer from the failure to perform or the improper performance of the contract, Member States shall take the necessary steps to ensure that the organizer and/or retailer is/are liable unless such failure to perform or improper performance is attributable neither to any fault of theirs nor to that of another supplier of services, because: - the failures which occur in the performance of the contract are attributable to the consumer, - such failures are attributable to a third party unconnected with the provision of the services contracted for, and are unforeseeable or unavoidable, - such failures are due to a case of force	57.2.	У случају неизвршења или непотпуног извршења услуга обухваћених програмом путовања, организатор путовања дужан је да путнику врати разлику између уговорене цене путовања и цене путовања снижене сразмерно неизвршењу или непотпуном извршењу услуга, под условом да је путник изјавио рекламацију у року од месец дана од дана настанка неправилности или осам дана од дана завршетка путовања.	ДУ	Регулисано Законом о заштити потрошача члан 107. ст. 1. и 3. и члан 113.	

	majeure such as that defined in Article 4 (6), second subparagraph (ii), or to an event which the organizer and/or retailer or the supplier of services, even with all due care, could not foresee or forestall.					
5.2.2	In the cases referred to in the second and third indents, the organizer and/or retailer party to the contract shall be required to give prompt assistance to a consumer in difficulty.			НУ	У питању је обавеза трговца да помогне својим клијентима у невољи (нпр. приликом бомбардовања Либана, терористичког напада у Шарм ел Шеику...када су наши бројни туристи остављени).	
5.2.3	In the matter of damages arising from the non-performance or improper performance of the services involved in the package, the Member States may allow compensation to be limited in accordance with the international conventions governing such services.			НП	Опциона одредба	
5.2.4	In the matter of damage other than personal injury resulting from the non-performance or improper performance of the services involved in the package, the Member States may allow compensation to be limited under the contract. Such limitation shall not be unreasonable.			НП	Опциона одредба	
5.3.	Without prejudice to the fourth subparagraph of paragraph 2, there may be no exclusion by means of a contractual clause from the provisions of paragraphs 1 and 2.			НУ	Регулисано Законом о заштити потрошача члан 45. ст. 1. Тачка 1. и члан 3. став 2.	
5.4.1	The consumer must communicate any failure in the performance of a contract which he perceives on the spot to the supplier of the services concerned and to the organizer and/or retailer in writing or any other appropriate form at the earliest opportunity.	57.2	У случају неизвршења или непотпуног извршења услуга обухваћених програмом путовања, организатор путовања дужан је да путнику врати разлику између уговорене цене путовања и цене путовања снижене сразмерно неизвршењу или непотпуном извршењу услуга, под условом да је путник изјавио рекламацију у року од месец дана од дана настанка неправилности или осам дана од дана завршетка путовања.	ПУ		Видети Закон о заштити потрошача члан 109. став 1.
		57.3.	Организатор путовања је дужан да без одлагања отклони свако одступање од уговореног туристичког путовања, односно да најкасније у року од осам дана од дана пријема			

			рекламације писаним или електронским путем одговори путнику на изјављену рекламацију.			
5.4.2	This obligation must be stated clearly and explicitly in the contract.			НУ	Регулисано Законом о заштити потрошача члан 109. став 2.	
6	In cases of complaint, the organizer and/or retailer or his local representative, if there is one, must make prompt efforts to find appropriate solutions.	57.3.	Организатор путовања је дужан да без одлагања отклони свако одступање од уговореног туристичког путовања, односно да најкасније у року од осам дана од дана пријема рекламације писаним или електронским путем одговори путнику на изјављену рекламацију.	ДУ	Регулисано Законом о заштити потрошача члан 104. став 1.	
7	The organizer and/or retailer party to the contract shall provide sufficient evidence of security for the refund of money paid over and for the repatriation of the consumer in the event of insolvency.	53.1.	Гаранцијом путовања услед инсолвентности организатора путовања посебно се обезбеђују трошкови нужног смештаја, исхране и повратка путника са путовања у место поласка у земљи и иностранству, као и сва настала потраживања путника.	ПУ		Видети Закон о заштити потрошача члан 108. став 1.
8	Member States may adopt or return more stringent provisions in the field covered by this Directive to protect the consumer.			НП	Опциона одредба	
9.1.	Member States shall bring into force the measures necessary to comply with this Directive before 31 December 1992. They shall forthwith inform the Commission thereof.			НП	Не садржи обавезу усклађивања	
9.2.	Member States shall communicate to the Commission the texts of the main provisions of national law which they adopt in the field governed by this Directive. The Commission shall inform the other Member States thereof.			НП	Обавеза чланица ЕУ	
10	This Directive is addressed to the Member States.			НП	Не садржи обавезу усклађивања	
Annex A.a	the travel destination(s) and, where periods of stay are involved, the relevant periods, with dates;	Члан 56. став 6. тач. 3.	- место, датум и време почетка и завршетка путовања, опис одредишта путовања и периоде боравка са датумима ако је боравак у деловима;	ПУ		Видети Закон о заштити потрошача члан 93.1.3.
A.b	the means, characteristics and categories of transport to be used, the dates, times and points of departure and return;	Члан 56. став 6. тач. 4.	- податке о врсти превоза и својствима превозног средства које се користи;	ПУ		Видети Закон о заштити потрошача члан 93.1.3.
A.c	where the package includes accommodation, its location, its tourist category or degree of comfort, its main features, its compliance with the rules of the host Member State concerned and the meal plan;	Члан 56. став 6. тач. 5, 6 и 6а	- податке о смештајном објекту (врста и назив, локација и категорија према важећим прописима земље у којој се објекат налази и садржаје које објекат има); - податке о смештајној јединици (соба, апартман, студио) опремљеност и ниво комфора и услуга и остале карактеристике;	ПУ		Видети Закон о заштити потрошача члан 93.1.5.

			- податке о броју ноћења, врсти и броју услуга и укупном броју дана туристичког путовања;			
	where the package includes accommodation, its location, its tourist category or degree of comfort, its main features, its compliance with the rules of the host Member State concerned and the meal plan;	Члан 56. став 6. тач. 7.	- број, врсту и начин услуживања obroka;	ПУ		Видети Закон о заштити потрошача члан 93.1.6.
A.d	whether a minimum number of persons is required for the package to take place and, if so, the deadline for informing the consumer in the event of cancellation;	Члан 56. став 6. тач. 12.	- минимални број путника, ако је то услов за реализацију путовања и крајњи рок за обавештавање путника за случај отказивања.	ПУ		Видети Закон о заштити потрошача члан 93.1.11.
A.e	the itinerary;	Члан 56. став 6. тач. 3.	- место, датум и време почетка и завршетка путовања, опис одредишта путовања и периоде боравка са датумима ако је боравак у деловима;	ПУ		Видети Закон о заштити потрошача члан 93.1.4.
A.f	visits, excursions or other services which are included in the total price agreed for the package;	Члан 56. став 6. тач. 8.	-укупну цену и услуге које су обухваћене том ценом	ПУ		Видети Закон о заштити потрошача члан 93.1.7.
A.g	the name and address of the organizer, the retailer and, where appropriate, the insurer;	Члан 56. став 9.	Потврда о путовању мора да садржи податке о гаранцији путовања са подацима потребним за њено активирање, као и податке о лицу овлашћеном за пријем рекламација за време трајања туристичког путовања (име и презиме, контакт телефон, е-маил адреса и др.)	ПУ		Видети Закон о заштити потрошача члан 93.1.3.
A.h	the price of the package, an indication of the possibility of price revisions under Article 4 (4) and an indication of any dues, taxes or fees chargeable for certain services (landing, embarkation or disembarkation fees at ports and airports, tourist taxes) where such costs are not included in the package;	Члан 56. став 6. тач. 9.	-износ таксе и накнаде које се односе на одређене услуге, а које нису укључене у цену путовања (пристајање, укрцавање, таксе у пристаништима и на аеродромима, боравишне таксе и слично);	ПУ	Види и члан 876 ЗОО	Видети Закон о заштити потрошача члан 93.1.1. и 102.1.
A.i	the payment schedule and method of payment;	Члан 56. став 6. тач. 10.	- начин и динамику плаћања путовања;	ПУ		Видети Закон о заштити потрошача члан 93.1.2.
A.j	special requirements which the consumer has communicated to the organizer or retailer when making the booking, and which both have accepted;			НУ	Регулисано Законом о заштити потрошача члан 96.7.1	
A.k	periods within which the consumer must make any complaint concerning failure to perform or improper performance of the contract.	Члан 57.2. 57.3. 57.4.	У случају неизвршења или непотпуног извршења услуга обухваћених програмом путовања, организатор путовања дужан је да путнику врати разлику између уговорене цене путовања и цене путовања снижене сразмерно неизвршењу или непотпуном извршењу услуга, под условом да је путник изјавио рекламацију у року од месец дана од дана настанка неправилности или осам дана од дана завршетка путовања.	ПУ		Видети Закон о заштити потрошача члан 96.7.2

			<p>Организатор путовања је дужан да без одлагања отклони свако одступање од уговореног туристичког путовања, односно да најкасније у року од осам дана од дана пријема рекламације писаним или електронским путем одговори путнику на изјављену рекламацију.</p> <p>Организатор путовања дужан је да врати средства из ст 1. и 2. овог члана, у року одређеном општим условима путовања, односно програмом путовања, који не може бити дужи од 15 дана од дана отказа путовања, односно од дана подношења основане рекламације путника.</p>			
--	--	--	---	--	--	--

1. Назив прописа Европске уније : Directive 2006/123/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on services in the internal market, OJ L 376, 27.12.2006, p. 36–68 Директива 2006/123/ЕС Европског Парламента и Савета од 12 децембра 2006 о услугама на унутрашњем тржишту			2. CELEX ² ознака ЕУ прописа 32006L0123			
3. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа Влада Обрађивач Министарство трговине, туризма и телекомуникација			4. Датум израде табеле: 08/4/2015			
5. Назив (нацрта, предлога) прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније: Предлог закона о изменама и допунама Закона о туризму			6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе НПАА: 2015-1			
7. Усклађеност одредаба прописа са одредбама прописа ЕУ						
Одредба прописа ЕУ	Садржина одредбе	Одредбе прописа Р. Србије	Садржина одредбе	Усклађеност ²	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непреносивост	Напомена о усклађености
1.	Subject matter 1. This Directive establishes general provisions facilitating the exercise of the freedom of establishment for service providers and the free movement of services, while maintaining a high quality of services. 2. This Directive does not deal with the liberalisation of services of general economic interest, reserved to public or private entities, nor with the privatisation of public entities providing services. 3. This Directive does not deal with the abolition of monopolies providing services nor with aids granted by Member States which			НП		

²Потпуно усклађено - ПУ, делимично усклађено - ДУ, неусклађено - НУ, непреносиво – НП

<p>are covered by Community rules on competition.</p> <p>This Directive does not affect the freedom of Member States to define, in conformity with Community law, what they consider to be services of general economic interest, how those services should be organised and financed, in compliance with the State aid rules, and what specific obligations they should be subject to.</p> <p>4. This Directive does not affect measures taken at Community level or at national level, in conformity with Community law, to protect or promote cultural or linguistic diversity or media pluralism.</p> <p>5. This Directive does not affect Member States' rules of criminal law. However, Member States may not restrict the freedom to provide services by applying criminal law provisions which specifically regulate or affect access to or exercise of a service activity in circumvention of the rules laid down in this Directive.</p> <p>6. This Directive does not affect labour law, that is any legal or contractual provision concerning employment conditions, working conditions, including health and safety at work and the relationship between employers and workers, which Member States apply in accordance with national law which respects Community law. Equally, this Directive does not affect the social security legislation of the Member States.</p> <p>7. This Directive does not affect the exercise of fundamental rights as recognised in the Member States and by Community law. Nor does it affect the right to negotiate,</p>					
---	--	--	--	--	--

	<p>conclude and enforce collective agreements and to take industrial action in accordance with national law and practices which respect Community law.</p>					
2.	<p>1. This Directive shall apply to services supplied by providers established in a Member State.</p> <p>2. This Directive shall not apply to the following activities:</p> <p>(a) non-economic services of general interest;</p> <p>(b) financial services, such as banking, credit, insurance and re-insurance, occupational or personal pensions, securities, investment funds, payment and investment advice, including the services listed in Annex I to Directive 2006/48/EC;</p> <p>(c) electronic communications services and networks, and associated facilities and services, with respect to matters covered by Directives 2002/19/EC, 2002/20/EC, 2002/21/EC, 2002/22/EC and 2002/58/EC;</p> <p>(d) services in the field of transport, including port services, falling within the scope of Title V of the Treaty;</p> <p>(e) services of temporary work agencies;</p> <p>(f) healthcare services whether or not they are provided via healthcare facilities, and regardless of the ways</p>			HP		

	<p>in which they are organised and financed at national level or whether they are public or private;</p> <p>(g) audiovisual services, including cinematographic services, whatever their mode of production, distribution and transmission, and radio broadcasting;</p> <p>(h) gambling activities which involve wagering a stake with pecuniary value in games of chance, including lotteries, gambling in casinos and betting transactions;</p> <p>(i) activities which are connected with the exercise of official authority as set out in Article 45 of the Treaty;</p> <p>(j) social services relating to social housing, childcare and support of families and persons permanently or temporarily in need which are provided by the State, by providers mandated by the State or by charities recognised as such by the State;</p> <p>(k) private security services;</p> <p>(l) services provided by notaries and bailiffs, who are appointed by an official act of government.</p> <p>3. This Directive shall not apply to the field of taxation.</p>					
3.	<p>Relationship with other provisions of Community law</p> <p>1. If the provisions of this Directive conflict with a provision of another Community act governing specific aspects of access to or exercise of a service activity in specific sectors or for specific professions, the provision of the other Community act shall prevail and shall apply to those specific sectors or professions. These include:</p>			HP		

	<p>(a) Directive 96/71/EC;</p> <p>(b) Regulation (EEC) No 1408/71;</p> <p>(c) Council Directive 89/552/EEC of 3 October 1989 on the coordination of certain provisions laid down by law, regulation or administrative action in Member States concerning the pursuit of television broadcasting activities [23];</p> <p>(d) Directive 2005/36/EC.</p> <p>2. This Directive does not concern rules of private international law, in particular rules governing the law applicable to contractual and non contractual obligations, including those which guarantee that consumers benefit from the protection granted to them by the consumer protection rules laid down in the consumer legislation in force in their Member State.</p> <p>3. Member States shall apply the provisions of this Directive in compliance with the rules of the Treaty on the right of establishment and the free movement of services.</p>					
4.	<p>Definitions</p> <p>For the purposes of this Directive, the following definitions shall apply:</p> <p>1) "service" means any self-employed economic activity, normally provided for remuneration, as referred to in Article 50 of the Treaty;</p> <p>2) "provider" means any natural person who is a national of a Member State, or any legal person as referred to in Article 48 of the Treaty and established in a Member State, who offers or provides a service;</p> <p>3) "recipient" means any natural person who is a national of a</p>			HP		

<p>Member State or who benefits from rights conferred upon him by Community acts, or any legal person as referred to in Article 48 of the Treaty and established in a Member State, who, for professional or non-professional purposes, uses, or wishes to use, a service;</p> <p>4) "Member State of establishment" means the Member State in whose territory the provider of the service concerned is established;</p> <p>5) "establishment" means the actual pursuit of an economic activity, as referred to in Article 43 of the Treaty, by the provider for an indefinite period and through a stable infrastructure from where the business of providing services is actually carried out;</p> <p>6) "authorisation scheme" means any procedure under which a provider or recipient is in effect required to take steps in order to obtain from a competent authority a formal decision, or an implied decision, concerning access to a service activity or the exercise thereof;</p> <p>7) "requirement" means any obligation, prohibition, condition or limit provided for in the laws, regulations or administrative provisions of the Member States or in consequence of case-law, administrative practice, the rules of professional bodies, or the collective rules of professional associations or other professional organisations, adopted in the exercise of their legal autonomy; rules laid down in collective agreements negotiated by the social partners shall not as such be seen as requirements within the meaning of this Directive;</p> <p>8) "overriding reasons relating to the</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>public interest" means reasons recognised as such in the case law of the Court of Justice, including the following grounds: public policy; public security; public safety; public health; preserving the financial equilibrium of the social security system; the protection of consumers, recipients of services and workers; fairness of trade transactions; combating fraud; the protection of the environment and the urban environment; the health of animals; intellectual property; the conservation of the national historic and artistic heritage; social policy objectives and cultural policy objectives;</p> <p>9) "competent authority" means any body or authority which has a supervisory or regulatory role in a Member State in relation to service activities, including, in particular, administrative authorities, including courts acting as such, professional bodies, and those professional associations or other professional organisations which, in the exercise of their legal autonomy, regulate in a collective manner access to service activities or the exercise thereof;</p> <p>10) "Member State where the service is provided" means the Member State where the service is supplied by a provider established in another Member State;</p> <p>11) "regulated profession" means a professional activity or a group of professional activities as referred to in Article 3(1)(a) of Directive 2005/36/EC;</p> <p>12) "commercial communication" means any form of communication designed to promote, directly or indirectly, the goods, services or</p>					
--	--	--	--	--	--

	<p>image of an undertaking, organisation or person engaged in commercial, industrial or craft activity or practising a regulated profession. The following do not in themselves constitute commercial communications:</p> <p>(a) information enabling direct access to the activity of the undertaking, organisation or person, including in particular a domain name or an electronic-mailing address;</p> <p>(b) communications relating to the goods, services or image of the undertaking, organisation or person, compiled in an independent manner, particularly when provided for no financial consideration.</p>					
5.	<p>Simplification of procedures</p> <p>1. Member States shall examine the procedures and formalities applicable to access to a service activity and to the exercise thereof. Where procedures and formalities examined under this paragraph are not sufficiently simple, Member States shall simplify them.</p> <p>2. The Commission may introduce harmonised forms at Community level, in accordance with the procedure referred to in Article 40(2). These forms shall be equivalent to certificates, attestations and any other documents required of a provider.</p> <p>3. Where Member States require a provider or recipient to supply a certificate, attestation or any other document proving that a requirement has been satisfied, they shall accept any document from another Member State which serves</p>			HP		

<p>an equivalent purpose or from which it is clear that the requirement in question has been satisfied. They may not require a document from another Member State to be produced in its original form, or as a certified copy or as a certified translation, save in the cases provided for in other Community instruments or where such a requirement is justified by an overriding reason relating to the public interest, including public order and security.</p> <p>The first subparagraph shall not affect the right of Member States to require non-certified translations of documents in one of their official languages.</p> <p>4. Paragraph 3 shall not apply to the documents referred to in Article 7(2) and 50 of Directive 2005/36/EC, in Articles 45(3), 46, 49 and 50 of Directive 2004/18/EC of the European Parliament and of the Council of 31 March 2004 on the coordination of procedures for the award of public works contracts, public supply contracts and public service contracts [24], in Article 3(2) of Directive 98/5/EC of the European Parliament and of the Council of 16 February 1998 to facilitate practice of the profession of lawyer on a permanent basis in a Member State other than that in which the qualification was obtained [25], in the First Council Directive 68/151/EEC of 9 March 1968 on coordination of safeguards which, for the protection of the interests of members and others, are required by Member States of companies within the meaning of the second paragraph of Article 58 of the Treaty, with a view to making such safeguards equivalent throughout the Community [26] and in the</p>					
---	--	--	--	--	--

	Eleventh Council Directive 89/666/EEC of 21 December 1989 concerning disclosure requirements in respect of branches opened in a Member State by certain types of company governed by the law of another State.					
6.	<p>Points of single contact</p> <p>1. Member States shall ensure that it is possible for providers to complete the following procedures and formalities through points of single contact:</p> <p>(a) all procedures and formalities needed for access to his service activities, in particular, all declarations, notifications or applications necessary for authorisation from the competent authorities, including applications for inclusion in a register, a roll or a database, or for registration with a professional body or association;</p> <p>(b) any applications for authorisation needed to exercise his service activities.</p> <p>2. The establishment of points of single contact shall be without prejudice to the allocation of functions and powers among the authorities within national systems.</p>			HP		
7.	<p>Right to information</p> <p>1. Member States shall ensure that the following information is easily accessible to providers and recipients through the points of single contact:</p> <p>(a) requirements applicable to providers established in their territory, in particular those requirements concerning the procedures and formalities to be completed in order to access and to</p>	Члан 117. став 1.	<p>Регистар туризма води Агенција за привредне регистре.</p> <p>У Регистру туризма евидентирају се:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) управљачи туристичких простора; 2) туристичка места; 3) дестинацијске менаџмент организације; 4) дестинацијске менаџмент компаније; 5) туристичке организације; 6) угоститељи; 7) категорисани и некатегорисани угоститељски објекти; 	ПУ		

<p>exercise service activities;</p> <p>(b) the contact details of the competent authorities enabling the latter to be contacted directly, including the details of those authorities responsible for matters concerning the exercise of service activities;</p> <p>(c) the means of, and conditions for, accessing public registers and databases on providers and services;</p> <p>(d) the means of redress which are generally available in the event of dispute between the competent authorities and the provider or the recipient, or between a provider and a recipient or between providers;</p> <p>(e) the contact details of the associations or organisations, other than the competent authorities, from which providers or recipients may obtain practical assistance.</p> <p>2. Member States shall ensure that it is possible for providers and recipients to receive, at their request, assistance from the competent authorities, consisting in information on the way in which the requirements referred to in point (a) of paragraph 1 are generally interpreted and applied. Where appropriate, such advice shall include a simple step-by-step guide. The information shall be provided in plain and intelligible language.</p> <p>3. Member States shall ensure that the information and assistance referred to in paragraphs 1 and 2 are provided in a clear and unambiguous manner, that they are easily accessible at a distance and by electronic means and that they are kept up to date.</p> <p>4. Member States shall ensure that</p>	<p>117.a</p>	<p>8) лица која пружају услуге у домаћој радиности;</p> <p>9) лица која пружају услуге у сеоским туристичким домаћинствима;</p> <p>10) пружаоци наутичких услуга;</p> <p>11) категорисани и некатегорисани објекти наутичког туризма;</p> <p>12) пружаоци ловнотуристичких услуга;</p> <p>13) категорисани и некатегорисани објекти ловног туризма;</p> <p>14) туристички водичи;</p> <p>15) локални туристички водичи;</p> <p>16) туристички пратиоци;</p> <p>17) туристички аниматори;</p> <p>18) привредни субјекти који пружају услуге изнајмљивања возила (<i>rent-a-car</i>) и услуге изнајмљивања возила са услугама возача (<i>limo service</i>).</p> <p>Врсту, висину и начин плаћања накнада за регистрацију, евиденцију и друге услуге које пружа Регистар туризма, одређује Управни одбор агенције, уз сагласност Владе.</p> <p>Коначна решења која доносе органи на основу овлашћења из овог закона региструју се односно евидентирају у Регистру туризма на начин прописан овим законом и другим прописима донетим на основу овог закона.</p> <p>Прикупљање, држање, обрада и коришћење података о личности, права лица и заштита права лица чији се подаци прикупљају и обрађују, ограничења заштите података о личности и обезбеђење података, у Регистру туризма врши се у складу са овим законом и законом којим се уређује заштита података о личности, као и слободном приступу информација од јавног значаја.</p> <p>Услови из став 6. овог члана примениће се на облик, садржину и начин вођења евиденције, уговора и других података из члана 45, 46, 56, 62, 75, 94, 98, 101а и 119 овог закона.</p> <p>Министарство води евиденцију категорисаних угоститељских објеката из члана 68. став 1. члана 89. став 4. овог закона, као и објеката наутичког</p>			
---	--------------	--	--	--	--

	<p>the points of single contact and the competent authorities respond as quickly as possible to any request for information or assistance as referred to in paragraphs 1 and 2 and, in cases where the request is faulty or unfounded, inform the applicant accordingly without delay.</p> <p>5. Member States and the Commission shall take accompanying measures in order to encourage points of single contact to make the information provided for in this Article available in other Community languages. This does not interfere with Member States' legislation on the use of languages.</p> <p>6. The obligation for competent authorities to assist providers and recipients does not require those authorities to provide legal advice in individual cases but concerns only general information on the way in which requirements are usually interpreted or applied.</p>	51.4.	<p>туризма из члана 85. став 1. овог закона и дужно је да Регистру туризма квартално доставља евиденцију коју води у писаној форми (штампаној и електронској)</p> <p>Министарство води евиденцију туристичких водича, и туристичких пратилаца и дужно је да Регистру туризма доставља евиденцију коју води у—писаној форми (штампаној и електронској), најкасније до 15. јануара за претходну годину.</p> <p>Решење из става 2. овог члана је коначно и на основу њега Регистратор туризма врши регистрацију организатора путовања у Регистар туризма. Регистровани подаци се објављују на интернет страници Агенције за привредне регистре истог дана када је донето решење о издавању лиценце.</p>			
8.	<p>1. Member States shall ensure that all procedures and formalities relating to access to a service activity and to the exercise thereof may be easily completed, at a distance and by electronic means, through the relevant point of single contact and with the relevant competent authorities.</p> <p>2. Paragraph 1 shall not apply to the inspection of premises on which the service is provided or of equipment used by the provider or to physical examination of the capability or of the personal integrity of the provider or of his responsible staff.</p> <p>3. The Commission shall, in accordance with the procedure referred to in Article 40(2), adopt detailed rules for the implementation of paragraph 1 of this Article with a</p>			НП		

	<p>view to facilitating the interoperability of information systems and use of procedures by electronic means between Member States, taking into account common standards developed at Community level.</p>					
<p>9.</p>	<p>Authorisation schemes</p> <p>1. Member States shall not make access to a service activity or the exercise thereof subject to an authorisation scheme unless the following conditions are satisfied:</p> <p>(a) the authorisation scheme does not discriminate against the provider in question;</p> <p>(b) the need for an authorisation scheme is justified by an overriding reason relating to the public interest;</p> <p>(c) the objective pursued cannot be attained by means of a less restrictive measure, in particular because an a posteriori inspection would take place too late to be genuinely effective.</p> <p>2. In the report referred to in Article 39(1), Member States shall identify their authorisation schemes and give reasons showing their compatibility with paragraph 1 of this Article.</p> <p>3. This section shall not apply to those aspects of authorisation schemes which are governed directly or indirectly by other Community instruments.</p>	<p>51.</p>	<p>Организатор путовања може да обавља послове из члана 43. тач. 1) и 1а) овог закона, ако испуњава услове прописане овим законом и ако има лиценцу за обављање тих послова</p> <p>Лиценцу из става 1. овог члана, на захтев подносиоца, издаје Регистратор туризма, решењем, са роком важења од три године, које нарочито садржи: пуно пословно име, матични број и седиште.</p> <p>Уз захтев за издавање лиценце подносе се докази о испуњености услова прописаних чланом 52. овог закона.</p> <p>Решење из става 2. овог члана је коначно и на основу њега Регистратор туризма врши регистрацију организатора путовања у Регистар туризма. Регистровани подаци се објављују на интернет страници Агенције за привредне регистре истог дана када је донето решење о издавању лиценце.</p> <p>Лиценца се може обновити на начин и под условима под којима се издаје, с тим да се захтев за обнављање лиценце мора поднети најкасније пет дана пре истека рока важења лиценце.</p> <p>На захтев организатора путовања Регистратор туризма издаје свечану форму лиценце.</p> <p>На питања која се односе на поступак издавања лиценци, поступање по непотпуном и неразумљивом захтеву за издавање лиценце и промену података регистрованих у Регистру</p>	<p>ПУ</p>		

			<p>туризма која овим законом нису посебно уређена сходно се примењују одговарајуће одредбе закона којим се уређује регистрација привредних субјеката, а уколико тим законом нису уређена поједина питања сходно се примењују одговарајуће одредбе закона којим се уређује управни поступак.</p> <p>Угоститељски објекти за смештај врсте хотел, мотел, туристичко насеље, пансион и камп разврставају се у категорије, у складу са стандардима прописаним за поједине врсте тих објеката.</p> <p>Угоститељски објекат врсте хотел и туристичко насеље може се разврстати у подврсту и по посебним стандардима који се у њему пружају.</p> <p>Захтев за разврставање угоститељског објекта из ст. 1. и 2. овог члана у категорију односно подврсту подноси угоститељ министарству.</p>			
		68.1.	<p>Угоститељски објекти за смештај врсте кућа, апартман, соба и сеоско туристичко домаћинство, разврставају се у категорије у складу са стандардима прописаним за поједине врсте тих објеката.</p>			
		68.2.	<p>Надлежни орган јединице локалне самоуправе на захтев угоститеља доноси решење којим се угоститељски објекат из става 6. овог члана разврстава у категорију, које важи три године од дана издавања.</p>			
		68.3.	<p>Угоститељ је дужан да прибави акт о одређивању категорије угоститељског објекта пре отпочињања обављања угоститељске делатности у објект који се разврстава у категорију.</p>			
		68.6.	<p>Ако се у року из члана 68. ст.4. и 7. овог закона промени угоститељ, нови угоститељ је дужан да пре почетка рада у том објекту прибави решење којим се објекат разврстава у</p>			

		68.7.	<p>категорију.</p> <p>Ако се у року из члана 68. ст. 4. и 7. овог закона одступи од прописаних стандарда за категорију угоститељског објекта у коју је разврстан, угоститељ је дужан да поднесе захтев ради разврставања објекта у нижу категорију.</p>			
		69.	<p>Решење о промени категорије доноси се и кад угоститељски објекат испуни услове за вишу категорију, на захтев угоститеља.</p> <p>Промена категорије угоститељског објекат врши се на начин и по поступку прописаном за разврставање угоститељског објекта у категорију.</p> <p>Марине као прихватни објекти наутичког туризма разврставају се у категорије у складу са стандардима прописаним за ту врсту објекта.</p> <p>Пружалац наутичких услуга дужан је да пре отпочињања обављања наутичке делатности у марици прибави акт којим се марица разврстава у одговарајућу категорију.</p> <p>Захтев за разврставање марине у категорију подноси пружалац наутичких услуга у марици министарству.</p> <p>Разврставање марине у категорију врши се решењем које доноси министар и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева.</p> <p>Решење из става 2. овог члана коначно је и доставља се ради евидентирања у Регистру туризма.</p> <p>На промену пружиоца наутичких услуга и категорије марине, као и на престанак решења о одређивању категорије, сходно се примењују одредбе члана 69.</p>			

		<p>ст.2,3,4 и 5 и члана 72. овог закона.</p> <p>85. Пословно име, фирма и други назив, као и ознака пружаоца наутичких услуга не може да садржи речи које указују на врсту објекта који се разврстава у категорију.</p> <p>Захтев за разврставање марина у категорије из став 1, овог члана мора да садржи истините податке.</p> <p>Туристички водич, локални туристички водич и туристички пратилац мора да има положен стручни испит за туристичког водича, локалног туристичког водича, односно туристичког пратиоца у складу са овим законом.</p> <p>86. Стручни испит за туристичког водича и туристичког пратиоца полаже се пред комисијом коју образује министар.</p> <p>Министарство издаје лиценцу о положеном стручном испиту за туристичког водича, односно за туристичког пратиоца, као и легитимацију и ознаку.</p> <p>Туристичка агенција је дужна да: 16) за пружање услуга туристичког водича, туристичког пратиоца или локалног туристичког водича, ангажује лице које испуњава услове из члана 94. став 1.;</p> <p>Стручни испит за локалног туристичког водича може да полаже оно лице које има положен стручни испит за туристичког водича.</p> <p>Надлежни орган јединице локалне самоуправе или више јединица локалних самоуправа, по претходно</p>			
--	--	---	--	--	--

			<p>прибављеном мишљењу министарства, прописује програм и начин полагања стручног испита за локалног туристичког водича.</p> <p>Стручни испит за локалног водича полаже се пред комисијом коју образује надлежни орган јединице локалне самоуправе који издаје лиценцу о положеном стручном испиту за локалног туристичког водича, као и легитимацију и ознаку.</p> <p>Надлежни орган јединице локалне самоуправе води евиденцију локалних туристичких водича, као поверени посао и дужан је да регистру туризма ради евидентирања достави евиденцију у штампаној или електронској форми најкасније до 15. јануара за претходну годину.</p> <p>Надлежни орган јединице локалне самоуправе води евиденцију локалних туристичких водича, као поверени посао и дужан је да достави министарству копију издате лиценце из става 5. овог члана у року од 15 дана од дана њеног издавања.</p> <p>Надлежни орган јединице локалне самоуправе прописује облик и садржину лиценце, легитимације и ознаке локалног туристичког водича и утврђује висину трошкова полагања стручног испита.</p>			
		94.1.				
		94.6.				
		94.8.				
		45. 1. 16.				

		98.				
10.	<p>Conditions for the granting of authorisation</p> <p>1. Authorisation schemes shall be based on criteria which preclude the competent authorities from exercising their power of assessment in an arbitrary manner.</p> <p>2. The criteria referred to in paragraph 1 shall be:</p> <p>(a) non-discriminatory;</p> <p>(b) justified by an overriding reason relating to the public interest;</p> <p>(c) proportionate to that public interest objective;</p> <p>(d) clear and unambiguous;</p> <p>(e) objective;</p> <p>(f) made public in advance;</p> <p>(g) transparent and accessible.</p> <p>3. The conditions for granting authorisation for a new establishment shall not duplicate requirements and controls which are equivalent or essentially comparable as regards their purpose to which the provider is already subject in another Member State or in the same Member State. The liaison points referred to in Article 28(2) and the provider shall assist the competent authority by providing any necessary information regarding those requirements.</p> <p>4. The authorisation shall enable the provider to have access to the service activity, or to exercise that activity, throughout the national</p>	52.	<p>Лиценца се издаје привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику или огранку страног правног лица:</p> <p>1) који има запослено најмање једно лице које испуњава услове из члана 50. став 2. овог закона;</p> <p>2) који се не налази у поступку стечаја или ликвидације;</p> <p>3) коме у претходних 36 месеци није била одузета лиценца;</p> <p>4) чији оснивачи или лица која након оснивања приступе привредном друштву нису физичка лица којима је као предузетницима одузета лиценца, односно која су директно или индиректно имала контролно учешће у капиталу привредног друштва коме је одузета лиценца;</p> <p>5) коме није изречена заштитна мера забране обављања делатности, за време док забрана траје, нити је одговорном лицу изречена мера безбедности забране вршења делатности, позива и дужности;</p> <p>6) који има прописану гаранцију путовања за случај инсолвентности, и ради накнаде штете путнику настале неиспуњењем, делимичним испуњењем или неуредним испуњењем уговорних обавеза (у даљем тексту: гаранција путовања).</p> <p>Туристичка агенција мора да има у сваком пословном простору, односно месту пословања у ком непосредно нуди на продају и продаје туристичка путовања једно запослено лице, са пуним радним временом, у својству руководиоца.</p> <p>лице из става 1. овог члана мора да:</p> <p>1) зна српски језик;</p>	ПУ		
		50.		ПУ		

	<p>territory, including by means of setting up agencies, subsidiaries, branches or offices, except where an authorisation for each individual establishment or a limitation of the authorisation to a certain part of the territory is justified by an overriding reason relating to the public interest.</p> <p>5. The authorisation shall be granted as soon as it is established, in the light of an appropriate examination, that the conditions for authorisation have been met.</p> <p>6. Except in the case of the granting of an authorisation, any decision from the competent authorities, including refusal or withdrawal of an authorisation, shall be fully reasoned and shall be open to challenge before the courts or other instances of appeal.</p> <p>7. This Article shall not call into question the allocation of the competences, at local or regional level, of the Member States' authorities granting authorisations.</p>	<p>2) познаје један страни језик;</p> <p>3) има најмање вишу стручну спрему, односно стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 еспб бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању до три године из области туристичког, економског или другог друштвеног смера, за рад код организатора путовања;</p> <p>4) има најмање средње образовање у четворогодишњем трајању туристичког, економског или другог друштвеног смера за рад код посредника;</p> <p>5) има радно искуство у туристичкој делатности у трајању од:</p> <p>(1) три године за рад код организатора путовања;</p> <p>(2) једну годину за рад код посредника.</p> <p>запослена лица која су у непосредном контакту са странкама морају да имају најмање средње образовање у четворогодишњем трајању и да познају најмање један страни језик.</p> <p>Угоститељи који обављају делатност у угоститељским објектима из члана 68. став 1. овог закона, морају да имају руководиоца објекта који је запослен код угоститеља.</p> <p>Руководилац објекта у угоститељском објекту врсте хотел, подврсте хотел и мотел мора да има најмање вишу стручну спрему, односно стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 еспб бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању до три године из поља друштвено-хуманистичких наука, активно знање једног страног језика и три године радног искуства у угоститељству.</p> <p>Руководилац објекта у угоститељском објекту врсте туристичко насеље, пансион и камп мора да има најмање средњу стручну спрему, знање једног страног језика и годину дана радног</p>	<p>ПУ</p>		
	<p>70.</p>				

		94.2.	<p>етажа–искуства у угоститељству. У угоститељском објекту врсте хотел, подврсте хотел и мотел мора да буде запослено и најмање једно лице са средњом стручном спремом угоститељског усмерења. Ако угоститељ предузетник лично води пословање угоститељског објекта из ст. 2. и 3. овог члана он мора да испуњава услове прописане за руководиоца угоститељског објекта. Туристички водич и туристички пратилац мора да:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) има средње образовање у четворогодишњем трајању; 2) активно зна један страни језик. <p>Туристичким водичем и туристичким пратиоцем, у смислу овога закона, сматра се и држављанин државе чланица Европске уније и Европског економског простора који испуњава услове за туристичког водича и туристичког пратиоца прописане овим законом.</p>	ПУ		
--	--	-------	---	----	--	--

		94.4.				
11.	<p>Duration of authorisation</p> <p>1. An authorisation granted to a provider shall not be for a limited period, except where:</p> <p>(a) the authorisation is being automatically renewed or is subject only to the continued fulfilment of requirements;</p> <p>(b) the number of available authorisations is limited by an overriding reason relating to the public interest;</p> <p>or</p> <p>(c) a limited authorisation period can be justified by an overriding reason relating to the public interest.</p> <p>2. Paragraph 1 shall not concern the maximum period before the end of which the provider must actually commence his activity after receiving authorisation.</p> <p>3. Member States shall require a provider to inform the relevant point of single contact provided for in Article 6 of the following changes:</p> <p>(a) the creation of subsidiaries whose activities fall within the scope of the authorisation scheme;</p> <p>(b) changes in his situation which result in the conditions for authorisation no longer being met.</p> <p>4. This Article shall be without prejudice to the Member States' ability to revoke authorisations,</p>	<p>51.2.</p> <p>Лиценцу из става 1. овог члана, на захтев подносиоца, издаје Регистратор туризма, решењем, са роком важења од три године, које нарочито садржи: пуно пословно име, матични број и седиште.</p> <p>Угоститељски објекти</p> <p>Разврставање угоститељског објекта у категорију односно у подврсту врши се решењем које доноси министар и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева.</p> <p>Надлежни орган јединице локалне самоуправе на захтев угоститеља доноси решење којим се угоститељски објекат из става 6. овог члана разврстава у категорију, које важи три године од дана издавања.</p> <p>86.2.</p> <p>Марине</p> <p>Разврставање марине у категорију врши се решењем које доноси министар и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева.</p>	НП			

	when the conditions for authorisation are no longer met.					
12.	<p>Selection from among several candidates</p> <p>1. Where the number of authorisations available for a given activity is limited because of the scarcity of available natural resources or technical capacity, Member States shall apply a selection procedure to potential candidates which provides full guarantees of impartiality and transparency, including, in particular, adequate publicity about the launch, conduct and completion of the procedure.</p> <p>2. In the cases referred to in paragraph 1, authorisation shall be granted for an appropriate limited period and may not be open to automatic renewal nor confer any other advantage on the provider whose authorisation has just expired or on any person having any particular links with that provider.</p> <p>3. Subject to paragraph 1 and to Articles 9 and 10, Member States may take into account, in establishing the rules for the selection procedure, considerations of public health, social policy objectives, the health and safety of employees or self-employed persons, the protection of the environment, the preservation of cultural heritage and other overriding reasons relating to the public interest, in conformity with Community law.</p>			HP		
13.	<p>Authorisation procedures</p> <p>1. Authorisation procedures and formalities shall be clear, made public in advance and be such as to</p>			ПУ	У складу са Законом о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС“ бр.	

<p>provide the applicants with a guarantee that their application will be dealt with objectively and impartially.</p> <p>2. Authorisation procedures and formalities shall not be dissuasive and shall not unduly complicate or delay the provision of the service. They shall be easily accessible and any charges which the applicants may incur from their application shall be reasonable and proportionate to the cost of the authorisation procedures in question and shall not exceed the cost of the procedures.</p> <p>3. Authorisation procedures and formalities shall provide applicants with a guarantee that their application will be processed as quickly as possible and, in any event, within a reasonable period which is fixed and made public in advance. The period shall run only from the time when all documentation has been submitted. When justified by the complexity of the issue, the time period may be extended once, by the competent authority, for a limited time. The extension and its duration shall be duly motivated and shall be notified to the applicant before the original period has expired.</p> <p>4. Failing a response within the time period set or extended in accordance with paragraph 3, authorisation shall be deemed to have been granted. Different arrangements may nevertheless be put in place, where justified by overriding reasons relating to the public interest, including a legitimate interest of third parties.</p> <p>5. All applications for authorisation shall be acknowledged as quickly as</p>				<p>99/11 и 83/14) све процедуре су поједностављене и трошкови регистрације привредних субјеката су умерени</p>	
---	--	--	--	--	--

	<p>possible. The acknowledgement must specify the following:</p> <p>(a) the period referred to in paragraph 3;</p> <p>(b) the available means of redress;</p> <p>(c) where applicable, a statement that in the absence of a response within the period specified, the authorisation shall be deemed to have been granted.</p> <p>6. In the case of an incomplete application, the applicant shall be informed as quickly as possible of the need to supply any additional documentation, as well as of any possible effects on the period referred to in paragraph 3.</p> <p>7. When a request is rejected because it fails to comply with the required procedures or formalities, the applicant shall be informed of the rejection as quickly as possible.</p>					
14.	<p>Prohibited requirements</p> <p>Member States shall not make access to, or the exercise of, a service activity in their territory subject to compliance with any of the following:</p> <p>1) discriminatory requirements based directly or indirectly on nationality or, in the case of companies, the location of the registered office, including in particular:</p> <p>(a) nationality requirements for the provider, his staff, persons holding the share capital or members of the provider's management or supervisory bodies;</p> <p>(b) a requirement that the provider, his staff, persons holding the share capital or members of the provider's management or supervisory bodies</p>	<p>94.1.</p> <p>94.2.</p> <p>94.3.</p> <p>94.4.</p>	<p>Туристички водич и туристички пратилац мора да има положен стручни испит за туристичког водича и туристичког пратиоца у складу са овим законом.</p> <p>Туристички водич и туристички пратилац мора да:</p> <p>1) има средње образовање у четворогодишњем трајању;</p> <p>2) активно зна један страни језик.</p> <p>Лице које има положен стручни испит за туристичког водича може да обавља и послове туристичког пратиоца.</p> <p>Туристичким водичем и туристичким пратиоцем, у смислу овога закона, сматра се и држављанин државе чланица европске уније и европског економског простора који испуњава услове за туристичког водича и туристичког пратиоца прописане овим законом.</p>	ПУ		

<p>be resident within the territory;</p> <p>2) a prohibition on having an establishment in more than one Member State or on being entered in the registers or enrolled with professional bodies or associations of more than one Member State;</p> <p>3) restrictions on the freedom of a provider to choose between a principal or a secondary establishment, in particular an obligation on the provider to have its principal establishment in their territory, or restrictions on the freedom to choose between establishment in the form of an agency, branch or subsidiary;</p> <p>4) conditions of reciprocity with the Member State in which the provider already has an establishment, save in the case of conditions of reciprocity provided for in Community instruments concerning energy;</p> <p>5) the case-by-case application of an economic test making the granting of authorisation subject to proof of the existence of an economic need or market demand, an assessment of the potential or current economic effects of the activity or an assessment of the appropriateness of the activity in relation to the economic planning objectives set by the competent authority; this prohibition shall not concern planning requirements which do not pursue economic aims but serve overriding reasons relating to the public interest;</p> <p>6) the direct or indirect involvement of competing operators, including within consultative bodies, in the granting of authorisations or in the adoption of other decisions of the competent authorities, with the</p>					
--	--	--	--	--	--

	<p>exception of professional bodies and associations or other organisations acting as the competent authority; this prohibition shall not concern the consultation of organisations, such as chambers of commerce or social partners, on matters other than individual applications for authorisation, or a consultation of the public at large;</p> <p>7) an obligation to provide or participate in a financial guarantee or to take out insurance from a provider or body established in their territory. This shall not affect the possibility for Member States to require insurance or financial guarantees as such, nor shall it affect requirements relating to the participation in a collective compensation fund, for instance for members of professional bodies or organisations;</p> <p>8) an obligation to have been pre-registered, for a given period, in the registers held in their territory or to have previously exercised the activity for a given period in their territory.</p>					
15.	<p>Requirements to be evaluated</p> <p>1. Member States shall examine whether, under their legal system, any of the requirements listed in paragraph 2 are imposed and shall ensure that any such requirements are compatible with the conditions laid down in paragraph 3. Member States shall adapt their laws, regulations or administrative provisions so as to make them compatible with those conditions.</p> <p>2. Member States shall examine whether their legal system makes access to a service activity or the exercise of it subject to compliance with any of the following non-</p>			HP		

<p>discriminatory requirements:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) quantitative or territorial restrictions, in particular in the form of limits fixed according to population or of a minimum geographical distance between providers; (b) an obligation on a provider to take a specific legal form; (c) requirements which relate to the shareholding of a company; (d) requirements, other than those concerning matters covered by Directive 2005/36/EC or provided for in other Community instruments, which reserve access to the service activity in question to particular providers by virtue of the specific nature of the activity; (e) a ban on having more than one establishment in the territory of the same State; (f) requirements fixing a minimum number of employees; (g) fixed minimum and/or maximum tariffs with which the provider must comply; (h) an obligation on the provider to supply other specific services jointly with his service. <p>3. Member States shall verify that the requirements referred to in paragraph 2 satisfy the following conditions:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) non-discrimination: requirements must be neither directly nor indirectly discriminatory according to nationality nor, with regard to companies, according to the location of the registered office; (b) necessity: requirements must be justified by an overriding reason					
---	--	--	--	--	--

<p>relating to the public interest;</p> <p>(c) proportionality: requirements must be suitable for securing the attainment of the objective pursued; they must not go beyond what is necessary to attain that objective and it must not be possible to replace those requirements with other, less restrictive measures which attain the same result.</p> <p>4. Paragraphs 1, 2 and 3 shall apply to legislation in the field of services of general economic interest only insofar as the application of these paragraphs does not obstruct the performance, in law or in fact, of the particular task assigned to them.</p> <p>5. In the mutual evaluation report provided for in Article 39(1), Member States shall specify the following:</p> <p>(a) the requirements that they intend to maintain and the reasons why they consider that those requirements comply with the conditions set out in paragraph 3;</p> <p>(b) the requirements which have been abolished or made less stringent.</p> <p>6. From 28 December 2006 Member States shall not introduce any new requirement of a kind listed in paragraph 2, unless that requirement satisfies the conditions laid down in paragraph 3.</p> <p>7. Member States shall notify the Commission of any new laws, regulations or administrative provisions which set requirements as referred to in paragraph 6, together with the reasons for those requirements. The Commission shall communicate the provisions concerned to the other Member States. Such notification shall not</p>					
--	--	--	--	--	--

	<p>prevent Member States from adopting the provisions in question.</p> <p>Within a period of 3 months from the date of receipt of the notification, the Commission shall examine the compatibility of any new requirements with Community law and, where appropriate, shall adopt a decision requesting the Member State in question to refrain from adopting them or to abolish them.</p> <p>The notification of a draft national law in accordance with Directive 98/34/EC shall fulfil the obligation of notification provided for in this Directive.</p>					
16.	<p>Freedom to provide services</p> <p>1. Member States shall respect the right of providers to provide services in a Member State other than that in which they are established.</p> <p>The Member State in which the service is provided shall ensure free access to and free exercise of a service activity within its territory.</p> <p>Member States shall not make access to or exercise of a service activity in their territory subject to compliance with any requirements which do not respect the following principles:</p> <p>(a) non-discrimination: the requirement may be neither directly nor indirectly discriminatory with regard to nationality or, in the case of legal persons, with regard to the Member State in which they are established;</p> <p>(b) necessity: the requirement must be justified for reasons of public policy, public security, public health or the protection of the environment;</p> <p>(c) proportionality: the requirement</p>			HP		

<p>must be suitable for attaining the objective pursued, and must not go beyond what is necessary to attain that objective.</p> <p>2. Member States may not restrict the freedom to provide services in the case of a provider established in another Member State by imposing any of the following requirements:</p> <p>(a) an obligation on the provider to have an establishment in their territory;</p> <p>(b) an obligation on the provider to obtain an authorisation from their competent authorities including entry in a register or registration with a professional body or association in their territory, except where provided for in this Directive or other instruments of Community law;</p> <p>(c) a ban on the provider setting up a certain form or type of infrastructure in their territory, including an office or chambers, which the provider needs in order to supply the services in question;</p> <p>(d) the application of specific contractual arrangements between the provider and the recipient which prevent or restrict service provision by the self-employed;</p> <p>(e) an obligation on the provider to possess an identity document issued by its competent authorities specific to the exercise of a service activity;</p> <p>(f) requirements, except for those necessary for health and safety at work, which affect the use of equipment and material which are an integral part of the service provided;</p> <p>(g) restrictions on the freedom to</p>					
---	--	--	--	--	--

	<p>provide the services referred to in Article 19.</p> <p>3. The Member State to which the provider moves shall not be prevented from imposing requirements with regard to the provision of a service activity, where they are justified for reasons of public policy, public security, public health or the protection of the environment and in accordance with paragraph 1. Nor shall that Member State be prevented from applying, in accordance with Community law, its rules on employment conditions, including those laid down in collective agreements.</p> <p>4. By 28 December 2011 the Commission shall, after consultation of the Member States and the social partners at Community level, submit to the European Parliament and the Council a report on the application of this Article, in which it shall consider the need to propose harmonisation measures regarding service activities covered by this Directive.</p>					
17.	<p>Article 16 shall not apply to:</p> <p>1) services of general economic interest which are provided in another Member State, inter alia:</p> <p>(a) in the postal sector, services covered by Directive 97/67/EC of the European Parliament and of the Council of 15 December 1997 on common rules for the development of the internal market of Community postal services and the improvement of quality of service [28];</p> <p>(b) in the electricity sector, services covered by Directive 2003/54/EC [29] of the European Parliament and of the Council of 26 June 2003</p>			HP		

<p>concerning common rules for the internal market in electricity;</p> <p>(c) in the gas sector, services covered by Directive 2003/55/EC of the European Parliament and of the Council of 26 June 2003 concerning common rules for the internal market in natural gas [30];</p> <p>(d) water distribution and supply services and waste water services;</p> <p>(e) treatment of waste;</p> <p>2) matters covered by Directive 96/71/EC;</p> <p>3) matters covered by Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 1995 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data [31];</p> <p>4) matters covered by Council Directive 77/249/EEC of 22 March 1977 to facilitate the effective exercise by lawyers of freedom to provide services [32];</p> <p>5) the activity of judicial recovery of debts;</p> <p>6) matters covered by Title II of Directive 2005/36/EC, as well as requirements in the Member State where the service is provided which reserve an activity to a particular profession;</p> <p>7) matters covered by Regulation (EEC) No 1408/71;</p> <p>8) as regards administrative formalities concerning the free movement of persons and their residence, matters covered by the provisions of Directive 2004/38/EC that lay down administrative formalities of the competent</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>authorities of the Member State where the service is provided with which beneficiaries must comply;</p> <p>9) as regards third country nationals who move to another Member State in the context of the provision of a service, the possibility for Member States to require visa or residence permits for third country nationals who are not covered by the mutual recognition regime provided for in Article 21 of the Convention implementing the Schengen Agreement of 14 June 1985 on the gradual abolition of checks at the common borders [33] or the possibility to oblige third country nationals to report to the competent authorities of the Member State in which the service is provided on or after their entry;</p> <p>10) as regards the shipment of waste, matters covered by Council Regulation (EEC) No 259/93 of 1 February 1993 on the supervision and control of shipments of waste within, into and out of the European Community [34];</p> <p>11) copyright, neighbouring rights and rights covered by Council Directive 87/54/EEC of 16 December 1986 on the legal protection of topographies of semiconductor products [35] and by Directive 96/9/EC of the European Parliament and of the Council of 11 March 1996 on the legal protection of databases [36], as well as industrial property rights;</p> <p>12) acts requiring by law the involvement of a notary;</p> <p>13) matters covered by Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council of 17 May 2006 on statutory audit of</p>					
--	--	--	--	--	--

	<p>annual accounts and consolidated accounts [37];</p> <p>14) the registration of vehicles leased in another Member State;</p> <p>15) provisions regarding contractual and non-contractual obligations, including the form of contracts, determined pursuant to the rules of private international law.</p>					
18.	<p>Case-by-case derogations</p> <p>1. By way of derogation from Article 16, and in exceptional circumstances only, a Member State may, in respect of a provider established in another Member State, take measures relating to the safety of services.</p> <p>2. The measures provided for in paragraph 1 may be taken only if the mutual assistance procedure laid down in Article 35 is complied with and the following conditions are fulfilled:</p> <p>(a) the national provisions in accordance with which the measure is taken have not been subject to Community harmonisation in the field of the safety of services;</p> <p>(b) the measures provide for a higher level of protection of the recipient than would be the case in a measure taken by the Member State of establishment in accordance with its national provisions;</p> <p>(c) the Member State of establishment has not taken any measures or has taken measures which are insufficient as compared with those referred to in Article 35(2);</p> <p>(d) the measures are proportionate.</p>			HP		

	3. Paragraphs 1 and 2 shall be without prejudice to provisions, laid down in Community instruments, which guarantee the freedom to provide services or which allow derogations therefrom.					
19.	<p>Prohibited restrictions</p> <p>Member States may not impose on a recipient requirements which restrict the use of a service supplied by a provider established in another Member State, in particular the following requirements:</p> <p>(a) an obligation to obtain authorisation from or to make a declaration to their competent authorities;</p> <p>(b) discriminatory limits on the grant of financial assistance by reason of the fact that the provider is established in another Member State or by reason of the location of the place at which the service is provided.</p>			HP	.	
20	<p>Non-discrimination</p> <p>1. Member States shall ensure that the recipient is not made subject to discriminatory requirements based on his nationality or place of residence.</p> <p>2. Member States shall ensure that the general conditions of access to a service, which are made available to the public at large by the provider, do not contain discriminatory provisions relating to the nationality or place of residence of the recipient, but without precluding the possibility of providing for differences in the conditions of access where those differences are directly justified by objective criteria.</p>			HP		

21	<p>Assistance for recipients</p> <p>1. Member States shall ensure that recipients can obtain, in their Member State of residence, the following information:</p> <p>(a) general information on the requirements applicable in other Member States relating to access to, and exercise of, service activities, in particular those relating to consumer protection;</p> <p>(b) general information on the means of redress available in the case of a dispute between a provider and a recipient;</p> <p>(c) the contact details of associations or organisations, including the centres of the European Consumer Centres Network, from which providers or recipients may obtain practical assistance.</p> <p>Where appropriate, advice from the competent authorities shall include a simple step-by-step guide. Information and assistance shall be provided in a clear and unambiguous manner, shall be easily accessible at a distance, including by electronic means, and shall be kept up to date.</p> <p>2. Member States may confer responsibility for the task referred to in paragraph 1 on points of single contact or on any other body, such as the centres of the European Consumer Centres Network, consumer associations or Euro Info Centres.</p> <p>Member States shall communicate to the Commission the names and contact details of the designated bodies. The Commission shall transmit them to all Member States.</p>		HP		
----	---	--	----	--	--

	<p>3. In fulfilment of the requirements set out in paragraphs 1 and 2, the body approached by the recipient shall, if necessary, contact the relevant body for the Member State concerned. The latter shall send the information requested as soon as possible to the requesting body which shall forward the information to the recipient. Member States shall ensure that those bodies give each other mutual assistance and shall put in place all possible measures for effective cooperation. Together with the Commission, Member States shall put in place practical arrangements necessary for the implementation of paragraph 1.</p> <p>4. The Commission shall, in accordance with the procedure referred to in Article 40(2), adopt measures for the implementation of paragraphs 1, 2 and 3 of this Article, specifying the technical mechanisms for the exchange of information between the bodies of the various Member States and, in particular, the interoperability of information systems, taking into account common standards.</p>					
22	<p>Information on providers and their services</p> <p>1. Member States shall ensure that providers make the following information available to the recipient:</p> <p>(a) the name of the provider, his legal status and form, the geographic address at which he is established and details enabling him to be contacted rapidly and communicated with directly and, as the case may be, by electronic means;</p> <p>(b) where the provider is registered</p>			HP		

in a trade or other similar public register, the name of that register and the provider's registration number, or equivalent means of identification in that register;

(c) where the activity is subject to an authorisation scheme, the particulars of the relevant competent authority or the single point of contact;

(d) where the provider exercises an activity which is subject to VAT, the identification number referred to in Article 22(1) of Sixth Council Directive 77/388/EEC of 17 May 1977 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to turnover taxes – Common system of value added tax: uniform basis of assessment [38];

(e) in the case of the regulated professions, any professional body or similar institution with which the provider is registered, the professional title and the Member State in which that title has been granted;

(f) the general conditions and clauses, if any, used by the provider;

(g) the existence of contractual clauses, if any, used by the provider concerning the law applicable to the contract and/or the competent courts;

(h) the existence of an after-sales guarantee, if any, not imposed by law;

(i) the price of the service, where a price is pre-determined by the provider for a given type of service;

(j) the main features of the service, if not already apparent from the context;

(k) the insurance or guarantees referred to in Article 23(1), and in particular the contact details of the insurer or guarantor and the territorial coverage.

2. Member States shall ensure that the information referred to in paragraph 1, according to the provider's preference:

(a) is supplied by the provider on his own initiative;

(b) is easily accessible to the recipient at the place where the service is provided or the contract concluded;

(c) can be easily accessed by the recipient electronically by means of an address supplied by the provider;

(d) appears in any information documents supplied to the recipient by the provider which set out a detailed description of the service he provides.

3. Member States shall ensure that, at the recipient's request, providers supply the following additional information:

(a) where the price is not pre-determined by the provider for a given type of service, the price of the service or, if an exact price cannot be given, the method for calculating the price so that it can be checked by the recipient, or a sufficiently detailed estimate;

(b) as regards the regulated professions, a reference to the professional rules applicable in the Member State of establishment and how to access them;

(c) information on their multidisciplinary activities and partnerships which are directly linked to the service in question and

on the measures taken to avoid conflicts of interest. That information shall be included in any information document in which providers give a detailed description of their services;

(d) any codes of conduct to which the provider is subject and the address at which these codes may be consulted by electronic means, specifying the language version available;

(e) where a provider is subject to a code of conduct, or member of a trade association or professional body which provides for recourse to a non-judicial means of dispute settlement, information in this respect. The provider shall specify how to access detailed information on the characteristics of, and conditions for, the use of non-judicial means of dispute settlement.

4. Member States shall ensure that the information which a provider must supply in accordance with this Chapter is made available or communicated in a clear and unambiguous manner, and in good time before conclusion of the contract or, where there is no written contract, before the service is provided.

5. The information requirements laid down in this Chapter are in addition to requirements already provided for in Community law and do not prevent Member States from imposing additional information requirements applicable to providers established in their territory.

6. The Commission may, in accordance with the procedure referred to in Article 40(2), specify the content of the information provided for in paragraphs 1 and 3

	<p>of this Article according to the specific nature of certain activities and may specify the practical means of implementing paragraph 2 of this Article.</p>					
23	<p>Professional liability insurance and guarantees</p> <p>1. Member States may ensure that providers whose services present a direct and particular risk to the health or safety of the recipient or a third person, or to the financial security of the recipient, subscribe to professional liability insurance appropriate to the nature and extent of the risk, or provide a guarantee or similar arrangement which is equivalent or essentially comparable as regards its purpose.</p> <p>2. When a provider establishes himself in their territory, Member States may not require professional liability insurance or a guarantee from the provider where he is already covered by a guarantee which is equivalent, or essentially comparable as regards its purpose and the cover it provides in terms of the insured risk, the insured sum or a ceiling for the guarantee and possible exclusions from the cover, in another Member State in which the provider is already established. Where equivalence is only partial, Member States may require a supplementary guarantee to cover those aspects not already covered.</p> <p>When a Member State requires a provider established in its territory to subscribe to professional liability insurance or to provide another guarantee, that Member State shall accept as sufficient evidence attestations of such insurance cover issued by credit institutions and insurers established in other</p>			HP		

	<p>Member States.</p> <p>3. Paragraphs 1 and 2 shall not affect professional insurance or guarantee arrangements provided for in other Community instruments.</p> <p>4. For the implementation of paragraph 1, the Commission may, in accordance with the regulatory procedure referred to in Article 40(2), establish a list of services which exhibit the characteristics referred to in paragraph 1 of this Article. The Commission may also, in accordance with the procedure referred to in Article 40(3), adopt measures designed to amend non-essential elements of this Directive by supplementing it by establishing common criteria for defining, for the purposes of the insurance or guarantees referred to in paragraph 1 of this Article, what is appropriate to the nature and extent of the risk.</p> <p>5. For the purpose of this Article</p> <ul style="list-style-type: none"> - "direct and particular risk" means a risk arising directly from the provision of the service, - "health and safety" means, in relation to a recipient or a third person, the prevention of death or serious personal injury, - "financial security" means, in relation to a recipient, the prevention of substantial losses of money or of value of property, - "professional liability insurance" means insurance taken out by a provider in respect of potential liabilities to recipients and, where applicable, third parties arising out of the provision of the service. 					
24	<p>Commercial communications by the regulated professions</p> <p>1. Member States shall remove all</p>			HP		

	<p>total prohibitions on commercial communications by the regulated professions.</p> <p>2. Member States shall ensure that commercial communications by the regulated professions comply with professional rules, in conformity with Community law, which relate, in particular, to the independence, dignity and integrity of the profession, as well as to professional secrecy, in a manner consistent with the specific nature of each profession. Professional rules on commercial communications shall be non-discriminatory, justified by an overriding reason relating to the public interest and proportionate.</p>					
25	<p>Multidisciplinary activities</p> <p>1. Member States shall ensure that providers are not made subject to requirements which oblige them to exercise a given specific activity exclusively or which restrict the exercise jointly or in partnership of different activities.</p> <p>However, the following providers may be made subject to such requirements:</p> <p>(a) the regulated professions, in so far as is justified in order to guarantee compliance with the rules governing professional ethics and conduct, which vary according to the specific nature of each profession, and is necessary in order to ensure their independence and impartiality;</p> <p>(b) providers of certification, accreditation, technical monitoring, test or trial services, in so far as is justified in order to ensure their independence and impartiality.</p> <p>2. Where multidisciplinary activities</p>			HP		

	<p>between providers referred to in points (a) and (b) of paragraph 1 are authorised, Member States shall ensure the following:</p> <p>(a) that conflicts of interest and incompatibilities between certain activities are prevented;</p> <p>(b) that the independence and impartiality required for certain activities is secured;</p> <p>(c) that the rules governing professional ethics and conduct for different activities are compatible with one another, especially as regards matters of professional secrecy.</p> <p>3. In the report referred to in Article 39(1), Member States shall indicate which providers are subject to the requirements laid down in paragraph 1 of this Article, the content of those requirements and the reasons for which they consider them to be justified.</p>					
26	<p>Policy on quality of services</p> <p>1. Member States shall, in cooperation with the Commission, take accompanying measures to encourage providers to take action on a voluntary basis in order to ensure the quality of service provision, in particular through use of one of the following methods:</p> <p>(a) certification or assessment of their activities by independent or accredited bodies;</p> <p>(b) drawing up their own quality charter or participation in quality charters or labels drawn up by professional bodies at Community level.</p> <p>2. Member States shall ensure that information on the significance of certain labels and the criteria for</p>			HP		

	<p>applying labels and other quality marks relating to services can be easily accessed by providers and recipients.</p> <p>3. Member States shall, in cooperation with the Commission, take accompanying measures to encourage professional bodies, as well as chambers of commerce and craft associations and consumer associations, in their territory to cooperate at Community level in order to promote the quality of service provision, especially by making it easier to assess the competence of a provider.</p> <p>4. Member States shall, in cooperation with the Commission, take accompanying measures to encourage the development of independent assessments, notably by consumer associations, in relation to the quality and defects of service provision, and, in particular, the development at Community level of comparative trials or testing and the communication of the results.</p> <p>5. Member States, in cooperation with the Commission, shall encourage the development of voluntary European standards with the aim of facilitating compatibility between services supplied by providers in different Member States, information to the recipient and the quality of service provision.</p>					
27	<p>Settlement of disputes</p> <p>1. Member States shall take the general measures necessary to ensure that providers supply contact details, in particular a postal address, fax number or e-mail address and telephone number to which all recipients, including those resident in another Member State,</p>			HP		

can send a complaint or a request for information about the service provided. Providers shall supply their legal address if this is not their usual address for correspondence.

Member States shall take the general measures necessary to ensure that providers respond to the complaints referred to in the first subparagraph in the shortest possible time and make their best efforts to find a satisfactory solution.

2. Member States shall take the general measures necessary to ensure that providers are obliged to demonstrate compliance with the obligations laid down in this Directive as to the provision of information and to demonstrate that the information is accurate.

3. Where a financial guarantee is required for compliance with a judicial decision, Member States shall recognise equivalent guarantees lodged with a credit institution or insurer established in another Member State. Such credit institutions must be authorised in a Member State in accordance with Directive 2006/48/EC and such insurers in accordance, as appropriate, with First Council Directive 73/239/EEC of 24 July 1973 on the coordination of laws, regulations and administrative provisions relating to the taking-up and pursuit of the business of direct insurance other than life assurance [39] and Directive 2002/83/EC of the European Parliament and of the Council of 5 November 2002 concerning life assurance [40].

4. Member States shall take the general measures necessary to ensure that providers who are subject to a code of conduct, or are

	members of a trade association or professional body, which provides for recourse to a non-judicial means of dispute settlement inform the recipient thereof and mention that fact in any document which presents their services in detail, specifying how to access detailed information on the characteristics of, and conditions for, the use of such a mechanism.					
28	<p>Mutual assistance – general obligations</p> <p>1. Member States shall give each other mutual assistance, and shall put in place measures for effective cooperation with one another, in order to ensure the supervision of providers and the services they provide.</p> <p>2. For the purposes of this Chapter, Member States shall designate one or more liaison points, the contact details of which shall be communicated to the other Member States and the Commission. The Commission shall publish and regularly update the list of liaison points.</p> <p>3. Information requests and requests to carry out any checks, inspections and investigations under this Chapter shall be duly motivated, in particular by specifying the reason for the request. Information exchanged shall be used only in respect of the matter for which it was requested.</p> <p>4. In the event of receiving a request for assistance from competent authorities in another Member State, Member States shall ensure that providers established in their territory supply their competent authorities with all the information necessary for supervising their</p>			HP		

	<p>activities in compliance with their national laws.</p> <p>5. In the event of difficulty in meeting a request for information or in carrying out checks, inspections or investigations, the Member State in question shall rapidly inform the requesting Member State with a view to finding a solution.</p> <p>6. Member States shall supply the information requested by other Member States or the Commission by electronic means and within the shortest possible period of time.</p> <p>7. Member States shall ensure that registers in which providers have been entered, and which may be consulted by the competent authorities in their territory, may also be consulted, in accordance with the same conditions, by the equivalent competent authorities of the other Member States.</p> <p>8. Member States shall communicate to the Commission information on cases where other Member States do not fulfil their obligation of mutual assistance. Where necessary, the Commission shall take appropriate steps, including proceedings provided for in Article 226 of the Treaty, in order to ensure that the Member States concerned comply with their obligation of mutual assistance. The Commission shall periodically inform Member States about the functioning of the mutual assistance provisions.</p>					
29	<p>Mutual assistance – general obligations for the Member State of establishment</p> <p>1. With respect to providers providing services in another Member State, the Member State of</p>			HP		

	<p>establishment shall supply information on providers established in its territory when requested to do so by another Member State and, in particular, confirmation that a provider is established in its territory and, to its knowledge, is not exercising his activities in an unlawful manner.</p> <p>2. The Member State of establishment shall undertake the checks, inspections and investigations requested by another Member State and shall inform the latter of the results and, as the case may be, of the measures taken. In so doing, the competent authorities shall act to the extent permitted by the powers vested in them in their Member State. The competent authorities can decide on the most appropriate measures to be taken in each individual case in order to meet the request by another Member State.</p> <p>3. Upon gaining actual knowledge of any conduct or specific acts by a provider established in its territory which provides services in other Member States, that, to its knowledge, could cause serious damage to the health or safety of persons or to the environment, the Member State of establishment shall inform all other Member States and the Commission within the shortest possible period of time.</p>					
30	<p>Supervision by the Member State of establishment in the event of the temporary movement of a provider to another Member State</p> <p>1. With respect to cases not covered by Article 31(1), the Member State of establishment shall ensure that compliance with its requirements is supervised in</p>			HP		

	<p>conformity with the powers of supervision provided for in its national law, in particular through supervisory measures at the place of establishment of the provider.</p> <p>2. The Member State of establishment shall not refrain from taking supervisory or enforcement measures in its territory on the grounds that the service has been provided or caused damage in another Member State.</p> <p>3. The obligation laid down in paragraph 1 shall not entail a duty on the part of the Member State of establishment to carry out factual checks and controls in the territory of the Member State where the service is provided. Such checks and controls shall be carried out by the authorities of the Member State where the provider is temporarily operating at the request of the authorities of the Member State of establishment, in accordance with Article 31.</p>					
31	<p>Supervision by the Member State where the service is provided in the event of the temporary movement of the provider</p> <p>1. With respect to national requirements which may be imposed pursuant to Articles 16 or 17, the Member State where the service is provided is responsible for the supervision of the activity of the provider in its territory. In conformity with Community law, the Member State where the service is provided:</p> <p>(a) shall take all measures necessary to ensure the provider complies with those requirements as regards the access to and the exercise of the activity;</p> <p>(b) shall carry out the checks, inspections and investigations</p>			HP		

	<p>necessary to supervise the service provided.</p> <p>2. With respect to requirements other than those referred to in paragraph 1, where a provider moves temporarily to another Member State in order to provide a service without being established there, the competent authorities of that Member State shall participate in the supervision of the provider in accordance with paragraphs 3 and 4.</p> <p>3. At the request of the Member State of establishment, the competent authorities of the Member State where the service is provided shall carry out any checks, inspections and investigations necessary for ensuring the effective supervision by the Member State of establishment. In so doing, the competent authorities shall act to the extent permitted by the powers vested in them in their Member State. The competent authorities may decide on the most appropriate measures to be taken in each individual case in order to meet the request by the Member State of establishment.</p> <p>4. On their own initiative, the competent authorities of the Member State where the service is provided may conduct checks, inspections and investigations on the spot, provided that those checks, inspections or investigations are not discriminatory, are not motivated by the fact that the provider is established in another Member State and are proportionate.</p>					
32	<p>Alert mechanism</p> <p>1. Where a Member State becomes aware of serious specific acts or circumstances relating to a service</p>			HP		

	<p>activity that could cause serious damage to the health or safety of persons or to the environment in its territory or in the territory of other Member States, that Member State shall inform the Member State of establishment, the other Member States concerned and the Commission within the shortest possible period of time.</p> <p>2. The Commission shall promote and take part in the operation of a European network of Member States' authorities in order to implement paragraph 1.</p> <p>3. The Commission shall adopt and regularly update, in accordance with the procedure referred to in Article 40(2), detailed rules concerning the management of the network referred to in paragraph 2 of this Article.</p>					
33	<p>Information on the good repute of providers</p> <p>1. Member States shall, at the request of a competent authority in another Member State, supply information, in conformity with their national law, on disciplinary or administrative actions or criminal sanctions and decisions concerning insolvency or bankruptcy involving fraud taken by their competent authorities in respect of the provider which are directly relevant to the provider's competence or professional reliability. The Member State which supplies the information shall inform the provider thereof.</p> <p>A request made pursuant to the first subparagraph must be duly substantiated, in particular as regards the reasons for the request for information.</p> <p>2. Sanctions and actions referred to</p>			HP		

	<p>in paragraph 1 shall only be communicated if a final decision has been taken. With regard to other enforceable decisions referred to in paragraph 1, the Member State which supplies the information shall specify whether a particular decision is final or whether an appeal has been lodged in respect of it, in which case the Member State in question should provide an indication of the date when the decision on appeal is expected.</p> <p>Moreover, that Member State shall specify the provisions of national law pursuant to which the provider was found guilty or penalised.</p> <p>3. Implementation of paragraphs 1 and 2 must comply with rules on the provision of personal data and with rights guaranteed to persons found guilty or penalised in the Member States concerned, including by professional bodies. Any information in question which is public shall be accessible to consumers.</p>					
34	<p>Accompanying measures</p> <p>1. The Commission, in cooperation with Member States, shall establish an electronic system for the exchange of information between Member States, taking into account existing information systems.</p> <p>2. Member States shall, with the assistance of the Commission, take accompanying measures to facilitate the exchange of officials in charge of the implementation of mutual assistance and training of such officials, including language and computer training.</p> <p>3. The Commission shall assess the need to establish a multi-annual programme in order to organise</p>			HP		

	relevant exchanges of officials and training.					
35	<p>Mutual assistance in the event of case-by-case derogations</p> <p>1. Where a Member State intends to take a measure pursuant to Article 18, the procedure laid down in paragraphs 2 to 6 of this Article shall apply without prejudice to court proceedings, including preliminary proceedings and acts carried out in the framework of a criminal investigation.</p> <p>2. The Member State referred to in paragraph 1 shall ask the Member State of establishment to take measures with regard to the provider, supplying all relevant information on the service in question and the circumstances of the case.</p> <p>The Member State of establishment shall check, within the shortest possible period of time, whether the provider is operating lawfully and verify the facts underlying the request. It shall inform the requesting Member State within the shortest possible period of time of the measures taken or envisaged or, as the case may be, the reasons why it has not taken any measures.</p> <p>3. Following communication by the Member State of establishment as provided for in the second subparagraph of paragraph 2, the requesting Member State shall notify the Commission and the Member State of establishment of its intention to take measures, stating the following:</p> <p>(a) the reasons why it believes the measures taken or envisaged by the Member State of establishment are inadequate;</p>			HP		

	<p>(b) the reasons why it believes the measures it intends to take fulfil the conditions laid down in Article 18.</p> <p>4. The measures may not be taken until fifteen working days after the date of notification provided for in paragraph 3.</p> <p>5. Without prejudice to the possibility for the requesting Member State to take the measures in question upon expiry of the period specified in paragraph 4, the Commission shall, within the shortest possible period of time, examine the compatibility with Community law of the measures notified.</p> <p>Where the Commission concludes that the measure is incompatible with Community law, it shall adopt a decision asking the Member State concerned to refrain from taking the proposed measures or to put an end to the measures in question as a matter of urgency.</p> <p>6. In the case of urgency, a Member State which intends to take a measure may derogate from paragraphs 2, 3 and 4. In such cases, the measures shall be notified within the shortest possible period of time to the Commission and the Member State of establishment, stating the reasons for which the Member State considers that there is urgency.</p>					
36	<p>Implementing measures</p> <p>In accordance with the procedure referred to in Article 40(3), the Commission shall adopt the implementing measures designed to amend non-essential elements of this Chapter by supplementing it by specifying the time-limits provided for in Articles 28 and 35. The</p>			HP		

	Commission shall also adopt, in accordance with the procedure referred to in Article 40(2), the practical arrangements for the exchange of information by electronic means between Member States, and in particular the interoperability provisions for information systems.				
37	<p>Codes of conduct at Community level</p> <p>1. Member States shall, in cooperation with the Commission, take accompanying measures to encourage the drawing up at Community level, particularly by professional bodies, organisations and associations, of codes of conduct aimed at facilitating the provision of services or the establishment of a provider in another Member State, in conformity with Community law.</p> <p>2. Member States shall ensure that the codes of conduct referred to in paragraph 1 are accessible at a distance, by electronic means.</p>			HP	
38	<p>Additional harmonisation</p> <p>The Commission shall assess, by 28 December 2010 the possibility of presenting proposals for harmonisation instruments on the following subjects:</p> <p>(a) access to the activity of judicial recovery of debts;</p> <p>(b) private security services and transport of cash and valuables.</p>			HP	
39	<p>Mutual evaluation</p> <p>1. By 28 December 2009 at the latest, Member States shall present a report to the Commission, containing the information specified in the following provisions:</p>			HP	

(a) Article 9(2), on authorisation schemes;

(b) Article 15(5), on requirements to be evaluated;

(c) Article 25(3), on multidisciplinary activities.

2. The Commission shall forward the reports provided for in paragraph 1 to the Member States, which shall submit their observations on each of the reports within six months of receipt. Within the same period, the Commission shall consult interested parties on those reports.

3. The Commission shall present the reports and the Member States' observations to the Committee referred to in Article 40(1), which may make observations.

4. In the light of the observations provided for in paragraphs 2 and 3, the Commission shall, by 28 December 2010 at the latest, present a summary report to the European Parliament and to the Council, accompanied where appropriate by proposals for additional initiatives.

5. By 28 December 2009 at the latest, Member States shall present a report to the Commission on the national requirements whose application could fall under the third subparagraph of Article 16(1) and the first sentence of Article 16(3), providing reasons why they consider that the application of those requirements fulfil the criteria referred to in the third subparagraph of Article 16(1) and the first sentence of Article 16(3).

Thereafter, Member States shall transmit to the Commission any changes in their requirements,

	<p>including new requirements, as referred to above, together with the reasons for them.</p> <p>The Commission shall communicate the transmitted requirements to other Member States. Such transmission shall not prevent the adoption by Member States of the provisions in question. The Commission shall on an annual basis thereafter provide analyses and orientations on the application of these provisions in the context of this Directive.</p>					
40	<p>1. The Commission shall be assisted by a Committee.</p> <p>2. Where reference is made to this paragraph, Articles 5 and 7 of Decision 1999/468/EC shall apply, having regard to the provisions of Article 8 thereof. The period laid down in Article 5(6) of Decision 1999/468/EC shall be set at three months.</p> <p>3. Where reference is made to this paragraph, Article 5a(1) to (4), and Article 7 of Decision 1999/468/EC shall apply, having regard to the provisions of Article 8 thereof.</p>			HP		
41	<p>Review clause</p> <p>The Commission, by 28 December 2011 and every three years thereafter, shall present to the European Parliament and to the Council a comprehensive report on the application of this Directive. This report shall, in accordance with Article 16(4), address in particular the application of Article 16. It shall also consider the need for additional measures for matters excluded from the scope of application of this Directive. It shall be accompanied, where appropriate, by proposals for amendment of this Directive with a</p>			HP		

	view to completing the Internal Market for services.					
42	<p>Amendment of Directive 98/27/EC</p> <p>In the Annex to Directive 98/27/EC of the European Parliament and of the Council of 19 May 1998 on injunctions for the protection of consumers' interests [41], the following point shall be added:</p> <p>"13. Directive 2006/123/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on services in the internal market (OJ L 376, 27.12.2006, p. 36)"</p>			HP		
43	<p>Protection of personal data</p> <p>The implementation and application of this Directive and, in particular, the provisions on supervision shall respect the rules on the protection of personal data as provided for in Directives 95/46/EC and 2002/58/EC.</p>			HP		
44	<p>Transposition</p> <p>1. Member States shall bring into force the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with this Directive before 28 December 2009.</p> <p>They shall forthwith communicate to the Commission the text of those measures.</p> <p>When Member States adopt these measures, they shall contain a reference to this Directive or shall be accompanied by such a reference on the occasion of their official publication. The methods of making such reference shall be laid down by Member States.</p> <p>2. Member States shall communicate to the Commission the text of the main provisions of national law which they adopt in the</p>			HP		

	field covered by this Directive.					
45	Entry into force This Directive shall enter into force on the day following that of its publication in the Official Journal of the European Union.			HP		
46	Addressees This Directive is addressed to the Member States.			HP		